ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΟΥΣΑΙΟΥ-ΜΠΟΥΓΙΟΥΚΟΥ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τῆς Μάκρης

Σχέδια
ΜΑΡΙΑΝΑΣ Ν. ΚΟΥΤΟΥΖΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΘΗΝΑ 1976

Παραμύθια
τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τῆς Μάκρης

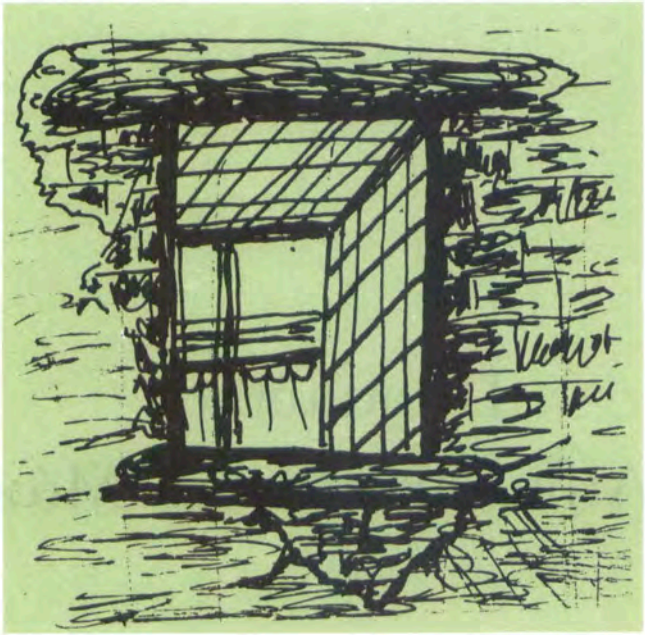

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΛΠΩΣ ΜΕΡΛΙΕ

ΛΥΚΙΑ
1γ

ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΟΥΣΑΙΟΥ-ΜΠΟΥΓΙΟΥΚΟΥ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΛΙΒΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΑΚΡΗΣ

Πρόλογος
Γ. Α. ΜΕΓΑ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Ἀκαδημαϊκοῦ

Σχόλια
Μ. Γ. ΜΕΡΑΚΛΗ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων

Μετάφραση σχολίων
ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΜΕΡΛΙΕ
Ὁμ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Aix-en-Provence

ΑΘΗΝΑ
1976

© *Copyright by Καλλιόπης Μουσαίου-Μπουγιούκου, 1976*

Τὸ βιβλίο τοῦτο εὐγνώμονα ἀφιερώνω

στὴν

Ἐξαίρετη μεγαλόπνοη Ἑλληνίδα

ΜΕΛΠΩ ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΜΕΡΛΙΕ

Ἔργο ζωῆς της

Ἡ ἐθνογραφικὴ ἔρευνα τοῦ τελευταίου Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ

Καὶ στὸν

Μεγάλο Φιλέλληνα

ΟΚΤΑΒΙΟ ΜΕΡΛΙΕ

Μνήμη

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΜΟΥΣΑΙΟΥ

ΒΑΡΒΑΡΑΣ καὶ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Μ. ΜΟΥΣΑΙΟΥ

ΒΕΡΑΣ EDOUARD NANNY

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. ΜΠΟΥΓΙΟΥΚΟΥ

ΦΑΝΗΣ καὶ ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΥΛΙΝΟΥ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

ΜΙΚΕ ΠΑΪΔΟΥΣΗ

Πρόλογος

Ἡ ἔρευνα τῆς λαογραφίας τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ἄνισος καὶ μάλιστα συμπτωματική. Ἔτυχε ἡ Αἰτωλία νὰ ἔχῃ δάσκαλο ἐμπνευσμένο, τὸν Δημήτριον Λουκόπουλον· ἀπὸ αὐτὸν ἐγνωρίσαμεν τὰ γεωργικὰ καὶ ποιμενικὰ ἔθιμα τῆς Αἰτωλίας, τὰ παιχνίδια ποὺ παίζουν τὰ παιδιά, τὰ αἰτωλικὰ παραμύθια, τὶς αἰτωλικὲς οἰκήσεις καὶ ἄλλα στοιχεῖα τῆς ζωῆς τῶν Αἰτωλῶν. Ἔτυχε ἡ Λατσίδα Μαραμπέλου νὰ ἔχῃ γέννημα καὶ θρέμμα της τὴν ἀδικοσκοτωμένη Μαρία Λιουδάκη· αὐτὴ δὲν ἀφῆκε παράδοση, παραμῦθι καὶ μαντινάδα τῆς ἀνατολικῆς Κρήτης ποὺ νὰ μὴν τὴν καταγράψῃ. Τὸ ἴδιο ὁ λαϊκὸς πολιτισμὸς τῆς Σκιάθου μᾶς ἔγινε γνωστὸς σὲ δύο τόμους ἀπὸ τὸν Σκιαθίτη ἱερέα καὶ καθηγητὴ Γ. Ρήγα. Ἡ ἴδια κακὴ τύχη τὸ ἔφερε, ἔπειτα ἀπὸ τόσες κακοτυχίες καὶ συμφορὲς ποὺ ἐδοκίμασε ἡ δίδυμος πολιτεία τῆς Μάκρης καὶ τοῦ Λιβισιοῦ, νὰ γεννηθῇ στὴν ψυχὴ μιᾶς ἐγγονῆς τοῦ Μιχαὴλ Μουσαίου, ἐξεχούσης προσωπικότητος τοῦ τόπου, ὁ ζῆλος καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν λαὸν καὶ νὰ καταγίνῃ εἰς τὴν περισυλλογὴν καὶ διάσωσιν τοῦ λαογραφικοῦ πλούτου τῆς πατρίδος της. Καρπὸς τῆς ἀγάπης αὐτῆς εἶναι πρῶτα ὁ ὀγκώδης τόμος τῶν παροιμιῶν τοῦ Λιβισιοῦ, ἔπειτα περιγραφαὶ τῶν ἐθίμων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν γέννησιν καὶ τὸ βρέφος, τὴν θανὴν καὶ τὸν θρῆνον ποὺ ἐδημοσίευσεν εἰς δύο τόμους τῶν Μικρασιατικῶν Χρονικῶν.

Τώρα ἐκδίδει μὲ ἰδίους κόπους καὶ ἰδίαν δαπάνην συλλογὴν ἀπὸ τὰ παραμύθια τοῦ Λιβισιοῦ. Πυρὴν τῆς συλλογῆς εἶναι 13 παραμύθια πιστῶς καταγεγραμμένα εἰς τὸ τοπικὸν ἰδίωμα ἀπὸ τὸν πάππον της Μιχ. Μουσαῖον (1829 - 1896), τὰ ὁποῖα διακρίνει θαυμαστὴ ἀφηγηματικὴ χάρις. Τὰ ὑπόλοιπα κείμενα προέρχονται ἐξ ἰδίας αὐτῆς συλλογῆς. Κατεγράφησαν εἰς τὸν συνοικισμὸν τῆς Νέας Μάκρης κατὰ τὰ ἔτη 1949-1952 ἀπὸ ἀφηγήσεις συμπατριωτῶν της, ἐγκατεστημένων ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς εἰς τὴν ἔρημον ἀκτὴν τῆς Ἀττικῆς.

Διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν χρησιμοποίησιν τοῦ παραμυθιακοῦ αὐτοῦ θησαυροῦ ὁ κ. Μιχ. Μερακλῆς, καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἰωαννίνων, παρακληθεὶς καὶ ὑπ' ἐμοῦ ἔγραψε διεξοδικὰς σημειώσεις ὅπου καθορίζεται ὁ τύπος, εἰς τὸν ὁποῖον κάθε παραμύθι ἀνήκει σύμφωνα μὲ τὸ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένον σύστημα κατατάξεως τῶν παραμυθιῶν Aarne Thompson, καὶ παρέχεται ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου κάθε παραμυθιοῦ καὶ ἐξέτασις αὐτοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὸν γενικὸν τύπον τοῦ Διεθνοῦς Καταλόγου.

Μὲ τὴν ἐργασίαν της αὐτὴν ἡ κ. Καλλιόπη Μουσαίου - Μπουγιούκου συμπληρώνει τὴν μακρὰν προσπάθειάν της διὰ τὴν ἔρευναν τῆς Λαογραφίας τῆς ἀλησμονήτου πατρίδος της.

Γ. Α. ΜΕΓΑΣ

Εἰσαγωγή

Ἡ Μάκρη καὶ τὸ Λιβίσι, ἡ Τελμησσὸς καὶ ἡ Καρμυλησσὸς τῆς Ἀρχαίας Λυκίας, σήμερα Φετιὲ καὶ Καγιά, εἶναι δυὸ μικρὲς πόλεις στὰ νότια τῆς δυτικῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀπέναντι Α-ΒΑ στὴ Ρόδο.

Ἡ Μάκρη βρίσκεται στὸ βάθος τοῦ κόλπου Γλαύκου, νοτιοανατολικά του, μὲ προκυμαία τὸ «Κορδόνι» καὶ ἁπλώνεται ἀνηφορικὰ πρὸς τὶς ὑπώρειες καὶ τὶς χαμηλὲς πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ ποὺ τὴν χωρίζει ἀπὸ τὸ Λιβίσι. Ἐδῶ, στοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ εἶναι ὁ δρόμος ποὺ πάει γιὰ τὸ Λιβίσι καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ μεριές του, πάνω στὴ βραχώδη ράχη τοῦ βουνοῦ ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πάνω σὲ βραχώδη ὑψώματα, ὅπου οἱ πανάρχαιοι λαξευτοὶ λυκιακοὶ Τάφοι. Ἕνας λόφος ξεχωρίζει ἀπὸ τὸ βουνὸ μὲ Κάστρο, Ἐνετικὸ ἢ Βυζαντινό, ποὺ δεσπόζει πάνω στὴ Μάκρη. Λυκιακὲς σαρκοφάγοι μὲ ἐπιγραφὲς καὶ παραστάσεις βρίσκονται σὲ ὑψώματα καὶ σὲ πλατεῖες. Δυτικὰ καὶ νότια τοῦ κόλπου, στὴ βουνοπλαγιά, στὴ θέση «Καρακιόζια» καὶ λίγο πιὸ ψηλά, ὑπάρχουν ἐρείπια θεάτρου.

Νότια τῆς Μάκρης καὶ σὲ ἀπόσταση μιᾶς ὥρας βρίσκεται κατάφυτη κοιλάδα μέσα σὲ φαράγγι. Χαμηλὰ βουνά, παρακλάδια τοῦ ὄρους Ἀντίκραγου περιβάλλουν τὴν κοιλάδα καὶ στὴ νότια πλευρά της πάνω σὲ βραχώδη ὑψώματα, στὶς ὑπώρειες καὶ στὴ ράχη τῶν βουνῶν εἶναι χτισμένο τὸ Λιβίσι, ἀμφιθεατρικὰ καὶ κυκλικά. Ἀνατολικὰ καὶ στὸ κέντρο ὑπῆρχε παλιὸ φρούριο, «τὸ Κάστρο». Ἀπὸ τὸ κάστρο αὐτὸ πῆρε τὴν ὀνομασία της ὅλη ἡ κωμόπολη «τὸ Κάστρο τοῦ Λιβισιοῦ», σ' ἀντίθεση μὲ τὸ πεδινὸ τμῆμα ποὺ λεγόταν «ὁ Κάμπος τοῦ Λιβισιοῦ». Ἔτσι τὸ Κάστρο ἐρχόταν πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὸν Κάμπο, ποὺ ξαπλωνόταν μπρὸς στὰ πόδια του καταπράσινος. Τὸ καλοκαίρι οἱ Λιβισιανοὶ κατέβαιναν ἀπὸ τὸ Κάστρο καὶ ζοῦσαν στὸν Κάμπο στὰ κτήματά τους, μέσα σὲ καλύβια «ἀλατσούκια» ἢ σπίτια. Στὸν Κάμπο παραθερίζανε καὶ οἱ Μακρινοὶ στὰ ἰδιόκτητα σπίτια καὶ ἀμπέλια τους. Πίσω ἀπὸ τὰ χαμηλὰ βουνὰ Ν-ΝΑ εἶναι ἡ ἀνώμαλη παραλία μὲ τοὺς γραφικοὺς ὁρμίσκους, τὸ νοτιοδυτικὸ ἄκρο τῆς Δυτικῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἀνατολικὰ τῆς κοιλάδας ὑψώνεται ἡ γυμνὴ καὶ χιονισμένη κορφὴ τοῦ ὄρους Ἀντίκραγου «τ' ἄι Κατακαλμάζη τού Βουνόν».

Ἡ Μάκρη γύρω στὰ 1850 ἦταν ἕνα ἀσήμαντο λιμάνι. Γύρω στὰ 1875, ὕστερα ἀπὸ μεγάλη πυρκαγιά, ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν Λιβισιανοί, γιὰ νὰ ἐγκατασταθοῦν. Χτίζουν τὴν πόλη μὲ σχέδιο ρυμοτομίας κι ἔρχουνται κι ἄλλοι Ἕλληνες ἀπὸ τὰ Δωδεκάνησα, γιὰ νὰ βροῦν πόρο ζωῆς κι ἀφομοιώνονται γλήγορα μὲ τοὺς Λιβισιανούς. Ἡ Μάκρη ἔγινε τὸ μοναδικὸ λιμάνι τῆς ἐνδοχώρας. Πρὶν ἀπὸ τὴν καταστροφὴ καὶ τὸν ξεριζωμό, οἱ κάτοικοι ἦταν περίπου 5.300. Ἕλληνες 3.000, Τοῦρκοι 1.800, Ἑβραῖοι 500, οἱ ἄλλοι Ἀρμένηδες, Γύφτοι, Κοῦρδοι.

Αἰῶνες κράτησε τὸ Λιβίσι τὸν ἀμιγῆ του ἑλληνικὸ πληθυσμό. Βέβαιη εἶναι ἡ ἀδιάκοπη ἀποκλειστικὴ παρουσία τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους ὡς τὴν καταστροφή, περίπου κάτοικοι 4.500. Στὸν τόμο τῶν Παροιμιῶν τοῦ Λιβισιοῦ Μάκρης [1], στὴν εἰσαγωγή του, ὁ καθηγητὴς κύριος Δ. Πετρόπουλος μὲ στοιχεῖα ἀναμφισβήτητα ἐπισημαίνει τὴν ἀδιάκοπη αὐτὴ ὕπαρξη τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου στὸ Λιβίσι ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους καὶ ὕστερα. Τὸ ἴδιο βεβαιώνει στὴ λαογραφικὴ μελέτη του γιὰ τὴ Μάκρη καὶ τὸ Λιβίσι ὁ ἀείμνηστος Κωνσταντῖνος Λαμέρας [2] ποὺ ἔζησε στὸ Λιβίσι καὶ μετὰ στὴν Ἀθήνα.

Ἔτσι λοιπὸν τὸ Λιβίσι χωρὶς κανένα Τοῦρκο κάτοικο, μὲ τούρκικα χωριὰ ὁλόγυρά του, γεμάτο ἐκκλησίες καὶ στὶς κορφὲς τῶν γύρω βουνῶν ξωκλήσια, νότια τὸ Χριστό, βόρεια τὸν Προφήτη Ἠλία, ἀνατολικὰ τὸν Ἅγιο Στέφανο, δυτικὰ τὴν Ἁγία Παρασκευή, διατήρησε ὡς τὴν καταστροφὴ τὸν ἑλληνισμό του, τὴ θρησκεία του, τὶς παραδόσεις του, τὰ ἤθη καὶ ἔθιμά του, τὴ γλώσσα του καὶ μὲ τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων δὲν ἐγκατέλειψε τὶς προγονικές του κληρονομιὲς οὔτε μὲ τὴν ἄνοδο τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, οὔτε μὲ τὴν ἄνοδο τῆς παιδείας.

Στὸ Λιβίσι, στὶς ἀτέλειωτες βροχερὲς χειμωνιάτικες νύκτες, μαζεύονταν γύρω στὸ ἀναμμένο τζάκι. Καθισμένοι πάνω σὲ μεντέρια, ἄκουγαν τὰ παραμύθια τοῦ πάππου ποὺ τὰ ἔμαθε ἀπὸ τὸν πάππο του ποὺ κι αὐτὸς ἀπὸ τὸν πάππο του τὰ ἤξερε, κι ἀκούοντας τὴ ζεστὴ φωνὴ τοῦ παραμυθᾶ, ξεχνοῦσαν κόπους καὶ βάσανα. Ἡ σκέψη πετοῦσε σὲ μαγικὲς πολιτεῖες, ὅπου οἱ ἄνθρωποι ἦταν πολὺ πλούσιοι ἢ πολὺ φτωχοί, δυνατοὶ ἢ ἀδύναμοι, ποὺ ζοῦσαν πότε στὸν πάνω κόσμο καὶ πότε στὸν κάτω κόσμο, ὅπου τὰ λουλούδια, τὰ ἀντικείμενα, τὰ ἔντομα, τὰ ἑρπετά, τὰ πουλιά, τὰ ψάρια, τὰ ζῶα καὶ τὰ ἄγρια θηρία μιλοῦν, ἀγαποῦν, προστατεύουν ἢ ἐκδικοῦνται, ὅπου συχνὰ τὸ κακὸ μάχεται τὸ καλὸ κι ὅλα μὲ

1. Καλλιόπης Μουσαίου Μπουγιούκου, *Παροιμίες τοῦ Λιβισιοῦ καὶ τῆς Μάκρης*, Ἀθήνα 1961.

2. Κωνσταντίνου Γ. Λαμέρα, *Ἡ Μάκρη καὶ τὸ Λιβίσι*. Λαογραφικὴ μελέτη, Ἀθῆναι 1964.

κάποιο μαγικὸ τρόπο δένονται καὶ τελειώνουν σωστά, γιὰ νὰ διδάξουν τὴν ἀνθρωπιά, τὴ δικαιοσύνη, τὴν ἐντιμότητα [1].

Τὰ χρόνια ἐκεῖνα τὰ παλιὰ ζοῦσαν χωρὶς θέατρο, χωρὶς κινηματογράφο, γραμμόφωνο ἢ ραδιόφωνο καὶ οἱ μόνες ἀλλαγὲς στὴ ζωή τους ἀπὸ τὸν καθημερινό τους μόχθο ἦταν οἱ γιορτές, τ' ἀρραβωνιάσματα, οἱ γάμοι . . . καὶ ὁ θρῆνος στὶς κηδεῖες καὶ τὰ μνημόσυνα.

Ἡ παράδοση τοῦ παραμυθιοῦ συνεχίζεται ἐπὶ αἰῶνες, ἀπὸ πάππο πρὸς πάππο καὶ μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου παίρνει κάποια κοινωνικὴ μορφή. Παρέες ἀπὸ συγγενικὲς καὶ φιλικὲς οἰκογένειες μαζεύονται πότε στὸ ἕνα σπίτι, πότε στὸ ἄλλο καὶ ὁ παραμυθὰς τῆς βραδιᾶς, μὲ σοβαρότητα καὶ «μεγαλοπρέπεια» ποὺ ἐνέπνεε σεβασμό, ἀρχίζει τὸ παραμύθι : «Ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέρα σας. Κόκκινη κλωστὴ δεμένη στὴν ἀνέμη περασμένη, δός της κλῶτσο νὰ γυρίσει, παραμύθι ν' ἀρχινίσει. — Εἶχε, μπορεῖ καὶ νὰ μὴν εἶχε, εἶχε ἕνα βασιλιά». Σιγὰ σιγὰ καὶ χωρὶς βιασύνη, τὸ ἕνα ἐπεισόδιο διαδέχεται τὸ ἄλλο καὶ ὅταν κάτι ἐπαναλαμβάνεται : «. . . ἂς μὴν τὰ πολυλογᾶμε, γιατὶ οἱ νύχτες εἶναι μικρὲς καὶ τὰ παιδιὰ νυστάζουν . . .», κι ὅσο μακραίνει ἡ ἀφήγηση, τόσο μεγαλώνει τὸ ἐνδιαφέρο. Μέσα στὴν ἀπόλυτη σιγὴ τῆς νύχτας, ἡ φωνὴ τοῦ παραμυθᾶ, ποὺ ἔχει τὸ χάρισμα τοῦ λόγου, τοὺς μαγεύει, τοὺς συνεπαίρνει καὶ ζοῦν μαζί του τὴν ὀνειρώδη περιπέτεια καὶ προσγειώνονται μὲ τὸ ἄκουσμα : « . . . καὶ ζοῦν καὶ βασιλεύουν ὡς τὰ σήμερα. Μήτε ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ, μήτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε». Κάποτε στὸ τέλος, μὲ παροιμιακὴ ἔκφραση, δίνεται τὸ νόημα τοῦ παραμυθιοῦ : «Ὅποιος δὲν ἀκούει τὰ λόγια τοῦ γονιοῦ, παραγωνιᾶς πηγαίνει!». Ὅταν ὁ παραμυθὰς ἔχει χιοῦμορ, βρίσκει εὐκαιρίες νὰ χαριτολογήσει γιὰ νὰ χαρίσει τὸ γέλιο στὴν οἰκογενειακὴ συγκέντρωση : « . . . πῆγα κι ἐγὼ στὸ μαγειρειὸ καὶ γύρεψα νὰ μοῦ δώσουν ἕνα πιάτο καὶ θύμωσε ὁ μάγερας καὶ μοῦ 'δωσε μιὰ μὲ τὴν κουτάλα καὶ φεύγω μὲ τὰ κλάματα. Τί ἔπαθε ὁ Γιάννης ὁ Βαζάνας, ὁ χασάπης, γιὰ μιὰ κουταλιὰ κεσκέκι ποὺ κόντεψαν νὰ τὸν σκοτώσουν!». Ἕνας ἄλλος παραμυθάς, τελειώνει τὸ παραμύθι του χαριτολογώντας : « . . . μήτε σεῖς ἦσταν ἐκεῖ, μήτ' ἐγὼ νὰ τὸ πιστέψω. Τότε ἔπεσαν τρία χρυσὰ μῆλα ἀπὸ τὸν οὐρανό, τὸ ἕνα ἦταν δικό μου, τὸ ἄλλο τοῦ παραμυθᾶ καὶ τ' ἄλλο σὲ κεῖνον ποὺ λέει τὸ παραμύθι!».

1. Εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν καθηγητὴ κ. Νικόλαο Ἀνδριώτη ποὺ μὲ τὴ μελέτη τοῦ Λιβισιανοῦ ἰδιώματος τίμησε τὴ μικρή μου Πατρίδα. Βλ. Νικολάου Π. Ἀνδριώτη, *Τὸ Ἰδίωμα τοῦ Λιβισιοῦ τῆς Λυκίας*, Ἀθήνα 1961.

Χαρὰ μεγάλη τῆς νοικοκυρᾶς νὰ περιποιηθεῖ τὶς φιλικὲς καὶ συγγενικὲς οἰκογένειες ποὺ τὸ βράδυ ἐκεῖνο ἦταν σειρά της νὰ τοὺς ἔχει στὸ σπίτι της. Ἀκούραστα, μὲ χάρη κι εὐχαρίστηση προσφέρει τὸ χαλβὰ ποὺ ἡ ἴδια ἔφτιαξε, τοὺς ξηροὺς καρποὺς τοῦ μόχθου της, ἀμύγδαλα, καρύδια, σταφίδες καὶ σύκα καὶ ὅ,τι ἄλλο φρόντισε νὰ ἔχει.

Ὁ καλὸς παραμυθὰς ἔπρεπε νὰ 'χει τὸ χάρισμα τοῦ λόγου, νὰ στολίζει, νὰ μακραίνει τὴν ἀφήγηση, νὰ χρωματίζει τὸ κείμενο, μὲ τέχνη νὰ ὀμορφαίνει τὴν περιγραφὴ τῶν εἰκόνων, νὰ προσέχει νὰ μὴν παραλλάζει τὴ συνέχεια τοῦ παραμυθιοῦ, νὰ μὴν μπερδεύει τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο παραμύθι.

Ὁ Βασίλης Τσακιργιάννης, ὁ ὑποδειγματικὸς παραμυθὰς τοῦ Λιβισιοῦ, ἔχει αὐτὰ τὰ ἴδια προσόντα ἀκόμα καὶ σήμερα. Μοῦ ἔλεγε τὰ παραμύθια του στὸ μανάβικό του, στὸ Ζούμπερι κι ἐγὼ τὰ ἔγραφα καθισμένη σὲ μιὰ κασόνα. Ἔλεγε τὰ παραμύθια του προσέχοντας τὴ δουλειά του, χωρὶς ποτὲ νὰ μπερδέψει τὴν ἀφήγησή του, μὲ σοβαρότητα ἀνθρώπου ποὺ μέσα σὲ ὁποιεσδήποτε συνθῆκες ἀποδίδει σωστά, πιστὰ καὶ ὄμορφα αὐτὸ ποὺ τόσο καλὰ κατέχει, βέβαιος γιὰ ὅσα μοῦ εἶπε καὶ γιὰ ὅσα θὰ μοῦ ἔλεγε ἀκόμα. Ὅταν τὰ χρόνια ἐκεῖνα γυρνοῦσε στὴν ἐνδοχώρα, γανωτὴς τὸ ἐπάγγελμα, οἱ χριστιανικὲς οἰκογένειες μὲ λαχτάρα τὸν περίμεναν, νὰ τὸν φιλοξενήσουν, νὰ μαζευτοῦν μικροὶ καὶ μεγάλοι γύρω του γιὰ νὰ ἀκούσουν τὰ παραμύθια του.

Τὰ θέματα τῶν παραμυθιῶν συχνὰ εἶναι τὰ ἴδια σὲ πολλὲς χῶρες, πολιτεῖες καὶ χωριά. Ὅμως σὲ κάθε τόπο ὁ παραμυθὰς θὰ δώσει στὸ παραμύθι του τὴν ἔκφραση τὴ δική του, τοῦ τόπου ποὺ ζεῖ ὅπως ὁ ἴδιος τὸ αἰσθάνεται καὶ τὸ περιγράφει, δίνοντας ἔτσι σὲ κάθε παραμύθι μιὰ καινούρια μορφή, χωρὶς ὡστόσο νὰ παραλλάζει τὸ κείμενο καὶ τὸ νόημα.

Ὅλοι οἱ γέροι ἤξεραν ἀπὸ ἕνα δυὸ παραμύθια ποὺ τὰ διάλεγαν καὶ τοὺς ἄρεσε νὰ τὰ λένε στὰ ἐγγόνια τους καὶ στὶς παρέες τους. Ὁ Λεπετές, παλιὸς παραμυθάς, μὲ δέχτηκε στὸν κῆπο του γιὰ νὰ μοῦ διηγηθεῖ τὸ ἀγαπημένο του παραμύθι «Τοὺ Δισποινίν». Ἄρχισε τὴν ἀφήγησή του μὲ συγκίνηση σὰν νὰ διηγόταν περιστατικὸ τῆς ζωῆς του. Σὰν ἔφτασε στὸ σημεῖο ποὺ τὸ κοριτσάκι ἐγκαταλειμμένο μέσα στὸ πυκνὸ δάσος, μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας φωνάζει μάταια καὶ ἀπελπισμένα τὸν παραγιὸ νὰ τὴν πάρει . . . ἄρχισε νὰ κλαίει, σταμάτησε, σκούπισε τὰ δάκρυά του, ἤπιε λίγο νερὸ καὶ σὲ λίγο συνέχισε!

Γενικὰ οἱ παραμυθάδες τοῦ Λιβισιοῦ, προσπαθοῦν νὰ κρατήσουν πιστὰ τὸ κείμενο τοῦ παραμυθιοῦ ποὺ τὸ ἔμαθαν ἀπὸ τοὺς προγόνους των. Θὰ ἦταν ἀσέβεια στὴ μνήμη τους

νὰ τὸ ἀλλάξουν ἢ νὰ τὸ γελοιοποιήσουν. Τὸ ὡραιοποιοῦν, ἀλλὰ τὸ κείμενο τὸ σέβονται.

Τὰ παραμύθια τὰ ἔλεγαν κυρίως ἄντρες. Οἱ γερόντισσες ἔλεγαν παραμύθια σύντομα καὶ διδακτικά. Βέβαια γιὰ νὰ κοιμίσουν τὰ ἐγγόνια τους, ἔλεγαν φανταστικὰ παραμύθια καὶ συχνὰ τὰ φοβέριζαν γιὰ νὰ κοιμηθοῦν.

Δὲν ἔλειπαν καὶ οἱ αἰσχρὲς ἀφηγήσεις μὲ μορφὴ παραμυθιοῦ ποὺ τὶς ἔλεγαν καὶ οἱ ἄντρες καὶ οἱ γυναῖκες, χώρια καὶ μεταξύ τους. Αὐτὰ ἦταν σύντομα τοπικὰ κατασκευάσματα γιὰ νὰ γελοιοποιοῦν καὶ νὰ ἐκθέτουν γνωστά τους πρόσωπα.

Τὰ δελτία τῶν παραμυθιῶν μου φέρουν ἡμερομηνία 1949-1952. Οἱ θαυμάσιοι καὶ πονεμένοι πληροφορητές μου, εἶχαν ἀκόμα ἔντονη τὴ νοσταλγία τῆς μακρινῆς καὶ γιὰ πάντα χαμένης γι' αὐτοὺς πατρίδας. Ἦταν κοινὸ τὸ συναίσθημα τοῦ ἐκπατρισμοῦ καὶ ἀπόλυτη ἡ ψυχικὴ ἐπαφή τους μαζί μου. Τὰ 30 παραμύθια εἶναι τῶν πληροφορητῶν μου. Ἀπὸ τὸ χειρόγραφο τοῦ πάππου μου, τοῦ ἀείμνηστου Μιχαὴλ Μουσαίου, ἀντέγραψα 13 παραμύθια ποὺ κατέγραψε ἀπὸ γέρους Λιβισιανοὺς γύρω στὰ 1850. Τὸ χειρόγραφο αὐτὸ τὸ εἶχα πάντα κοντά μου. Στὸν πρῶτο πανευρωπαϊκὸ πόλεμο, μικρὸ κοριτσάκι τότε, ἀπὸ φόβο μὴ χαθεῖ ἢ μὴ μοῦ τὸ πάρουν οἱ Τοῦρκοι, τὸ ἔκρυψα στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ μας στὴ Σμύρνη. Στὸ Λιβίσι γεννήθηκα, ἀλλὰ στὴ Σμύρνη μεγάλωσα καὶ σπούδασα. Στὸ τέλος τοῦ πρώτου πανευρωπαϊκοῦ πολέμου, ὁ πατέρας μου, ἀρχίατρος τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, διωκόμενος καὶ ἀπειλούμενος ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μὰ ἀλίμονο καὶ ἀπὸ τὸν Ἕλληνα ἁρμοστὴ τὸν Στεργιάδη, ἀναγκάστηκε νὰ πραγματοποιήσει παλιά του ἐπιθυμία, νὰ ἐγκατασταθοῦμε στὴν Ἀθήνα. Πρὶν φύγουμε, ἀνέβηκα στὴ στέγη, πῆρα τὸ χειρόγραφο καὶ τὸ ἔφερα ἐδῶ. Μ' αὐτὸ τὸ χειρόγραφο καὶ μὲ τὴν παρότρυνση καὶ ἐνθάρρυνση τῆς ἀξιοθαύμαστης καὶ ἀνεπανάληπτης κυρίας Μελπῶς Μεραιε, ποὺ σὲ χρόνο ἀνεπανόρθωτης ἀτομικῆς συφορᾶς μου ἐφώτισε τὸ δρόμο μου, ἄρχισα τὴν ἔρευνα ὁλόψυχα, σὰν μοναδικὸ σκοπὸ τοῦ βίου μου.

Εὐχαριστῶ ὅλους τοὺς πληροφορητές μου ποὺ μοῦ στάθηκαν τόσο καλοὶ καὶ κοντά τους βρῆκα φιλοξενία, ἀγάπη καὶ κατανόηση. Ἰδιαίτερα εὐχαριστῶ τὴ Δέσποινα καὶ τὸν Βασίλη Τσακιργιάννη γιὰ τὴ θετικὴ καὶ τόσο πολύτιμη συμπαράστασή τους σ' ὅλα τὰ θέματα τῆς λαογραφικῆς μου ἔρευνας. Στὸ τέλος τοῦ βιβλίου δίδω τὰ βιογραφικὰ σημειώματα τῶν πληροφορητῶν ποὺ μοῦ ἔδωσαν παραμύθια, ὅπως οἱ ἴδιοι ἢ τὰ παιδιά τους μοῦ τὰ ὑπαγόρεψαν. Πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ἔχουν καὶ ἱστορικὸ ἐνδιαφέρον.

Εὐχαριστῶ θερμὰ τὸν καθηγητὴ κύριο Γεωργιο Μεγα, καὶ τὸν μαθητή του καθηγητὴ κ. Μ. Γ. Μεραχλη, ποὺ πρόθυμα καὶ εὐγενικὰ δέχτηκαν νὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὰ παραμύθια τῆς πατρίδας μου καὶ νὰ τοὺς δώσουν τὴν ἐπιστημονικὴ πληρότητα.

Τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι ἡ στερνὴ προσφορά μου στὴ μνήμη τῶν προγόνων μου καὶ τῆς ἀξέχαστης καὶ γιὰ πάντα γιὰ μένα χαμένης Πατρίδας μου.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΟΥΣΑΙΟΥ-ΜΠΟΥΓΙΟΥΚΟΥ

Τὰ παραμύθια

«Τότε κόβει ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ πόδι του καὶ τοῦ τὸ δίνει».

1. Τοὺ ἀνdρειουμένουβ βασιλόπουλλουν

'Αρχὴν doῦ παραμυθιοῦ, καλ̣ησπέρα σας.

Εἶχιν κι ἄνda γὲν εἶχιν, εἶχιν ἕναβ βασιλ̣ιὰν gι ἡ γυναίκα του πιδὶν 'ὲν ἔκαμ̣ιν.

Ἔκαμαχ χίλ̣ια κὶ δυὸ γιατρικὰ οἱ μάμμις κι οἱ γιατρέ, βούλα ἀδιάφουρα. Ηὑρέθημ μιὰ γιργιὰ ἰγιγήνda οὐχτὼ χρουνῶν gι λέει την :

— Βασίλ̣ισσά μου, ἂν ἴσως θέλ̣εις νὰ κάμ̣εις πιδίν, νὰ σηκουστεῖς ἀπὸ τὸ πουρνὸν γηστική, νὰ πάεις εἰς τ' ἄλουά σου, κι ὅπριουν ἄτιν gατουρᾶ, νὰ βάλ̣εις τὶς χοῦφτις σου κὶ νὰ πιεῖς τρεῖς χοῦφτις κατούρημαν, κι ἂγ γὲν ι-γκαστρουθεῖς, νὰ τὸ σπαθίσ σου, νὰ κι ἡ κιφάλ̣η μου!

Ἔτδια πὸ τὴν εἶπιν, ἔτδια ἔκαμιν gι ἡ βασίλ̣ισσα κι εὐτὺς ἀπόμειγιν ι-γκαστρουμέγη.

Ἦρταν οἱ ἰγγιὰ οἱ μῆγις, ἰγέγγησιν, ἔκαμιν ἔναμ bιδὶν gὶ τόμους ἔπεσιν doὺ πιδίν, ἦταμ μὶ τὰ δόνdια κι ἰφάναξιν :

— Μάνα, πεινοῦ!

Κι εἶπιν doυν :

— Φάϊ, γιέ μου.

Κι ἔφεράν doυν ἔναμ ψουμὶν gι ἔφαΐν doυ βούλουν gὶ χαμέτα ἰπουρπάτηγγιν gέλα. Λέει πάλ̣ι τὸ πιδίν :

—'Ιβὼ πεινοῦ ἀκόμα!

Λέει τουν ἡ μάνα του :

—Ἄμι στούμ bατέρασ σου νὰ σὶ χουρτάσει!

Πάει στούμ bατέραν doυ κὶ πιάγγει τὴμ bόρταν doῦ παλατιοῦ, κὶ σείγγει την κι ἰσείστηβ βούλουν doὺ παλάτιν. Λέει τουν :

—'Αφένdη, πεινοῦ!

Κι ἰδιόρισιν ἡ βασιλ̣ιὰς νὰ τοὺδ δέκουμ μιὰφ φουρνάδαμ bαξιμάδιν, κι αὐτὸ ἔφαϊν gι ἰπῆϊν εἰς τὴν αὐλ̣ὴν gι ἔπεσιν gί, χὰν ἰξύπγησιν, ἰπῆϊν εἰς τοὺν ἀφένdην doυ κὶ λέει τουν :

— Νὰ μὶ κάμ̣εις μιὰν τοπούζαν σαράνda κανdάριια ἀπὸ σίδερουν.

Κὶ διουρίγγει νὰ κάμουχ χαμέτα τὴν τοπούζαν, κὶ χὰν dὴν ἔφεραν, πιάγγει κὶ ρίχτει την doὺ πιδὶμ ψηλὰ κί βάλλ' ἀπὸ κάτου τὴρ ράχην doυ, κὶ πέφτει ἡ τοπούζα πάνου του κὶ σπάγγει κὶ λέει :

— Νὰ τὴν gάμιτι οὐγδόνda κανdάριια!

Ἔκαμάν dην οὐγδόνda κανdάριια, φέρνουν dην, πιάγγει, ρίβγει την, πέφτει πάνου στὴρ ράχην doυ, 'ὲν ἔσπασιν. Τότι ἰπῆριν dην κι ἔφυϊν εἰς τὸ κυγήϊν.

Στὴν ι-στράταμ bὸ πάαιγγιν ηὗριν δυὸ δράκους κι ἰξιρίζωνναν doὺς πεύκους κὶ τοὺς ἔριχναν τζιρίτιν. Λέει τους :

—Ὥρα καλή!

— Καλῶς τουν.

Λέει τους :

— Τί κάμ̣ιτι ἰδῶ ;

Λέουν doυν :

— Τὴδ δύναμίμ μας δικιαμάννουμουν, ἐπειδήτις ἰγιγγήθην ἕναβ βασιλόπουλλουν gὶ θὰ πάρ̣ουμουν νὰ μbαλέψουμουμ μαζίν.

Λέει τους :

—'Ιβὼ εἶμου, κι εἶμου ἕτοιμους!

'Αρπάει τους κὶ τοὺς ι-δυὸ κὶ ρίχτει τους κάτου κι πιάγγει τὴν τοπούζαν νὰ τοὺς ι-σκουτώσει. Αὐτοὶ λέουν doυν :

— Ι-σκλάβους σου ἀφένdη!

Κὶ λέει τους :

— Πέσιτι ἀα πίσου μου.

Στὴν ι-στράταν, πὸ πάαινναν, βρίσκουν ἕναν ι-δράκουν gι ἰκύληγγιμ μὶ τὶς μαναβέλ̣λις μιὰμ bέτραν ἴσα μ' ἕναμ μιάλουσ σπίτιν.

—Ὥρα καλή, παλ̣λικάριν.

— Καλῶς τὰ παλ̣λικάριια!

— Τί εἶγιμ bὸ κάμ̣γεις ;

Λέ' :

— Δικιαμάννου τὴδ δύναμήμ μου, γιατὶ ἔκουσα πὼς ἰγιγγήθηκιν ἕναβ βασιλόπουλλουν gὶ θὰ πάου νὰ μbαλέψου.

Λέει τουν :

—'Ιβὼ εἶμου, κόπιασι νὰ μbαλέψουμουν!

Εὐτὺς ἀρπάει τουν, κὶ ρίχτει τουν gάτου κὶ πιάγγει τὴν τοπούζαν νὰ τοὺσ σκουτώσει κὶ λέει τουν :

— Σκλάβους σου, ἀφένdη!

Κὶ λέει τουν :

— Πέσι ἀπὸ πίσου μου.

Ἔφυγαν gι ἀπὸ κεῖ.

'Ικεῖ πὸ πάαινναν, θουροῦσιν ἕναν ι-σπίτιν gι εἶχιμ μιὰρ ρουδιὰν gι ἰπῆαν gι ἔτρωαν ρόδια. Νὰ κι ἔρχιτι ἕνας ι-δράκους κὶ κεῖ πὸ πουρπάτηγγιν ἔβγαλλαν dὰ παπούτδια του ζίγις.

Λέει τους :

—Ὥρα καλή, παλ̣λικάριια!

Λέουν doυν :

— Καλῶς τὸ παλ̣λικάριν!

Λέει τους :

—Ἄγ γὲν ἔλεϊτι, καλῶς τὸ παλ̣λικάριν, νὰ δεῖτι τί ἔθελ̣ίτι νὰ πάθιτι.

1. Τὸ ἀντρειωμένο βασιλόπουλο

Ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέρα σας.

Εἶχε, γιὰ δὲν εἶχε, εἶχε ἕνα βασιλιὰ καὶ ἡ γυναίκα του παιδὶ δὲν ἔκαμνε.

Ἔκαμαν χίλια δυὸ γιατρικὰ οἱ μαμμὲς καὶ οἱ γιατροί, ὅλα ἀδιάφορα. Βρέθηκε μιὰ γριὰ ἐνενήντα ὀχτὼ χρονῶν καὶ τῆς λέει :

— Βασίλισσά μου, ἂν ἴσως θέλεις νὰ κάμεις παιδί, νὰ σηκωθεῖς ἀπὸ τὸ πρωὶ νηστική, νὰ πᾶς στὰ ἄλογά σου, κι ὅποιο ἄτι κατουρᾶ, νὰ βάλεις τὶς χοῦφτες σου καὶ νὰ πιεῖς τρεῖς χοῦφτες κάτουρο, κι ἂν δὲν γκαστρωθεῖς, νά τὸ σπαθί σου, νά καὶ ἡ κεφαλή μου!

Ἔτσι πού τῆς εἶπε, ἔτσι ἔκαμε καὶ ἡ βασίλισσα κι εὐθὺς ἀπόμεινε γκαστρωμένη.

Ἔγιναν οἱ ἐννιὰ μῆνες, ἐγέννησε, ἔκαμε ἕνα παιδί, καὶ μόλις ἔπεσε τὸ παιδί, ἦταν μὲ δόντια καὶ φώναξε :

— Μάνα, πεινῶ!

— Φάγε, γιέ μου!

Τοῦ ἔφεραν ἕνα ψωμὶ καὶ τὸ ἔφαγε ὅλο καὶ ἀμέσως περπάτησε κιόλα. Λέγει πάλι τὸ παιδί :

—Ἐγὼ πεινῶ ἀκόμα!

Τοῦ λέει ἡ μάνα του :

—Ἄμε στὸν πατέρα σου νὰ σὲ χορτάσει!

Πάει στὸν πατέρα του καὶ πιάνει τὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ, τὴν σείει καὶ σειέται ὅλο τὸ παλάτι. Τοῦ λέει :

—Ἀφέντη, πεινῶ!

Ἔδωσε διαταγὴ ὁ βασιλιὰς νὰ τοῦ δώσουν μιὰ φουρνιὰ παξιμάδια, κι αὐτὸ ἔφαγε καὶ πῆγε στὴν αὐλὴ καὶ πλάγιασε καί, σὰν ξύπνησε, πῆγε στὸν ἀφέντη του καὶ τοῦ λέει :

— Νὰ μοῦ κάνεις ἕνα τόπι σαράντα καντάρια ἀπὸ σίδερο.

Διατάζει νὰ κάμουν ἀμέσως τὸ τόπι, κι ὅταν τό 'φεραν, τὸ πιάνει τὸ παιδὶ καὶ τὸ ρίχνει ψηλὰ καὶ βάζει ἀπὸ κάτω τὴ ράχη του καὶ πέφτει τὸ τόπι πάνω του καὶ σπάνει καὶ λέει:

— Νὰ τὸ κάμετε ὀγδόντα καντάρια!

Τὸ ἔκαμαν ὀγδόντα καντάρια, τὸ φέρνουν, τὸ πιάνει, τὸ ρίχνει, πέφτει πάνω στὴ ράχη του, δὲν ἔσπασε. Τότε τὸ πῆρε κι ἔφυγε στὸ κυνήγι.

Στὴ στράτα πού πήγαινε βρῆκε δυὸ δράκους καὶ ξερίζωναν τὰ πεῦκα καὶ τὰ πετοῦσαν μακριά. Τοὺς λέει :

—Ὥρα καλή!

— Καλῶς τον.

Τοὺς λέει :

— Τί κάνετε ἐδῶ ;

Τοῦ λένε :

— Τὴ δύναμή μας δοκιμάζουμε, ἐπειδὴ γεννήθηκε ἕνα βασιλόπουλο καὶ θὰ πᾶμε νὰ παλέψουμε μαζί.

Τοὺς λέει :

—Ἐγὼ εἶμαι, κι εἶμαι ἕτοιμος!

Τοὺς ἁρπάζει καὶ τοὺς δυὸ καὶ τοὺς ρίχνει κάτω καὶ πιάνει καὶ τὸ τόπι του νὰ τοὺς σκοτώσει. Αὐτοὶ τοῦ λένε :

— Σκλάβοι σου, ἀφέντη!

Καὶ τοὺς λέει :

—Ἀκολουθῆστε με.

Στὴ στράτα, καθὼς πήγαιναν, βρίσκουν ἕνα δράκο καὶ κυλοῦσε μὲ μοχλοὺς μιὰ πέτρα τόση, σὰν ἕνα μεγάλο σπίτι.

—Ὥρα καλή, παλικάρι.

— Καλῶς τὰ παλικάρια!

— Τί εἶναι αὐτὸ πού κάμνεις ;

Λέει :

— Δοκιμάζω τὴ δύναμή μου, γιατὶ ἄκουσα πὼς γεννήθηκε ἕνα βασιλόπουλο καὶ θὰ πάω νὰ παλέψουμε.

Τοῦ λέει :

—Ἐγὼ εἶμαι, κόπιασε νὰ παλέψουμε!

Εὐθὺς τὸν ἁρπάζει, τὸν ρίχνει κάτω καὶ πιάνει τὸ τόπι του νὰ τὸν σκοτώσει καὶ τοῦ λέει :

— Σκλάβος σου, ἀφέντη!

Καὶ τοῦ λέει :

—Ἀκολούθησέ με.

Ἔφυγαν ἀπὸ κεῖ.

Καθὼς πήγαιναν, θωροῦνε ἕνα σπίτι κι εἶχε μιὰ ροδιὰ κι ἐπῆγαν κι ἔτρωγαν ρόδια. Νά κι ἔρχεται ἕνας δράκος καὶ κεῖ πού περπατοῦσε τὰ παπούτσια του βγάζανε σπίθες.

Τοὺς λέει :

—Ὥρα καλή, παλικάρια.

Τοῦ λένε :

— Καλῶς τὸ παλικάρι!

Τοὺς λέει :

—Ἂν δὲν λέγατε, καλῶς τὸ παλικάρι, νὰ δεῖτε τί θὰ παθαίνατε.

Λέει τὸ βασιλόπουλο :

—Ἂν δὲν ἔλεγες καὶ σύ, ὥρα καλὴ παλικάρια, θὰ 'βλεπες τί ἤθελες νὰ πάθεις.

Τοῦ λέει :

— Καὶ εἶσαι τόσο παλικάρι ;

Τοῦ λέει :

Λέει τοὺ βασιλόπουλλουν :

—Ἄγ γὲν ἔλεϊς κι ἰσύ, ὥρα καλὴ παλληκάρια, ἰθώρρηγγις τί ἔθελις νὰ πάθεις.

Λέει τουν :

— Κὶ τόσουμ bαλλικάριν εἶσι ;

Λέει τουν :

— Μάλιστα! κὶ ὄνdους παλλικάριν εἶμου!

— Λοιπόν, κόπιασι νὰ μbαλέψουμουν!

Λέει τοὺ βασιλόπουλλουν :

—Ὄρσι!

Λέει τουν ἡ δράκους :

—Ἰβὼ θέλου ἰκεῖ ποὺ μαρμαρίννουν οἱ ἀθρώποι νὰ μbαλέψουμουν.

Λέει τουν dοὺ βασιλόπουλλουν :

— Μιτὰ χαρᾶς!

Πάουσιν ἰκεῖ. Λέει τουν ἡ δράκους :

— Πιάσι μου!

Λέει τοὺ βασιλόπουλλουν :

— Πιάσι μου ἰσύ, ἔτσι ποὺ ξέρεις.

Πιάγγει τουν ἡ δράκους, χτυπᾶ τουν εἰς τὰ μάρμαρα, ἰπῆιν ι-δυὸ δάχτυλα μέσα. Πιάγγει τουν dοὺ πιδίν, ι-χτυπᾶ τουν, πάει ἔσα μὶ τὰ γόνατα. Ξαναπιάγγει ἡ δράκους, ξαναχτυπᾶ τουν, πάει ὡς τὰ ἑοπούκια. Τότι λέει τοὺ πιδίν :

—Ἔτσι 'ὲν ι-χτυποῦν, ἔτσι χτυποῦν.

Κὶ χτυπᾶ τουν ι-μιὰν γὶ πάει ἴσα μὶ τοὺλ λιμόν.

Τότι λέει τουν ἡ δράκους :

—Ἄφηκί μου κὶ μὴμ μὶ χαλάσεις κι ἃς εἶμου κὶ μάρμαρουν.

Λέει τουν :

— Πέ μου, ποῦ ἔχεις ἰκεῖγις τὶς τρεῖς βασιλουπούλλις πόχεις κλεισμέγις ;

Λέει τουν :

— Τὴν ι-μιὰν ἔχου τημ bουτήριν γὶ πίννου, κὶ τὴν ἄλλην ἔχου τησ σκούπαν γὶ τὴν ἄλλην gαρφέτην!

— Κὶ πῶς θὰ γινοῦσιχ χὰν γὶ πρῶτα ;

Λέ' :

— Πάνου στ' ἀράφιν ἔχου ἕναγ γυαλλάκιμ μὶ τ' ἀθάνατουν dοὺ γιρόν, κὶ στάξου τις ἀπού'λλίουν γὶ γένουνdιχ χὰν γὶ πρῶτα!

Τότι ἔκοψιν dὴν γιφάλην dου, κι ἰπῆϊν εἰς τοὺ σπίτιν γι ηὔριν dοὺ γυαλλὶν γι ἔρριξιν εἰς τὴσ σβουνgαλλιάν, κι εἰς τοὺν gαρφέτην γι εἰς τοὺ πουτήριν γι ἰγέγηκαχ χὰν γὶ πρῶτα. Κι εἶπαν :

— Μάνα! τί γλυκὰ ἰκοιμούμουσταν!

Κὶ λέει τις :

— Νὰ πάϊτι εἰς τὴμ μάνασ σας κὶ μὴμ μιλᾶτι.

Ἔφυγαν αὐτές, ἰπῆραν γι αὐτοὶ ἕναν gαζάγιν γὶ ρύζιν γὶ βότυρουν γι ἔφυαν σ' ἕναβ βουγίν, κὶ λέει τοὺ πιδίν :

— Σταμάτηξι σὺ ποὺ κύληγγις τὴμ bέτραν, νὰ ψήσεις ἕναν gαζάνιμ bιλάβιν, κι ἰμὲς θὰ πάουμουν νὰ κυγήσουμουν ὅσουν νὰ ψηθεῖ.

Φεύγουν ἰκεῖγοι, στήγγει κι αὐτὸς τοὺ καζάγιν γί, χὰν ἰψήθην dοὺ πιλάβιν, νά κι ἔρχιτι μιὰ κιφαλὴ κὶ λέει τουν :

— Δέκι μου μιὰν gουταλλιάν.

Κι αὐτὸς λέει την :

—Ἔσ σὶ δίου!

Τέλους πάνdων δίει τημ μιὰν gουταλλιάν.

Λέ' :

— Δέκι μου ἄλλημ μιάν.

Δίει την ἄλλημ μιάν.

— Κι ἄλλην!

Ὕστερα δίει τουν ι-μιὰν εἰς τὴν γιφάλην γὶ ζαλίγγει τουν γὶ μbαίγγει ἡ κιφάλη στοὺ καζάγιν, γλύφει κὶ γαννώγγει του κὶ κάμγει σὶ του χὰν dὴν γούπαν.

Ἔρχουdιν ἰκεῖγοι ἀπ' τ' ἄβιν, γυρεύγουν dοὺ πιλάβιν, ἰκεῖνους ἔβαλιν εἰς τὴν γιφάλην dου κάμbοσα φύλλα κι ἀρχίγησιν νὰ γκουμαχᾶ, κι ἔκρυψίν dου, κὶ λέει τους :

—Ἰβὼ ἀγημbόρεψα κι 'ὲν ἔψησα πιλάβιν.

Ἔκαμαν dὰ κυγήγια τουν γι ἔφαραν. Τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραν ἔφηκαν ἄλλουν νὰ ψήσει τοὺ πιλάβιν, κι ἰκεῖνους τὰ ἴδια, κὶ τὴν ἄλλην ἄλλουν, κι ἰκεῖνους τὰ ἴδια, κὶ βούλοι εἶχαν dου κρυφόν. Εἰς τοὺ ὕστερουν λέει τοὺ πιδίν :

—Ἰβὼ θ' ἀπουμείνου, νὰ δοῦμουν dὶ κακὸν εἶν' αὐτό.

'Απόμειγιν αὐτός, ἔφυαν οἱ ἄλλοι. Τώρα μὴ ἡ ἕνας τοὺ λέει τοὺν ἄλλουν, μη ἡ ἄλλους τοὺν ἄλλουν. Στέγγει τοὺ πιδὶν dοὺ καζάγιν, ψήγγει τοὺ πιλάβιν, νά κι ἔρχιτι πάλι ἡ κιφάλη κὶ ζητᾶ μιὰν gουταλλιάν. Δίει τὴμ μιὰν gουταλλιὰν λέ' :

—Ἄλλημ μιάν.

Δίει την ἄλλημ μιάν. Τοὺν γιρὸμ bοὺ τοιμάζουνdαν ἡ κιφάλη νὰ σαλτάρει, σύργει τοὺ σπαθίν dου κὶ κάμγει τηδ δυὸ κουμμάτια. Τὰ δυὸ κουμμάτια τακούρ, τακούρ, ἔφυαν.

Ἦρταν οἱ ἄλλοι ἀποὺ τοὺ κυγήϊν γι ηὔραν dοὺ πιλάβιμ ψημένουν γι ἰθάμαξαμ bοιὸς τό 'ψησιν κι ἕκατσαν γι ἔφαάσιν. Ὕστερα λέει τους :

— Γιατὶ 'ὲμ μ' ἔλεϊτι πὼς ἔρχουνdαμ μιὰ κιφάλη κι ἰχτύπιγγίσ σας κι ἰζάλιγγίσ σας ;

Τότι λέει ἡ πρῶτους :

— Νὰ τοὺς ἀπουκιφαλίσουμουν!

— Μάλιστα! καὶ ὄντως παλικάρι εἶμαι!

— Λοιπόν, κόπιασε νὰ παλέψουμε, λέει τὸ βασιλόπουλο.

—Ὁρίστε, τοῦ λέει ὁ δράκος.

—Ἐγὼ θέλω ἐκεῖ ποὺ μαρμαρώνουν οἱ ἄνθρωποι νὰ παλέψουμε.

Λέει τὸ βασιλόπουλο :

— Μετὰ χαρᾶς!

Πᾶνε ἐκεῖ. Τοῦ λέει ὁ δράκος :

— Πιάσε με.

Λέει τὸ βασιλόπουλο :

— Πιάσε με ἐσύ, ἔτσι ὅπως ξέρεις.

Τὸν πιάνει ὁ δράκος, τὸν χτυπᾶ στὰ μάρμαρα, πῆγε δυὸ δάχτυλα μέσα. Τὸν πιάνει τὸ παιδί, τὸν χτυπᾶ, πάει μέσα ὡς τὰ γόνατα. Ξαναπιάνει ὁ δράκος, τὸν ξαναχτυπᾶ, πάει ὡς τὸν ἀστράγαλο. Τότε λέει τὸ παιδί :

—Ἔτσι δὲν χτυποῦν, νὰ πῶς χτυποῦν.

Καὶ μὲ μιᾶς τὸν χτυπᾶ καὶ πάει μέσα ὡς τὸ λαιμό.

Τότε τοῦ λέει ὁ δράκος :

—Ἄφησέ με καὶ μὴ μὲ ἀφανίσεις κι' ἂς εἶμαι καὶ μάρμαρο.

Τοῦ λέει :

— Πές μου, ποῦ ἔχεις ἐκεῖνες τὶς τρεῖς βασιλοποῦλες ποὺ ἔχεις κλεισμένες ;

Τοῦ λέει :

— Τὴν μιὰ τὴν ἔχω ποτήρι καὶ πίνω, τὴν ἄλλη τὴν ἔχω σκούπα καὶ τὴν ἄλλη καθρέφτη!

— Καὶ πῶς θὰ γίνουν σὰν καὶ πρῶτα ;

Λέει :

— Πάνω στὸ ράφι ἔχω ἕνα μπουκαλάκι μὲ τ' ἀθάνατο νερό, καὶ στάξε τις ἀπὸ λίγο καὶ θὰ γίνουν σὰν καὶ πρῶτα!

Τότε ἔκοψε τὸ κεφάλι του, πῆγε στὸ σπίτι καὶ βρῆκε τὸ μπουκαλάκι κι ἔριξε στὴ σκούπα, στὸν καθρέφτη καὶ στὸ ποτήρι κι ἔγιναν ὅπως καὶ πρῶτα. Κι εἶπαν :

— Μάνα! Τί γλυκὰ ποὺ κοιμόμασταν!

Τὶς λέει :

— Νὰ πᾶτε στὴ μάνα σας καὶ μὴ μιλᾶτε.

Ἔφυγαν αὐτές, κι αὐτοὶ πῆραν ἕνα καζάνι καὶ ρύζι καὶ βούτυρο κι ἔφυγαν στὸ βουνό, καὶ λέει τὸ παιδί :

— Σταμάτα σὺ ποὺ κυλοῦσες τὴν πέτρα, νὰ ψήσεις ἕνα καζάνι πιλάφι, κι ἐμεῖς θὰ πᾶμε νὰ κυνηγήσουμε ὥσπου νὰ ψηθεῖ.

Φεύγουν ἐκεῖνοι, στήνει κι αὐτὸς τὸ καζάνι καί, σὰν ψήθηκε τὸ πιλάφι, νὰ κι ἔρχεται μιὰ κεφαλὴ καὶ τοῦ λέει :

— Δῶσε μου μιὰ κουταλιά.

Κι αὐτὸς τοῦ λέει :

— Δὲ σοῦ δίνω!

Τέλος πάντων τοῦ δίνει μιὰ κουταλιά.

Λέει :

— Δῶσε μου ἄλλη μιά.

Τοῦ δίνει ἄλλη μιά.

Λέει :

— Κι ἄλλην!

Ὕστερα τοῦ δίνει μιὰ στὸ κεφάλι καὶ τὸν ζαλίζει καὶ μπαίνει ἡ κεφαλὴ στὸ καζάνι, τὸ γλύφει καὶ τὸ γανώνει καὶ σοῦ τὸ κάμνει κούπα.

Ἔρχονται ἐκεῖνοι ἀπὸ τὸ δάσος, γυρεύουν τὸ πιλάφι, ἐκεῖνος ἔβαλε στὸ κεφάλι του κάμποσα φύλλα κι ἄρχισε νὰ ἀγκομαχᾶ, τὸ κράτησε μυστικὸ καὶ τοὺς λέει :

—Ἐγὼ ἀνημπόρεψα καὶ δὲν ἔψησα πιλάφι.

Ἔψησαν τὰ κυνήγια τους κι ἔφαγαν. Τὴν ἄλλη μέρα ἄφησαν ἄλλον νὰ ψήσει τὸ πιλάφι, καὶ κεῖνος τὰ ἴδια, καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἄλλον, καὶ κεῖνος τὰ ἴδια, καὶ ὅλοι τὸ εἶχαν κρυφό. Στὰ ὕστερα λέει τὸ παιδί :

—Ἐγὼ θ' ἀπομείνω, νὰ δοῦμε τί κακὸ εἶναι αὐτό.

Ἀπόμεινε αὐτός, ἔφυγαν οἱ ἄλλοι. Τώρα μήτε ὁ ἕνας τὸ λέει στὸν ἄλλον, μήτε ὁ ἄλλος στὸν ἄλλον. Στήνει τὸ παιδὶ τὸ καζάνι, ψήνει τὸ πιλάφι, νὰ κι ἔρχεται πάλι ἡ κεφαλὴ καὶ ζητᾶ μιὰ κουταλιά. Δίνει μιὰ κουταλιά, λέει :

—Ἄλλην μιά!

Τοῦ δίνει ἄλλη μιά. Τὴν στιγμὴ ποὺ ἑτοιμάζονταν ἡ κεφαλὴ νὰ σαλτάρει, σύρει τὸ σπαθί του καὶ τὴν κάμνει δυὸ κομμάτια. Τὰ δυὸ κομμάτια ἔφυγαν τακούρ, τακούρ.

Ἦρθαν οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὸ κυνήγι, καὶ βρῆκαν τὸ πιλάφι ψημένο καὶ θαυμάσανε αὐτὸν ποὺ τό 'ψησε καὶ καθίσανε καὶ φάγανε. Ὕστερα τοὺς λέει :

— Γιατί δὲν μοῦ λέγατε πῶς ἐρχότανε μιὰ κεφαλὴ καὶ σᾶς χτυποῦσε καὶ σᾶς ζάλιζε ;

Τότε λέει ὁ πρῶτος :

— Νὰ τοὺς ἀποκεφαλίσουμε!

Καὶ ἀμέσως ἐκεῖνον τὸν ἔσφαξε. Ὕστερα πῆραν τὶς ματωμένες στράτες καὶ πᾶνε, πᾶνε καὶ βρίσκουν ἕνα πηγάδι. Δένουν τὸν ἕνα καὶ τὸν κατεβάζουν, καὶ φώναξε :

— Κάηκα, κάηκα!

Καὶ τὸν ἀνάσυραν πάνω. Κατεβάζουν τὸν ἄλλο, καὶ κεῖνος τὰ ἴδια.

Τότε λέει τὸ παιδί :

—Ἐμένα νὰ μὲ δέσετε κι ὅσο σᾶς λέω, κάηκα, ἐσεῖς νὰ μὲ κατεβάζετε ὀργιὲς καὶ πῆχες. Κι ἐγὼ αὐτὴ τὴν κεφαλὴ θὰ τὴν εὕρω, νὰ τὴν κάμω κομμάτια. Ὅμως νὰ μὲ περιμένετε 40 μέρες, κι ἂν δὲν ἔρθω, νὰ φύγετε.

Κὶ γιὰ μιᾶς ἰκεῖνουν ἔσφαξίν dουν. Ὕστερα ἔπιασαν dοῦ γιματιοῦ τὶς ι-στράτις κὶ πάουν, πάουν gι ηὑρίσκουν ἕναλ λιχτρόν. Δόννουν dουν ἕναν gὶ κατηβάννουν dουν gὶ φάναξιν :

—Ἰκάβηκα, ἰκάβηκα!

Κι ἀνάσυράν dουμ bάνου. Κατιβάννουν dούν ἄλλουν, κι ἰκεῖνους τὰ ἴδια. Τότι λέει τοὺ πιδίν :

—Ἰμέναδ δόσιμούτι κι ὅσουσ σᾶς λέου, ἰκάβηκα, ἰσὲς νὰ μὶ κατιβάγγιτι ἀργιὲς κὶ πῆχις. Κι ἰβὼ αὐτὴν dὴν giφάληθ θὰ τὴν εὕρου νὰ τὴν gάμου κουμμάτια. Ὅμους σαράνdα μέρις νὰ μ' ἀλιμέγιτι, κι ἂγ γὲν ἔρτου, νὰ φύϊτι.

Δόννουν dουλ λοιπόν, ἀφένdη μού 'σι, κὶ κατιβάννουν dουν ὡς ποὺ ἔλεϊν, ἰκάβηκα, ἰμούλλεραν dοὺ σκοιγίν.

Τέλους ἰκατέβηκιν gι ηὖριν dὴν giφάλημ ψόφιαν. Τότι νdρανᾶ ἀποὺ δίπλα του κὶ θουρᾶ μιὰν dύρπαχ χαθ θυρίδαν gὶ φιγγίγγει. Βγαίνν' ἀποὺ τὴθ θυρίδαν ἰκείγην gὶ τί νὰ δεῖ ; Ἄλλουν gόσμουν, σπίτια, χουράφια, διvdρέ, βουνά. Πάει σ' ἕνασ σπίτιν gὶ βρίσκει μιὰγ γιργιὰν gι ἰζύμουγγιμ μὶ τοὺ φτύσμαν dης κὶ λέει την :

—Ὥρα καλή, μάνα.

Λέ' :

— Καλῶς τοὺν υἱόμ μου!

Λέει την :

— Γιατί ζυμώγγεις μὶ τοὺ φτύσμασ σου ; Ἐν ἔχιτι ἰδῶ γιρόν ;

Λέει τουν ἡ γιργιά :

—Ἔχουμουν, ἀμ' 'ὲν ἰπῆϊν ἡ βασιλουπούλλα νὰ τὴφ φάει τοὺ θηριὸν ν' ἀφήκει τοὺ γιρὸν νὰ τρέξει κι ἰπένασα, ποὺ 'ὲν ἔφαα ἀποὺ τὰ χτές, κὶ θὰ κάμου μόνουμ μιὰ οὐλλιὰμ ψουμὶν νὰ φάου.

Λέει την :

— Πότι θὰ τὴφ φάει αὐτὴν dὴν gόρην ;

Λέει τουν :

— Σήμμερα τοὺ μεσημέριν, κι ὅπριαν ὥραθ θὰ τρώει τὴν gόρην, τόσην ὥραθ θὰ τρέχει τοὺ γιρόν, κὶ τότι τρέχει βούλους ἡ κόσμους κὶ παίρει γιρόν. Καμμιὰβ βουλὰν dρώει την gι εἰς τοὺ γιρὸμ μέσα κὶ τότι τρέχει τοὺ γιρὸν ἀνάκατουμ μὶ τοὺ γαῖμαν gὶ παίρουμούν dου. Τί θὰ κάμουμουν ;

Λέει την dοὺ παλλικάριν :

— Δέκι μου τις βυτίγις σου κι ἰβὼ θὰ πάου νὰ σὶ φέρου γιρόν. Δεῖξι μου τὴβ βρύσην gι ἔγγρια σου.

Τότι ἔδειξίν dουν dὴβ βρύσην gὶ ἰκάθισιν gουνdὰ μὶ τοὺ σπαθίν dου.

Σ' οὐλλίουν giρὸν νὰ κι ἔρχιτι μιὰ ὅμορφη κουπέλλα μὶ τὰ κλέματα. Λέει την :

—Ἔλα κουνdά μου κὶ μὴν gλαίεις κι ἰβὼ θὰ σὶ γλιτώσου.

Τοῦ λέει ἡ κόρη :

— Βόχι! Νὰ φύεις κι ἰσύ, γιατὶ θὰ φάει κι ἰσέναν dοὺ θηρίον.

Εἶπιν dην gι ἰκεῖνους :

— Κάθισι σὺ κι ἂς μὴ σὶ μέλλει. Μόνουφ φτείρισί μου 'λλίουν.

Λέει τουν gι ἰκείγη :

— Μιτὰ χαρᾶς !

Ἔγειριμ bάνου στοὺ γόνατούν dης κι ἰφτείριγγιν dουν κι ἰκάθουνdαν κι ἰκεῖδα ἰκοιμήθηκιν dοὺ πιδίν. Νά κι ι-βγαίγγει τοὺ θηριόμ μ' ἰφτὰ κιφάλις κὶ λέει :

—Ἀνdὶς ἕναν ἔστειλάμ μου δυὸ γιὰ ν' ἀμουλήσου πιὸ πουλλὺν γιρόν.

Τότι ἔκλαψιν ἡ κόρη κι ἔσταξάσιν dὰ δάκρυά της πάνου στὴμ μούρην dοῦ πιδιοῦ κὶ χαμέτα ἰξύπγησιν gὶ θουρᾶ τοὺ θηριόν.

Ἔποσιν dὴν gόρημ bαρακεῖ κὶ τραβᾶ τοὺ σπαθίν dου κὶ στὴμ bρώτησ σπαθιὰν gόβγει τὶς τέσσερις κιφάλις τοῦ θηριοῦ κι εἰς τὴδ δεύτερην gόβγει κὶ τὶς ἄλλις τρεῖς. Ἀμουλήθηκιν dοὺ γιρὸν gι ἔτρεχιν ἀνάκατουμ μὶ τοὺ γαῖμαν gι ἔπαιργιν ἡ κόσμους 'π' ἁρπάξει, ἁρπάξει. Τότι ἡ κόρη ἀγκαλλιάγγιτι τοὺ πιδὶν gὶ λέει τουν :

—Ἰσὺ εἶσι κι ἡ ἀφένdης μου κι ἡ μάνα μου.

Λέει την dοὺ πιδίν :

—Ἄμι εἰς τοὺς γουγγιούς σου, κι ἰβὼ 'ὲν εἶμου γιὰ τοὺν dόπουσ σας.

Φεύγει ἡ κόρη, γιμίγγει κι ἰκεῖνους τ' ἀγγειά του κὶ φεύγει κὶ πάει στὴγ γιργιάν.

Στοὺδ δρόμουμ bοὺ πάαιγγιν, ἡ κόρη βρίσκει ἕναν gαρbουγγιάρην gὶ λέει την :

— Γιατ' ἔφυϊς κι 'ὲν ἰσταμάτηξις νὰ σὶ φάει τοὺ θηριόν, ν' ἀφήκει γιρὸν νὰ πιεῖ ἡ κόσμους ;

Λέει τουν κι ἰκείγη :

— Ηὑρέθην ἕναμ bαλλικάριν gι ἰσκούτωσιν dοὺ θηριὸν gι ἰγλιτωσιν gι ἰμέναν gὶ τοὺν dόπουν ἀπ' τοὺ γιρόν.

Τότι ἡ καρbουγγιάρης ἁρπάει την gι ἔθελιν νὰ τὴρ ρίξει στὴφ φουτιάν, ποὺ ἔκαιαν dὰ καρbούγγια. Λέει τουν ἡ κόρη :

— Γιατί θὰ μὶ κάψεις ;

Λέει την :

— Μόσι ποὺ θὰ πεῖς πὼς σ' ἰγλύτωσα ἰβὼ ἀποὺ τοὺ θηριόν. Ἄγ γὲν εἶγιθ θὰ σὶ κάψου!

Τέλους ἔμοσιν ἡ κόρη πὼς θὰ πεῖ στοὺμ bατέραμ bὼς τὴν ἰγλιτωσιν ἡ καρbουγγιάρης, κι ἔτσι ἔφηκίν dην gι ἔφυϊν.

Τὸν δένουν λοιπόν, ἀφέντη μου, καὶ σοῦ τὸν κατεβάζουν κι ὅσο ἔλεγε, κάηκα, ἀμολοῦσαν τὸ σχοινί.

Τέλος κατέβηκε καὶ βρῆκε τὴν κεφαλὴ ψόφια. Τότε κοιτάζει ἀπὸ δίπλα του καὶ θωρᾶ μιὰ τρύπα σὰν θυρίδα καὶ φεγγίζει. Βγαίνει ἀπὸ ἐκείνη τὴ θυρίδα καὶ τί νὰ δεῖ ; Ἄλλο κόσμο, σπίτια, χωράφια, δέντρα, βουνά. Πάει σ' ἕνα σπίτι καὶ βρίσκει μιὰ γριὰ καὶ ζύμωνε μὲ τὴ φτυσιά της καὶ τῆς λέει :

—Ὥρα καλή, μάνα.

Λέει :

— Καλῶς τὸν υἱό μου.

Τῆς λέει :

— Γιατί ζυμώνεις μὲ τὴ φτυσιά σου; Δὲν ἔχετε ἐδῶ νερό;

Τοῦ λέει ἡ γριά :

—Ἔχουμε, μὰ δὲν πῆγε ἡ βασιλοπούλα νὰ τὴν φάγει τὸ θεριὸ ν' ἀφήσει τὸ νερὸ νὰ τρέξει, καὶ πείνασα, ποὺ δὲν ἔφαγα ἀπὸ τὰ χτές, καὶ θὰ κάμω μιὰ γουλιὰ ψωμὶ νὰ φάω.

Τῆς λέει :

— Πότε θὰ τὴν φάει αὐτὴ τὴν κόρη ;

Τοῦ λέει :

— Σήμερα τὸ μεσημέρι, κι ὅποια ὥρα θὰ τρώει τὴν κόρη, τόση ὥρα θὰ τρέχει τὸ νερό, καὶ τότε τρέχει ὅλος ὁ κόσμος καὶ παίρνει νερό. Καμιὰ φορὰ τὴν τρώει μέσα στὸ νερὸ καὶ τότε τρέχει τὸ νερὸ ἀνακατωμένο μὲ τὸ αἷμα καὶ τὸ παίρνουμε. Τί νὰ κάνουμε ;

Λέει τὸ παλικάρι :

— Δῶσε μου τὶς στάμνες σου κι ἐγὼ θὰ πάω νὰ σοῦ φέρω νερό. Δεῖξε μου τὴ βρύση κι ἔννοια σου.

Τότε τοῦ ἔδειξε τὴ βρύση καὶ κάθισε κοντὰ μὲ τὸ σπαθί του.

Σὲ λίγο διάστημα νὰ κι ἔρχεται μιὰ ὄμορφη κοπέλα μὲ κλάματα. Τῆς λέει :

—Ἔλα κοντά μου καὶ μὴν κλαῖς, κι ἐγὼ θὰ σὲ γλιτώσω.

Τοῦ λέει ἡ κόρη :

—Ὄχι! Νὰ φύγεις ἐσύ, γιατὶ θὰ φάει καὶ σένα τὸ θηρίο.

Τῆς εἶπε ἐκεῖνος :

— Κάθισε σὺ κι ἂς μὴ σὲ μέλει. Μόνο ψείρισέ με λίγο.

Λέει του καὶ κείνη :

— Μετὰ χαρᾶς!

Ἔγειρε πάνω στὸ γόνατό της καὶ τὸν ψείριζε συνέχεια κι ἐκειδὰ κοιμήθηκε τὸ παιδί. Νά καὶ βγαίνει τὸ θηριὸ μὲ ἑφτὰ κεφάλια καὶ λέει :

—Ἀντὶ ἕναν μ' ἔστειλαν δυό, γιὰ ν' ἀμολήσω πιὸ πολὺ νερό.

Τότε ἔκλαψε ἡ κόρη κι ἔσταξαν τὰ δάκρυά της πάνω στὴ μούρη τοῦ παιδιοῦ καὶ ἀμέσως ξύπνησε καὶ θωρᾶ τὸ θεριό.

Ἀπόθεσε τὴν κόρη παρέκει καὶ τραβᾶ τὸ σπαθί του καὶ στὴν πρώτη σπαθιὰ κόβει τὰ τέσσερα κεφάλια τοῦ θεριοῦ καὶ στὴ δεύτερη κόβει καὶ τὰ ἄλλα τρία. Ἀμολήθηκε τὸ νερὸ κι ἔτρεχε ἀνάκατο μὲ τὸ αἷμα κι ἔπαιρνε ὁ κόσμος, ὅπου ἁρπάξει, ἁρπάξει. Τότε καὶ ἡ κόρη ἀγκάλιασε τὸ παιδὶ καὶ τοῦ λέει :

—Ἐσὺ εἶσαι ὁ ἀφέντης μου καὶ ἡ μάνα μου.

Τὸ παιδὶ τῆς λέει :

—Ἄμε στοὺς γονιούς σου, κι ἐγὼ δὲν εἶμαι γιὰ τὸν τόπο σας.

Φεύγει ἡ κόρη, γεμίζει καὶ κεῖνος τὰ δοχεῖα του καὶ φεύγει καὶ πάει στὴ γριά.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε, ἡ κόρη βρίσκει ἕναν καρβουνιάρη καὶ τῆς λέει :

— Γιατί ἔφυγες καὶ δὲν σταμάτησες νὰ σὲ φάει τὸ θεριό, ν' ἀφήσει νερὸ νὰ πιεῖ ὁ κόσμος ;

Τοῦ λέει καὶ κείνη :

— Βρέθηκε ἕνα παλικάρι καὶ σκότωσε τὸ θεριὸ καὶ γλίτωσε καὶ μένα καὶ τὸν τόπο ἀπὸ τὸ νερό.

Τότε ὁ καρβουνιάρης τὴν ἁρπάζει κι ἤθελε νὰ τὴ ρίξει στὴ φωτιά, ποὺ ἔκαιαν τὰ κάρβουνα. Τοῦ λέει ἡ κόρη :

— Γιατί θὰ μὲ κάψεις ;

Τῆς λέει :

—Ὁρκίσου πὼς θὰ πεῖς πὼς σὲ γλίτωσα ἐγὼ ἀπὸ τὸ θεριό. Ἂν δὲν γίνει αὐτό, θὰ σὲ κάψω!

Τέλος ὁρκίστηκε ἡ κόρη πὼς θὰ πεῖ στὸν πατέρα της πὼς τὴν γλίτωσε ὁ καρβουνιάρης, κι ἔτσι τὴν ἄφησε κι ἔφυγε. Αὐτὸς τί κάμνει ; Βρίσκει ἑφτὰ σκύλους καὶ τοὺς σφάζει καὶ βγάζει τὶς γλῶσσες τους, τὶς ἁλατίζει καὶ τὶς βάζει στὸ ζωνάρι του, γιὰ νὰ πεῖ πὼς εἶναι τοῦ θεριοῦ οἱ γλῶσσες.

Τὸ παιδὶ πάει κι ἀφήνει τὰ σταμνιά του καὶ στρέφει καὶ κόβει τὶς γλῶσσες τοῦ θεριοῦ καὶ τὶς κρύβει καὶ κεῖνος στὸ ζωνάρι του καὶ πῆγε πάλι στὴ γριά. Σὰν πῆγε ἡ κόρη τοῦ βασιλιᾶ, στέλνει καὶ φωνάζει τὸν καρβουνιάρη καὶ τοῦ λέει :

—Ἐσὺ τὸ σκότωσες τὸ θεριό ;

Τοῦ λέει ὁ καρβουνιάρης :

— Μάλιστα, ἀφέντη βασιλιά, ἐγὼ τὸ σκότωσα. Νά κι οἱ γλῶσσες του.

Καὶ δείχνει τὶς γλῶσσες τῶν σκύλων. Τοῦ λέει τότε ὁ βασιλιάς :

—Ἐπειδὴ ἐσὺ γλίτωσες τὴν κόρη μου καὶ τὸν τόπο ἀπὸ μεγάλη ἀνάγκη, ἐσένα θὰ δώσω τὴν κόρη μου.

Αὐτὸς τί κάμγει ; Βρίσκει ἱφτὰ σκύλλους κὶ σβάγγει τους κὶ βγάλλει τὶς ἰ-γλῶσσις τουν gι ἁλατᾶ τις κὶ βάλλει τις εἰς τοὺ κεμέριν dου, γιὰ νὰ πεῖ πὼς εἶγιν doῦ θηριοῦ οἱ γλῶσσις.

Κὶ τοὺ πιδὶμ bάει κι ἀφήγγει τὰ παρτάκια του κὶ στρέφει κὶ κόβγει τὶς γλῶσσις τοῦ θηριοῦ κὶ κρύβγει τις κι ἰκεῖνους εἰς τοὺ κεμέριν dου κὶ πῆϊν bάλι στὴγ γιργιάν. Χὰν ἰπῆϊν ἡ κόρη στοὺβ βασιλλιὰν, στέλλει φανάγγει ἡ βασιλλιὰς τοὺν καρβουγγιάρην gὶ λέει τουν :

—'Ισὺ τοὺ σκότωσις τοὺ θηρίον ;

Λέει τουν ἡ καρβουγγιάρης :

— Μάλιστα, ἀφένdη βασιλλιά, ἰβὼ τοὺ σκούτωσα. Νά κι οἱ γλῶσσις του.

Κὶ δείχγει τὶς γλῶσσις τοῦ σκύλλου. Λέει τουν dότι ἡ βασιλλιάς :

—'Επειδήτις κὶ σὺ ἰγλιτωσις τὴν gόρημ μου κὶ τοὺν dόπουν ἀπὸ μιάλην ἀνάγκην, ἰσέναθ θὰ τὴδ δέκου τὴν gόρημ μου.

Τότι χαμέτα στέλλει τουν εἰς τοὺ λουτρόν, ἀλλάσει τουμ μὶ τὰ καλὰ τὰ ροῦχα κι ἔκαμιν ἀρχὴσ στοὺγ γάμουν. Σαράνdα μέρις κι σαράνdα γύχτις ἰβάσταξιν ἡ γάμους, γέλλια κὶ χαρὲς κι ι-γλεντζάδοι. Λέει κι ἡ γιργιὰ στοὺ πιδίν, σήκου κὶ σὺ κι ἄμι στοὺβ βασιλικὸν doὺγ γάμουν νὰ ξιραθυμήσεις.

'Ισηκώθην νὰ πάει κι εἰς τὴν ι-στράταβ βρίσκει ἕνασ σπίτιν gι εἶχιμ μέσα τρεῖς κόρις ὄμορφις. Ι-μbαίγγει στοὺ σπίτιν gὶ ρουτᾶ τις, ἂν ἔχουν ἀφένdην, λέουν dουν :

— Μήη μάναν ἔχουμουν μη ἀφένdην.

Λέει τις :

—'Ερχεστι μαζίμ μου ; κι ἰβὼ νὰ σᾶς πανdρέψου, κι ἰβὼ νὰ πάρου τὴμ bιὸ μικρήσ σας ;

Λέουν dουν :

— Μιτὰ χαρᾶς!

Σηκώννουνdιν, πάουσιν εἰς τοὺ τυρπίμ boὺ κατίβιν gὶ δόγγει τὴν ι-μιὰν gὶ τραβοῦν dημ bάνου, δόγγει κι τὴν ἄλλην, τραβοῦν gι ἰκείγην. Χὰν ἰπῆϊν νὰ δόσει τὴμ μικρήν, λέει τουν :

— Πρῶτα ἰσὺ κι ὕστερα ἰβώ, γιατὶ θὰ κόψουν doὺ σκοιγίν νὰ σ' ἀφήκουσιν.

Λέει την :

— Χάτι σὺ κι ἔγγοια σου!

'Η κόρη, χὰν εἶδιν gι 'ὲν dὴν ἔκουσιβ βγάλλει κὶ δίει τουν ἕναμ μῆλουν κὶ λέει τουν :

— Νὰ τουννὰ τοὺ μῆλουν, κι ἂν dύχει κὶ κόψουν doὺ σκοιγίν, ρίξι τοὺ μῆλουν νὰ γιγεῖ πομbάκιν νὰ μὴν ι-χτυπήσεις. Τότι ἔζωσίν dην κι ἰτράβηξάν dημ bάνου.

Χὰν εἶδαν ἰκεῖγοι τὴν ἐμουρφιὰν dῆς κόρης, τοὺν giρὸν ποὺ ἔφεραν εἰς τὰ μισιὰ τοὺ πιδίν, κόβγουν doὺ σκοιγὶν gι ἀφήννουν dουν. Ρίχτει κι ἰκεῖνους τοὺ μῆλουν gι ἰγέγηκιμ bομbάκιν gὶ βγαίγγει πάλι ἀπὸ τὴθ θυρίδαν gὶ πάει στὴγ γιργιὰν gι ἰκείγη πάλι εἶπιν dουν :

— Γιατ' 'ὲμ bάεις στοὺγ γάμουν ;

Τότι ἰπῆριν doὺν ι-δρόμουν gὶ πάει στοὺγ γάμουν. Χαμέτα ποὺ τοὺν εἶδιν ἡ κόρη ἀποὺ τοὺ παναθούριφ φανάγγει κὶ λέει :

— Νὰ ἰκεῖνους ποὺ μ' ἰγλιτωσιν.

Κι ἀρχινᾶ κὶ κλαίει.

Τότι φανάγγει τουν ἡ βασιλλιὰς κὶ ρουτᾶ τουν ἂν εἶγιν ἀλήθειαν.

Λέει τουν :

— Βασιλέα μου πουλλουχρουγημέγι, ἰβὼ τοὺσ σκούτωσα.

Ρουτοῦν dουσ σημάδιν, βγάλλει τὶς ι-γλῶσσις κὶ δείχτει τις. Φανάγγουν gὶ τοὺν gαρβουγγιάρην, ρουτοῦν dουν :

— Ποῦ 'γιν οἱ γλῶσσις, ποὺ ἔχεις ἰσύ ;

Βγάλλει ἀποὺ τοὺ κεμέριν dου τὶς γλῶσσις τοῦ σκύλλου.

Τότι χαμέτια διουρίγγει ἡ βασιλέας κὶ φέρνουν ι-δυὸ ἀτζαμούδικα μουλάρια κὶ δόννουν dό 'ναν dου τοὺ πόδιν εἰς τό 'ναν gὶ στ' ἄλλου του στ' ἄλλου κὶ ζέφουν dα μιὰν gὶ κοστιβιροῦν dα μουλάρια κι κάμνουν doὺν gαλόσ σου καρβουγγιάρην ι-δυὸ κουμμάτια. Τότι λέει στοὺ πιδίν :

—'Ισὺ θὰ πάρεις κὶ τὴν gόρημ μου.

Λέει τουν doὺ πιδίν :

— Βασιλέα μου, ἰβὼ 'ὲν εἶμου γιὰ τοῦτουν doὺν gόσμουν. Μόνουμ μιὰχ χάριθ θέλ'ἀποὺ λόου σου : Ἄν εἶγιν dρόπους νὰ μὶ βγάλεις εἰς τοὺμ bάνου κόσμουν.

Λέει τουν :

— Μιτὰ χαρᾶς!

Φανάγγει χαμέτα τοὺς ἀγδὸς κὶ λέει τους :

— Αὐτὸν doὺν ἄθρωπουθ θέλου νὰ τοὺν ἀγιβάσιτι πάνου ἀποὺ τὴν dύρπαν.

Λέουσιν :

— Μιτὰ χαρᾶς, ἄμ' θέλουμουν gὶ μὲς μιὰχ χάριν : νὰ μᾶς σκουτώσει τοὺ θηρίον, πὄρχετι κὶ τρώει τὰ πουλλιά μας.

—Ἄς εἶγιν, λέει τοὺ πιδίν.

Δείχνουν dουν doὺ κυπαρίσιν, ποὺ 'χιν dὶς φουλλιές τουν, κὶ καθίγγει ἰκεῖ κὶ νά κι ἔρχιτι ἕνας ὄφιους μιάλους κι ἰσκούτωσίν dουν.

Τότι φανάγγει τους ἡ βασιλλιὰς κὶ λέει τους :

— Νά, ποὺ σᾶς ἰσκούτωσιν doὺ θηριόν. Πρέπει νὰ τοὺν ἀγιβάσιτι.

Τότε ἀμέσως τὸν στέλλει στὸ λουτρό, τὸν ντύνει μὲ καλὰ ροῦχα κι ἔκαμε ἀρχὴ στὸ γάμο. Σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες βάσταξε ὁ γάμος, γέλια καὶ χαρὲς καὶ γλέντια.

Λέει κι ἡ γριὰ στὸ παιδί, σήκω καὶ σὺ κι ἄμε στὸ βασιλικὸ γάμο νὰ ἠρεμήσεις.

Σηκώθηκε νὰ πάει καὶ στὸ δρόμο βρίσκει ἕνα σπίτι κι εἶχε μέσα τρεῖς κόρες ὄμορφες. Μπαίνει στὸ σπίτι καὶ τὶς ρωτᾶ, ἂν ἔχουν ἀφέντη. Τοῦ λέουν :

— Οὔτε μάνα ἔχουμε, οὔτε ἀφέντη.

Τὶς λέει :

—Ἔρχεστε μαζί μου ; Κι ἐγὼ νὰ σᾶς παντρέψω, κι ἐγὼ νὰ πάρω τὴν πιὸ μικρή σας ;

Τοῦ λένε :

— Μετὰ χαρᾶς!

Φεύγουν, πᾶνε στὴν τρύπα ποὺ κατέβηκε καὶ δένει τὴν μιὰ καὶ τὴν τραβοῦν πάνω, δένει καὶ τὴν ἄλλη καὶ τὴν τραβοῦν καὶ κείνη. Σὰν πῆγε νὰ δέσει τὴ μικρή, τοῦ λέει :

— Πρῶτα ἐσὺ κι ὕστερα ἐγώ, γιατὶ θὰ κόψουν τὸ σχοινὶ νὰ σ' ἀφήσουν.

Τῆς λέει :

—Ἄντε ἐσὺ κι ἔννοια σου!

Ἡ κόρη, σὰν εἶδε πὼς δὲν τὴν ἄκουσε, βγάζει καὶ τοῦ δίνει ἕνα μῆλο καὶ τοῦ λέει :

— Νά αὐτὸ τὸ μῆλο, κι ἂν λάχει καὶ κόψουν τὸ σκοινί, ρίξε τὸ μῆλο νὰ γινεῖ βαμβάκι νὰ μὴν χτυπήσεις.

Τότε τὴν ἔδεσε καὶ τὴν τράβηξαν πάνω.

Σὰν εἶδαν ἐκεῖνοι τὴν ὀμορφιὰ τῆς κόρης, τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφεραν εἰς τὰ μισὰ τὸ παιδί, κόβουν τὸ σχοινὶ καὶ τὸν ἀφήνουν. Ρίχτει καὶ κεῖνος τὸ μῆλο κι ἔγινε βαμβάκι καὶ πέφτει πάνω στὸ βαμβάκι καὶ βγαίνει πάλι ἀπὸ τὴ θυρίδα καὶ πάει στὴ γριὰ καὶ κείνη πάλι τοῦ λέει :

— Γιατί δὲν πᾶς στὸ γάμο ;

Τότε πῆρε τὸ δρόμο καὶ πάει στὸ γάμο. Ἀμέσως ποὺ τὸν εἶδε ἡ κόρη ἀπὸ τὸ παράθυρο, φωνάζει καὶ λέει :

— Νά, ἐκεῖνος μὲ γλίτωσε!

Κι ἀρχίζει νὰ κλαίει.

Τότε τὸν φωνάζει ὁ βασιλιὰς καὶ τὸν ρωτᾶ, ἂν εἶναι ἀλήθεια.

Τοῦ λέει :

— Βασιλέα μου πολυχρονεμένε, ἐγὼ τὸ σκότωσα.

Τὸν ρωτοῦν ἂν ἔχει σημάδι, βγάζει, δείχνει τὶς γλῶσσες. Φωνάζουν καὶ τὸν καρβουνιάρη, τὸν ρωτοῦν :

— Ποῦ εἶναι οἱ γλῶσσες, ποὺ ἐσὺ ἔχεις;

Βγάζει ἀπὸ τὴ ζώνη του τὶς γλῶσσες ὧντ σκύλων.

Τότε ἀμέσως διατάζει ὁ βασιλιὰς καὶ φέρνουν δυὸ ἀτίθασα μουλάρια καὶ δένουν τὸ ἕνα του πόδι στὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο του στὸ ἄλλο καὶ τὰ χτυποῦν καὶ τρέχουν τὰ μουλάρια καὶ τὸν κάμνουν τὸν καλό σου καρβουνιάρη δυὸ κομμάτια.

Τότε λέει στὸ παιδί :

—Ἐσὺ θὰ πάρεις τὴν κόρη μου.

Τοῦ λέει τὸ παιδί :

— Βασιλέα μου, ἐγὼ δὲν εἶμαι γιὰ τοῦτον τὸν τόπο. Μόνο μιὰ χάρη θέλω ἀπὸ λόγου σου: ἂν εἶναι τρόπος, νὰ μὲ βγάλεις εἰς τὸν πάνω κόσμο.

Τοῦ λέει :

— Μετὰ χαρᾶς!

Φωνάζει ἀμέσως τοὺς ἀετοὺς καὶ τοὺς λέει :

— Αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο θέλω νὰ τὸν ἀνεβάσετε πάνω ἀπὸ τὴν τρύπα.

Λένε :

— Μετὰ χαρᾶς, μὰ θέλουμε καὶ μεῖς μιὰ χάρη : νὰ μᾶς σκοτώσει τὸ θεριό, ποὺ ἔρχεται καὶ τρώει τὰ πουλιά μας.

—Ἂς εἶναι, λέει τὸ παιδί.

Τοῦ δείχνουν τὸ κυπαρίσσι, ποὺ εἶχαν τὶς φωλιές τους, καὶ καθίζει ἐκεῖ καὶ νά κι ἔρχεται ἕνας ὄφις μεγάλος καὶ τὸν σκότωσε.

Τότε τοὺς φωνάζει ὁ βασιλιὰς καὶ τοὺς λέει :

— Νά, ποὺ σᾶς σκότωσε τὸ θεριό. Πρέπει νὰ τὸν ἀνεβάσετε.

— Μετὰ χαρᾶς! Μὰ χρειάζεται νὰ σφάξετε ἕνα ἀρνί, νὰ τὸ κάμετε κομματάκι κομματάκι, καὶ μιὰ στάμνα κρασί, κι ὅταν τοῦ λένε, κού, νὰ δίνει κρασί, κι ὅταν τοῦ λένε, κά, νὰ δίνει ἕνα κομμάτι κρέας.

Εὐθὺς ὁ βασιλιὰς ἑτοίμασε ὅλα καὶ πῆγε στὴν τρύπα τὸ βασιλόπουλο καὶ καβαλίκεψε τὸν ἀετὸ καὶ ὅταν ἔλεγε, κά, ἔδινε κρέας, καὶ ὅταν ἔλεγε, κού, ἔδινε κρασί. Σὰν ἀπόμεινε μιὰ ὀργιά, εἶπε, κά, καὶ τὸ κρέας σώθηκε. Τότε κόβει ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ πόδι του καὶ τοῦ τὸ δίνει. Τέλος ἀνέβηκαν. Σὰν κάθισαν νὰ ξεκουραστοῦν, λέγει ὁ ἀετὸς στὸ παιδί :

— Δὲ φεύγεις ;

Τοῦ λέει :

— Κουράστηκα.

Σὰν εἶδε τὸ αἷμα, τοῦ εἶπε :

— Τί ἔχει τὸ πόδι σου ;

Τοῦ λέει :

—Ἔκοψα ἕνα κομμάτι καὶ σοῦ ἔδωσα κι ἔφαγες.

Τότε ὁ ἀετὸς ξερνᾶ τὸ κομμάτι καὶ τοῦ τὸ κολλᾶ καὶ γίνεται καλά.

— Μιτὰ χαρᾶς! 'Αμ' θέλει νὰ σβάξιτι ἕναν ἀργίν, νὰ τοὺ κάμιτι κουμματσούλλιν κουμματσούλλιν, κὶ μιὰβ βυτίναν grασίν, κι ὅταν doὺλ λέουν, κού, νὰ δίει κρασίν, κι ὅταν doὺλ λέουν, κά, νὰ δίει ἕναν gουμμάτιν giργιάς.

Εὐτὺς ἡ βασιλλιὰς ἑτοίμασίν da βούλα κι ἰπῆϊν εἰς τὴν dύρπαν gι ἰκαβαλλίκεψιν doὺν ἀγδὸν gὶ χὰν ἔλεϊν, κά, ἔδιϊν doυν giργιάς, χὰν ἔλεϊν, κού, ἔδιϊν doυν grασίν. Χὰν ἀπόμειγιν μιὰ ἀργιά, εἶπιν, κά, κι ἰσώθην doὺ κιργιάς. Τότι κόβγει ἕναν gουμμάτιν ἀποὺ τοὺ πόδιν doυ κὶ δίει τουν. Τέλους ἀγίβηκάσιν. Χὰν ἔκατσαν νὰ ξικουραστοῦν, λέει ἡ ἀγδὸς στοὺ πιδίν :

—'Εφ φεύγεις ;

Λέει τουν :

—'Ικουράστηκα.

Χὰν εἶδιν γαῖμαν, εἶπιν doυν :

— Τ' ἔχει τοὺ πόδισ σου ;

Λέει τουν :

—Ἔκοψα ἕναν gουμμάτιν gι ἔδεκά σι κι ἔφαϊς.

Τότι χαμέτα ἡ ἀγδός, ἀναξιρᾶ τοὺ κουμμάτιν gὶ κουλλᾶ της του κὶ γέγιτι καλά. Τότι φεύγει κι ἡ ἀγδός, φεύγει κὶ τοὺ πιδίν.

Στὴν ι-στράταβ βρίσκει ἕναγ γέρουν οὐγδόνda χρουνῶν gὶ ρουτᾶ τουν :

—'Ἐν ἔκουσις τίποτα ποὺ βρίσκουνdιδ δυὸ παλλικάρια κὶ τρεῖς κόρις ;

Λέει τουν :

— Εἶγιν εἰς τοὺ τάδε μέρους κι ἔχει ἕναν νdοῖχουν, κι ὅποιους τοὺν dυρπίσει θὰ πάρει τὴμ μικρὴμ boὺ 'γιν ἡ πιὰ ὄμορφη.

Λέει τουν :

— Περικαλοῦ σι, πάρπα, νὰ μὶ κάμεις τὴχ χάρην νὰ μ' ἀρμηνέψεις, πῶς θὰ παρισιαστοῦ γιὰ νὰ μὴμ μὶ γρουγίσουν.

Λέει τουν :

— Νά βρεις ἕναγ γέρουχ χὰν gὶ μέναν, νὰ τοὺν ι-σβάξεις, νὰ πάρεις τὴμ bρουβιὰν dου κὶ νὰ τὴφ φουρέσεις κὶ νὰ καμbουριάγγεις χὰν ἰμέναν, νὰ μὴσ σὶ γρουγίσουν.

Λέει τουν :

— Κὶ ποῦ θ' αὔρου ἰβὼ ἄλλουχ χὰν ἰσέναν ;

Τραβᾶ τοὺ σπαθίν dου χαμέτια κὶ κόβγει τὴν giφάλην dου, κὶ γδέρει τὴμ bρουβιὰν dου κὶ κάμγει ἔτσια ποὺ τοὺν ἀρμήνεψιν ἡ γέρους. Τότι πάει στοὺ μέρους ποὺ ἦταν οἱ ἄλλοι σκυφτός, σκυφτός, χὰγ γέρους κὶ λέει τους :

—Ἤρτα κι ἰβὼ τοὺ γιρουνdάκιν. Ἔχου τὴν ἄδειαν νὰ χτυπήσου κι ἰβὼ τοὺ χέριμ μου στοὺν doῖχουν ;

Λέουν doυν gι ἰκεῖγοι :

—Ἄμι, γέρου, στὴ δουλλειάσ σου κι ἰδῶ ἦρταν dόσα κὶ τόσα παλληκάρια κι 'ἐν ἰμbούρεσαν gι ἰσὺ θὰ τυρπήσεις τοὺν doῖχουν ;

'Η γέρους σηκώγγει τοὺ χέριν dου κὶ δίει μιὰν doὺν doῖχουν gὶ τυρπᾶ τουμ bέρα πιροῦ.

Τότι λέει τους :

— Αὐτὴ ἡ κόρη εἶγιδ δική μου.

Ζώχτουν doυν, κι ἀπώννουν doυν, κι ἰκεῖνους πάλι κὶ καλὰ τὴν gόρην.

Τότι βγάλλει τοῦ γέρου τὴμ bρουβιὰν gὶ παρισιάζιτι κι ἰκεῖγοι ἀπ' τοὺφ φόουν doυν ἰξιψύχησαν gι ἔρριξάν dους εἰς τοὺς σκύλλους κὶ παίρει τὶς τρεῖς τὶς κόρις κὶ φεύγει κὶ παίρει κεῖνους τὴμ μικρὴν gὶ τὶς ἄλλις δίει τις ἄλλους.

Μηη ἰβὼ ἤμουν ἰκεῖ, μηη ἰσὲς νὰ τοὺ πιστέψιτι.

Τότε φεύγει ὁ ἀετός, φεύγει καὶ τὸ παιδί.

Πηγαίνοντας στὴ στράτα του, βρίσκει ἕνα γέρο ὀγδόντα χρονῶν καὶ τὸν ρωτᾶ :

— Δὲν ἄκουσες τίποτα, ποῦ βρίσκονται δυὸ παλικάρια καὶ τρεῖς κόρες ;

Τοῦ λέει :

— Εἶναι στὸ τάδε μέρος κι ἔχει ἕνα τοῖχο, κι ὅποιος τὸν τρυπήσει, θὰ πάρει τὴ μικρὴ ποὺ εἶναι ἡ πιὸ ὄμορφη

Τοῦ λέει :

— Σὲ παρακαλῶ, μπάρμπα, κάνε μου τὴ χάρη νὰ μ' ἀρμηνέψεις, πῶς θὰ παρουσιαστῶ γιὰ νὰ μὴ μὲ γνωρίσουν.

Τοῦ λέει :

— Νὰ βρεῖς ἕνα γέρο σὰν καὶ μένα, νὰ τὸν σφάξεις, νὰ πάρεις τὴν προβιά του καὶ νὰ τὴν φορέσεις καὶ νὰ καμπουριάσεις σὰν καὶ μένα, νὰ μὴ σὲ γνωρίσουν.

Τοῦ λέει :

— Καὶ ποῦ θὰ βρῶ ἐγὼ ἄλλον σὰν καὶ σένα ;

Τραβᾶ τὸ σπαθί του καὶ ἀμέσως κόβει τὸ κεφάλι του, γδέρνει τὴν προβιά του καὶ κάμνει ὅπως τὸν ἀρμήνεψε ὁ γέρος. Τότε πάει στὸ μέρος ποὺ ἦταν οἱ ἄλλοι σκυφτός, σκυφτός, σὰν γέρος, καὶ τοὺς λέει :

—Ἤρθα κι ἐγὼ τὸ γεροντάκι. Ἔχω τὴν ἄδεια νὰ χτυπήσω κι ἐγὼ τὸ χέρι μου στὸν τοῖχο ;

Καὶ κεῖνοι τοῦ λένε :

—Ἄμε, γέρο, στὴ δουλειά σου κι ἐδῶ ἦρθαν τόσα καὶ τόσα παλικάρια καὶ δὲν μπόρεσαν καὶ σὺ θὰ τρυπήσεις τὸν τοῖχο ;

Ὁ γέρος σηκώνει τὸ χέρι του καὶ δίνει μιὰ τὸν τοῖχο καὶ τὸν τρυπᾶ πέρα γιὰ πέρα.

Τότε τοὺς λέει :

— Αὐτὴ ἡ κόρη εἶναι δική μου.

Τὸν διώχνουν, τὸν σπρώχνουν, καὶ κεῖνος πάλι καὶ καλὰ τὴν κόρη.

Τότε βγάζει τοῦ γέρου τὴν προβιὰ καὶ παρουσιάζεται καὶ κεῖνοι ἀπὸ τὸ φόβο τους ξεψύχησαν καὶ τοὺς ἔριξαν στοὺς σκύλους καὶ παίρνει τὶς τρεῖς κόρες καὶ φεύγει καὶ παίρνει ἐκεῖνος τὴ μικρὴ καὶ τὶς ἄλλες τὶς δίνει σ' ἄλλους.

Μήτε ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ, μήτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε.

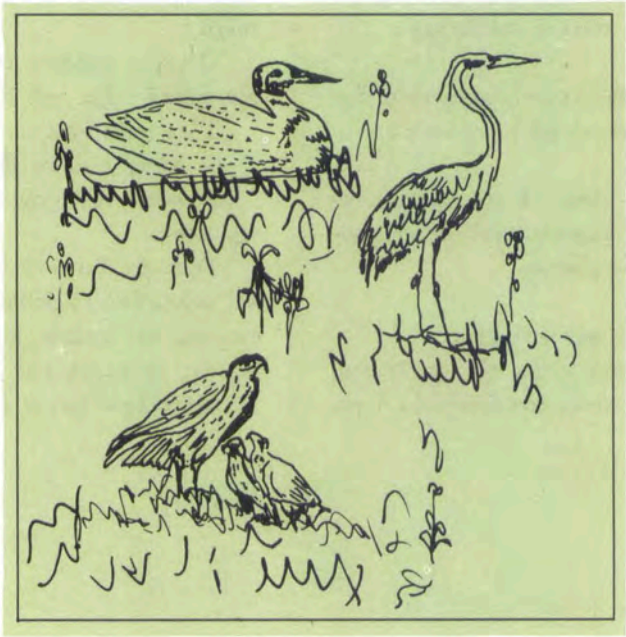

«Κι ἐμεῖς εἶμαστε οἱ βασιλιάδες τῶν πουλιῶν... καὶ θὰ καθίσεις πάνω μας...»

2. Τοὺ παραμύθιν doῦ Δακρουηλλιᾶ

Εἶχιν ἕναβ βασιλλιάν,
'Ικεῖνουν doὺν giρὸν gὶ κεῖνου τοὺ ζαμάγιν
bὄκαμναν οἱ Τοῦρκοι ραμαζάγιν,
κόκκιγη κλουστὴ κλουσμέγη
στὴν ἀνέμην bιρασμέγη,
δῶσ' την κλῶτὄουν νὰ γυρίσει,
παραμύθιν ν' ἀρχιγίσει.
'Αρχὴ τοὺμ παραμυθιῶν καλησπέρα σας.

Εἶχιν ἕναβ βασιλλιὰν gι εἶχιν dρία πιδιά. Μιὰν ἡμέραν ἤβγισ στοὺμ bιρίπατουν κι ἤβγιν ὄξου ἀποὺ τοὺ χουριόν. 'Ικεῖ ποὺ πιρπάτηνναν, βρίσκουν ἕναμ bιριβόλιν gι εἶχιν ἀπὸ βούλους τοὺς μεϊβάδους, εἶχιν gὶ χειμωγγιάτικους κὶ καλουκαιρινοὺς μεϊβάδους. 'Η βασιλλιὰς θάμαξιν gι εἶπιν :

— Τέτοιους κιρός, χειμώνας κιρός, Γιννάρης μήνας, κὶ νά 'χει ζερτελλί, γέγιτι ;

'Ιξισπάστηκιν gι εἶπιν στὰ πιδιά του νά 'μbουν νὰ κόψουν ζερτελλὶ κι ἤμbιν κι αὐτὸς μαζίν. Μόλις ἤμbαν, εἶδαν ἕναδ δράκουν κι εἶπιν· dους :

— Μὶ τίνους ἄδειαν ἤμbιτι ;

Ἔφτυξιν gὶ τοὺς ἰμαρμάρωσιν.

'Ιπερίμεγιν ἡ βασίλισσα μέχρι τὴν γύχταν κι 'ὲν ἰφάγηκαν. Ἔπιασιν νὰ κλαίει κὶ νὰ λέει : «Ποῦ ἰπήαν κι ἤρταν ἀφένdης κὶ πιδιά ;». Γιατὶ τό 'ξεριν bού 'χιν ἕναδ δράκουν gὶ μαρμάρωγγιν τοὺς ἀθρώπους, πὄμbεννάσιμ μέσα στοὺ πιρβόλιν. 'Η δουλλειά της ἦταν νὰ κλαίει μέραν γύχταν, πὄχασιν doὺν ἄνdραν dης κὶ τὰ πιδιά της.

'Αφ' τοὺ κλάψι, κλάψι, ἰγέμισιμ μιὰλ λάκαγην μὶ δάκρυα. Καμμιὰβ βουλὰν ἔσκασιν dῆς δίψας κὶ φάναγγιν dὴd δούλαν νὰ τὴφ φέρει κουμμάϊν γιρὸν gι ἡ δούλα 'ὲν ἔκουϊν gι 'ὲν ἤρτιν κουνdά της κι ἡ δίψα της ἦταμ bουλλὴ κι ἤπγιν ἀποὺ τὴλ λακάγην doὺ γιρόν. 'Αποὺ κείγην dὴσ στιγμήν, πού 'πγιν doὺ γιρὸν dῆς λάκαγης, ἔμειγιν ι-γκαστρουμέγη. 'Η βασίλισσα νdρέπουνdαν πού 'ταν gαστρουμέγη ἀποὺ τοὺν gόσμουν. Ἄμ' τι νὰ κάμει πλιόν, πού ἡ Θιὸς τό 'θελιν ἔτὄα;

Ὕστερα ἀποὺ 'γγιὰ μῆγις ἰγέγγησιν gι ἔκαμιν ἕναμ μουρὸν ἀρσεγικὸν gι ἔτυχιν νά 'γιν gὶ τ' Ἄϊ Λιὰ κὶ τοὺν ἔβαλαν doὺ 'νουμάν dου, Δακρουηλλιά. Τούτους ἡ κιρὸς κὶ κεῖνους ἡ κιρὸς ἰμιάλεγιν doὺ μουρὸν gὶ πῆϊν dου κὶ στοὺ σκουλλειόν. 'Ικεῖ ἔκουϊν d' ἄλλα τὰ πιδάκια πὄλεαν «ἀδαρφὸς κὶ πατέρας», κι αὐτὸς 'ὲν εἶχιμ μηη ἀδαρφὸμ μηη πατέραν. Κὶ πῆϊν εἰς τὴμ μάναν dου κι εἶπιν dην :

— Μάνα, ἰβὼ 'ὲν ἔχου πατέραν gι ἀδαρφός ;

—Ἄχ, πιδάκιμ μου, ἰσὺ εἶχις τοὺμ bιὰ καλὸμ bατέραν gὶ τοὺς πιὰ καλὸς ἀδαρφός.

— Κὶ ποῦ εἶγιν dώρα αὐτέ ; ρουτᾶ τοὺ πιδίν.

— Αὐτὲ ἀπέθανάσιν.

Ὅσουμ bοὺ πῆϊd δικουχτὼ χρουνῶν, ἰδιάβαγγισ στοὺ σκουλλειόν. Μιὰν ἡμέραν εἶπιν εἰς τὴμ μάναν dου :

— Μὶ τί ἀρρώστειαμ bέθανάσιν οἱ ἀδαρφὲ κι ἡ πατέρας μου ;

Αὐτὴ 'ὲν ἔθελιν νὰ τῆς τοὺ πεῖ, μὶ τὰ πουλλὰ εἶπιν dῆς του, πού στοὺ περβόλιν τοὺς ἰμαρμάρωσιν ἡ δράκους. Τοὺ πιδὶν 'ὲχ χάγγει κιρὸν gὶ πάει στοὺν dεμερτζὴν gὶ παραγγέλλει τουν ἕνασ σιδιρένουν ι-μbαστούγισ σαράνdα 'κάδις.

Κὶ σηκώγγιτι κὶ πααίγγει στοὺ πιρβόλιν gὶ μbαίγγει μέσα κὶ μὶ κεῖνου τοὺ μbαστούγιν gατάσπασιβ βοῦλα τὰ dινdρὲ κὶ τά 'καμιν γῆς Μαδιάμ. Ὕστερα πάει κὶ στοὺν gόλιαν, πού κάθουνdαν ἡ δράκους.

Ἄξαφνα θουρᾶ μιὰν gόρηd δικουχτὼ χρονῶσ σὰν doὺ κρύουν doὺ γιρὸν gὶ κένdηγγιν. 'Ικείγη ἔπιασιν νὰ τοὺμ bαρακαλᾶ νὰ φύει γλήορα, νὰ μὴν doὺd δεῖ ἡ δράκους πού κοιμοῦνdαν, γιατὶ θὰ τοὺν ἔτρωϊν...

'Η κόρη ἦταν ἡ σκλάβα τοῦ δράκου. 'Ικεῖνους τὴν εἶπιν :

— Δεῖξι μού τουν, γι' αὐτὸν ἤρτα, νὰ τοὺν ι-σκουτώσου.

Λέει τουν :

— Μέσα κοίτιτι στοὺν νοτάν.

Κι ἀρμήνεψίν doυν, τίλεουν θὰ τοὺν ι-σκούτωγγιν. Αὐτὸς 'ὲν ἰπιρίμεγιν νὰ τοὺν ἀρμηνέψει. Κὶ μbαίγγει μέσα μὶ τοὺ σιριδένουν doὺ μbαστούγιν gὶ σκουτώγγει τουν, γιατὶ σ' αὐτὸν 'ὲν ἔπιανναν dὰ μάγια τοῦ δράκου, γιατὶ ἤταθ θιοῦ χάρισμαν gὶ εἶχιμ μιάληd δύναμιν, πὸν dὴν εἶχιν gανένας εἰς τοὺν gόσμουν. Ἄμ' αὐτὸς 'ὲν dὴν ἔξεριν dὴd δύναμίν dου.

Ὕστερα ἡ κόρη ἰπαρακάλεσίν doυν νὰ τὴμ bάρει μαζίν dου ἢ νὰ κάτὄουν ἰκεῖ, νὰ ζήσουμ μαζίν. Ἄμμα αὐτὸς εἶχιμ μάναν gι ἔπρεπιν νὰ πάει στημ μάναν dου. Κι εἶπιν dην dὴν gόρην :

—'Ιβὼ ἤρτα γιὰ νὰ ξιμαρμαρώσου τοὺμ bατέραμ μου κὶ τοὺς ἀδαρφός μου.

Κὶ σκέβγουνdαν, πῶς ἔθελιν νὰ τοὺς ξιμαρμαρώσει. 'Ικεῖ πού σκέβγουνdαν αὐτός, εἶπιν doυν ἡ κόρη :

— Κάτὄι κι 'βὼ εἶδα τουχ χὰμ bὄπιαγγιν ἀποὺ μέσα ἀποὺ τ' ἀλμάριμ bουκάλλια κί τουννὰ χὰμ bοὺ 'γιν doὺ φάρμακουμ bοὺ ξιμαρμάρουγγιν doὺς ἀθρώπους.

'Αγγοίουν d' ἀλμάριν gι πιάννουβ βοῦλα τὰ μbουκάλλια

2. Τὸ παραμύθι τοῦ Δακρυηλιᾶ

Εἶχεν ἕνα βασιλιά,
ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἐκεῖνο τὸ ζαμάνι
πού ἔκαμναν οἱ Τοῦρκοι ραμαζάνι,
κόκκινη κλωστὴ κλωσμένη
στὴν ἀνέμη περασμένη,
δώσ' την κλῶτσο νὰ γυρίσει,
παραμύθι ν' ἀρχινήσει.

Ἀρχὴ τῶν παραμυθιῶν καλησπέρα σας.

Εἶχε ἕνα βασιλιὰ κι εἶχε τρία παιδιά. Μιὰν ἡμέρα βγῆκε περίπατο καὶ βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό. Ἐκεῖ πού περπατοῦσαν, βρίσκουν ἕνα περιβόλι κι εἶχε ἀπὸ ὅλους τοὺς καρπούς, εἶχε καὶ χειμωνιάτικους καὶ καλοκαιρινοὺς καρπούς. Ὁ βασιλιὰς θαύμασε καὶ εἶπε :

— Τέτοιος καιρός, χειμώνας καιρός, Γενάρης μήνας, καὶ νά 'χει βερύκοκα, γίνεται ;

Ξεσπάστηκε κι εἶπε στὰ παιδιά του νὰ 'μπουν νὰ κόψουν βερύκοκα καὶ μπῆκε κι αὐτὸς μαζί.

Μόλις μπῆκαν, εἶδαν ἕνα δράκο καὶ τοὺς εἶπε :

— Μὲ ποιανοῦ τὴν ἄδεια μπήκατε ;

Ἔφτυξε καὶ τοὺς μαρμάρωσε.

Ἡ βασίλισσα περίμενε μέχρι τὴ νύχτα καὶ δὲν φάνηκαν. Ἄρχισε νὰ κλαίει καὶ νὰ λέει : «Τί ἀπέγιναν ἀφέντης καὶ παιδιά ;». Γιατὶ τό 'ξερε πού 'χε ἕνα δράκο καὶ μαρμάρωνε τοὺς ἀνθρώπους, πού ἔμπαιναν μέσα στὸ περιβόλι. Ἡ δουλειά της ἦταν νὰ κλαίει μέρα καὶ νύχτα, πού ἔχασε τὸν ἄντρα της καὶ τὰ παιδιά της.

Ἀπὸ τὸ κλάψε, κλάψε, γέμισε μιὰ λεκάνη μὲ δάκρυα. Καὶ κάποτε ἔσκασε τῆς δίψας καὶ φώναξε τὴ δούλα της νὰ τῆς φέρει λίγο νερὸ καὶ ἡ δούλα δὲν ἄκουε καὶ δὲν ἤρτε κοντά της καὶ ἡ δίψα της ἦταν πολλὴ κι ἤπιε ἀπὸ τὴ λεκάνη τὸ νερό. Ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή, πού ἤπιε τὸ νερὸ τῆς λεκάνης, ἔμεινε ἔγκυος. Ἡ βασίλισσα ντρέπουνταν τὸν κόσμο, πού 'ταν ἔγκυος. Ἄμ τί νὰ κάμει πιά, πού ὁ Θεὸς ἔτσι τό 'θελε ;

Ὕστερα ἀπὸ ἐννιὰ μῆνες γέννησε κι ἔκαμε ἕνα ἀρσενικὸ μωρὸ κι ἔτυχε νά 'ναι καὶ τοῦ Ἄι - Ἠλία κι ἔβαλαν τ' ὄνομά του Δακρυηλιά. Μὲ τοῦτο καὶ μὲ κεῖνο τὸν καιρὸ μεγάλωνε τὸ μωρὸ καὶ τὸ πῆγε στὸ σχολεῖο. Ἐκεῖ ἄκουε τ' ἄλλα παιδάκια πού ἔλεγαν «ἀδερφὸς» καὶ «πατέρας», κι αὐτὸς δὲν εἶχε μήτε ἀδερφὸ μήτε πατέρα. Καὶ πῆγε στὴ μάνα του καὶ τῆς εἶπε :

— Μάνα, ἐγὼ δὲν ἔχω πατέρα κι ἀδερφούς ;

— Ἄχ, παιδάκι μου, ἐσὺ εἶχες τὸν πιὸ καλὸ πατέρα καὶ τοὺς πιὸ καλοὺς ἀδερφούς!

— Καὶ ποῦ εἶναι τώρα αὐτοί ; ρωτᾶ τὸ παιδί.

— Αὐτοὶ ἀπέθαναν.

Ὥσπου πῆγε δεκαοχτὼ χρονῶν, τὸ παιδὶ διάβαζε στὸ σχολειό. Μιὰ μέρα εἶπε στὴ μάνα του :

— Μὲ τί ἀρρώστια πέθαναν τ' ἀδέρφια καὶ ὁ πατέρας μου ;

Αὐτὴ δὲν ἤθελε νὰ τοῦ τὸ πεῖ, μὲ τὰ πολλὰ τοῦ τὸ εἶπε, πὼς στὸ περιβόλι τοὺς μαρμάρωσε ὁ δράκος.

Τὸ παιδὶ δὲ χάνει καιρὸ καὶ πάει στὸ σιδερὰ καὶ τοῦ παραγγέλνει ἕνα σιδερένιο μπαστούνι σαράντα ὀκάδες.

Σηκώνεται καὶ πάει στὸ περιβόλι καὶ μπαίνει μέσα καὶ μὲ κεῖνο τὸ μπαστούνι κατάσπασε ὅλα τὰ δέντρα καὶ τά 'καμε γῆς Μαδιάμ. Ὕστερα πῆγε στὸ δίπατο σπίτι, πού κάθουνταν ὁ δράκος.

Ἔξαφνα θωρᾶ μιὰ κόρη δεκαοχτὼ χρονῶν σὰν τὸ κρύο νερὸ καὶ κεντοῦσε. Ἐκείνη ἄρχισε νὰ τὸν παρακαλᾶ νὰ φύγει γρήγορα, νὰ μὴν τὸν δεῖ ὁ δράκος, πού κοιμοῦνταν, γιατὶ θὰ τὸν ἔτρωγε... Ἡ κόρη ἦταν ἡ σκλάβα τοῦ δράκου. Ἐκεῖνος τῆς εἶπε :

— Δεῖξε μού τον, ἦρθα γι' αὐτόν, νὰ τὸν σκοτώσω.

Τοῦ λέει :

— Μέσα κείτεται στὸν κοιτώνα.

Καὶ τὸν ὁρμήνεψε, μὲ τί τρόπο θὰ τὸν σκότωνε. Αὐτὸς δὲν περίμενε νὰ τὸν ὁρμηνέψει. Καὶ μπαίνει μέσα μὲ τὸ σιδερένιο μπαστούνι του καὶ τὸν σκοτώνει, γιατὶ σ' αὐτόν, δὲν ἔπιαναν τὰ μάγια τοῦ δράκου, γιατὶ ἦταν Θεοῦ χάρισμα κι εἶχε μεγάλη δύναμη, πού κανεὶς δὲν τὴν εἶχε στὸν κόσμο. Ὅμως αὐτὸς δὲν ἤξερε τὴ δύναμή του.

Ὕστερα ἡ κόρη τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὴν πάρει μαζί του ἢ νὰ καθίσουν ἐκεῖ, νὰ ζήσουν μαζί. Ὅμως αὐτὸς εἶχε μάνα κι ἔπρεπε νὰ πάει στὴ μάνα του. Καὶ εἶπε στὴν κόρη :

— Ἐγὼ ἦρθα νὰ ξεμαρμαρώσω τὸν πατέρα μου καὶ τοὺς ἀδερφούς μου.

Καὶ σκέπτουνταν, πῶς ἤθελε νὰ τοὺς ξεμαρμαρώσει. Ἐκεῖ πού σκέπτονταν αὐτός, ἡ κόρη τοῦ εἶπε :

— Κάτσε, κι ἐγὼ τὸν εἶδα σὰ νά 'πιανε ἀπὸ μέσα ἀπὸ ἀρμάρι μπουκάλια, καὶ τοῦτο ἐδῶ σὰ νά 'ναι τὸ φάρμακο πού ξεμαρμάρωνε τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀνοίγουν τ' ἀρμάρι καὶ πιάνουν ὅλα τὰ μπουκάλια

πού 'χιμ μέσα κὶ πάουσ στοὺς μαρμαρουμένους τοὺς ἄθρωπους κουνdά. Κουπάνουν dό 'ναν dοὺ μbουκάλλιν, 'ὲγ γέγιτι τίποτα. Κουπάννουν gὶ τοὺ δεύτερουν, ὅσουμ bού 'βραν τ' ἀθάνατουν dοὺ γιρόν. Χὰν ἔπεσιν τ' ἀθάνατουν dοὺ γιρόν, χαμέτα ἰζουνdάνεψάσιβ βοῦλοι οἱ ἄθρωποι. Ἄμ' αὐτὸς 'ὲν ἔξεριμ μηη τοὺμ bατέραν dου μηη τοὺς ἀdαρφός του.

Κάθα ἕνας ἔπιασιν τὶς ι-στράτις κι ἔφευγαν εἰς τὰ σπίτια τους. Ἔφυϊν κι ἡ βασιλλιὰς μὲ τὰ πιδιά του στοὺ σπίτιν dουν.

Ἄς ἀφήκουμουν αὐτός, πού πῆαν εἰς τοὺ σπίτιν dουν gι ἀγκαλλιάννουνdιμ μὶ τὴβ βασίλισσαν gι ἔκλαιαν ἀπού τὴχ χαράν dουν gὶ κιούνdηνναν dὰ χάλλια τουν.

Ἡ Δακρουηλλιὰς ἰπῆριν dὴν gόρην dοῦ δράκου κὶ τὴν ἰπῆϊν στὴμ μάνναν dου ἐκεῖ πού κιούνdηγγιν ἡ βασιλλιὰς στὴβ βασίλισσαμ bοιὸς τοὺς ἰξιμαρμάρωσιν gὶ 'λεϊν ἕναμ bιdὶν ἔσα μὶ δικουχτὼ χρουνῶν. Νάτουν gι ἤρτιν gι ἡ Δακρουηλλιάς. Τότε ἡ βασιλλιὰς εἶπιν εἰς τὴβ βασίλισσαν :

— Τοῦτου τοὺ πιδὶν εἶγιμ bού μὰς ἰξιμαρμάρωσιν.

Τότε ἡ βασίλισσα εἶπιν dους :

— Κι αὐτὸς πιδίμ μας εἶγιν.

Κὶ κιούνdισιβ βοῦλα της τὰ πάθη κὶ πῶς ἰγέγηκιν dοὺ πιδίν. Κι ἀγκαλλιάστηκαν ἀπού κινουργῆς βοῦλοι κι ἔκλαιαν ἀπού χαράν.

Τότι τοὺ πιδὶν ἡ Δακρουηλλιὰς εἶπιν ὅτι «τὴν gόρημ bὅφερα θὰ τὴd δέκουμουν στοὺμ μιάλουμ μας τοὺμ μαdαρφόν», κι ἰπάνdρεψάν dους κι ἔκαμαγ γάμους σαράνdα μέρις κὶ σαράνdα γύχτις.

Ἄμμα ἡ Δακρουηλλιὰς 'ὲν ἔθελιν νὰ κάτὅει στοὺ σπίτιν, ἔθελιν νὰ γυρίγγει ὄξου μὶ τὴσ σαΐταν dου, νὰ γυρίγγει στ' ἄρη κὶ τὰ βουγγιὰ κι ἔθελιν νὰ σκουτώγγει θηριά. Μιὰν ἡμέραλ λέει τοὺμ bατέραν dου :

—'Ιβὼ θὰ φύου, θὰ πάρου τὴ σαΐταμ μου, τοὺ μbαστούγιμ μου κὶ θὰ πάου νὰ γυρίσου τοὺν gόσμουν.

Τόσα πού τοὺν ἔκαμαν, 'ὲν ἀμbούρεσαν νὰ τοὺν ι-σταματήξουν ἀπού τοὺ φυβγιόν. Τοὺ προυϊ ἰφίλησίν dους βούλους κι ἔφυϊν. Ἄμα ἤβγιν ὄξου ἀπού τοὺ χουριόν, μιὰν ἡμέραμ bού πιρπάτηγγιμ bάει κὶ βρίσκει ἕναν κιοπρίν. Κι αὐτὸς ἦταν ἕνας ι-δράκους κὶ βούλην dὴν ἡμέραν ἦταν κιοπρὶν gὶ πέραγγιν ἡ κόσμους βούλους ἀπού πάνου του κὶ τὴν γύχταν ἰπήαιγγιν κι ἰκυγήϊγγιθ θηριὰ κι ἔτρωϊν. Ἄμα τοὺν εἶδιν ἡ Δακρουηλλιάς, εἶπιν ἀπού μέσα του, νά παλλικάριν. Κι εἶπιν dουν :

—Ὥρα καλή, παλλικάριν!

—'Ιβὼ 'ὲν εἶμου παλλικάριν.

— Κὶ ποιός εἶγιν dοὺ παλλικάριν ;

Κι εἶπιν ἡ δράκους :

— Τοὺ παλλικάριν εἶγιν ἡ Δακρουηλλιὰς, πού σκούτωσιν dοὺδ δράκουν dοῦ πιρβολιοῦ.

Τότι εἶπιν dουν :

—'Ιβὼ εἶμου ἡ Δακρουηλλιάς.

Κὶ γουτάγγησιν gὶ προυσκύγγησίν dουν κι εἶπιν dουν :

— Εἶμου σκλάβους σου κὶ σύνdροφούς σου !

Κι ἡ Δακρουηλλιὰς λέει τουν :

— Πέσι ἀα πίσου μου.

Πιάννουν dοὺν ι-δρόμουν gι οἱ δυό, χάτε κὶ νὰ πᾶς, χάτε κὶ νὰ πᾶς, βρίσκουν ἕναν ἄλλουν ι-δράκουν, πόβγαλλιν dὶς καβάκις ἀπού τὴρ ρίζαν. Κὶ λέ' ἡ Δακρουηλλιὰς εἰς τοὺν ι-δράκουν τούσ σύνdροφούν dου :

—Νά παλλικάρισ σὰμ bαλλικάριν,βόχι σὰν ἰσέναν gὶ μέναν!

'Ιανάστησιν gουνdά του κι εἶπιν dουν :

—Ὥρα καλή, παλλικάριν !

Κι εἶπιν dουν :

—'Ιβὼ 'ὲν εἶμου παλλικάριν, παλλικάριν εἶγιν ἡ Δακρουηλλιάς.

Τότι εἶπιν dουν :

—'Ιβὼ εἶμου ἡ Δακρουηλλιάς.

'Ιγουτάγγησιν gι αὐτὸς κὶ προυσκύγγησίν dουν gι εἶπιν κι αὐτὸς τὰ ἴdια :

— Εἶμου σκλάβους σου κὶ σύνdροφούς σου.

Ὕστερα πιάννουν dοὺν ι-δρόμουν gι οἱ τρεῖς, χάτε κὶ νὰ πᾶς, χάτε κὶ νὰ πᾶς, βρίσκουν ἕναν ι-δράκουν gι ἔπαιζιδ δυὸ βουγγιὰ στὰ χέρια του. Τότι εἶπιν τους ἡ Δακρουηλλιάς :

—Ἄκουσί τι, κἀφανdάριδοι, αὐτὸς εἶγιν πιὸ παλλικάριν ἀπού βόλους μας.

Τότι ἰαναστᾶ τουν gι αὐτὸν κι εἶπιν dουν :

—Ὥρα καλή, παλλικάριν.

Αὐτὸς λέει τουν :

—'Ιβὼ 'ὲν εἶμου παλλικάριν, παλλικάριν εἶγιν ἡ Δακρουηλλιάς.

Ἡ Δακρουηλλιὰς λέει τουν :

—'Ιβὼ εἶμου ἡ Δακρουηλλιάς.

Τότι κι αὐτὸς ἰγουτάγγησιν gὶ τοὺν ἰπρουσκύγγησιν.

— Εἶμου σκλάβους σου κὶ σύνdροφούς σου.

Τότι αὐτὲ ἰσυφώγγησάσιν, κι οἱ τέσσεροι, νὰ γυρίγγουν στὰ ἄρη κὶ στὰ βουγγιά, νὰ κυγηοῦσιθ θηριά.

Ἔπιασαν dοὺν ι-δρόμουν gὶ οἱ τέσσεροι, πουρπάτα κὶ πουρπάτα, ἰβραdιάστηκάσισ στοὺ βουγίν. Στοὺν ι-δρόμουν πού πήαιννναν ἰσκότωσαν gάμbοσα κυγήα γιὰ νὰ φάουν. Εἶπαν τοὺν ι-δράκουμ bού 'ταν κἐμέριν :

πού 'χε μέσα καὶ πᾶνε κοντὰ στοὺς μαρμαρωμένους τοὺς ἀνθρώπους. Ἀδειάζουν τὸ ἕνα μπουκάλι, τίποτα δὲ γίνεται. Ἀδειάζουν καὶ τὸ δεύτερο, ὥσπου βρῆκαν τ' ἀθάνατο νερό. Ὅταν ἔπεσε τ' ἀθάνατο τὸ νερό, ἀμέσως ζωντάνεψαν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Ὅμως αὐτὸς δὲν ἤξερε μήτε τὸν πατέρα του μήτε τοὺς ἀδερφούς του.

Κάθε ἕνας πῆρε τὸ δρόμο του κι ἔφυγαν στὰ σπίτια τους. Ἔφυγε κι ὁ βασιλιὰς μὲ τὰ παιδιά του στὸ σπίτι τους.

Ἂς ἀφήσουμε αὐτούς, ποὺ πῆγαν στὸ σπίτι τους κι ἀγκαλιάστηκαν μὲ τὴ βασίλισσα κι ἔκλαιαν ἀπὸ τὴ χαρά τους καὶ διηγοῦνταν τὰ χάλια τους.

Ὁ Δακρυηλιὰς πῆρε τὴν κόρη τοῦ δράκου καὶ τὴν πῆγε στὴ μάνα του τὴν ὥρα ποὺ διηγόνταν ὁ βασιλιὰς στὴ βασίλισσα ποιὸς τοὺς ξεμαρμάρωσε κι ἔλεγε, ἕνα παιδὶ ἴσαμε δεκαοκτὼ χρονῶν. Νάτον πού 'ρθε καὶ ὁ Δακρυηλιάς. Τότε ὁ βασιλιὰς εἶπε στὴ βασίλισσα :

— Τοῦτο τὸ παιδὶ εἶναι ποὺ μᾶς ξεμαρμάρωσε.

Τότε ἡ βασίλισσα τοὺς εἶπε :

— Κι αὐτὸς παιδί μας εἶναι.

Καὶ διηγήθηκε ὅλα της τὰ πάθη καὶ πῶς ἔγινε τὸ παιδί. Καὶ ἀγκαλιάστηκαν πάλι ὅλοι κι ἔκλαιαν ἀπὸ χαρά.

Τότε εἶπε ὁ Δακρυηλιὰς ὅτι «τὴν κόρη πόφερα θὰ τὴν δώσουμε στὸ μεγάλο μας τὸν ἀδερφό μου», καὶ τοὺς πάντρεψαν κι ἔκαμαν γάμους 40 μέρες καὶ 40 νύχτες.

Ὅμως ὁ Δακρυηλιὰς δὲν ἤθελε νὰ κάτσει στὸ σπίτι, ἤθελε νὰ γυρίζει ἔξω μὲ τὴ σαΐτα του, νὰ γυρίζει στὰ ὄρη καὶ τὰ βουνὰ κι ἤθελε νὰ σκοτώνει θεριά. Μιὰ μέρα λέει τοῦ πατέρα του :

—Ἐγὼ θὰ φύγω, θὰ πάρω τὴ σαΐτα μου, τὸ μπαστούνι μου καὶ θὰ πάω νὰ γυρίσω τὸν κόσμο.

Τόσα ποὺ τὸν ἔκαμαν, δὲν μπόρεσαν νὰ τὸν σταματήσουν. Τὸ πρωὶ τοὺς φίλησε ὅλους κι ἔφυγε.

Ἅμα βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, μιὰν ἡμέρα ποὺ περπατοῦσε πάει καὶ βρίσκει μιὰ γέφυρα. Ἡ γέφυρα ἦταν ἕνας δράκος καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα ἦταν γέφυρα καὶ περνοῦσε ὅλος ὁ κόσμος ἀπὸ πάνω του καὶ τὴ νύχτα πήγαινε καὶ κυνηγοῦσε θεριὰ κι ἔτρωγε. Ἅμα τὸν εἶδε ὁ Δακρυηλιάς, εἶπε μὲ τὸ νοῦ του, νὰ παλικάρι σὰν παλικάρι. Καὶ εἶπε :

—Ὥρα καλή, παλικάρι!

—Ἐγὼ δὲν εἶμαι παλικάρι.

— Καὶ ποιὸς εἶναι τὸ παλικάρι ;

Καὶ εἶπε ὁ δράκος :

— Τὸ παλικάρι εἶναι ὁ Δακρυηλιάς, ποὺ σκότωσε τὸ δράκο τοῦ περιβολιοῦ.

Τότε τοῦ εἶπε :

—Ἐγὼ εἶμαι ὁ Δακρυηλιάς.

Καὶ γονάτισε καὶ τὸν προσκύνησε καὶ τοῦ εἶπε :

— Εἶμαι σκλάβος σου καὶ σύντροφός σου!

Καὶ ὁ Δακρυηλιὰς τοῦ λέει :

—Ἀκολούθησέ με.

Πῆραν τὸ δρόμο καὶ οἱ δυό, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, βρίσκουν ἕναν ἄλλο δράκο, ποὺ ἔβγαζε τὰ πλατάνια ἀπὸ τὴ ρίζα. Καὶ λέει ὁ Δακρυηλιὰς στὸ σύντροφό του τὸ δράκο :

— Νά παλικάρι σὰν παλικάρι κι ὄχι σὰν ἐσένα καὶ μένα!

Πλησίασαν κοντά του καὶ τοῦ εἶπε :

—Ὥρα καλή, παλικάρι!

Καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἐγὼ δὲν εἶμαι παλικάρι, παλικάρι εἶναι ὁ Δακρυηλιάς.

Τότε τοῦ εἶπε :

—Ἐγὼ εἶμαι ὁ Δακρυηλιάς.

Γονάτισε κι αὐτὸς καὶ τὸν προσκύνησε καὶ τοῦ εἶπε τὰ ἴδια κι αὐτός :

— Εἶμαι σκλάβος σου καὶ σύντροφός σου.

Ὕστερα ἔπιασαν τὸ δρόμο καὶ οἱ τρεῖς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, βρίσκουν ἕναν ἄλλο δράκο κι ἔπαιζε δυὸ βουνὰ στὰ χέρια του. Τότε εἶπε ὁ Δακρυηλιὰς στοὺς ἄλλους :

—Ἀκοῦστε, φίλοι πιστοί, αὐτὸς εἶναι πιὸ παλικάρι ἀπὸ ὅλους μας.

Τότε τὸν πλησίασε κι αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε :

—Ὥρα καλή, παλικάρι.

Αὐτὸς τοῦ λέει :

—Ἐγὼ δὲν εἶμαι παλικάρι, παλικάρι εἶναι ὁ Δακρυηλιάς.

Ὁ Δακρυηλιὰς τοῦ λέει :

—Ἐγὼ εἶμαι ὁ Δακρυηλιάς.

Τότε κι αὐτὸς γονάτισε καὶ τὸν προσκύνησε :

— Εἶμαι σκλάβος σου καὶ σύντροφός σου.

Τότε αὐτοὶ συμφώνησαν, καὶ οἱ τέσσερεις, νὰ γυρίζουν στὰ ὄρη καὶ στὰ βουνά, νὰ κυνηγοῦν θηρία.

Ἔπιασαν τὸ δρόμο καὶ οἱ τέσσερεις, περπάτα, περπάτα, βραδιάστηκαν στὸ βουνό. Στὸ δρόμο ποὺ πήγαιναν σκότωσαν κάμποσα κυνήγια γιὰ νὰ φάγουν. Εἶπαν τὸ δράκο ποὺ 'ταν γέφυρα :

—Ἐσὺ θὰ μᾶς μαγειρέψεις ὥσπου νά 'ρτουμε, νά 'χεις

—'Ισὺ θὰ μᾶς μαειρέψεις ὅσουν ν' ἄρτουμουν, νά 'χεις ἕτοιμουν δοὺ φαϊγ γιὰ νὰ φάουμουν.

Κι αὐτὲ ἔπιασαν δὶς σαῖτις τουν γι ἔφυαν στοὺ ρουμάγιν.

Ὅταν ἔφυαν οἱ τρεῖ, ἔπιασιν αὐτὸς κὶ παείρεψιν. Χὰν ἰψήθηκιν δοὺ φαῖν ἰτράβηξιν δὴφ φουτιὰν ἀποὺ κάτου ἀποὺ τοὺ καζάγιν, γιὰ νὰ μὴν γαβεῖ τοὺ φαῖν, γιατὶ ἦταμ μιάλουν δοὺ καζάγιν κι 'ἐν ἀμbούρηγγιμ μαναχός του νὰ τοὺ κατιβάσει. 'Ικεῖ ποὺ κάθουνδαν γι ἰσκεύγουνδαν, θουρᾶ ἕναμ bρόμαν γὶ τσάκτιγγιν εἰς τὰ μμάτια του. 'Ιθάρρηγγιν γι ἦταν τσόφλακας, ἀμ' ἰκεῖνους ἤταν πιτεινὸς κι ἀναστᾶ κουνδά του κι εἶπιν δουν :

— Δέκι μου κὶ μέναλ λίουφ φαῖν, ποὺ πεινοῦ.

Αὐτὸς 'ἐν δοὺν ἰσαγνάτησιν γι ἔδεκίν δουν ἕναν γουμματσούλλιν γιργιάς. Αὐτὸς χαμιᾶς τό 'φαϊν γὶ γύρεψίν δουν γι ἄλλου. Ξανὰ τοὺν ἔδεκιν ἕναν γουμμάτιν, ἄμμα αὐτὸς κι ἄλλου γύρεψιν, ἡ δράκους ὅμως 'ἐν δοὺν ἔδεκιν γι ἡ πιτεινὸς τοὺν ἰμάεψιν γὶ θούλωσιν δὰ μμάτια του κι ἄρπαξίν δου βούλουν δοὺ φαῖν γι ἔφυϊν.

Ἦρταν οἱ ἄλλοι ἀποὺ τοὺ κυγήϊν γι εὗραν δουν γὶ κοιμοῦνδαν. Ὅπως ἦταν λυσσασμένοι ἀποὺ τὴμ bείναν, κοιτάννουν εἰς τοὺ καζάγιν γι 'ἐν εἶχιφ φαῖν. Τότι καχτᾶ τουν ἡ Δακρουηλλιάς, κι ξισπάστηκιν ἀποὺ τοὺν ὕπνουν γὶ σηκώθηκιν γι εἶπαν δουν :

— Ποῦ 'γιν δοὺ φαῖμ bοὺ θὰ φάουμουν ;

Λέει τους τί ἔπαθιν, αὐτὲ ὅμους 'ἐν δοὺ πίστεψάσιν. 'Αποὺ τὰ κυνήα πόφεραχ χαμέτα ἤψαφ φουτιὲς κι ἔψησασ στὰ κάρbουνα κι ἔφααν. Τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραν εἶπασ σὶ κεῖνουν bόbγαλλιν δὶς ἀαbάκις μὲ τὰ χέρια του :

— Σήμερα θ' ἀπουμείγεις ἰσὺ νὰ μᾶς μαειρέψεις.

'Απόμειγιν αὐτὸς κι ἔφυαν οἱ ἄλλοι γιὰ τοὺ κυγήϊμ bάλι. Νὰ μὴν δὰ πουλλουλουοῦμουν, ἔπαθιν γι αὐτὸς τὰ ἴδια μὶ τοὺμ bρῶτουν. Ἦρταμ bάλι οἱ ἄλλοι ἀποὺ τοὺ κυγήϊν κι 'ἐν ηύρίσκουν φαῖν, εἶπαν γι αὐτέ, «γιατί μᾶς ἔφηκις γηστικός;». Αὐτὸς ἰκιούνδησίν δους τοῦ πιτεινοῦ. Ἔψησαμ bάλι στὰ κάρbουνα δὰ κιγίργια κυγήα ἔφεραν γι ἔφααν. Τὴν ἄλλην ἡμέραν εἶπασ σὶ κείνουν bόπαιζιν δὰ βουγγιὰ στὰ χέρια του :

— Σήμερα θὰ κάτσεις ἰσὺ νὰ μᾶς μαειρέψεις κὶ νὰ δοῦμουμ bλιὸν ἰσέναν. Αὐτὸν δουν γλέφτηθ θὰ μᾶς τοὺδ δόσεις τσάγκουνα κὶ νὰ τοὺν ἔχεις ζουνδανόγ.

Μόλις ἔφυαν αὐτὲ τοὺ προυτ, ἔπιασιν νὰ μαειρέψει, ἔβαλιφ φουτιὰν εἰς τοὺ καζάγιν γὶ ψήθηκιν δοὺ φαῖν. Ἅμα ἰψήθηκιν ἰτράβηξιν δὴφ φουτιὰν ἀποὺ τοὺ καζάγιν κι ἕκατσιν γαρσοὺ κι ἔγλεπιν δοὺν γλέφτην. Ἄξαφνα ἦρτιν πάλι ἡ πιτεινός. Αὐτός, χαν δοὺν εἶδιν, ἦρτιν εἰς τοὺν νοῦν δου πόλεαν οἱ ἄλλοι ὅτι ἡ πιτεινὸς τοὺς παίρει τοὺ φαῖν γι αὐτὸς 'ἐν δοὺ πίστεψιν. 'Ιγύρεψίν δουν ἡ πιτεινὸς φαῖν γι ἔδεκίν δουν ἕναν γουμματσούλλιν. 'Η πιτεινὸς ἔφαϊχ χαμέτα κὶ γύρεψιν γι ἄλλου, ξαναγύρεψιν, ξαναδίει τουν, αὐτὸς πάλι ξαναγύρεψιν, ἡ δράκους ὅμως 'ἐν δοὺν ἔδεκισ σὰν γὶ τοὺς ἄλλος, ἰκοίμησίν δουν γι ἅρπαξίν δου τοὺ κρέας βούλουν γι ἔφυϊν.

Ὕστερα ἀποὺ κουμμάτιν ἦρταν οἱ σύνδροφοί του εἶδαν δουν γὶ κοιμοῦνδαν, πάουν, κοιτάννουμ bάλι στοὺ καζάγιν, 'ἐν ἔχει φαῖν, ἰκάχτησάν δουμ bάλι, κι ἰσηκώθιν γι εἶπαν δουν :

— Ποῦ 'γιν δοὺ φαῖν; Ἔφαῖς του κι ἔφηκίς μας γηστικός.

Αὐτὸς ἔμογγιν γὶ κρίνουνδαν ὅτι 'ἐν δό 'φαϊν ἰκεῖνους τοὺ φαῖν. Τότι ἡ Δακρουηλλιὰς ἦταν ἔξεπνους κι ἰκατάλαβιν ὅτι 'ἐν ἦταμ bιτεινός, θά 'ταν γανέναν ι-στοιχειὸν (εἶγιν δοὺ μιγαλύτερουθ θηρίουμ bόχει τὴν ἔλξην γὶ τραβᾶ τοὺν ἄθρωπουγ γιὰ τοὺ φαῖν ἀποὺ μακριὰ κι ἦταν γὶ πουλλῶχ χρουνῶν, λέουν κιέλα εἶγισ στοιχειασμένουμ bρόμαν). Τοὺ προυτ ποὺ ξύπγησιν εἶπιν εἰς τοὺς σύνδροφούς του :

—'Αρκανδάσιδοι, σύμμερα θ' ἀπουμείνου ἰbὼ νὰ σᾶς μαειρέψου.

Ἔφυαν οἱ ἄλλοι στοὺ κυγήϊν, ἀπούμειγιν αὐτὸς ἡ Δακρουηλλιὰς στοὺ τσαρτάκιν δου. Ἦψιν δὴφ φουτιάν, ἰμαείρεψιν δὰ θηριὰ ποὺ σκούτωσαν ἀπουσπέρα. Ὅταν ἰψήθηκιν δοὺ φαῖν, ἔπιασιν δοὺ καζάγιμ μαναχός του κὶ κατίβασίν δου ἀποὺ τὴφ φουτιὰν γι ἕκατσιν γαρσοὺ κι ἔγλεπιν δοὺς συνδρόφους του, ποὺ θά 'ρτουν νὰ φάουν. Ἄξαφνα θουρᾶ κι αὐτὸς τοῦμ bιτεινόν, ἰαναστᾶ κὶ λέει τουν :

— Δέκι μου λλίουν γριάς.

Αὐτὸς ἔδεκίν δουν ἕναν γουμμάτιν, ξαναΐρεψιν ,ξανάδεκίν δουν. 'Ιγύρεψιν γὶ τρίτηφ φοὺράν.

Τότι ἡ Δακρουηλλιὰς εἶπιν δουν :

— Νά 'ρτουν γι οἱ σούνδροφοί μου νὰ φάουν κι αὐτὲ ὅσουν ἔφαϊς ἰσὺ κι ὕστερα πάλι δίουμούσ σι.

'Η πιτεινὸς ἔκαμιμ bάλι νὰ μαέψει τοὺδ Δακρουηλλιάν, ἂμ τοὺδ Δακρουηλλιὰν 'ἐν δοὺμ bιάννουμ μάγια ἐπειδὴ ἰγιγγήθηκιν ἀποὺ τὰ δάκρυα. Ἔχωσιν ἡ πιτεινὸς τοὺ κιφάλιν δου στοὺ καζάγιγ γιὰ ν' ἁρπάξει τοὺ φαῖν, ὅπως ἔκαμισ στοὺς ἄλλους, ἂμ ἡ Δακρουηλλιὰς τραβᾶ τὴσ σαῖταν δου κὶ σπάγγει τουν δοὺ πόδιν δου. Αὐτὸς ἰπῆριν ι-δρόμουν κι ἔφυϊν μὲς στ' ὀρμάγιν. 'Η δρόμους ὅμους εἶχιγ γιμώσει γαίματα.

Ὕστερα ἀποὺ κουμμάτιγ γιανάστησαν οἱ σούνδροφοί του. Νδρανοῦν ἀποὺ μακριὰ τοὺ καζάγιν, νά 'γιν γατιβασμένουν γὶ γιμάτουφ φαῖν, κι εἶπαν ἀναμιταξίν δους, ὅτι ἡ πιτεινὸς γιὰ 'ἐν ἦρτιν γιὰ κάτι τοὺν ἔκαμιν ἡ Δακρουηλλιάς. Καλησπέρισάν δουν κι ἔκατσάσ στὴφ φουτιὰν γὶ κιούνδησίν δους

ἕτοιμο τὸ φαΐ γιὰ νὰ φᾶμε. Κι αὐτοὶ ἔπιασαν τὶς σαΐτες τους κι ἔφυγαν στὸ δάσος.

Ὅταν ἔφυγαν οἱ τρεῖς, ἔπιασε αὐτὸς καὶ μαγείρεψε. Ὅταν ψήθηκε τὸ φαΐ, τράβηξε τὴ φωτιὰ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ καζάνι, γιὰ νὰ μὴ καεῖ τὸ φαγί, γιατὶ ἦταν μεγάλο τὸ καζάνι καὶ δὲν μποροῦσε μοναχός του νὰ τὸ κατεβάσει. Ἐκεῖ ποὺ κάθουνταν σκεπτικός, θωρᾶ ἕνα πράμα καὶ γυάλιζε στὰ μάτια του. Θάρρεψε πὼς ἦταν βάτραχος, μὰ κεῖνος ἦταν πετεινὸς καὶ τὸν πλησιάζει κοντὰ καὶ τοῦ λέει :

— Δῶσε μου καὶ μένα λίγο φαΐ, ποὺ πεινῶ.

Αὐτὸς δὲν τὸν ὑπολόγισε καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα κομματάκι κρέας. Αὐτὸς μεμιᾶς τό 'φαγε καὶ τοῦ γύρεψε κι ἄλλο. Ξανὰ τοῦ ἔδωκε ἕνα κομμάτι, μὰ αὐτὸς κι ἄλλο γύρεψε, ὁ δράκος ὅμως δὲ τοῦ ἔδωσε καὶ ὁ πετεινὸς τὸν μάγεψε καὶ τοῦ θόλωσε τὰ μάτια κι ἅρπαξε ὅλο τὸ φαΐ κι ἔφυγε.

Ἦρταν οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὸ κυνήγι καὶ τὸν βρῆκαν νὰ κοιμᾶται. Ὅπως ὅμως ἦταν λυσσασμένοι τῆς πείνας, κοιτάζουν τὸ καζάνι καὶ δὲν εἶχε φαγί. Τότε ὁ Δακρυηλιὰς τὸν ἔσπρωξε μὲ τὸ πόδι του, τρόμαξε στὸν ὕπνο του καὶ σηκώθηκε καὶ τοῦ εἶπε :

— Ποῦ εἶναι τὸ φαΐ ποὺ θὰ φᾶμε ;

Τοὺς λέει τί ἔπαθε, αὐτοὶ ὅμως δὲν τὸν πίστεψαν. Ἀμέσως ἄναψαν φωτιὰ κι ἀπὸ τὸ κυνήγι πόφεραν ἔψησαν στὰ κάρβουνα κι ἔφαγαν. Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα εἶπαν σὲ κεῖνον ποὺ ἔβγαζε τὰ πλατάνια μὲ τὰ χέρια του :

— Σήμερα θ' ἀπομείνεις ἐσὺ νὰ μᾶς μαγειρέψεις.

Ἀπόμεινε αὐτὸς κι ἔφυγαν οἱ ἄλλοι γιὰ τὸ κυνήγι. Νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε, γιατὶ εἶναι οἱ νύχτες μικρὲς καὶ τὰ παιδιὰ νυστάζουν, ἔπαθε κι αὐτὸς τὰ ἴδια μὲ τὸν πρῶτο. Ἦρθαν πάλι οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὸ κυνήγι καὶ δὲν βρίσκουν φαγί, εἶπαν κι αὐτοί, «γιατί μᾶς ἄφησες νηστικούς ;». Αὐτὸς διηγήθηκε γιὰ τὸν πετεινό. Ἔψησαν πάλι στὰ κάρβουνα ὅ,τι καινούρια κυνήγια ἔφεραν κι ἔφαγαν. Τὴν ἄλλην ἡμέραν εἶπαν σὲ κεῖνον πόπαιζε τὰ βουνὰ στὰ χέρια του :

— Σήμερα νὰ κάτσεις ἐσὺ νὰ μᾶς μαγειρέψεις καὶ νὰ δοῦμε πιὰ ἐσένα. Αὐτὸ τὸν κλέφτη θὰ μᾶς τὸν δέσεις πιστάγκωνα καὶ νὰ τὸν ἔχεις ζωντανό.

Μόλις ἔφυγαν αὐτοὶ τὸ πρωΐ, ἄρχισε νὰ μαγειρεύει, ἔβαλε φωτιὰ στὸ καζάνι καὶ ψήθηκε τὸ φαΐ. Ἅμα ψήθηκε, τράβηξε τὴ φωτιὰ ἀπὸ τὸ καζάνι καὶ κάθισε ἀντίκρυ καὶ περίμενε τὸν κλέφτη. Ἄξαφνα ἦρθε πάλι ὁ πετεινός. Αὐτός, ὅταν τὸν εἶδε, θυμήθηκε ποὺ ἔλεγαν οἱ ἄλλοι ὅτι ὁ πετεινὸς τοὺς παίρνει τὸ φαΐ κι αὐτὸς δὲν τὸ πίστεψε. Τοῦ γύρεψε ὁ πετεινὸς φαΐ καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα κομματάκι. Ὁ πετεινὸς ἔφαγε ἀμέσως καὶ γύρεψε κι ἄλλο, ξαναγύρεψε, τοῦ ξαναδίνει, αὐτὸς πάλι ξαναγύρεψε, ὁ δράκος ὅμως δὲν τοῦ ἔδωσε, ὅπως οἱ ἄλλοι, καὶ πάλι νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε τὸν ἐκοίμισε καὶ τοῦ ἅρπαξε τὸ κρέας ὅλο κι ἔφυγε.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο ἦρθαν οἱ συντρόφοι του, τὸν εἶδαν νὰ κοιμᾶται, πάουν, κοιτάζουν πάλι στὸ καζάνι, δὲν ἔχει φαγί, τὸν ἔσπρωξαν πάλι μὲ τὸ πόδι, σηκώθηκε καὶ τοῦ εἶπαν :

— Ποῦ εἶναι τὸ φαγί ; Τὸ ἔφαγες καὶ μᾶς ἄφησες νηστικούς.

Αὐτὸς ὁρκίζονταν συνεχῶς, ὅτι δὲν τό 'φαγε ἐκεῖνος τὸ φαΐ. Τότε ὁ Δακρυηλιὰς ἦταν ἔξυπνος καὶ κατάλαβε ὅτι δὲν ἦταν πετεινός, θά 'ταν κανένα στοιχειὸ (εἶναι τὸ μεγαλύτερο θηρίο πόχει τὴν ἔλξη καὶ τραβᾶ τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὸ φαΐ ἀπὸ μακριὰ κι ἦταν καὶ πολλῶν χρονῶν, λένε κιόλα πὼς εἶνε στοιχειωμένο πράμα). Τὸ πρωὶ ποὺ ξύπνησε εἶπε στοὺς συντρόφους του :

—Ἀγαπητοὶ φίλοι, σήμερα θ' ἀπομείνω ἐγὼ νὰ σᾶς μαγειρέψω.

Ἔφυγαν οἱ ἄλλοι στὸ κυνήγι, ἀπόμεινε αὐτὸς ὁ Δακρυηλιὰς στὸ καλύβι του. Ἄναψε τὴ φωτιά, μαγείρεψε τὰ θεριὰ ποὺ σκότωσαν ἀποσπέρα. Ὅταν ψήθηκε τὸ φαΐ, ἔπιασε τὸ καζάνι μόνος του καὶ τὸ κατέβασε ἀπὸ τὴ φωτιὰ κι ἔκατσε ἀντίκρυ καὶ περίμενε τοὺς συντρόφους του, ποὺ θά 'ρτουν νὰ φάγουν. Ἄξαφνα θωρᾶ κι αὐτὸς τὸν πετεινό, πλησιάζει τὸν Δακρυηλιὰ καὶ τοῦ εἶπε :

— Δῶσε μου λίγο κρέας.

Αὐτὸς τοῦ ἔδωσε ἕνα κομμάτι, ξαναγύρεψε, τοῦ ξανάδωσε. Γύρεψε καὶ τρίτη φορά.

Τότε ὁ Δακρυηλιὰς τοῦ εἶπε :

— Νά 'ρτουν καὶ οἱ σύντροφοί μου νὰ φάγουν κι αὐτοὶ ὅσο ἔφαγες κι ὕστερα πάλι θὰ σοῦ δώσουμε.

Ὁ πετεινὸς ἔκαμε πάλι νὰ μαγέψει τὸ Δακρυηλιά, ἀμ τὸν Δακρυηλιὰ δὲν τὸν πιάνουν τὰ μάγια, ἐπειδὴ γεννήθηκε ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ἔχωσε ὁ πετεινὸς τὸ κεφάλι του στὸ καζάνι γιὰ ν' ἁρπάξει τὸ φαγί, ὅπως ἔκαμε καὶ στοὺς ἄλλους, ὅμως ὁ Δακρυηλιὰς τραβᾶ τὴ σαΐτα του καὶ τοῦ σπάνει τὸ πόδι του. Αὐτὸς πῆρε δρόμο κι ἔφυγε μὲς στὸ δάσος. Ὁ δρόμος ὅμως εἶχε γεμίσει αἵματα.

Ὕστερα ἀπὸ λίγο πλησίασαν οἱ σύντροφοί του. Κοιτάζουν ἀπὸ μακριὰ τὸ καζάνι, ποὺ ἦταν κατεβασμένο καὶ γεμάτο φαΐ, κι εἶπαν ἀναμεταξύ τους, ὅτι γιὰ ὁ πετεινὸς δὲν ἦρθε γιὰ κάτι τοῦ ἔκαμε ὁ Δακρυηλιάς. Τὸν καλησπέρισαν καὶ κάθισαν στὴ φωτιὰ καὶ τοὺς διηγήθηκε ὅτι

ὅτι 'ὲν εἶγιν αὐτὸς πιτεινός, κάτι ζώθιουν θά 'γιν. Ἔκατσαν gι ἔφααν gι ὕστερα εἶπιν εἰς τοὺς σύνdροφούς του :

—Ἄψιτι ἔναμ μασαλάν, νὰ πάουμουν νά βρουμουν δούμ bιτεινὸμ bού λάβωσα.

Ἦψαν οἱ συνdρόφοι τούμ μασαλὰν gι ἔπιασαν δούν ι-δρόμουν, πού πάαινναν dὰ γαίματα. Τὰ γαίματα πῆαν gὶ καταστάλαξαν σ' ἔναμ μάρμαρουν gι εἶπιν ἡ Δακρουηλλιὰς στούν ι-δράκουν πού 'ταν ἡ κιοπρί :

— Σήκωσι τού μάρμαρουν ἰσύ, πού πέρανναν dόσοι ἄθρωποι κὶ τόσα καγγιὰ ἀπού πάνου σου.

'Ιδικιαμάστηκιν gι 'ὲν ἀμbούρεσιν νὰ τού σηκώσει. Λέει κὶ σὶ κεῖνουμ bὄβγαλλιν dὶς καβάκις :

— Σήκωσι ἰσύ τού μάρμαρουν.

Πάει κι αὐτὸς ἡ δεύτερους, δικιαμάγγιτι κι αὐτός, 'ὲν dού σηκώγγει. Λέει κὶ στούν ἄλλουν :

— Χάτι ἰσύ πόπαιζις τὰ δυὸ βουγγιὰ στὰ χέρια σου ! Σήκωσι τού μάρμαρουν, νὰ δοῦμουν ἀπού κάτου κιάνdουγιν ἔχει.

Πιάγγει κι αὐτός, δικιαμάγγιτι, τίποτε 'ὲν ἔκαμιν. Τότι πιάγγει ἡ ἀπατός του ἡ Δακρουηλλιὰς μ' ἕναν dου χέριν dού μάρμαρουν gὶ τού σήκωσιν gὶ τό 'ριξιν εἰς τὴν ἄλλημ μιριάν. Χὰν εἶδαν οἱ τρὲ τούδ Δακρουηλλιὰν νὰ σηκώσει τού μάρμαρουν μ' ἕναν dου χέριν, εἶπαν ἀπού μέσα ἀπού τὴν goιλλιάν dουν ὅτι : «ἰμὲς αὐτὸν πρέπει νὰ τούν gάμουμουν dού κολάϊν dου, γιατὶ μιὰμ μέραν αὐτὸς θὰ μᾶς ι-σκουτώσει γιατὶ 'ὲν ἀμbουροῦμουν νὰ τὰ βάλουμουν μ' αὐτόν». Κάμγει ἡ Δακρουηλλιάς :

— Φέρτι τούμ μασαλάν !

Κοιτάννουμ μέσα, κι ἦταν ἕνας λιχτρὸς χώρους βιρτιμάναν. Τότι ἔκατσαν gι οἱ τέσσεροι κι ἔκαμαν συνοούδιν, πῶς θὰ κατιβοῦμ μέσα. Εἶπιν ἡ πρώτους :

—'Αφινdικόν, ἰμέναν νὰ κατιβάσιτι μέσα.

Εἶπιν gι ἡ δεύτερους :

—'Ιμέναν νὰ κατιβάσιτι.

Εἶπιν gι ἡ τρίτους :

—'Ιμέναν νὰ κατιβάσιτι.

Ἡ Δακρουηλλιὰς 'ὲν ἰμbιστεύουνdαν gὶ στούς τρούς κι εἶπιν dους :

—'Ιβῶ θὰ κατιβοῦ, νὰ μὶ δόσιτι μὶ τού σκοιγίν, κι ἅμα σαλλατοῦ τοῦ σκοιγὶν νὰ μὴν dραβᾶτι νὰ μ' ἀνασύργιτι.

Ἔδοσάν dουμ μὶ τού σκοιγὶν gι ἰκατέβασάν dουμ μέσα στούλ λιχτρόν. 'Ικεῖ μέσα ἦταζ ζουνdάγιν. 'Ιλύστηκιμ μαναχός του ἀπού τού σκοιγὶν gὶ πουρπάτηξιν ἀρκουδιστὰ καμμιὰδ δικαριὰμ μέτρα κι θουρᾶ ἕναφ φῶς, ἰαναστᾶ στού φῶς κι εἶδιν ι-μιὰν gόρην νὰ κινdᾶ. Ἅμα τούν εἶδιν ἡ κόρη ἄξαφνα, εἶπιν dουν :

— Γιὰ ὄνομαν dοῦ Θιοῦ, τί γυρεύγεις ἰδῶ ! 'Ιδῶ μήτι πουλλὶν πιτάμινουν 'ὲν ἔρχιτι, γιατὶ ἔχει ἕναν ι-δράκουν gι ὅπομους ἔρτι τρώει τουν.

Ἡ Δακρουηλλιὰς εἶπιν dην :

— Κὶ ἰβὼ αὐτὸν ἀρατοῦ. 'Ισύ τί εἶσι ἰδῶ ;

—'Ιμὲς εἴμουστιν ι-σκλάβις, τρεῖς ἀδαρφὲς εἰς τούν ι-δράκουν.

Κὶ λέει την :

— Ποῦ εἶγιν ἡ δράκους ;

Κι εἶπιν dουν :

—Ἄμι στ' ἄλλου τού φῶς, στού παρακεῖ σπίτιν, κι ἔχει τὴν ἄλλημ μου τὴν ἀδαρφὴν gὶ θὰ σ' ἀρμηνέψει πιὰ καλλιά.

'Ιπῆϊν gὶ στὴν ἄλλην, κι ἅμα τὴν εἶδιν, ἰρώτηξίν dην ποῦ εἶγιν ἡ δράκους κι αὐτὴ πάλι εἶπιν dουν :

— Γιὰ ὄνομαν dοῦ Θιοῦ, γλήορα νὰ φύεις ἀπού κεῖ πού 'ρτις, γιατὶ ἡ δράκους, ἅμα σὶ δεῖ, θὰ σί φάει χαμέτα.

'Ικεῖνους εἶπιν dην :

— Κι ἰβὼ αὐτὸν ἀρατοῦ.

Ἡ κόρη ἰσκέφτηκιν gι εἶπιν : «ἀφοῦ ἰκατέβην εἰς τούλ λιχτρόν, πόμbατα πουλλὶμ bιτάμενουν, κι αὐτὸς ζώδιουθ θά 'γιν». Εἶπιν dουν :

—Ἄμι παρακάτου στ' ἄλλου τού φῶς κι ἔχει τὴμ bιὰ μικρήμ μου τὴν ἀδαρφήν, πού τὴν ἀαπᾶ πιὰ καλλιά, κὶ θὰ σ' ἀρμηνέψει τού καλλύτερουν.

Πιάγγει τούν ι-δρόμουν gὶ πάει στ' ἄλλου τού φῶς, πού 'χιν dὴμ bιὰ μικρὴν dὴν ἀδαρφήν.

Ὅταν dούν εἶδιν gι ἡ μικρή, εἶπιν dουν μὶ τὰ κλαμμένα τὰ μμάτια :

— Γλήορα νὰ φύεις ἀπού δῶ κι εἶγιν gρίμαν εἰς τὴν ι-γιότησ σου, γιατὶ ἅμα σὶ δεῖ ἡ δράκους θὰ σὶ σουρουφήξει ἄψητουν, γιατ' εἶγιφ φουρκισμένους, πού τούν ἔσπασαν dού πόδιν dου κὶ μόλις τούν ἔπλυννα τούγ γιρὰν dου κι ἔπεσιν νὰ κοιμηθεῖ.

Κι εἶπιν dην :

— Δεῖξι μού τουν κι ἰβὼ γι' αὐτὸ ἦρτα, ἰβὼ τούν ἔσπασα τού πόδιν dου κὶ τούν ἀρατοῦ, νὰ τούμ bάρου τὴμ ψυχήν dου.

Ἡ κόρη, ὅταν dούν εἶδιν νὰ θέλει κὶ καλὰ νὰ τούδ δεῖ, εἶπιμ μέσα στὴμ ψυχήν dης : «ἄθρωπους πού κατέβηκιμ μέσα στούλ λιχτρὸχ χώρους βιρτιμάναν gὶ χώρους μισκαλιὰθ θά 'γιν κι αὐτὸς χὰν dούν ι-δράκουθ θηρίουν gι εἶπιν dουν :

—Ἄκουσι ἰδῶ, παλληκάριμ μου, κι ἰμὲς θέλουμουν νὰ 'βγουμουσ στούμ bάνου κόσμουν, πού 'μουστιν ι-σκλάβις

αὐτὸς δὲν εἶναι πετεινός, ζώδιο θά 'ναι. Κάθισαν κι ἔφαγαν κι ὕστερα εἶπε στοὺς συντρόφους του :

—'Ανάψτε ἕναν πυρσό, νὰ πᾶμε νὰ βροῦμε τὸν πετεινὸ ποὺ λάβωσα.

Ἄναψαν οἱ σύντροφοι τὸν πυρσὸ κι ἔπιασαν τὸ δρόμο, ποὺ εἶχε τὰ αἵματα. Τὰ αἵματα σταμάτησαν σ' ἕνα μάρμαρο κι εἶπε ὁ Δακρυηλιὰς στὸ δράκο, ποὺ ἦταν γέφυρα :

— Σήκωσε τὸ μάρμαρο ἐσύ, ποὺ περνοῦσαν τόσοι ἄνθρωποι καὶ τόσα βοϊδαμάξια ἀπὸ πάνω σου.

Δοκίμασε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ σηκώσει. Λέει καὶ σὲ κεῖνον ποὺ ἔβγαζε τὰ πλατάνια :

— Σήκωσε ἐσὺ τὸ μάρμαρο.

Πάει κι αὐτὸς ὁ δεύτερος, δοκιμάζει κι αὐτός, δὲν τὸ σηκώνει. Λέει στὸν ἄλλο :

—Ἄντε ἐσύ, πόπαιζες τὰ δυὸ βουνὰ στὰ χέρια σου! Σήκωσε ἐσὺ τὸ μάρμαρο, νὰ δοῦμε τί ἔχει ἀπὸ κάτω.

Πιάνει κι αὐτός, δοκιμάζει, τίποτε δὲν ἔκαμε. Τότε πιάνει ὁ ἴδιος ὁ Δακρυηλιὰς μὲ τὸ ἕνα του χέρι τὸ μάρμαρο καὶ τὸ σήκωσε καὶ τό 'ριξε στὴν ἄλλη μεριά. Ὅταν εἶδαν οἱ τρεῖς τὸν Δακρυηλιὰ νὰ σηκώνει τὸ μάρμαρο μ' ἕνα του χέρι, εἶπαν μὲ τὸ νοῦ τους : «ἐμεῖς αὐτὸν πρέπει νὰ τὸν σκοτώσουμε, γιατὶ μιὰ μέρα αὐτὸς θὰ μᾶς σκοτώσει, γιατὶ δὲ μποροῦμε νὰ τὰ βάλουμε μαζί του». Κάμνει ὁ Δακρυηλιάς :

— Φέρτε τὸν πυρσό!

Κοιτάζουν μέσα, κι ἦταν ἕνα πηγάδι χωρὶς σκάλα. Τότε κάθισαν καὶ οἱ τέσσερεις κι ἔκαμαν συμβούλιο, πῶς θὰ κατεβοῦν μέσα. Εἶπεν ὁ πρῶτος :

—'Αφεντικό, ἐμένα νὰ κατεβάσετε μέσα.

Εἶπε κι ὁ δεύτερος :

—'Εμένα νὰ κατεβάσετε.

Εἶπε κι ὁ τρίτος :

—'Εμένα νὰ κατεβάσετε.

'Ο Δακρυηλιὰς δὲν ἐμπιστευόταν καὶ στοὺς τρεῖς καὶ τοὺς εἶπε :

—'Εγὼ θὰ κατεβῶ, νὰ μὲ δέσετε μὲ τὸ σχοινί, κι ἅμα κουνῶ τὸ σχοινὶ νὰ μὲ τραβᾶτε νὰ μ' ἀνασύρετε.

Τὸν ἔδεσαν μὲ τὸ σκοινὶ καὶ τὸν κατέβασαν μέσα στὸ πηγάδι. 'Εκεῖ μέσα ἦταν βαθὺ σκοτάδι. Λύθηκε μοναχός του ἀπὸ τὸ σκοινὶ καὶ περπάτησε ἀρκουδώντας καμιὰ δεκαριὰ μέτρα καὶ θωρᾶ ἕνα φῶς, πλησιάζει στὸ φῶς κι εἶδε μιὰ κόρη νὰ κεντᾶ. Ἅμα τὸν εἶδε ἡ κόρη ἄξαφνα, τοῦ εἶπε :

— Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί γυρεύεις ἐδῶ! 'Εδῶ δὲν ἔρχεται οὔτε πουλὶ πετάμενο, γιατὶ ἔχει ἕνα δράκο, κι ὅποιος ἔρθει τὸν τρώει.

'Ο Δακρυηλιὰς τῆς εἶπε :

— Κι ἐγὼ αὐτὸν ζητῶ. 'Εσὺ τί εἶσαι ἐδῶ ;

—'Εμεῖς εἴμαστε σκλάβες, τρεῖς ἀδερφὲς στὸ δράκο.

Καὶ τῆς λέει :

— Ποῦ εἶναι ὁ δράκος ;

— Πήγαινε στὸ ἄλλο φῶς, στὸ παρακεῖ σπίτι, κι ἔχει τὴν ἄλλη μου ἀδερφὴ καὶ θὰ σὲ ὁρμηνέψει πιὸ καλά.

'Επῆγε καὶ στὴν ἄλλη, κι ὅταν τὴν εἶδε, τὴ ρώτησε, ποῦ εἶναι ὁ δράκος, κι αὐτὴ πάλι τοῦ εἶπε :

— Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, γλήγορα νὰ φύγεις ἀπὸ κεῖ ποὺ ἦρθες, γιατὶ ὁ δράκος, ἅμα σὲ δεῖ, ἀμέσως θὰ σὲ φάει.

'Εκεῖνος τῆς εἶπε :

— Κι ἐγὼ αὐτὸν ψάχνω.

'Η κόρη σκέφτηκε κι εἶπε : «ἀφοῦ κατέβηκε στὸ πηγάδι, ποὺ πουλὶ πετάμενο δὲν πατᾶ, κι αὐτὸς ζώδιο θά 'ναι». Τοῦ εἶπε :

—Ἄμε παρακάτω στὸ ἄλλο φῶς κι ἔχει τὴν πιὸ μικρή μου ἀδελφή, ποὺ τὴν ἀγαπᾶ πιὸ καλά, καὶ θὰ σ' ὁρμηνέψει καλύτερα.

Πιάνει τὸ δρόμο καὶ πάει στὸ ἄλλο τὸ φῶς, ποὺ 'χε τὴν πιὸ μικρὴ τὴν ἀδερφή.

Ὅταν τὸν εἶδε καὶ ἡ μικρή, τοῦ εἶπε μὲ κλαμένα τὰ μάτια :

— Γρήγορα νὰ φύγεις ἀπὸ δῶ καὶ εἶναι κρίμα στὴ νιότη σου, γιατὶ ἅμα σὲ δεῖ ὁ δράκος θὰ σὲ ρουφήξει ἄψητο, γιατὶ εἶναι φουρκισμένος, ποὺ τὸν ἔσπασαν τὸ πόδι του καὶ μόλις τοῦ ἔπλυνα τὴν πληγή του κι ἔπεσε νὰ κοιμηθεῖ.

Καὶ τῆς εἶπε :

— Δεῖξε μού τον, κι ἐγὼ γι' αὐτὸν ἦρθα, ἐγὼ τοῦ ἔσπασα τὸ πόδι του καὶ τὸν ζητῶ, νὰ τοῦ πάρω τὴν ψυχή του.

'Η κόρη, ὅταν τὸν εἶδε νὰ θέλει καὶ καλὰ νὰ τὸν δεῖ, εἶπε μὲ τὸ νοῦ της : «ἄνθρωπος ποὺ κατέβηκε μέσα στὸ πηγάδι χωρὶς σκάλα καὶ παρασκάλα θὰ εἶναι κι αὐτὸς θηρίο σὰν τὸν δράκο» καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἄκουσε ἐδῶ, παλικάρι μου, κι ἐμεῖς θέλουμε νὰ ἀνεβοῦμε στὸν πάνω κόσμο, ποὺ εἴμαστε τρακόσα χρόνια σκλάβες στὸ δράκο καὶ δὲ μποροῦμε νὰ ξεμυτίσουμε ἀπὸ κοντά του μήτε μιὰν ὥρα. Θέλουμε καὶ μεῖς νὰ τὸν σκοτώσεις, νὰ γλιτώσεις καὶ σὺ καὶ μεῖς. Τώρα κεῖνος κείτεται σὰν πεθαμένος. Μόλις ἔμπεις στὴν πόρτα, θὰ κοιτάξεις, κι ὅταν δεῖς τὰ μάτια του σφαλιχτά, τότε νὰ τὸν χτυπήσεις μὲ τὸ σιδερένιο τὸ μπαστούνι σου μιὰ φορά. 'Εκεῖνος θὰ

300 χρόγγια στοὺδ δράκουν gι 'ὲν ἀμbουροῦμουν νὰ ξιμυτήσουμουν ἀπού κουνdά του μήτι μιὰν ὥραν. Θέλουμουν gι ἰμὲς νὰ τοὺν ι-σκουτώσεις, νὰ γλιτώσεις κὶ σὺ κι ἰμές. Τώρα ἰκεῖνους κοίτιτι χὰν ἀπιθαμμένους, μόλις ἔμbεις στὴμ bόρταν, θὰ νdραγήξεις, κὶ χὰδ δεῖς τὰ μμάτια του σβαλιχτά, τότι νὰ τοὺν ι-χτυπήσεις μὶ τοὺ σιριδένουν δοὺ μbαστούγισ σου μιὰβ βουλάν. 'Ικεῖνους θὰ σὶ πεῖ : «ἂν εἶσι παλληκάριν, χτύπησί μου ἀκόμα μιάν». 'Ισὺ ὅμους θὰ τούμ bεῖς, ἡ μάνα μου μιὰφ φουρὰμ μὶ γέγγησιν». Κι αὐτὸς ἀποὺ τοὺ κάχριν dου θὰ σκάσει."Αμμα ὅμους εἶγιν dὰ μμάτια του ἀγγοιχτά, μήν dυχουν gὶ τοὺν ι-χτυπήσεις.

Mbαίγγει τοὺ πιδὶμ μέσα, ἰβουήθησιν ἡ χάρη τοῦ Χριστοῦ κι ἦταν dὰ μμάτια του σβαλιχτά, ἰσήκωσιν dὴν ι-μbαστούγην gὶ κατάφερίν dουν ι-μιὰμ μὶ βούλην dου τὴδ δύναμιν. 'Η δράκους εἶπιν dουθ θυμουμένους :

—"Αν εἶσι παλλικάριν, ξαναχτύπησί μου.

Αὐτὸς εἶπιν dουν :

—'Η μάνα μου μιὰφ φουρὰμ μὶ γέγγησιν.

Τότι ἡ δράκους ἀποὺ τοὺ κάχριν dου, ὅπους τοὺ 'πιν ἡ κόρη, ἔπιασιν gι ἰλαχτάρηγγιν. Χαμέτα ἔτρεξαν gι οἱ τρεῖς ἀδαρφές. "Οταν ἔκουσάσιν κι ἰπαάρτηγγίσ σὰν dουν τανάν, ἰβουήθησαν gι οἱ τρεῖς ὅσουμ bοὺ τοὺν ἰπῆριν dὴμ ψυχήν dου. "Υστερα ἰρώτηξίν dις ἡ Δακρουηλλιάς :

— Θέλιτι νὰ 'ρτητι μαζίμ μου ἢ ν' ἀπουμείγιτι ἰδῶ στὰ σπίτια σας ;

Αὐτὲς τοὺν ἀγκάλλιασαν gι οἱ τρεῖς κὶ 'ὲν dοὺν ἄφηνναν νὰ φύει κι εἶπαν dουν :

— Μαζίσ σου θὰ 'ρτουμουν gι ἰμές.

"Υστερα κι οἱ τέσσερει στοὺλ λιχτρὸν ἀποὺ κάτου, ἔδοσιμ μὶ τοὺ σκοιγὶν dὴν ι-μιάν, ἔσεισιν δοὺ σκοιγίν, τάχατι τράβηξίμουτι, τραβοῦν, τραβοῦν, gὶ κεῖ ποὺ θὰ 'βγει ἡ Δακρουηλλιάς, βγαίγγει μιὰ κόρη. Βάλλει φουγήν :

— Κατέβασίμουτι τοὺ σκοιγίν.

Κατέβασαν οἱ δράκοι τοὺ σκοιγίν, ἔδοσιν gὶ τὴν ἄλλην dὴν gόρην gι εἶπιν dους :

— Βίρα !

Τραβοῦν, τραβοῦν, βγαίγγει ἀκόμα μιὰ κόρη.

Αὐτὲ χὰν dὴν εἶδαν gὶ τὴν ἄλλην dὴν gόρην εἶπαν :

— Νύφφις μᾶς ι-στέλλει.

Βάλλει φουγήν :

— Κατίβασίτι πάλι τοὺ σκοιγίν.

Κατιβάννουμ bάλι τοὺ σκοιγίν, ἔπιασιν νὰ δόσει κὶ τὴμ bιὰ μικρὴμ πού 'ταν gι ἡ πιὰ ὅμορφη. Αὐτὴ ὅμους ἦπιν dουν:

— Πρῶτα νὰ τραβήξουσιν ἰσέναμ bάνου κι ὕστερα νὰ κατιβάσεις τοὺ σκοιγὶν νὰ δουστοῦ κι ἰβὼ κὶ νὰ μὶ τραβήξεις, γιατὶ ἅμα μὶ δοῦμ bού 'μου ὅμορφη, ἰσέναθ θὰ σ' ἀφήκουμ μέσα.

Αὐτὸς ὅμως 'ὲν ἰδέκτηκιν gι εἶπιν dην :

— Αὐτὲ εἶγιν ι-σκλάβοι μου.

Τότι ἡ κόρη ἀναγκάστην κι εἶπιν dουν :

—'Ιβὼ ξέρου, τί θὰ 'ρτουν εἰς τὴν giφάλησ σου. Πιάσ' ταννὰ κὶ ρίξιτα στοὺ σιλαχλούκισ σου κὶ θὰ σὶ χρειαστοῦν.

Κι εἶπιν dουν :

—'Ιβώ, τώρα ποὺ θὰ μὶ τραβήξουν, ὅταμ μὶ βγάλουμ bάνου, τοὺ σκοιγὶν 'ὲθ θὰ τοὺ κατιβάσουν. 'Ισὺ θ' ἀπουμείγεις μέσα κὶ θὰ πουρπατήσεις ἀποὺ κεῖ ποὺ σκούτωσις τοὺν ι-δράκουν ἀκόμα παρὰ μέσα κὶ θὰ δεῖς ι-μιὰν κιόλαμ μικρὴν gὶ νὰ κουστιβιροῦν ἕναν gατσίκιν gι ἕναν gουζὶν gι νὰ κοιτάξεις νὰ μουνdάρεις ν' ἁρπάξεις τοὺ κουζίν. "Οταν ἁρπάξεις τοὺ κουζὶθ θὰ 'βγεις εἰς τούμ bάνου κόσμουν, ὅταν ἁρπάξεις τοὺ κατσίκιθ θὰ φύεις ἀκόμα στούμ bαρακάτου κόσμουν.

"Εδοσιν dὴν gόρην gι τράβηξάν dην. "Οταν ἦβγην ἡ κόρη ἀποὺ τοὺλ λιχτρὸν gι εἶδαν dημ bού 'ταν ὅμορφη, πόνεχιν ἄλλην εἰς τοὺν gόσμουχ χὰν αὐτήν, εἶπασιν gι οἱ τρεῖ :

— Τρεῖς εἴμουστιν ἰμές, τρεῖς γύφφις μᾶς ἔστειλιν, νὰ τοὺν ἀφήκουμουμ μέσα νὰ μὴν δοὺν ι-βγάλουμουν ὄξου νὰ τοὺν ἔχουμουν στοὺ κιφάλιμ μας ι-μιὰν τοποὺζαν.

Εἶπαν dου κι ἔκαμάν dου. Τοὺ σκοιγὶν 'ὲν δοὺ κατιβάννουν. "Εφηκάν dουν gι ἔφυαν. Οἱ κόρις ἰπαρεκάλεσάν dους νὰ τοὺν ἀνασύρουν ἀποὺ τοὺλ λιχτρόν, αὐτὲ 'ὲν τὶς ἔκουσαν. Εἶπαν ἀναμεταξύ dους :

—'Ιμὲς ἔσα μὶ πότι θὰ 'μουστιν εἰς τὴγ ξιγιτιάν, πόχουμουμ πινήνdα χρόγγια ποὺ μᾶς ἰπροστίμαριν ἡ βασιλλιὰς κι ἰξόρισίμ μας, γιὰ νὰ τοὺν gαλουπιάσουμουν νὰ μᾶς χαρίσει τοὺν τζεζα 'ὰ τοὺδ δέκουμουν dὴμ μικρὴν gόρην π' ἀπόμειγιχ χῆρους κὶ νὰ πάουμουν gὶ μὲς εἰς τὰ σπίτια μας.

"Ετὅα ποὺ συφφώγησαν, ἰπῆαν dὴν gόρην εἰς τοὺβ βασιλλιάν, κι ἅμα τὴν εἶδιν ἡ βασιλλιάς, ηὐχαριστήθηκιν gὶ χάρισίν dους τοὺν τζέζα κὶ χαμιᾶς ἔπιασαν δοὺς γάμους. Τότι οἱ βασιλλιάδοι ἔκαμνασ σαράνdα μέρις κὶ σαράνdα γύχτις γάμους.

"Ας ἀφήκουμουν αὐτὸς ποὺ κάμνουν ζεϊφέτιν, κι ἂς πιάσουμουν δοὺδ Δακρουηλλιάν. "Οπως τοὺ 'πιν ἡ κόρη, ἔφηκάν dουμ μέσα. "Επιασιν δοὺν ι-δρόμουν, ἰπῆϊν gι ηὖριν dὴν giόλαν. Θουρᾶ τοὺ κατσίκιν gὶ τοὺ κουζὶν νὰ κουβουλατᾶ τοὺ ἕναν d'ἄλλου. 'Ιμόνdαριν νὰ πιάσει τοὺ κουζὶν gι ἔρπαξιν δοὺ κατσίκιν.

"Οπως τῆς τοὺ 'πιν ἡ κόρη, κι ἰπῆϊσ στοὺν gάτου κόσμουν.

σὲ πεῖ : «ἂν εἶσαι παλικάρι, κτύπησέ μου ἀκόμα μιά». Ἐσὺ ὅμως θὰ τοῦ πεῖς : «ἡ μάνα μου μιὰ φορὰ μὲ γέννησε». Αὐτὸς ἀπὸ τὸ κακό του θὰ σκάσει. Ὅταν ὅμως τὰ μάτια του εἶναι ἀνοιχτά, μὴν τύχει καὶ τὸν χτυπήσεις.

Μπαίνει τὸ παιδὶ μέσα, βοήθησε ἡ χάρη τοῦ Χριστοῦ καὶ τὰ μάτια του ἦταν σφαλιχτά, ἐσήκωσε τὸ μπαστούνι του καὶ τοῦ κατάφερε μιὰ μὲ ὅλη του τὴ δύναμη. Ὁ δράκος τοῦ εἶπε θυμωμένος :

—Ἂν εἶσαι παλικάρι, ξαναχτύπησέ με.

Αὐτὸς τοῦ εἶπε :

—Ἡ μάνα μου μιὰ φορὰ μὲ γέννησε.

Τότε ὁ δράκος ἀπὸ τὸ κακό του, ὅπως τό 'πε ἡ κόρη, ἄρχισε νὰ λαχταρᾶ. Ἀμέσως ἔτρεξαν καὶ οἱ τρεῖς ἀδελφές. Ὅταν ἄκουσαν κι ἔσκουζε σὰν τὸν ταῦρο, βοήθησαν καὶ οἱ τρεῖς, ὥσπου τοῦ πῆρε τὴν ψυχή του. Ὕστερα ρώτησε ὁ Δακρυηλιάς :

— Θέλετε νά 'ρθετε μαζί μου ἢ ν' ἀπομείνετε ἐδῶ στὰ σπίτια σας ;

Αὐτὲς τὸν ἀγκάλιασαν καὶ οἱ τρεῖς καὶ δὲν τὸν ἄφηναν νὰ φύγει καὶ τοῦ εἶπαν :

— Μαζί σου θά 'ρθομε κι ἐμεῖς.

Ὕστερα πῆγαν κι οἱ τέσσερεις κάτω στὸ πηγάδι, ἔδεσε μὲ τὸ σκοινὶ τὴν μιά, ἔσεισε τὸ σκοινί, τάχατε τραβάτε με, τραβοῦν, τραβοῦν, καὶ κεῖ ποὺ θά 'βγαινε ὁ Δακρυηλιάς, βγαίνει μιὰ κόρη. Βγάζει φωνή :

— Κατεβάστε μου τὸ σκοινί.

Κατέβασαν οἱ δράκοι τὸ σκοινί, ἔδεσε καὶ τὴν ἄλλη τὴν κόρη καὶ τοὺς εἶπε :

— Βίρα!

Τραβοῦν, τραβοῦν, βγαίνει ἀκόμα μιὰ κόρη.

Αὐτοί, ὅταν τὴν εἶδαν καὶ τὴν ἄλλη κόρη, εἶπαν :

— Νύφες μᾶς στέλλει.

Βγάζει φωνή :

— Κατεβάστε πάλι τὸ σκοινί.

Κατεβάζουν πάλι τὸ σκοινί, ἄρχισε νὰ δένει καὶ τὴν πιὸ μικρὴ πού 'ταν καὶ ἡ πιὸ ὄμορφη. Αὐτὴ ὅμως τοῦ εἶπε :

— Πρῶτα νὰ τραβήξουν ἐσένα πάνω κι ὕστερα νὰ κατεβάσεις τὸ σκοινὶ νὰ δεθῶ κι ἐγὼ καὶ νὰ μὲ τραβήξεις, γιατὶ ὅταν μὲ δοῦν ποὺ εἶμαι ὄμορφη, ἐσένα θὰ σ' ἀφήσουν μέσα.

Αὐτὸς ὅμως δὲν δέχτηκε καὶ τῆς εἶπε :

— Αὐτοὶ εἶναι σκλάβοι μου.

Τότε ἡ κόρη ἀναγκάστηκε καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἐγὼ ξέρω, τί θὰ σοῦ ἔρθουν κατακέφαλα. Πιάσε αὐτὰ καὶ ρίξε τα μέσα στὶς τσέπες τῆς ζώνης σου καὶ θὰ σὲ χρειαστοῦν.

Καὶ τοῦ εἶπε ἀκόμη :

—Ἐγώ, τώρα ποὺ θὰ μὲ τραβήξουν, ὅταν μὲ βγάλουν πάνω, τὸ σκοινὶ δὲ θὰ τὸ κατεβάσουν. Ἐσὺ θ' ἀπομείνεις μέσα καὶ θὰ περπατήσεις ἀπὸ κεῖ ποὺ σκότωσες τὸ δράκο καὶ θὰ πᾶς ἀκόμα πάρα μέσα καὶ θὰ δεῖς μιὰ λίμνη μικρὴ καὶ νὰ τρέχουν μέσα ἕνα κατσίκι καὶ ἕνα ἀρνὶ καὶ νὰ κοιτάξεις νὰ ὁρμήσεις ν' ἁρπάξεις τὸ ἀρνί. Ὅταν ἁρπάξεις τὸ ἀρνί, θά βγεις στὸν πάνω κόσμο. Ὅταν ἁρπάξεις τὸ κατσίκι, θὰ φύγεις ἀκόμα παρακάτω, στὸν κάτω κόσμο.

Ἔδεσε τὴν κόρη καὶ τὴν τράβηξαν.

Ὅταν βγῆκε ἡ κόρη ἀπὸ τὸ πηγάδι καὶ τὴν εἶδαν ποὺ ἦταν ὄμορφη, ποὺ σὰν αὐτὴ δὲν εἶχε ἄλλη στὸν κόσμο, εἶπανε καὶ οἱ τρεῖς :

— Τρεῖς εἴμαστε ἐμεῖς, τρεῖς νύφες μᾶς ἔστειλε, νὰ τὸν ἀφήσουμε μέσα, νὰ μὴν τὸν βγάλουμε ἔξω, νὰ τὸν ἔχουμε ριζόφουντα στὸ κεφάλι μας.

Τὸ εἶπαν καὶ τό 'καμαν. Τὸ σκοινὶ δὲν τὸ κατέβασαν. Τὸν ἄφησαν κι ἔφυγαν. Οἱ κόρες παρακαλοῦσαν νὰ τὸν ἀνασύρουν ἀπὸ τὸ πηγάδι, αὐτοὶ δὲν τὶς ἄκουσαν. Εἶπαν ἀναμεταξύ τους :

—Ἐμεῖς ἕως πότε θά 'μαστε στὴν ξενιτιά, ποὺ ἔχουμε πενήντα χρόνια, ποὺ μᾶς προστιμάρησεν ὁ βασιλιὰς καὶ μᾶς ξόρισε, γιὰ νὰ τὸν καλοπιάσουμε νὰ μᾶς χαρίσει τὴν ποινὴ νὰ τοῦ δώσουμε τὴν μικρὴ κόρη, ποὺ ἀπόμεινε χῆρος, καὶ νὰ πᾶμε καὶ μεῖς στὰ σπίτια μας.

Ἔτσι ποὺ συμφώνησαν, πῆγαν τὴν κόρη στὸ βασιλιά, κι ἅμα τὴν εἶδε ὁ βασιλιὰς εὐχαριστήθηκε καὶ τοὺς χάρισε τὴν ποινὴ καὶ μὲ μιᾶς ἄρχισαν τοὺς γάμους. Τότε οἱ βασιλιάδες ἔκαμναν σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες γάμους.

Ἂς ἀφήσουμε αὐτοὺς ποὺ διασκεδάζουν, κι ἂς πιάσουμε τὸν Δακρυηλιά. Ὅπως τὸ εἶπε ἡ κόρη, τὸν ἄφηκαν μέσα. Ἔπιασε τὸ δρόμο, πῆγε καὶ βρῆκε τὴ λίμνη. Θωρᾶ τὸ κατσίκι καὶ τ' ἀρνὶ νὰ κυνηγᾶ τὸ ἕνα τ' ἄλλο. Ὁρμᾶ νὰ πιάσει τὸ ἀρνὶ κι ἅρπαξε τὸ κατσίκι.

Ὅπως τὸ εἶπε ἡ κόρη, πῆγε στὸν κάτω κόσμο. Ἔπιασε τὴ στράτα καὶ περπάτηξε ἕως τὸ βράδυ καὶ πῆγε σὲ μιὰ πολιτεία. Αὐτὴ ἡ πολιτεία ἦταν χτισμένη μέσα σὲ κάστρο κι εἶχε μιὰ πόρτα ποὺ ἔμπαιναν μέσα. Ὅταν νύχτωνε καὶ κλείδωναν τὴν πόρτα, μήτε ἔμπαινε κανεὶς μήτε ἔβγαινε. Αὐτὸς κοιμήθηκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα. Αὐτοὶ ποὺ ἦταν σ' αὐτὴ τὴν πολιτεία εἶχαν συνήθειο, ὅταν ἤθελε πεθάνει ὁ βασιλιάς, ὅποιον ἤθελαν νὰ βροῦν ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα, τὸν

Ἔπιασιν δὴν ι-στράταν γὶ πουρπάτηξιν ἔσα μὶ τοὺ βράδυ κὶ πῆϊσ σὶ μιὰμ βολιτείαν. Αὐτὴ ἡ πολιτεία ἦταν κτισμέγη μέσα σὶ κάστρουν γι εἶχιμ μιὰμ βόρταν πόμβενναμ μέσα. Ὅταν ἰγύχτωγγιν γι ἰκλείδωνναν τὴμ βόρταν κὶ μηη ἔμβαιγγιν γανένας μηη ἔβγαιγγιν. Αὐτὸς ἰκοιμήθηκιν ὄξου ἀποὺ τὴμ βόρταν. Αὐτὲ πού 'ταν σ' αὐτὴν δὴμ βολιτείαν εἶχασ συγήθειουν, ὅταν ἔθελιν νὰ πιθάγει ἡ βασιλλιάς, ὅποιουν ἔθελαν νά 'βρουν ὄξου ἀποὺ τὴμ βόρταν ἔκαμάν δουβ βασιλλιὰν γὶ νά 'γιγ ξένους ἀπ' ἀλάργουμ μέρους. Ἰκεῖγις τὶς ἡμέρις εἶχιμ βιθάγει κι ἡ βασιλλιάς. Ἀγγοίουν δὴμ βόρταν δοὺ προυὶ κὶ θουροῦν ἕναγ ξένουν ἄθρωπουν, εἶχιν κι ἄλλος πουλλοὺς ἀμ' αὐτὸς ἰφαίνουνδαμ βοὺ 'ταν ἀπ' ἄλλουν γόσμουν. Κι ἔκαμαν συνοούδιν νὰ τοὺν γάμουβ βασιλλιάν. Μὶ τοὺ ζόριν αὐτός, πὸν ἔθελιν, ἔκαμάν δουβ βασιλλιάν.

Αὐτὸς ἔκατσιν εἰς τοὺν ι-θρόνουν, ἄμ' ἰσκεύγουνδαν πῶς ν' ἀγιβεῖ στοὺμ βάνου κόσμουν. Αὐτὸς ἰσυνήθιγγιν νὰ πααίγγει μὴ τὴσ σαΐταν δου νὰ κυγηᾶ. Μιὰν ἡμέραν ἰπῆριν δὴσ σαΐταν δου κι πῆϊσ στοὺ κυγήϊν. Ἰκεῖ πού κυγήϊγγιν, ἰκουράστηκιν γι ἦρτιν γι ἔκατσισ σὶ μιὰν καβάκαν ἀποὺ κάτου. Ἰκεῖ πού κάθουνδαν ἄξαφνα ἀκούει τζίβ, τζίβ, τζίβ, ἀγγοίει τὰ μάττια του κὶ θουρᾶ ἕναφ φίδιν γὶ πήαιγγιν νὰ φάει τὰ μουρὰ τοὺν γαρταλλιῶν. Ἁρπάει τὴσ σαΐταν δου κὶ καννεύγει κὶ σκουτώγγει τοὺ φίδιν γὶ τραβᾶ του παρακεῖ κι ἔπεσιν γὶ κοιμήθηκιν. Ὅπως ἦταν γουρασμένους τοὺν ἰπῆριν ἡ βαρὺς κὶ κοιμοῦνδαμ βένδι ὥρις. Ἰγύρισιν ἡ γήλλιους ἀποὺ τοὺ δένδρουν γι ηὔριν δοὺ πιδὶμ βοὺ κείτουνδαν γι ἔδρωγγιν ἀποὺ τὴν γάψαν δοὺ γήλλιου.

Τότι ἦρταν οἱ μάγις τουν γι εἶδαν νὰ κείτιτι ἕνας ἀποὺ κάτου ἀποὺ τὴν καβάκαν γι εἶπαν ἀναμεταξύν δους : «αὐτὸς εἶγιμ βοὺ τρώει τὰ πιδιά μας, νὰ μουνδάρουμουν γι οἱ δυὸ νὰ τοὺν ι-βγάλουμουν δὰ μμάτια του γιατὶ ἔχουμουν ἰφτὰ χρουγγιὲς πού 'ἐν ἐμβουροῦμουν νὰ γιασατήσουμουμ βιδιά». Τότι τὰ μικρὰ τὰ μουρὰ εἶπαν δους :

— Βὄχι ! μὴν δοὺ κάμιτι αὐτὸ πού σκέβγιστι, γιατὶ αὐτὸς ἰσκούτωσιν δοὺ φίδιν, πού 'ρτιν νὰ μᾶς φάει.

Κι ἔδειξάν δους τοὺ φίδιν. Οἱ μάγις ἰκατέβηκαμ βαρακάτου κι ἔκαμάν δουν γίσκιουμ μὶ τὶς κουτάλις τουν, γιὰ νὰ κοιμηθεῖ εἰς τοὺν γίσκιουγ γιὰ τὴμ μιάληχ χάρημ βοὺ τὶς ἔκαμιν. Ἰγύριγγιν ἡ γήλλιους, ἰγύριγγαν γὶ τὰ καρτάλλια κι ἔκαμνάν δουν γίσκιουν... Ὕστερα πού χόρτασιν δοὺν γύπνουν δου, ἰξύπγησιν, κὶ χὰν εἶδιν δὰ καρτάλλια, ἰξισπάστηκιν. Τὰ καρτάλλια ἰκατέβηκαν ἰμβρουστά του κι εἶπαν δουν :

—'Αφενδικόν, τί χάρηθ θέλεις νὰ σὶ κάμουμουν, νὰ σὶ πληρώσουμουν δὴχ χάρην, πού μᾶς ἔκαμις ;

Τοὺ πιδὶν εἶπιν :

—'Αποὺ σᾶς τὰ πουλλιὰ τί χάρημ βιριμένου κὶ τί χάρησ σᾶς ἔκαμα ἰβώ ;

Κι εἶπαν δουν :

—'Ισὺ σκούτωσις τοὺ φίδιν, πού 'ρτιν νὰ φάει τὰ μουρά μας, πὄχουμουν ἰφτὰ χρόγγια πού τὰ τρώει κι 'ἐν ἀμβουροῦμουν νὰ γιασατήσουμουμ βιδιά.

Αὐτὸς ἰσκέφτηκιν γι εἶπιν εἰς τὰ πουλλιὰ ὅτι :

—Ἂν ἀμβουρᾶτι, νὰ μὶ βγάλιτι στοὺμ βάνου κόσμουν.

Τότι τὰ πουλλιὰ εἶπαν δουν :

— Τοὺ ζήτημάσ σου εἶγιμ μιάλουν, ἀλλὰ κι ἡ χάρη πού μᾶς ἔκαμις εἶγιμ μιάλη κὶ θὰ τσαλουστέψουμουν νὰ σὶ βγάλουμουσ στοὺμ βάνου κόσμουν.

Κι εἶπαν δουν νὰ σβάξει πιγήνδα ἀϊλλιές, κὶ νὰ τὶς ι-βγάλει τὰ τουλούμια κὶ νὰ γιμώσει τὰ εἴκουσι πένδι γιρὸν γὶ τὰ εἴκουσι πένδι τοὺ κιργιάς. «Κὶ μὲς εἴμουστιν οἱ βασιλλιάδοι τοῦμ βουλλιῶν γὶ θὰ φανάξουμουβ βούλα τὰ πουλλιὰ κὶ θά 'ρτουν ἰδῶ νὰ γίνουμουν τεστάδοι, τεστάδοι κὶ θὰ κάτσεις πάνου μας τὰ τουλούμια, ἰμὲς θὰ πιτάξουμουσ στοὺν ἀέραν γὶ στοὺδ δρόμουν, ὅποιουμ βουλλὶφ φανάγγει, κρά, θὰ τοῦ δίεις κιργιάς, ὅποιουφ φανάγγει, κρού, θὰ τοὺ δίεις γιρόν. Κέταξι νὰ μὴν ἀφήκεις κανέναμ βουλλὶχ χώρους γιρόν, γιατὶ θὰ φύουν ἀποὺ τὴσ σειρὰν γὶ μβουρεῖ νὰ πάθεις κανένασ σακατλούκιν κι ἰμὲς θὰ σὶ βγάλουμουν εἰς τοὺμ βάνου κόσμουν».

Γύρισιν δοὺ πιδὶν εἰς τοὺ παλάτιν. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔβαλιν δοὺς κασάπιδους κι ἔσβαξάν δουμ πιγήνδα ἀϊλλιὲς κάτου ἀποὺ κείγην δὴν γαβάκαν. Ὅπους τοὺν εἶπαν δὰ πουλλιά, ἔκαμιν. Ὕστερα φάναξιν δὰ πουλλιὰ κι εἶπιν δα, ἕτοιμα εἶγιβ βοῦλα.

Τὰ πουλλιὰ ἰσβύριξαν γὶ μαζεύτηκαβ βούλα, μικρὰ κὶ μιάλα. Τότι οἱ βασιλλιάδοι διάλεξαν δὰ πιὰ μιάλα κὶ τὰ πιὰ γιρὰ κι εἶπαν δα ὅτι θὰ φύουγ γιὰ ταξίδιν γὶ κιούνδησάν δα τί 'ὰ κάμουν. Ἰσυφφώγησαγ γιὰ τὴν ἄλλην ἡμέραν, νὰ μαευτοῦν βούλα τὰ πουλλιὰ κὶ τ' ἀφενδηκὸν ἡ βασιλλιάς. Τοὺ προυὶ καραντζά, καραντζά, ἔφυϊν γὶ πῆϊν στὴν γαβάκαν, πού 'χιν δὰ τουλούμια, κι ηὔριν δὰ πουλλιά, καβαλλίκεψιν γι αὐτὸς πάνου τους κὶ σηκώθηκαν δὰ πουλλιὰ στοὺν ἀέραν.

Χάτε κὶ νὰ πᾶς, χάτε κὶ νὰ πᾶς, εἰς τοὺν ι-δρόμουν ἰφάναγγιν δοὺ ἕναν δοὺ πουλλὶν, κρά, ἔδιϊν δου κιργιάς, ἰφάναγγιν, κρού, ἔδιϊν δου γιρόν. Κρά, κρού, κρά, κρού, ι-γλιτωσιν γὶ τοὺ γιρόν, ἰγλιτωσιν γὶ τοὺ κιργιάς. Φανάγγει ἕναμ φουλλὶμ βάνου πὄθελιν νὰ 'βγει στοὺμ βάνου κόσμουν γι 'ἐν εἶχιν νὰ τοῦ δέκει κρέας. Χαμέτα κόβγει ἀποὺ τοὺ παλτούριν δου ἕναν γουμμάτιν γρέας κι ἔβαλιν εἰς τοῦ πουλλιοῦ τοὺ

ἔκαμναν βασιλιὰ κι ἂς ἦταν καὶ ξένος ἀπὸ μακρινὸ μέρος. Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες εἶχε πεθάνει καὶ ὁ βασιλιάς. Ἀνοίγουν τὸ πρωὶ τὴν πόρτα καὶ θωροῦν ἕνα ξένο ἄνθρωπο, εἶχε κι ἄλλους πολλοὺς μὰ αὐτὸς φαινόταν ποὺ ἦταν ἀπὸ ἄλλο κόσμο. Κι ἔκαμαν συμβούλιο, νὰ τὸν κάμουν βασιλιά. Μὲ τὸ ζόρι αὐτὸς ποὺ δὲν ἤθελε, τὸν ἔκαμαν βασιλιά.

Αὐτὸς κάθισε στὸ θρόνο, ἀλλὰ σκέφτουνταν, πῶς θ' ἀνεβεῖ στὸν πάνω κόσμο. Αὐτὸς συνήθιζε νὰ πηγαίνει μὲ τὴ σαΐτα του νὰ κυνηγᾶ. Μιὰ μέρα πῆρε τὴ σαΐτα του κι ἐπῆγε στὸ κυνήγι. Ἐκεῖ ποὺ κυνηγοῦσε, κουράστηκε κι ἦρθε κι ἔκατσε σὲ ἕνα πλάτανο ἀπὸ κάτω. Ἐκεῖ ποὺ κάθουνταν ἄξαφνα ἀκούει τζίβ, τζίβ, τζίβ, ἀνοίγει τὰ μάτια του καὶ θωρᾶ ἕνα φίδι, ποὺ πήγαινε νὰ φάει τὰ μωρὰ τῶν ἀετῶν. Ἁρπάζει τὴ σαΐτα του καὶ σκοπεύει καὶ σκοτώνει τὸ φίδι καὶ τὸ τραβᾶ παρέκει κι ἔπεσε νὰ κοιμηθεῖ. Ὅπως ἦταν κουρασμένος, τὸν πῆρε βαριὰ καὶ κοιμοῦνταν πέντε ὧρες. Γύρισε ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸ δέντρο καὶ βρῆκε τὸ παιδὶ ποὺ κείτονταν κι ἴδρωνε ἀπὸ τὴν κάψα τοῦ ἡλιου.

Τότε ἦρθαν κι οἱ μάνες των κι εἶδαν νὰ κείτεται ἕνας κάτω ἀπὸ τὸ πλατάνι κι εἶπαν ἀναμεταξύ τους : «αὐτὸς εἶναι ποὺ τρώει τὰ παιδιά μας, νὰ ὁρμήσουμε καὶ οἱ δυὸ νὰ τοῦ βγάλουμε τὰ μάτια του, γιατὶ ἔχουμε ἑφτὰ χρόνια ποὺ δὲν μπορέσαμε νὰ στεριώσουμε παιδιά». Τότε τὰ μικρὰ τὰ μωρὰ τοὺς εἶπαν :

—Ὄχι! μὴν τὸ κάμετε αὐτὸ ποὺ σκέπτεστε, γιατὶ αὐτὸς σκότωσε τὸ φίδι, ποὺ ἦρθε νὰ μᾶς φάει.

Καὶ τοὺς ἔδειξαν τὸ φίδι. Οἱ μάνες κατέβηκαν πάρα κάτω καὶ τοῦ ἔκαμαν ἴσκιο μὲ τὶς φτεροῦγες τους, γιὰ νὰ κοιμηθεῖ στὸν ἴσκιο γιὰ τὴ μεγάλη χάρη ποὺ τὶς ἔκαμε. Γύριζε ὁ ἥλιος, γύριζαν καὶ οἱ ἀετοὶ καὶ τοῦ ἔκαμναν ἴσκιο. Ὕστερα ποὺ χόρτασε τὸν ὕπνο του ξύπνησε, κι ὅταν εἶδε τοὺς ἀετούς, τρόμαξε. Οἱ ἀετοὶ κατέβηκαν μπροστά του καὶ τοῦ εἶπαν :

—Ἀφεντικό, τί χάρη θέλεις νὰ σὲ κάμουμε, νὰ σὲ πληρώσουμε τὴ χάρη, ποὺ μᾶς ἔκαμες ;

Τὸ παιδὶ τοὺς εἶπε :

—Ἀπὸ σᾶς τὰ πουλιὰ τί χάρη περιμένω καὶ τί χάρη σᾶς ἔκαμα ἐγώ ;

Τότε τὰ πουλιὰ τοῦ εἶπαν :

—Ἐσὺ σκότωσες τὸ φίδι, ποὺ ἦρθε νὰ φάει τὰ μωρά μας, ποὺ ἔχομε ἑφτὰ χρόνια ποὺ τὰ τρώει καὶ δὲν μποροῦμε νὰ στεριώσουμε παιδιά.

Αὐτὸς σκέφτηκε κι εἶπε στὰ πουλιά :

—Ἂν μπορεῖτε, νὰ μὲ βγάλετε στὸν πάνω κόσμο.

Τότε τὰ πουλιὰ τοῦ εἶπαν :

— Τὸ ζήτημά σου εἶναι μεγάλο, ἀλλὰ καὶ ἡ χάρη ποὺ μᾶς ἔκαμες εἶναι μεγάλη καὶ θὰ προσπαθήσουμε νὰ σὲ βγάλουμε στὸν πάνω κόσμο.

Καὶ τοῦ εἶπαν νὰ σφάξει πενήντα ἀγελάδες, νὰ βγάλει τὰ δέρματά τους καὶ νὰ γεμίσει τὰ εἴκοσι πέντε μὲ νερὸ καὶ τὰ εἴκοσι πέντε μὲ τὸ κρέας. «Κι ἐμεῖς εἴμαστε οἱ βασιλιάδες τῶν πουλιῶν καὶ θὰ φωνάξουμε ὅλα τὰ πουλιὰ καὶ θὰ 'ρτουν ἐδῶ νὰ γίνουμε κούνιες καὶ θὰ καθίσεις πάνω μας καὶ τὰ τουλούμια, ἐμεῖς θὰ πετάξουμε στὸν ἀέρα καὶ στὸ δρόμο, ὅποιο πουλὶ φωνάζει, κρά, θὰ τοῦ δίνεις κρέας, ὅποιο φωνάζει, κρού, θὰ τοῦ δίνεις νερό. Κοίταξε νὰ μὴν ἀφήσεις κανένα πουλὶ χωρὶς κρέας γιὰ χωρὶς νερό, γιατὶ θὰ φύγουν ἀπὸ τὴ σειρὰ καὶ μπορεῖ νὰ πάθεις κανένα σακατλίκι κι ἐμεῖς θὰ σὲ βγάλουμε στὸν πάνω κόσμο».

Γύρισε τὸ παιδὶ στὸ παλάτι. Τὴν ἄλλη μέρα ἔβαλε τοὺς χασάπηδες κι ἔσφαξαν πενήντα ἀγελάδες κάτω ἀπὸ ἐκεῖνο τὸν πλάτανο. Ὅπως τοῦ εἶπαν τὰ πουλιά, ἔκαμε. Ὕστερα φώναξε τὰ πουλιὰ καὶ τὰ εἶπε πὼς ὅλα εἶναι ἕτοιμα.

Τὰ πουλιὰ σφύριξαν καὶ μαζεύτηκαν ὅλα, μικρὰ μεγάλα. Τότε οἱ βασιλιάδες διάλεξαν τὰ πιὸ μεγάλα καὶ τὰ πιὸ γερὰ καὶ εἶπαν πὼς θὰ φύγουν γιὰ ταξίδι καὶ τοὺς διηγήθηκαν τί θὰ κάμουν. Συμφώνησαν γιὰ τὴν ἄλλη μέρα, νὰ μαζευτοῦν ὅλοι, πουλιὰ κι ἀφεντικὸ κι ὁ βασιλιάς. Τὸ πρωὶ πρωί, χαράματα, ἔφυγε καὶ πῆγε στὸν πλάτανο, ποὺ εἶχε τὰ τουλούμια, καὶ βρῆκε τὰ πουλιὰ καὶ τὸν περίμεναν. Ἀμέσως, χωρὶς νὰ πάρει εἴδηση, κάθισαν τὰ τουλούμια πάνω στὰ πουλιά, καβαλίκεψε κι αὐτὸς πάνω τους καὶ σηκώθηκαν τὰ πουλιὰ στὸν ἀέρα.

Ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, στὸ δρόμο φώναζε τὸ ἕνα πουλί, κρά, τοῦ ἔδινε κρέας, φώναζε, κρού, τοῦ ἔδινε νερό. Κρά, κρού, κρά, κρού, —τέλειωσε καὶ τὸ νερό, τέλειωσε καὶ τὸ κρέας. Φωνάζει ἕνα πουλὶ τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ βγαίναν στὸν πάνω κόσμο καὶ δὲν εἶχε νὰ τοῦ δώσει κρέας. Ἀμέσως κόβει ἀπὸ τὴ γάμπα του ἕνα κομμάτι κρέας καὶ τὸ 'βαλε στὸ στόμα τοῦ πουλιοῦ, ὅμως τὸ πουλὶ δὲν τὸ κατέβασε καὶ δὲν τὸ 'φαγε. Ἀμέσως βγῆκαν στὸν πάνω κόσμο. Τότε ὁ βασιλιὰς τῶν πουλιῶν τοῦ εἶπε :

—Ἄντε πιά, νὰ πᾶς στὸ σπίτι σου, καὶ σὲ εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴ χάρη ποὺ μᾶς ἔκαμες.

Ἐκεῖνος δὲν ἤθελε νὰ φανερωθεῖ, πὼς ἦταν κουτσός, καὶ τοὺς εἶπε :

— Νὰ φύγετε πρῶτα ἐσεῖς καὶ μετὰ θὰ φύγω ἐγώ.

Μὰ τὰ πουλιὰ τὸ ἤξεραν, πὼς ἔδωσε ἀνθρωπινὸ κρέας,

στόμαν, τού πουλλὶν ὅμους 'ὲν δού κατέβασιν, 'ὲν δό 'φαϊν. Χαμέτα ἦβγαν εἰς τούμ bάνου κόσμουν. Τότι ἡ βασιλλιὰς τοῦμ bουλλιῶν εἶπιν δουν :

— Χάτι πλιόν, νὰ πάεις στού σπίτισ σου κι ηὐχαριστοῦμουσ σι γιὰ τὴχ χάρημ bού μᾶς ἔκαμις.

'Ικεῖνους 'ὲν ἔθελιν νὰ φαγιρωθεῖ, πού 'ταν γουτσός, κι εἶπιν δους :

— Νὰ φύϊτι πρῶτα ἰσὲς κι ὕστερα θὰ φύου ἰβώ.

Ἄμ τὰ πουλλιὰ ἔξεράν δου, πού τά 'δεκιν ἀνθρωπινὸν γρέας, κι 'ὲν δό 'φααν, κι εἶχαν του στού στόμαν δουν. Ἡ βασιλλιὰς ὅμους τοῦμ φουλλιῶν εἶπιν δουν :

—'Ισύ θὰ φύεις πρῶτα, νὰ σὶ καμαρώσουμουμ bού θὰ φεύγεις, κι ὕστερα θὰ φύουμουν γι ἰμές.

Τί νὰ κάμει κὶ τού πιδίν ; 'Ισηκώθηκιν νὰ πουρπατήξει κι 'ὲν ἀμbούρηγγιν. 'Ιρώτηξίν δουν ἡ βασιλλιὰς τοῦμ bουλλιῶν «γιατί 'ὲν ἀμbούρηγγιν νὰ πουρπατήξει», κι εἶπιν δουν ;

— Εἰς τούν ι-δρόμουν ἰφάναξιν ἔναμ bουλλίν, κρά, κι 'ὲν εἶχα νὰ τοῦ δέκου κριὰς κι ἔκοψα ἀπού τού πόδιμ μου κι ἔδεκά του κὶ γιὰ τὰ κείνου εἶμου κουτσός.

Τότι ἡ βασιλλιὰς τοῦμ bουλλιῶν ἰφάναξιν :

— Πορόμ bουλλὶν ἔχει τού κρέας τ' ἀφενδικοῦ μας ;

—'Ιβὼ τό 'χου ! Νάνδου !

Κι ἔβγαλιν ἀπού τού στόμαν δου κι ἔδειξίν της του. Κὶ πιάγγει του ἡ βασιλλιὰς τοῦμ bουλλιῶν, κουλλᾶ της του κὶ φτύγγει του γύρουγ γύρουν. 'Ικόλλησιν γὶ γέγηκιν γαλόν, γὶ χαμέτα ἰσηκώστηκιν γὶ πιρπάτηγγιν γι ἔκαμγιν τεμενέδες κὶ πορπάτηνναν γὶ τὰ πουλλιὰ τὰ ἴδια.

Ἔφυαν δὰ πουλλιὰ στού μέρους τουν, ἔφυϊν γι ἡ Δακρουηλλιὰς σ' ἕναν ι-δρόμουν κι 'ὲγ ξέρει ποῦ πάει.

Πουρπάτι, πουρπάτι, ἰπῆϊν σὲ μιὰμ bουλιτείαν γι 'ὲν ἔξεριν γανέναν. Πρώτι πρώτι εἴδιμ μαϊζιά. Εἶχιν ἕναφ φραγκουράφτην, πὄραβγιν ἀπάδους, κὶ παρακάλεσίν δουν νὰ τούμ bάρει μαζίν δου, νὰ τρώει ἕναν γουμμάτιμ ψουμίν. 'Ικεῖνους 'ὲν ἔθελιν, γιατὶ εἶχιν δρούς τέσσερους δούλους. Μὶ τὰ πουλλὰ εἶπιν δουν :

—Ἔλα κὶ σύ, νὰ μᾶς κουβαλᾶς γιρὸν γὶ νὰ μᾶς ι-σκουπίγγεις τού μααζίμ μας.

Ἄς ἀφήκουμουν αὐτὸς πού δουλεύγουν γὶ τρώουν γὶ πίνουμ μέσα στού μααζὶν γι ἂς πιάσουμουν δούβ βασιλλιὰμ μὶ τὴν γόρημ bού τούν ἰπῆαν οἱ δράκοι νὰ γίνουνδιν οἱ γάμοι τουν.

Ἡ κόρη εἶπιν εἰς τούβ βασιλλιὰν ὅτι :

— Θέλου νὰ μὶ κάμεις ἕναχ χενδερί, νὰ 'χει τούν οὐρανὸμ μὶ τ' ἄστρα, κὶ νὰ 'γιν χώρους ψαλίδιν, γὶ χώρους βλόγιν.

Βάλλει τούν τελλάλην νὰ φανάξει : «Ὅποιους εἴγιμ bρωτουμάστουρους φραγκουράφτης, νὰ 'ρτει στούβ βασιλλιάν». Ἤρραν αὐτὲ τούμ bρωτουμάστουραμ bού πῆϊν ἡ Δακρουηλλιὰς κι πῆαν δουν εἰς τούβ βασιλλιάν. Χὰν δουν εἶδιν ἡ βασιλλιὰς, εἶπιν δουν :

—'Ισὺ εἶσι ἡ προυτουμάστουρους ;

—'Ιβὼ εἶμου !

—'Ισὺ θὰ ράψεις ἕναχ χενδερί, πού νὰ 'χει ζουγραφιστὸν δούν οὐρανὸμ μὶ τ' ἄστρα, χώρους ψαλίδιν, νὰ μὴν εἴγιν γουμμένουν, κὶ χώρους ι-βλόγιν, νὰ μὴν εἴγιρ ραμμένουν. Σαράνδα μέρις χαγ γὲν δού ράψεις, θὰ σὶ κάμου τσελλάτιν !

Ἡ ἄθρωπους, ἡ μάστορους ἔφυϊν εἰς τού σπίτιν δου κὶ σκεύγουνδαμ μέραν γὶ γύχταν, τί λεουθ θὰ ραφτεῖ χώρους ψαλίδιν γὶ χώρους βλόγιν. Εἶπιν δουν ἡ γυναίκα του :

— Τί 'μ' bὄχεις κι εἶσι σὰμ bαραπαρμένους ;

'Ικεῖνους ἔκρυβγίν δου, 'ὲν ἔλεϊν δίποτα, γιὰ νὰ μὴχ χουλλιοῦσιν ἡ γυναίκα του κὶ τὰ μουρά του.

'Ιξημέρωσιν γι ἡ ἄλλη ἡμέρα κὶ πῆϊν εἰς τού μααζὶν γι οἱ ἄλλοι οἱ δοῦλοι εἶπαν δουν κὶ κεῖγοι :

— Τί ἔχεις, ἀφινδικόν ;

Μὰ αὐτὸς 'ὲν δούς μουλουᾶ τίποτα. 'Ιπέρασαμ bένδι, ἕξι μέρις κι ἡ Δακρουηλλιὰς εἶπιν δουν :

— Γιατὶ σκέβγισι, ἀφινδικόν ;

Τ' ἀφινδικὸν 'ὲν ἔθελιν νὰ τούν γάμει νὰ χουλλιάσει κι εἶπιν δου δίποτα 'ὲν ἔχου. Ἡ Δακρουηλλιὰς ὅμους βούλουν ἰπήαιγγιν γὶ ρώτηγγίν δουν. Μὶ τὰ πουλλὰ εἶπιν δουν δού φιρμάγιν δοῦ βασιλλιᾶ.

Ἡ Δακρουηλλιὰς λέει τουν :

— Γι' αὐτουδὰ χουλλιᾶς ἀφινδικόν ; Νὰ πάεις νὰ πεῖς τούβ βασιλλιάν, ἀπού τί παγγὶν δού θέλει κὶ νὰ σὶ δέκει κὶ τόπια μὶ τού παγγὶν γὶ κλουστὲς κὶ βλόγγια. Κὶ νὰ σὶ δέκει κὶ μιὰν νδαμουζάναρ ρακὶν, ἕναν τσουβάλλιφ φουνδούκια, ἕναν τσουβάλλιν γόσσανα κι ἕναν τσουβάλλιν ἀσάσα. Κὶ νὰ νὰ τὰ φέρεις κὶ νὰ μὴν ι-σκεύγισι τίποτα.

Εἶπιν ἡ μάστορας μέσα στὴμ ψυχήν δου : «Εἴμου πού 'μου χαμένους 'ὰ μὶ κάμει θέλει τσελλάτιν ἡ βασιλλιάς. Ἄς μὴν δούν γάμου τούδ Δακρουηλλιὰν νὰ χουλλιάσει κι ἂς κάμου ὅπους μὶ λέει».

'Ιπῆϊν εἰς τούβ βασιλλιὰν γὶ τῆς τά 'πιν γι ἡ βασιλλιὰς τῆς τά 'δεκιν, ὅσα ἔθελιν γὶ μὶ τού παραπάνου, κὶ τὰ πῆριν γι ἔφυϊν.

Ἡ Δακρουηλλιὰς τά 'κλεισιμ μέσα στούν νοτάν δου.

Τού βράδυ βούλοι ἔφευγαν εἰς τὰ σπιτια τουν, αὐτὸς ἰκεῖ ἰκοιμοῦνδαμ μιᾶς κι 'ὲν εἶχιν ι-σπίτιδ δικόν δου. Βούλην δὴν ἡμέραν ἰδούλευγαβ βούλοι τουν εἰς τού μααζίν. Ἡ μά-

καὶ δὲν τό 'φαγαν καὶ τὸ εἶχαν στὸ στόμα τους. Ὁ βασιλιὰς ὅμως τῶν πουλιῶν τοῦ εἶπε :

— Σὺ θὰ φύγεις πρῶτα, νὰ σὲ καμαρώσουμε πού θὰ φεύγεις, κι ὕστερα θὰ φύγουμε κι ἐμεῖς.

Τί νὰ κάμει καὶ τὸ παιδί ; Σηκώθηκε νὰ περπατήσει καὶ δὲν μποροῦσε. Τὸν ρώτησε ὁ βασιλιὰς τῶν πουλιῶν γιατί δὲν μποροῦσε νὰ περπατήσει, καὶ τοῦ εἶπε :

— Στὸ δρόμο φώναξε ἕνα πουλί, κρά, καὶ δὲν εἶχα νὰ τοῦ δώσω κρέας καὶ ἔκοψα ἀπὸ τὸ πόδι μου καὶ τοῦ ἔδωσα καὶ γι' αὐτὸ εἶμαι κουτσός.

Τότε ὁ βασιλιὰς τῶν πουλιῶν φώναξε :

— Ποιὸ πουλὶ ἔχει τὸ κρέας τ' ἀφεντικοῦ μας ;

—'Εγὼ τὸ ἔχω! Νάτο!

Καὶ τὸ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ τοὺς τὸ ἔδειξε. Καὶ τὸ πιάνει ὁ βασιλιὰς τῶν πουλιῶν, τοῦ τὸ κολλᾶ καὶ τὸ φτύνει γύρω γύρω. Κόλλησε καὶ ἔγινε καλά. 'Αμέσως σηκώθηκε καὶ περπατοῦσε κι ἔκαμνε ὑποκλίσεις καὶ τὸ ἴδιο περπατοῦσαν καὶ τὰ πουλιὰ κι ἔκαμναν τεμενάδες.

Ἔφυγαν τὰ πουλιὰ στὸ τόπο τους, ἔφυγε κι ὁ Δακρυηλίας σ' ἕνα δρόμο καὶ δὲν ἤξερε ποῦ πάει.

Περπάτα, περπάτα, πῆγε σὲ μιὰ πολιτεία καὶ δὲν ἤξερε κανένα. Πρῶτα πρῶτα εἶδε μαγαζιά. Εἶχε ἕνα φραγκοράφτη, πού ἔραβε χιτώνια, καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν πάρει στὸ μαγαζί του, νὰ τρώει ἕνα κομμάτι ψωμί. 'Εκεῖνος δὲν τὸν ἤθελε, γιατὶ εἶχε τρεῖς τέσσερεις δούλους. Ὕστερα ἀπὸ πολὺ ζόρι τοῦ εἶπε :

—Ἔλα καὶ σὺ νὰ κουβαλᾶς νερὸ καὶ νὰ μᾶς σκουπίζεις μέσα στὸ μαγαζί.

Ἂς ἀφήσουμε αὐτοὺς πού δουλεύουν καὶ τρῶνε καὶ πίνουν μέσα στὸ μαγαζὶ κι ἂς πιάσουμε τὸ βασιλιὰ μὲ τὴν κόρη πού τοῦ πῆγαν οἱ δράκοι καὶ γίνουνται οἱ γάμοι τους. Ἡ κόρη εἶπε στὸ βασιλιά :

— Θέλω νὰ κάμεις ἕνα χεντερὶ καὶ νά 'χει τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα, καὶ νά 'ναι χωρὶς ψαλίδι, καὶ χωρὶς βελόνι.

Βάζει τὸν τελάλη νὰ φωνάξει : «Ὅποιος εἶναι πρωτομάστορας φραγκοράφτης, νά 'ρτει στὸ βασιλιά». 'Εκεῖνοι βρῆκαν τὸν πρωτομάστορα πού πῆγε ὁ Δακρυηλιὰς καὶ τὸν πῆγαν στὸ βασιλιά. Ὅταν τὸν εἶδε ὁ βασιλιάς, τοῦ εἶπε :

—'Εσὺ εἶσαι ὁ πρωτομάστορας ;

—'Εγὼ εἶμαι!

—'Εσὺ θὰ ράψεις ἕνα χεντερί, πού νά 'χει ζωγραφιστὸ τὸν οὐρανὸ μὲ τ' ἄστρα, χωρὶς ψαλίδι, νὰ μὴν εἶναι κομμένο, καὶ χωρὶς βελόνι, νὰ μὴν εἶναι ραμμένο. Ἂν δὲν τὸ ράψεις μέσα σὲ σαράντα μέρες, θὰ σοῦ πάρω τὸ κεφάλι.

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ μάστορης, ἔφυγε στὸ σπίτι του καὶ σκέφτουνταν μέρα καὶ νύχτα, μὲ τί τρόπο θὰ ραφτεῖ χωρὶς ψαλίδι καὶ χωρὶς βελόνι. Τοῦ εἶπε ἡ γυναίκα του :

— Τί εἶναι πόχεις καὶ εἶσαι στεναχωρημένος ;

'Εκεῖνος τό 'κρυβε καὶ δὲν ἔλεγε τίποτα, γιὰ νὰ μὴ χολιάσει ἡ γυναίκα καὶ τὰ μωρά του.

Ξημέρωσε κι ἡ ἄλλη μέρα καὶ πῆγε στὸ μαγαζὶ καὶ οἱ ἄλλοι δοῦλοι στὸ μαγαζὶ τοῦ 'παν καὶ κεῖνοι :

— Τί ἔχεις, ἀφεντικό ;

Μὰ καὶ σ' αὐτοὺς τίποτα δὲν τοὺς ὁμολογεῖ. Πέρασαν πέντε μέρες, ἕξι μέρες κι ὁ Δακρυηλιὰς τοῦ εἶπε :

— Γιατί σκέφτεσαι, ἀφεντικό ;

Τὸ ἀφεντικὸ δὲν ἤθελε νὰ τὸν κάμει νὰ χολιάσει καὶ τοῦ εἶπε πὼς τίποτα δὲν ἔχει. Ὅμως ὁ Δακρυηλιὰς ὅλο πήγαινε καὶ τὸν ρωτοῦσε. Μὲ τὸ ζόρι τοῦ εἶπε τὸ φερμάνι τοῦ βασιλιᾶ. Ὁ Δακρυοηλιὰς τοῦ λέει :

— Γι' αὐτὸ τὸ τόσο δὰ χολιάζεις ἀφεντικό ; Νὰ πᾶς νὰ πεῖς στὸ βασιλιά, ἀπὸ τί πανὶ τὸ θέλει καὶ νὰ σοῦ δώσει τόπια μὲ πανὶ καὶ κλωστὲς καὶ βελόνες. Καὶ νὰ σοῦ δώσει καὶ μιὰ νταμιτζάνα ρακί, ἕνα τσουβάλι φουντούκια, ἕνα τσουβάλι τσίκουδα κι ἕνα τσουβάλι ἀμύγδαλα. Καὶ νὰ τὰ φέρεις καὶ νὰ μὴ σκέπτεσαι τίποτα.

Εἶπε μὲ τὸ νοῦ του ὁ μάστορας : «Εἶμαι πού εἶμαι χαμένος κι ὁ βασιλιὰς θὰ μοῦ πάρει τὸ κεφάλι. Ἂς μὴ κάμω τὸν Δακρυηλιὰ νὰ χολιάσει κι ἂς κάμω ὅπως μοῦ λέει».

Πῆγε στὸ βασιλιὰ καὶ τοῦ τὰ εἶπε κι ὁ βασιλιὰς τοῦ τὰ ἔδωσε, ὅσα ἤθελε καὶ μὲ τὸ παραπάνω, καὶ τὰ πῆρε κι ἔφυγε.

Ὁ Δακρυηλιὰς τὰ ἔκλεισε μὲς στὸ δωμάτιο πού κοιμόταν.

Τὸ βράδυ ὅλοι ἔφευγαν στὰ σπίτια τους, αὐτὸς κοιμόταν ἐκεῖ μιὰ καὶ δὲν εἶχε σπίτι δικό του. Ὅλη τὴν ἡμέρα δούλευαν ὅλοι στὸ μαγαζί. Ὁ μάστορας ἀπὸ τὴ λύπη του δὲν ἔρχονταν νὰ δουλέψει στὸ μαγαζί. Τὴν νύχτα ὁ Δακρυηλιὰς ἔβαζε τὸ ρακὶ μπροστά του καὶ τοὺς ξεροὺς καρπούς. Ἔπινε ἕνα ρακὶ κι ἔλεγε «στὴν ὑγεία τῆς βασίλισσας», ἔπιασε κι ἕνα τόπι πανὶ καὶ τὸ ξέσκιζε μὲ τὰ χέρια του. Κάμποσες μέρες γινόταν αὐτὴ ἡ δουλειά. Μιὰ μέρα ἔδεσε καὶ τὸ δάκτυλό του μ' ἕνα πανὶ καὶ τοὺς εἶπε πὼς τὴ νύχτα πού δούδευε δὲν ἔβλεπε καὶ ἀγκύλωσε τὸ χέρι του καὶ βγῆκε αἷμα καὶ γι' αὐτὸ τὸ ἔδεσε. Αὐτοὶ τό 'παν στ' ἀφεντικό τους πὼς αὐτὸς τοὺς εἶπε πὼς δουλεύει τὴ νύχτα καὶ ράβει τὸ φουστάνι. Καὶ τοὺς εἶπε:

— Ν' ἀκροαστεῖτε τὴ νύχτα, νὰ δοῦμε τί κάμνει.

στορους ἀπού τὴχ χουλήν dου 'ὲν ἔρχουνdαν νὰ δουλέψει στού μααζίν. Τὴν ψύχταν ἡ Δακρουηλλιὰς ἔβαλλιν dού ρακὶν ἰμbρός του κὶ τὰ κουρουνdού. Ἔπιγγιν ἕναρ ρακὶν gι ἔλεϊν «στὴν ὑγειάν dῆς βασίλισσας», ἔπιασιν gι ἕναν dόπιν παγγὶν gὶ ξέσκηγγίν dου μὶ τὰ χέρια του. Κάμbοσις ἡμέρις ἰγένουνdαν αὐτὴ ἡ δουλλειά. Μιὰν ἡμέραν ἔδωσιν gὶ τοῦ δάκτυλούν dου μ' ἕναμ bαγγὶν gι εἶπιν dους πὼς 'ὲν ἔγλεπιν dὴν ψύχταμ bού δούλευγιν gὶ τούρτουσιν dού χέριν dου gι ἤβγιγ γαῖμαν gὶ γιὰ τὰ κείνου τό 'δοσιν. Αὐτὲ εἶπαν dου τ' ἀφινdικὸν ὅτι αὐτὸς εἶπιν dους πὼς δουλεύγει τὴν ψύχταν gὶ ράβγει τού φουστάγιν.

Κι εἶπιν dους :

— Ν' ἀφκουρουθῆτι τὴν ψύχταν, νὰ δοῦμουν τί 'μ' bού κάμγει.

'Ιπῆαν τὴν ψύχταν gὶ κέταξαν ἀπού τού τυρπὶν dῆς κλειδαριᾶς κι εἶδαν dουν νὰ πίγγει ρακὶν gὶ νὰ τρώει τὰ κουρουνdού κὶ νὰ πιάγγει τὰ τόπια μὶ τού παγγὶν gὶ νὰ τὰ σιϊρτᾶ μὲ τὰ χέρια του. 'Ιπῆαν κι εἶπαν dα τ' ἀφινdικόν. Τ' ἀφινdικὸν εἶπιν dους :

— Ξέρου πόθελιν ρακὶν gὶ ξέρου πού 'έθ θὰ κάμει τίποτα. 'Αμ' ἰβὼ μάξους τῆς τά 'φερα αὐτὰ γιὰ νὰ μὴχ χουλλιάσει.

Ἤρταν οἱ τριανdαϊγγιὰ οἱ ἡμέρις κι ἔστειλιν ἡ βασιλλιὰς κὶ γύρεψιν dού φουστάγιν gι ἡ μάστορους ἰσηκώθηκιν gὶ φίληγγιν dὴγ γυναίκαν dου κὶ τὰ μουρά του γιὰ τιληυταίαφ φουράν, πού θὰ πάει γιὰ τού τσελλάτιν. 'Ικεῖ στούν ψύπνουμ μέσα πόκλαιαν, ἡ Δακρουηλλιὰς ἰξύπγησιν gι ἔκουσιν νὰ κλαίουν, βγαίγγει ὄξου κὶ θουρᾶ τούς ι-ζαφτιέδους, κι ἔθελαν νὰ πάρουν dούμ μάστορούν dου εἰς τούβ βασιλλιάν. Τότι εἶπιν dους :

— 'ὰ πάϊτι νὰ πεῖτι, τούβ βασιλλιάν, τῆς βασίλισσας τού φουστάγιν 'ὲμ bάει μαναχόν, νὰ φέριτι τού βασιλικὸν dου καγγίν, ταούλλια, ζουρνάδους κι ἕναδ δίσκουν ι-χρουσὸν gὶ ἡ κόσμους πού θὰ ψικέψει νὰ τού πάει.

Αὐτὲ ἰπῆαν gι εἶπαν dου τούβ βασιλλιὰν gι ἡ βασιλλιὰς ἰσκέφτηκιν, ἔτι ἤτασ σουστὰ αὐτὰ πού τούν εἶπαν gὶ τὰ στειλιβ βούλα.

'Η μάστορους ἀκούει αὐτὰ βούλα πού λέει ἡ Δακρουηλλιὰς εἰς τούς ζαφτιέδους, ἀμ' 'ὲν dούμ bιστεύγει, γιατὶ 'ὲν εἶδιν νὰ ράψει κανέφ φουστάγιν αὐτός.

Ἄξαφνα ἤρτιν ἡ δίσκους κὶ τὰ ταbούλλια κὶ κόσμους πουλλὺς πού 'ὰ ψικέψουν dού φουστάγιν. 'Αμ' ἡ μάστορους 'ὲγ ξέρει τί 'ὰ κάμει. 'Η Δακρουηλλιὰς τότι βγάζει ἀπού τού σιλαχλούκιν dου ἕναν gαρύδιν gὶ καθίγγει του πάνου στούδ δίσκουν dουχ χρουσὸν gὶ σκιπάγγει τουμ μὶ ἕναν τζεβρὲν κι ἡ κόσμους ἰψίκεσιν dού καρύδιν gὶ πῆϊν dου εἰς τούβ βασιλλιάν.

Ὅταν dού πῆαν κι εἶδιν dου ἡ βασίλισσα, ἰκείγη χαμέτα ἰκατάλαβίν dου κὶ χαμέτα σπάγγει τού καρύδιν gι ἤβγιν ἀπού μέσα ἕναφ φουστάγιν ἴσα ἕναμ μὶ τού μbόϊν dης κι ἔτσι πού τό 'θελιν, γιατὶ αὐτὴ τρακόσα χρόγγια κένdηγγίν dου, πού 'ταν ι-σκάλβα εἰς τούν ι-δράκουν. Τότι εἶπιν εἰς τούβ βασιλλιάν :

— Βασιλλιά μου πουλλουχρουγιμέγι, ἰκεῖνους πόρραψιν αὐτὸ τὸ φουστάγισ σὶ σαράνdα μέρις θὰ ράψει κὶ τὴγ γῆμ μὶ τὰ λουλούδια σὶ τρεῖς ἡμέρις.

Φανάγγει τουμ bάλι τούμ μάστοραν ἡ βασιλλιὰς κι εἶπιν dουν :

—'Ισύ, πόμαθις τὴν dέχγην, θὰ ράψεις ἀκόμα ἕναφ φουστάγιν, τὴγ γῆμ μὶ τὰ λουλούδια, χώρους ψαλίδιν gὶ χώρους βλόγιν, εἰdεμὴ θὰ γίγεις τσελλάτιν.

Ἔπιασιμ bάλι νὰ σκεύγιτι πού θὰ γίγει τσελλάτιν.

'ὰ μὴν dὰ πουλλουλουοῦμουγ γιατὶ οἱ ψύχτις εἶγιμ μικρὲς κὶ τὰ πιδιὰ γυστάννουν, βάρσαμουν gὶ μαραγκέ μου κὶ σὺ Δακρουηλλιά μου.

'Η Δακρουηλλιὰς πάλι γύρεψιν dὰ ἴδια κουρουνdού κὶ ρακὶν gι ἡ μάστοράς του τῆς τά 'φεριν. Ἤρτιν ἡ τελευταία ἡ ἡμέρα κι ἔστειλιμ bάλι ζαφτιέδους ἡ βασιλλιάς, νὰ πάρει τού φουστάγιν, κι ἔστειλιν gι ἀθρώπους κὶ ταούλλια κὶ ζούργις, πού ἔθθα ψικέψουν dού φουστάγιν. Στούδ δίσκουν dούχ χρουσὸν ἡ Δακρουηλλιὰς ἔβαλιν ἕναφ φουνdούκιν.

Ὅταν dού 'διν ἡ βασίλισσα, τού κατάλαβιν ὅτι αὐτὸς εἶγιζ ζουνdανὸς κι εἶπιμ μέσα στὴμ ψυχήν dης :

—Ἄμα θέλει ἂς ἔρτει κι ἂς μὶ πάρει.

Κὶ λέει κὶ στούβ βασιλλιάν :

— Φάναξι τούμ ποπάν, νὰ μᾶς ηὐβλουήσει.

'Ιπῆαν dους εἰς τὴν γικκλησιάν, κὶ κεῖ πού διάβαγγιν ἡ ποπάς, ἤρτιν ἡ Δακρουηλλιὰς μὶ τού μbαστούγιν dου τού σιριδένουν, ἀνιβαίγγει ἀπού πάνου τούθ θόλουν dῆς γικκλησιᾶς, δίει μιὰμ μὶ τού μbαστούγιν dου, ἀγγοίει μιὰν dύρπαν gὶ ἡηδᾶ μbρουστὰ στούμ bοπάν, δίει κὶ μιὰν dούβ βασιλλιὰν gὶ σκουτώγγει τουν gὶ σταματᾶ δίπλα στὴν ψύφφην gὶ πανdρεύγει ἡ ποπὰς τούδ Δακρουηλλιὰμ μὶ τὴν ψύφφην. Αὐτέ, ἅμα εἶδαν νὰ τυρπᾶ τὴν γικκλησιάν, ἰθάρρηνναν gι ἤταθ θιὸς κὶ καγεὶς 'ὲν ἰμίλησιν gι ἰπάνdρεψάν dους, κι ἰψίκεψάν dους τού καλαπαλούκιν gὶ πῆαν dους στού παλάτιν, κι ἀπού κείγην dὴσ στιγμὴν εἶγιβ βασιλλιὰς ἡ Δακρουηλλιὰς κὶ ζεῖ κὶ βασιλεύγει μέχρι σήμμερα. Μηη ἰβὼ ἤμουν ἰκεῖ μηη ἰσὲς νὰ τού πιστέψιτι.

Πῆγαν τὴ νύχτα καὶ κοίταξαν ἀπὸ τὴν τρυπούλα τῆς κλειδαριᾶς καὶ τὸν εἶδαν νὰ πίνει ρακὶ καὶ νὰ τρώει ξερούς καρπούς καὶ νὰ πιάνει τὰ τόπια μὲ τὸ πανὶ καὶ νὰ τὰ ξεσκίζει μὲ τὰ χέρια του. Πῆγαν καὶ τό 'παν στ' ἀφεντικό. Τ' ἀφεντικὸ τοὺς εἶπε :

— Ξέρω πού ἤθελε ρακὶ καὶ ξέρω πὼς δὲ θὰ κάμει τίποτα. 'Αλλὰ ἐγὼ ἐπίτηδες τοῦ τὰ ἔφερα αὐτά, γιὰ νὰ μὴ χολιάσει.

Ἦρθαν οἱ τριάντα ἐννιὰ μέρες κι ἔστειλε ὁ βασιλιὰς καὶ γύρεψε τὸ φουστάνι κι ὁ μάστορας σηκώθηκε καὶ φιλοῦσε τὴ γυναίκα του καὶ τὰ μωρά του γιὰ τελευταία φορά, πού θὰ πάει νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν. 'Εκεῖ πού μέσα στὸν ὕπνο του αὐτοὶ ἔκλαιαν, ὁ Δακρυηλιὰς ξύπνησε κι ἄκουσε τὰ κλάματα, βγαίνει ἔξω καὶ βλέπει τοὺς ἀστυνομικούς, πού ἤθελαν νὰ πάρουν τὸ μάστορά του νὰ τὸν πᾶνε στὸ βασιλιά. Τότε τοὺς εἶπε :

— Νὰ πᾶτε νὰ πεῖτε στὸ βασιλιά, πὼς τὸ φουστάνι τῆς βασίλισσας δὲν πάει μόνο του, νὰ φέρετε τὴ βασιλικὴ βοδάμαξα, νταούλια καὶ ζουρνάδες, κι ἕνα χρυσὸ δίσκο καὶ κόσμο, πού θὰ τὸ συνοδέψει νὰ τὸ πάει.

Αὐτοὶ πῆγαν καὶ τὸ εἶπαν τοῦ βασιλιᾶ κι ὁ βασιλιὰς σκέφτηκε, ὅτι ἦταν σωστὰ αὐτὰ πού τοῦ εἶπαν, καὶ ὅλα τά 'στειλε.

'Ο μάστορας ἀκούει αὐτὰ ὅλα, πού λέει ὁ Δακρυηλιὰς στοὺς ἀστυνομικούς, ὅμως δὲν τὸν πιστεύει, γιατὶ δὲν εἶδε νὰ ράψει κανένα φουστάνι αὐτός.

"Αξαφνα ἦρθε ὁ δίσκος καὶ τὰ νταούλια καὶ κόσμος πολὺς πού θὰ συνοδέψει τὸ φουστάνι. "Ομως ὁ μάστορας δὲν ξέρει τί θὰ κάμει! 'Ο Δακρυηλιὰς τότε βγάζει ἀπὸ τὸ ζουνάρι του ἕνα καρύδι καὶ τὸ καθίζει πάνω στὸ δίσκο τὸ χρυσὸ καὶ τὸν σκεπάζει μ' ἕνα μαντίλι κεντητὸ κι ὁ κόσμος συνόδεψε τὸ καρύδι καὶ τὸ πῆγε στὸ βασιλιά.

"Οταν τὸ πῆγαν καὶ τὸ εἶδε ἡ βασίλισσα, ἐκείνη ἀμέσως τὸ κατάλαβε κι ἀμέσως σπᾶ τὸ καρύδι κι ἀπὸ μέσα βγῆκε ἕνα φουστάνι ἀκριβῶς στὸ μπόι της κι ἔτσι πού τό 'θελε, γιατὶ αὐτὴ τρακόσια χρόνια τὸ κεντοῦσε, πού 'ταν σκλάβα στὸ δράκο. Τότε εἶπε στὸ βασιλιά :

— Βασιλιά μου πολυχρονεμένε, ἐκεῖνος πού ἔρραψε αὐτὸ τὸ φουστάνι σὲ σαράντα μέρες θὰ ράψει καὶ τὴ γῆ μὲ τὰ λουλούδια σὲ τρεῖς ἡμέρες.

Φωνάζει πάλι τὸ μάστορα ὁ βασιλιὰς καὶ τοῦ εἶπε :

—'Εσύ, πού ἔμαθες τὴν τέχνη, θὰ ράψεις ἀκόμα ἕνα φουστάνι, τὴ γῆ μὲ τὰ λουλούδια, χωρὶς ψαλίδι καὶ χωρὶς βελόνι, ἀλλιώτικα θὰ σὲ ἀποκεφαλίσω.

"Αρχισε πάλι νὰ σκέφτεται πού θὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν.

Νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, γιατὶ οἱ νύχτες εἶναι μικρὲς καὶ τὰ παιδιὰ νυστάζουν, βάλσαμο καὶ μαραγκέ μου καὶ σὺ Δακρυηλιά μου.

'Ο Δακρυηλιὰς πάλι γύρεψε τοὺς ἴδιους ξερούς καρπούς καὶ ρακὶ κι ὁ μάστορας τοῦ τά 'φερε. Ἦλθε ἡ τελευταία ἡ ἡμέρα κι ἔστειλε πάλι ἀστυνομικούς ὁ βασιλιάς, νὰ πάρει τὸ φουστάνι, κι ἔστειλε κι ἀνθρώπους καὶ νταούλια καὶ ζουρνάδες, πού θὰ συνόδευαν τὸ φουστάνι. Στὸ χρυσὸ δίσκο ὁ Δακρυηλιὰς ἔβαλε ἕνα φουντούκι.

"Οταν τὸ εἶδε ἡ βασίλισσα, κατάλαβε πὼς αὐτὸς εἶναι ζωντανὸς καὶ εἶπε ὁλόψυχα :

—"Οταν θέλει, ἂς ἔρθει κι ἂς μὲ πάρει.

Λέγει καὶ στὸ βασιλιά :

— Φώναξε τὸν παπά, νὰ μᾶς εὐλογήσει.

Τοὺς πῆγαν στὴν ἐκκλησιά, καὶ κεῖ πού διάβαζε ὁ παπάς, ἦρθε ὁ Δακρυηλιὰς μὲ τὸ μπαστούνι του τὸ σιδερένιο, ἀνεβαίνει πάνω ἀπὸ τὸ θόλο τῆς ἐκκλησιᾶς, δίνει μιὰ μὲ τὸ μπαστούνι του, ἀνοίγει μιὰ τρύπα καὶ πηδᾶ μπροστὰ στὸν παπά, δίνει καὶ μιὰ στὸ βασιλιὰ καὶ τὸν σκοτώνει καὶ σταματᾶ δίπλα στὴ νύφη καὶ παντρεύει ὁ παπὰς τὸν Δακρυηλιὰ μὲ τὴ νύφη. Αὐτοί, ἅμα εἶδαν νὰ τρυπᾶ τὴν ἐκκλησιά, θάρρεψαν κι ἦταν Θεὸς καὶ κανεὶς δὲ μίλησε καὶ τοὺς πάντρεψαν, καὶ ὁ κόσμος τοὺς συνόδεψε καὶ τοὺς πῆγε στὸ παλάτι, κι ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ εἶναι βασιλιὰς ὁ Δακρυηλιὰς καὶ ζεῖ καὶ βασιλεύει μέχρι σήμερα. Μήτε ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ, μήτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε.

Τὰ τρία πιλιστέρια κι ἡ γουρούνα

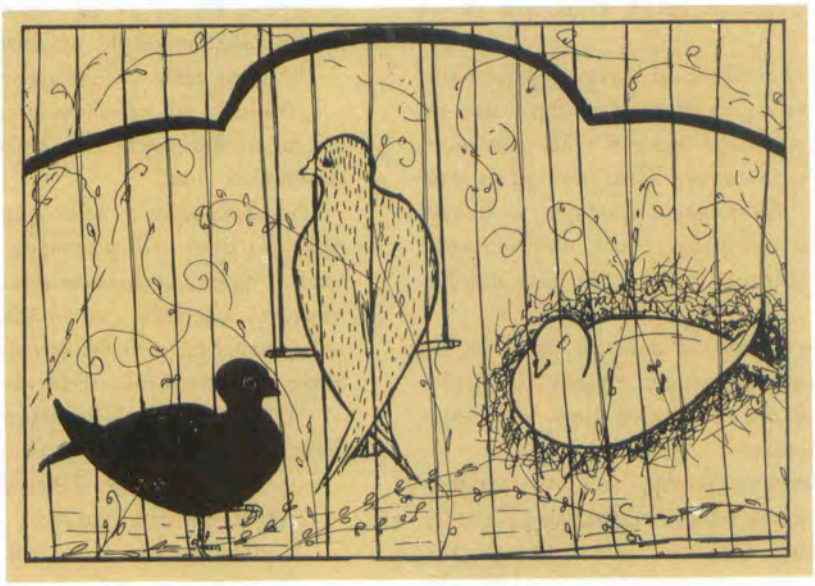

Τὰ τρία περιστέρια καὶ ἡ γουρούνα

«Τὸ μαῦρο εἶναι τὰ μάγια μου, τὸ κόκκινο ἡ δύναμή μου καὶ τὸ ἄσπρο τὸ φῶς μου . . .

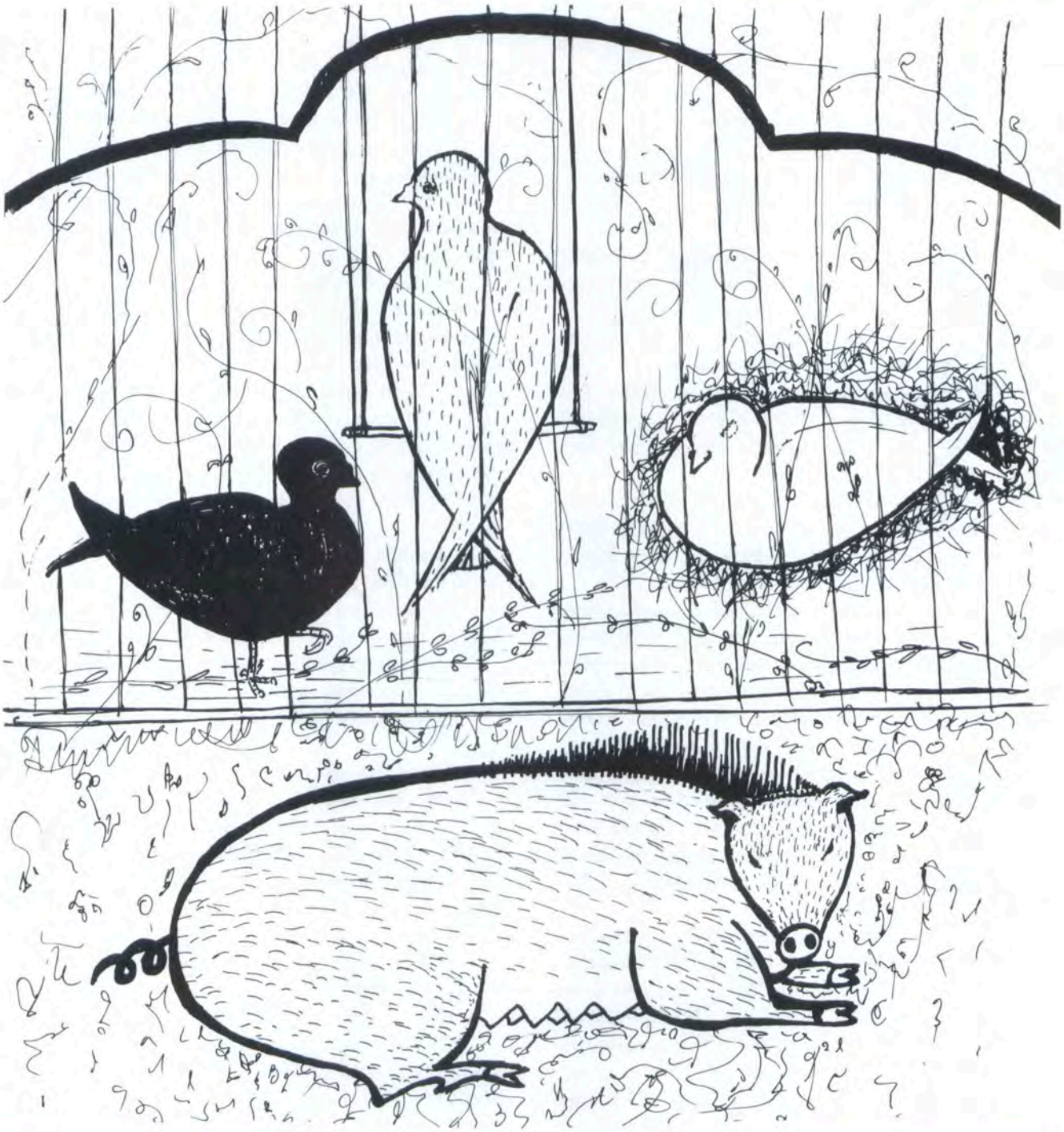

Ἐκεῖ ἔχει ἕνα θηρίο σὰ γουρούνα . . .»

3. Τὰ τρία πιλιστέρια κι ἡ γουρούνα

Κόκκιγη κλουστὴ κλουσμέγη
στὴν ἀνέμηm bιρασμέγη,
δός την glῶτὅουν, μbάτὅουν νὰ γυρίσει
παραμύθιν νὰ κιγήσει
κὶ τὴν gαλήμ μας σουνdρουφιὰν νὰ τὴν gαλησπιρίσει.
Ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέρα σας.

Μιὰφ φουρὰν gι ἕναν giρὸν εἶχιν ἕναβ βασιλλιὰν gι ἔκαμιμ μιὰν gόρην. Ἰκάλεσιν doὺς μάους, νὰ ρουτήξει τὴν dύχην τῆς κόρης. Οἱ μάοι εἶπαν doὺβ βασιλλιάν :

—Ἅμα γίγει ἡ κόρη δικουχτὼ χρουνῶν, θὰ τὴν ἁρπάξει ἕναθ θηριὸν νὰ φύει, νὰ τὴχ χάσει ἡ βασιλλιάς.

Ἔκαμίν dην ἕναμ bύργουν ἀπὸ γυαλλὶν gι ἔβαλίν dημ μέσα μὶ τὴμ μαείρισσάν dης κὶ μὶ τὴδ δούλαν dης, Ἔδεκιδ διαταὴν ἡ βασιλλιὰς στοὺ κρέας μέσα νὰ μὴν ἔχει μηη ἕναν gόκαλουν.

Νὰ μὴν dὰ πουλλουλουοῦμουν — οἱ γύχτις εἶγιμ μικρές, οἱ μικρὲ γυστάννουν, ἄλλοι σειοῦνdιν, ἄλλοι ξυοῦνdιν gι ἄλλοι κούπα ἀνάσκελλα κοιμοῦνdιν, ἄλλοι μbαίννουν, ἄλλοι βγαίννουν, ἄλλοι τὰ βρακιά τους δέννουν.

Ἅμα μιάλωσιν ἡ κόρη τοῦ βασιλλιᾶ, ἰξέασιμ μιὰμ μέραν ἡ μαείρισσα κι ἔφηκιν ἕναν gόκαλουσ στοὺ κρέας. Ἡ βασιλουπούλλα, ἅμα τό 'διν, 'ὲν ἔξεριν dί ἦταν. Τό 'πιασιν ἀπὸ τὸ πιάτουν gὶ τὸ πέταξιν gι ἔσπασιν doὺ γυαλλὶν gὶ ἤμbιν ἡ γήλιους μέσα. Ἰφουήθηκιν αὐτὴ κι ἔπιασιν doὺ σπαθίν dης κι ἰμάλλωγιμ μὶ τοὺν γήλλιουν. Ἅμα ἔφυϊν ἡ γήλλιους, ἔφηκιν gι αὐτὴ τὸ σπαθίν dης. Ὕστερα ποὺ ξικουράστηκιν εἶδιν dὴν dύρπαν ἀπὸ τὸ γυαλλίν. Ἔκουσιν ὄξου σαματὰν gὶ κριμμάστηκιν ἔσαμι τὴμ μέσην gὶ κέταζιν. Ἄξαφνα ἀπὸ τὴδ δύσιν ἁρπάει τὴν gόρην ἕναν νέφαλουν gὶ φεύγει. Δίουχ χαπάριν doὺβ βασιλλιάν. Πιὸς κλαίει, πιὸς ὀδύριτι ; ἡ βασιλλιὰς κι ἡ βασίλισσα.

Νὰ μὴν dὰ πουλλουλουοῦμουν, γιατὶ οἱ γύχτις εἶγιμ μικρὲς κὶ τὰ πιδιὰ γυστάννουν, ρουτᾶ ἡ βασιλλιὰς ποῦ μιριὰν ἰπῆϊν, κι εἶπαν gατὰ τὴν ἀνατουλήν. Μάεψισ στρατὸν gι ἔστελίν doυν, νὰ γυρεύγουν dὴν gόρην dou. Πῆϊν ἡ στρατός, ἄμ' ἡ δράκους ἰσκούτωσίν dous βούλους. Ξαναστέλλει κι ἄλλουσ στρατόν. Ἰξαναπῆαν, ἰσκούτωσίν dous κι αὐτός. Ὕστερουν ἔβαλιν τεmbίχιν ἡ βασιλλιάς : «Ὅπιους ἀmbουρᾶ καὶ τὴφ φέρει τὴν gόρημ μου, γυναίκαν dou τὴδ δίου κὶ τὸ βασίλειούμ μου !».

Δυὸ ἀδέρφια ἦταν λεσπέριδοι, κι ἡ μικρὸς ἔκουσιν doὺν τεmbίχην gι εἶπιν doὺν ἀδαρφόν dou :

—Ἰbώ, ἀδαρφέ, θὰ πάου νὰ φέρου τὴb βασιλουπούλλαν. Μόνουν, νὰ τὸ δαχτυλίδιμ μου, βάλι του στοὺ δαχτύλισ σου, κι ἅμα σὶ σbίξει, κινdυνεύγου, ἅμα στάξει γαῖμαν, νά 'ρτεις νὰ μὶ γυρεύγεις, γιατὶ θά 'μου ἀπουθαμμένους.

Σηκώθην gὶ πῆϊν στοὺb βασιλλιὰν gὶ λέει τουν :

—Ἰbὼ εἶμου ἄξιους νὰ πά' νὰ φέρου τὴν gόρησ σου. Νὰ μὶ κάμεις μιὰν ἄλυσιν ἰbδουμήνdα μέτρα κι ἕναν τὅιmbούκιν ἰbδουμήνdα ὀκάδις.

Τά 'καμιν ἡ βασιλλιάς, ἕτοιμα βούλα. Ἰπῆϊν gι ἰπῆριν dα τὸ πιδὶν gι ἰπῆριν dὴν ὑγειὰν gι ἔφυϊν.

Ἰπουρπάτηξιμ μιὰν ἡμέραν, δυὸ μέρις. Στράταμ bιάγγει, στράταν ἀφήγγει. Ὕστερουν ἀπὸ πουλλὲς ἡμέρις ἰπῆϊν gι ηὔριν doὺμ bύργουν τοῦ δράκου. Ἡ δράκους ἦταν στοὺ κυγήϊν gι ἡ βασιλουπούλλα μαναχὴ στοὺ παλάτιν. Στοὺ παλάτιν doῦ δράκου εἶχιμ μιὰb βρύσημ μὶ κρύουν γιρὸν gὶ μιὰν gαbάκαν, κι ἔφηκιν doὺ τὅιmbούκιν dou στὴb βρύσημ bάνου. Ὕστερα εἶδιν dὴb βασιλουπούλλαν στοὺ mbαλκόγιν gὶ εἶπιν dην :

— Κατέbα κάτου κὶ θὰ σὶ πάρου.

Εἶπιν doυν :

—Ἡ δράκους λείπει κι ἡ πόρτα εἶγισ σbαλιστὴ κι 'ὲν ἀmbουροῦ, μηη ἰbὼ μηη ἰσὺ μηη κανένας νὰ τὴν ἀγγοίξει.

Ἅμα ἦταν σbαλιστὴ ἡ πόρτα τοῦ δράκου, κανένας 'ὲν dὴν ἔbλεπιν. Εἶπιν doὺ πιδίν :

— Ποῦ μιριὰν 'γ' ἡ πόρτα ;

Κὶ λέ :

—Ἀπὸ τὴν ἀνατουλήν.

Ἰπῆϊν doὺ πιδὶν gι εἶδιν dὶς χαραμάδις κι ἰκατάλαbιν bού 'ταν ἡ πόρτα κι ἰξάπωσίν dην gι ἔγγοιξιν ἡ πόρτα κι ἤbγιμ bάνου τὸ παλλικάριν gὶ τὴν εἶπιν :

—Ἰbὼ ἤρτα γιὰ σέναν, μόνουν νά 'ρτει ἡ δράκους νὰ τοὺν ι-σκουτώσου κι ἔτὅι 'ὰ φύουμουν.

Κι εἶπιν ἡ κόρη :

— Θὰ σὶ φάει, γιατ' εἶγιθ θηριόν.

Κι εἶπιν dην :

— Μὴφ φουᾶσι, κι ἰbὼ θὰ τοὺν ι-σκουτώσου.

Ἅμα ἰbράδιασιν gι ἤρτιν ἡ δράκους, εἶδιν dὴμ bόρταν ἀγγοιχτὴν gι εἶπιν : «Τὴμ bόρταν ἄντζαμμου ἰbὼ τὴν ἔφηκα ἀγγοιχτὴγ γιὰ τὴν ἔγγοιξιν gανένας ἄλλους;». Χὰν ἤmbιμ μέσα, τοὺν ἰμυρίστηκιν gρέας ἀθρουπινὸν gὶ εἶπιν :

— Κριὰς ἀθρουπινὸμ μυρίγγει !

—Ἰbώ μου, ἄνdρα μου, κὶ φάϊ μου !

Ὕστερα εἶπιν doυν :

3. Τὰ τρία περιστέρια καὶ ἡ γουρούνα

Κόκκινη κλωστὴ κλωσμένη
στὴν ἀνέμη περασμένη
δῶσ' την κλῶτσο, μπάτσο νὰ γυρίσει
παραμύθι νὰ κινήσει
καὶ τὴν καλή μας συντροφιὰ νὰ τὴν καλησπερίσει.

Ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέρα σας.

Μιὰ φορὰ κι ἕναν καιρὸ εἶχε ἕνα βασιλιὰ κι ἔκαμε μιὰ κόρη. Κάλεσε τοὺς μάγους, νὰ ρωτήσει τὴν τύχη τῆς κόρης. Οἱ μάγοι εἶπαν τοῦ βασιλιᾶ :

—Ἅμα γίνει ἡ κόρη δεκαοκτὼ χρονῶν, θὰ τὴν ἁρπάξει ἕνα θεριὸ νὰ φύγει, νὰ τὴ χάσει ὁ βασιλιάς.

Τῆς ἔκαμε ἕναν πύργο ἀπὸ γυαλὶ καὶ τὴν ἔβαλε μέσα μὲ τὴ μαγείρισσά της καὶ μὲ τὴ δούλα της.

Ἔδωσε διαταγὴ ὁ βασιλιάς, στὸ κρέας μέσα νὰ μὴν ἔχει μήτε ἕνα κόκαλο. Νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε — οἱ νύχτες εἶναι μικρές, οἱ μικροὶ νυστάζουν, ἄλλοι σειοῦνται, ἄλλοι ξυοῦνται κι ἄλλοι μπρούμυτα κοιμοῦνται, ἄλλοι μπαίνουν, ἄλλοι βγαίνουν, ἄλλοι τὰ βρακιά τους δένουν.

Ὅταν μεγάλωσε ἡ κόρη τοῦ βασιλιᾶ, ξέχασε μιὰ μέρα ἡ μαγείρισσα κι ἄφησε ἕνα κόκαλο στὸ κρέας. Ἡ βασιλοπούλα, ἅμα τὸ εἶδε, δὲν ἤξερε τί ἦταν. Τὸ ἔπιασε ἀπὸ τὸ πιάτο καὶ τὸ πέταξε κι ἔσπασε τὸ γυαλὶ καὶ ἤμπε ὁ ἥλιος μέσα. Αὐτὴ φοβήθηκε κι ἔπιασε τὸ σπαθί της καὶ μάλωνε μὲ τὸν ἥλιο. Ἅμα ἔφυγε ὁ ἥλιος, ἄφησε κι αὐτὴ τὸ σπαθί της. Ὕστερα πού ξεκουράστηκε εἶδε τὴν τρύπα ἀπὸ τὸ γυαλί. Ἄκουσε ἔξω θόρυβο καὶ κρεμάστηκε ὡς τὴ μέση καὶ κοίταζε. Ἄξαφνα ἀπὸ τὴ δύση ἁρπάζει τὴν κόρη ἕνα σύννεφο καὶ φεύγει. Δίνουν εἴδηση τοῦ βασιλιᾶ. Ποιὸς κλαίει, ποιὸς ὀδύρεται ; Ὁ βασιλιὰς κι ἡ βασίλισσα.

Νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε, γιατὶ οἱ νύχτες εἶναι μικρὲς καὶ τὰ παιδιὰ νυστάζουν, ρωτᾶ ὁ βασιλιὰς ἀπὸ ποιὸ μέρος πῆγε καὶ εἶπαν κατὰ τὴν ἀνατολή. Μάζεψε στρατὸ καὶ τὸν ἔστειλε, νὰ γυρεύουν τὴν κόρη του. Πῆγε ὁ στρατός, μὰ ὁ δράκος τοὺς σκότωσε ὅλους. Ξαναστέλνει κι ἄλλο στρατό. Ξαναπῆγαν, τοὺς σκότωσε κι αὐτούς. Ὕστερα ἔβαλε κήρυκα ὁ βασιλιάς : «Ὅποιος μπορεῖ νὰ φέρει τὴν κόρη μου, τοῦ τὴ δίνω γυναίκα καὶ τὸ βασίλειό μου».

Δυὸ ἀδέρφια ἦταν γεωργοί, κι ὁ μικρὸς ἄκουσε τὸν κήρυκα καὶ εἶπε στὸν ἀδελφό του :

—Ἐγώ, ἀδερφέ, θὰ πάω νὰ φέρω τὴ βασιλοπούλα. Μόνο, νά, τὸ δαχτυλίδι μου, βάλε το στὸ δάχτυλό σου, κι ἅμα σὲ σφίξει, κινδυνεύω, ἅμα στάξει αἷμα, νά 'ρθεις νὰ μὲ γυρεύεις, γιατὶ θὰ εἶμαι πεθαμένος.

Σηκώθηκε καὶ πῆγε στὸ βασιλιὰ καὶ τοῦ λέγει :

—Ἐγὼ εἶμαι ἄξιος νὰ πάω νὰ φέρω τὴν κόρη σου. Νὰ μοῦ κάνεις μιὰ ἁλυσίδα ἑβδομήντα μέτρα κι ἕνα τσιμπούκι ἑβδομήντα ὀκάδες.

Τὰ ἔκαμε ὁ βασιλιάς, ὅλα ἕτοιμα. Πῆγε καὶ τὰ πῆρε τὸ παιδὶ κι ἄφησε γειὰ κι ἔφυγε.

Περπάτησε μιὰ μέρα, δυὸ μέρες. Στράτα πιάνει, στράτα ἀφήνει. Ὕστερα ἀπὸ πολλὲς μέρες πῆγε καὶ βρῆκε τὸν πύργο τοῦ δράκου. Ὁ δράκος ἦταν στὸ κυνήγι καὶ ἡ βασιλοπούλα μοναχὴ στὸ παλάτι. Στὸ παλάτι τοῦ δράκου εἶχε μιὰ βρύση μὲ κρύο νερὸ καὶ ἕναν πλάτανο, κι ἄφησε τὸ τσιμπούκι του στὴ βρύση πάνω. Ὕστερα εἶδε τὴ βασιλοπούλα στὸ μπαλκόνι καὶ τῆς εἶπε :

— Κατέβα κάτω καὶ θὰ σὲ πάρω.

Τοῦ εἶπε :

—Ὁ δράκος λείπει καὶ ἡ πόρτα εἶνε σφαλιστὴ καὶ δὲν μπορῶ μήτε ἐγὼ μήτε ἐσὺ μήτε κανένας νὰ τὴν ἀνοίξει.

Ἅμα ἦταν κλειστὴ ἡ πόρτα τοῦ δράκου, κανένας δὲν τὴν ἔβλεπε. Εἶπε τὸ παιδί :

— Σὲ ποιὰ μεριὰ εἶναι ἡ πόρτα ;

Καὶ λέει :

—Ἀπὸ τὴν ἀνατολή.

Πῆγε τὸ παιδὶ καὶ εἶδε τὶς χαραμάδες καὶ κατάλαβε πὼς ἦταν ἡ πόρτα καὶ τὴν ἔσπρωξε κι ἄνοιξε ἡ πόρτα καὶ πῆγε πάνω τὸ παλικάρι καὶ τῆς εἶπε :

—Ἐγὼ ἦρθα γιὰ σένα, μόνο νὰ ἔρθει ὁ δράκος νὰ τὸν σκοτώσω κι ἔτσι θὰ φύγουμε.

Εἶπε ἡ κόρη :

— Θὰ σὲ φάει, γιατὶ εἶναι θηρίο.

Καὶ τῆς εἶπε :

— Μὴ φοβᾶσαι, κι ἐγὼ θὰ τὸ σκοτώσω.

Ἅμα βράδιασε καὶ ἦρθε ὁ δράκος, εἶδε τὴν πόρτα ἀνοιχτὴ κι εἶπε : «Ἄραγε τὴν πόρτα ἐγὼ τὴν ἄφησα ἀνοιχτὴ γιὰ τὴν ἄνοιξε κανένας ἄλλος ;». Σὰν μπῆκε μέσα, τοῦ μύρισε ἀνθρωπινὸ κρέας καὶ εἶπε :

—Ἀνθρωπινὸ κρέας μυρίζει.

— Ἐγὼ εἶμαι, ἄντρα μου, καὶ φάγε με.

Ὕστερα τοῦ εἶπε :

—Ἕναμ bαλ̣λικάριν ἔγ̣γοιξιν dὴμ bόρταν gι ἦmbιμ μέσα.

Τότι ἦβγιν ἡ δράκους πάνου κι ἀνdαμώθηκιμ μὶ τοὺ πιδίν. Χαιρετίστηκαν gι εἶπιν dουν doὺ πιδίν :

—Ἰκειδὰ στὴβ βρύσην ἰξίασα τοὺ τὅιmbούκιμ μου, ἄμι κὶ φέρ' μου του.

Ἰπῆϊν ἡ δράκους κι 'ὲν ἀmbούρεσιν νὰ τοὺ σηκώσει, κι εἶπιν dουν :

—Ἐν ἔχει ἰδῶ τὅιmbούκιν.

Ὕστερα ἰπῆϊν ἡ ἀπατός του κὶ τό 'φεριν, gι εἶπιν dουν :

— Νάνdου, πού 'βρα του ἰβώ !

Κὶ λέει τουν :

—Ἰβὼ ἦρτα νὰ πάρου τὴβ βασιλουπούλλαν.

Λέει ἡ δράκους :

— Νὰ πουλ̣ιμήσουμουν gι ἂν ἀmbουρέσεις κὶ μὶ γικήσεις, νὰ τὴμ bάρεις.

Τοὺ προυὶ ἔπ̣ιασαν dὰ σπαθ̣ιά τουν gι ἰπουλέμησαν gὶ σκότωσιν doὺ πιδὶν doὺδ δράκουν gι ἰπῆριν dὴβ βασιλουπούλλαν. Ἅμ' ἡ βασιλουπούλλα 'ὲν ἔθελ̣ιν νὰ φύει ἀπού τοὺ παλάτιν gὶ τούν ἰκατάφεριν gι ἀπόμειναν ἰκεῖ.

Ἡ βασιλ̣λ̣ὰς εἶdιμ bού 'ὲν ἰφάγ̣ην doὺ πιδὶν gι ἰναγκάστηκιν νὰ μαέψει ξανὰ ἀσκέριν gὶ νὰ τοὺ στέλ̣ει.

Ἰπῆαν, ηὗραν doὺ παλάτιν gι ἰφάνανναν bὴβ βασιλοπούλλαν νὰ κατιβεῖ, αὐτὴ 'ὲν ἔθελ̣ιν. Τότι ἰκατέβην doὺ πιδίν, ἔπ̣ιασιν dὴν ἄλ̣υσιν, bού 'ταν ἰβdουμήνdα μέτρα κὶ τοὺς ἰσκούτωσιβ βούλους κι ἔφηκιμ μόνουν τρούς. Τούν ἕναν doὺν ἔκοψιν dὴμ μύτ̣ην dου, τούν ἄλλουν dὰ φτ̣ιά του κὶ τούν ἄλλουν dὴγ γλώσσαν dου κι εἶπιν dους :

— Νὰ πάϊτι νὰ πῆτι τούβ βασιλ̣λ̣ὰν νὰ μὴν ξαναστέλ̣ει ἰδῶ πέρα ἀσκέριν. Κι ἅμα θέλ̣ει νὰ στέλ̣λ̣ει, νὰ στέλ̣ει τούμ Μάν, νὰ κουρέψου τ' ἀρνιά.

Ἰπῆαν εἶπαν dα τούβ βασιλ̣λ̣ὰν gι ἡ βασιλ̣λ̣ὰς ἔβαλ̣ιμ bάλ̣ι τεmbίχιν: «Ὅπ̣ρ̣ιους ἀmbουρᾶ νὰ πάει νὰ σκουτώσει τοὺ θηρ̣ὶν νὰ φέρει τὴν gόρημ μου κὶ θὰ τούν gάμου γαmbρὸν gὶ 'ὰ τούδ δέκου κὶ τοὺ βασίλ̣ειόμ μου». Ἰπῆϊν ἕνας στραβὸς μ' ἕναμ μμάτιν gὶ τούν εἶπιν :

— Βασιλ̣λ̣ιά μου, ἰβὼ εἶμου ἰκανὸς νὰ πά' νὰ φέρου τὴν gόρησ σου.

Ἄς ἀφήκουμουν doὺσ στραβὸν gι ἂς ἔρτουμουσ στοὺ πιδὶμ μὶ τὴβ βασιλουπούλλαν, πού 'διν ἔγ̣ειρουν, ὅτι θὰ πάει ἕνας ι-στραβὸς νὰ τούν ι-σκουτώσει, νὰ πάρει τὴβ βασιλουπούλλαν. Ἰξισπάστηκιν gι ἰσηκώθηκιν gι εἶπιν dην :

— Μ̣ιὰμ Παρασκιβγὴμ μισημέριν, ἅμα δεῖς μ̣ιὰβ βάρκαν νά 'ρχιτι, εἶν' ἕνας ι-στραβὸς μέσα μ' ἕναμ ι-μμάτιν gι αὐτὸς θὰ μὶ σκουτώσει.

Κι εἶπιν doυν ἡ βασιλουπούλλα :

—Ἐν doὺ πιστεύγου. Ἰσὺ ἰσκούτωσις τόσους κι ἡ στραβὸς θὰ σκουτώσει ἰσέναν ;

Κι εἶπιν dην doὺ πιδίν :

—Ἅμα ἔρτει νὰ μὶ σκουτώσει, 'ὰ πάρεις τοὺ κουρμίμ μου, νὰ τοὺ μbαρσαμώσεις κὶ νὰ τοὺ κ̣λ̣ειδώσεις σὶ μ̣ιὰν gάμαραμ μέσα.

Μ̣ιὰμ Παρασκιβγήν, ἰκεῖ πού κάθουνdαν ἡ κόρη, εἶdιν dὴβ βάρκαν ἀπού μακριά. Τούν ἰξύπ̣γ̣ησιν gὶ τούν εἶπιν :

—Ἔρχιτι ἡ βάρκα.

Αὐτὸς λέει την :

Εἶdις του, πού σὶ τού 'πα, πού τού 'dα στούν γύπνουμ μου ; Τώρα θά 'ρτει ἡ στραβὸς κὶ θὰ μὶ σκουτώσει. Μόνουν νὰ κάμεις ἰκεῖνου πού σ' εἶπα, νὰ πάρεις τοὺ κουρμίμ μου, νὰ τοὺ μbαρσαμώσεις κὶ νὰ τοὺ κρύψεις σὶ μ̣ιὰν gάμαραμ μέσα.

Ἦβγιν ἡ στραβὸς ἀπού τὴβ βάρκαν gι ἦρτιν στοὺ παλάτιν gι ἔπ̣ιασιν νὰ βρίγ̣γ̣ει. Τότι ἐρεθίστην doὺ πιδὶν gι ἔπ̣ιασιν doὺ σπαθίν dου, κατίβηκιν gι ἔπ̣ιασιν bόλ̣ιμουμ μὶ τούσ στραβόν. Ἡ στραβὸς κάθουνdαμ μακριὰ κι αὐτὸς τούν ἔβλεπιμ bρουστά του. Πουλέμηγ̣γ̣ιμ μὲ τὰ μάγ̣ια τοῦ στραβοῦ. Ἰσκότωγ̣γ̣ιν ἕναν gὶ γένουνdαν ι-δυό. Ὕστερα ἀπού κόπουμ bουλ̣λ̣ὺν ἰπαραδόθηκιν doὺ πιδὶν gὶ πῆϊν ἡ στραβὸς κὶ σκότωσίν dουν. Τότι κατέβηκιν ἡ βασιλουπούλλα ἀπού τοὺ παλάτιν gὶ παρακάλεσιν doὺν ι-σταρβὸν gὶ πῆριν doὺσ σκουτουμένουν gὶ τούν ἔβαλ̣ιμ μὲς στὴν gάμαραν gι ἔφηκαν doὺ παλάτιν gι ἔφυαν gι ἰπῆαν στούβ βασιλ̣λ̣ιάν.

Ν' ἀφήκουμουν doὺβ βασιλ̣λ̣ιὰμ μὶ τούσ στραβὸν gὶ μὲ τὴν gόρην dου κὶ νὰ πιάσουμουν doὺ παλ̣λ̣ικάριν, πού τούν ἔσφιξιν doὺ δαχτυλίδιν d' ἀδαρφοῦ του κι ἔσταξιν dρούς στάλ̣ις γαῦμαν. Τότι πῆριν doὺν ι-δρόμουν gι ἰπῆϊν νὰ γυρεύγ̣γ̣ει τούν ἀδαρφόν dου.

Ἀφοῦ ἰπουρπάτηξιd δέκα μέρις, εἴκοσι μέρις, ἕναμ μήναν, ἔκατὅιν νὰ ξικουραστεῖ σ' ἕναν γίσκ̣ιουν gι ἀπού δίπλαν dου εἶχιμ μιάλ̣ην gκ̣ιόλαν. Ἔκουσιν ἀπού πάνου ἀπού τοὺ βουνὸμ μιάλουσ σαμαtάν. Γύρισιν gι εἶdιν ἕναμ μιάλουφ φίdιν gὶ κατέβηγ̣γ̣ιν gι εἶdιν dου κὶ πήαιγ̣γ̣ιν gουνdὰ στὴν gκ̣ιόλαν. Ἄξαφνα θουρᾶ τὴν gκ̣ιόλαν gι ἰφούσκωσιν gι ἔσπασιν doὺ κύμμαν. Τότι ἦβγιν ἕναν ἄλλου μιάλουφ φίdιν ἀπού μέσ' ἀπού τὴν gκ̣ιόλαν gι ἦβγιν στὴσ στιρ̣ιὰν gι ἰπ̣ιάστηκιμ μὶ τ' ἄλλου φίdιν gι ἰμάλλωνναν. Τῆς στιργ̣ιᾶς τοὺ φίdιν ἰσκότωσιν doὺ φίdιν dῆς gκ̣ιόλας κι ἔφηκίν dου κι ἔφυϊν. Ὕστερουν ἀπού μισὴν ὥραν ἀκούει ξανὰ σαμαtάν. γύρισιν gὶ νdράγ̣ηξιν gι εἶdιν doὺ φίdιν dῆς στιργ̣ιᾶς νὰ βαστᾶ ἕναφ φύλλουν

—Ἕνα παλικάρι ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ μπῆκε μέσα.

Τότε ἀνέβηκε ὁ δράκος πάνω κι ἀνταμώθηκε μὲ τὸ παιδί. Χαιρετιστήκανε καὶ τὸ παιδὶ τοῦ εἶπε :

—Ἐκεῖ δὰ στὴ βρύση ξέχασα τὸ τσιμπούκι, ἄμε καὶ φέρε μού το.

Πῆγε ὁ δράκος καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ σηκώσει καὶ τοῦ εἶπε :

— Δὲν ἔχει ἐδῶ τσιμπούκι.

Ὕστερα πῆγε ὁ ἴδιος καὶ τό 'φερε καὶ τοῦ εἶπε :

— Νάτο, ποὺ ἐγὼ τὸ βρῆκα.

Καὶ τοῦ λέει :

—Ἐγὼ ἦρθα νὰ πάρω τὴ βασιλοπούλα.

Λέει ὁ δράκος :

— Νὰ μπαλέψουμε, κι ἂν μπορέσεις καὶ μὲ νικήσεις, νὰ τὴν πάρεις.

Τὸ πρωὶ ἔπιασαν τὰ σπαθιά τους καὶ πολέμησαν καὶ σκότωσε τὸ παιδὶ τὸ δράκο καὶ πῆρε τὴ βασιλοπούλα. Μὰ ἡ βασιλοπούλα δὲν ἤθελε νὰ φύγει ἀπὸ τὸ παλάτι καὶ τὸν κατάφερε κι ἀπόμειναν ἐκεῖ.

Ὁ βασιλιὰς εἶδε ποὺ δὲ φάνηκε τὸ παιδὶ κι ἀναγκάστηκε νὰ μαζέψει ξανὰ στρατὸ καὶ νὰ τὸν στείλει.

Πῆγαν, βρῆκαν τὸ παλάτι καὶ φώναζαν τὴ βασιλοπούλα νὰ κατεβεῖ, αὐτὴ δὲν ἤθελε. Τότε κατέβηκε τὸ παιδί, ἔπιασε τὴν ἁλυσίδα, ποὺ ἦταν ἑβδομήντα μέτρα, καὶ τοὺς σκότωσε ὅλους κι ἄφησε μόνο τρεῖς. Τὸν ἕνα τοῦ ἔκοψε τὴ μύτη του, τὸν ἄλλο τ' αὐτιά του καὶ τὸν ἄλλο τὴν γλώσσα του καὶ τοὺς εἶπε :

— Νὰ πᾶτε νὰ πῆτε στὸν βασιλιὰ νὰ μὴ ξαναστείλει ἐδῶ πέρα στρατό. Κι ἄμα θέλει νὰ στείλει, νὰ στείλει τὸ Μάη, νὰ κουρέψω τ' ἀρνιά.

Πῆγαν, τὰ εἶπαν τοῦ βασιλιᾶ κι ὁ βασιλιὰς ἔβαλε κήρυκα : «Ὅποιος μπορεῖ νὰ πάει νὰ σκοτώσει τὸ θηρίο νὰ φέρει τὴν κόρη μου θὰ τὸν κάμω γαμπρὸ καὶ θὰ τοῦ δώσω τὸ βασίλειό μου».

Πῆγε ἕνας στραβὸς μ' ἕνα μάτι καὶ τοῦ εἶπε :

— Βασιλιά μου, ἐγὼ εἶμαι ἱκανὸς νὰ πάω νὰ φέρω τὴν κόρη σου.

Ἂς ἀφήσουμε τὸ στραβὸ κι ἂς ἔρθουμε στὸ παιδὶ μὲ τὴ βασιλοπούλα, ποὺ εἶδεν ὄνειρο, ὅτι θὰ πάει ἕνας στραβὸς νὰ τὸν σκοτώσει, νὰ πάρει τὴ βασιλοπούλα. Ξεσκεπάστηκε καὶ σηκώθηκε καὶ τῆς εἶπε :

— Μιὰ Παρασκευὴ μεσημέρι, ἄμα δεῖς μιὰ βάρκα νὰ 'ρχεται, εἶναι ἕνας στραβὸς μέσα μ' ἕνα μάτι κι αὐτὸς θὰ μὲ σκοτώσει.

Καὶ τοῦ εἶπε ἡ βασιλοπούλα :

— Δὲν τὸ πιστεύω. Ἐσὺ σκότωσες τόσους κι ὁ στραβὸς θὰ σκοτώσει ἐσένα ;

Καὶ τὸ παιδὶ τῆς εἶπε :

—Ἄμα ἔρθει νὰ μὲ σκοτώσει, θὰ πάρεις τὸ κορμί μου νὰ τὸ βαλσαμώσεις καὶ νὰ τὸ κλειδώσεις σὲ μιὰ κάμαρα μέσα.

Μιὰ Παρασκευή, ἐκεῖ ποὺ καθόντανε ἡ κόρη, εἶδε τὴ βάρκα ἀπὸ μακριά. Τὸν ξύπνησε καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἔρχεται ἡ βάρκα.

Αὐτὸς τῆς λέγει :

— Τὸ εἶδες, ποὺ σοῦ τό 'πα, ποὺ τὸ εἶδα στὸν ὕπνο μου ; Τώρα θά 'ρθει ὁ στραβὸς καὶ θὰ μὲ σκοτώσει. Μόνο νὰ κάμεις ἐκεῖνο ποὺ σοῦ εἶπα, νὰ πάρεις τὸ κορμί μου, νὰ τὸ βαλσαμώσεις καὶ νὰ τὸ κρύψεις σὲ μιὰ κάμαρα μέσα.

Βγῆκε ὁ στραβὸς ἀπὸ τὴ βάρκα καὶ ἦρθε στὸ παλάτι κι ἔπιασε νὰ βρίζει. Τότε ἐρεθίστηκε τὸ παιδὶ κι ἔπιασε τὸ σπαθί του, κατέβηκε κι ἔπιασε πόλεμο μὲ τὸ στραβό. Ὁ στραβὸς καθόντανε μακριὰ κι αὐτὸς τὸν ἔβλεπε μπροστά του. Πολεμοῦσε μὲ τὰ μάγια τοῦ στραβοῦ. Σκότωνε ἕναν καὶ γίνουνταν δυό. Ὕστερα ἀπὸ πολὺ κόπο παραδόθηκε τὸ παιδὶ καὶ πῆγε ὁ στραβὸς καὶ τὸν σκότωσε. Τότε κατέβηκε ἡ βασιλοπούλα ἀπὸ τὸ παλάτι καὶ παρακάλεσε τὸ στραβὸ καὶ πῆρε τὸν σκοτωμένο καὶ τὸν ἔβαλε μέσα στὴν κάμαρα κι ἄφησαν τὸ παλάτι κι ἔφυγαν καὶ πῆγαν στὸ βασιλιά.

Ν' ἀφήσουμε τὸ βασιλιὰ μὲ τὸ στραβὸ καὶ μὲ τὴν κόρη του καὶ νὰ πιάσουμε τὸ παλικάρι, ποὺ τὸν ἔσφιξε τὸ δαχτυλίδι τοῦ ἀδερφοῦ του κι ἔσταξαν τρεῖς στάλες αἷμα. Τότε πῆρε τὸ δρόμο καὶ πῆγε νὰ γυρεύει τὸν ἀδερφό του.

Ἀφοῦ περπάτησε δέκα μέρες, εἴκοσι μέρες, ἕνα μήνα, κάθισε νὰ ξεκουραστεῖ σ' ἕνα ἴσκιο καὶ στὰ δίπλα του εἶχε μιὰ μεγάλη λίμνη. Ἄκουσε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὸ βουνὸ μεγάλο σαματά. Γύρισε καὶ εἶδε ἕνα μεγάλο φίδι καὶ κατέβαινε καὶ τὸ εἶδε νὰ πηγαίνει κοντὰ στὴ λίμνη. Ἄξαφνα θωρᾶ τὴ λίμνη καὶ φούσκωσε κι ἔσπασε τὸ κύμα. Τότε βγῆκε ἕνα ἄλλο μεγάλο φίδι ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴ λίμνη καὶ βγῆκε στὴ στεριὰ καὶ πιάστηκε μὲ τὸ ἄλλο τὸ φίδι καὶ μάλωναν. Τῆς στεριᾶς τὸ φίδι σκότωσε τὸ φίδι τῆς λίμνης καὶ τὸ ἄφησε κι ἔφυγε. Ὕστερα ἀπὸ μισὴ ὥρα ἀκούει ξανὰ σα-

ι-πλατύν, ἰπῆϊν gι ἔλειψισ στοὺ σκουτουμένουφ φίδιν gι ἰζουνdάνεψίν dου κι ἰφιλήθηκαν gι ἔφυϊν dοὺ ἕνασ στὴν gκιόλαν gὶ τ' ἄλλου στοὺ βουνόν. Κι εἶπιμ μαναχός του : «Ἄντζαμμου νὰ πάου κι ἰβὼ νὰ πιάσου φύλλουν gι ἀμbουρᾶ νὰ μὶ χρειαστεῖ ;» Ἰπῆϊν κι ἔπιασιν dοὺ φύλλουν gι ἰπῆϊν gι ηὗριν dὰ γίδια τὰ φύλλα κι ἔκοψιν gάμbοσα.

Ἰπῆϊν gι ηὗριν dοὺ παλάτιν. Εἶδιν dὰ κόκκαλα τοῦ σκουτουμένουν κι εἶδιν gὶ τὴβ βρύσην μὲ τὴν gαβάκαν. Τότι εἶπιν : «Ἄντζαμμου ἡ ἀδαρφός μου ἰδῶ εἶγιν σκουτουμένους;» Ἰνdράγηξιν gι 'ὲν dοὺν ηὗβριν, ὕστερουν ἰπῆϊμ μὲς στοὺ παλάτιν gὶ τοὺν ηὗριν, ἰκουπάγησιν ἀποὺ τὰ φύλλα κὶ τὰ 'τριψιμ bάνου στοὺν ἀπουθαμμένουν gι ἄξαφνα ζουνdάνεψιν. Ἰφιλήθηκαν μὶ τοὺν ἀδαρφόν dου κι εἶπιν dουν :

— Τί βαρειὰ ποὺ κοιμούμουν gι ἀλαφρὰ ποὺ ξύπγησα !

Λέει τουν :

—Ἐν ἰκοιμούσουν, ἀποθαμμένους ἦσουν !

Ἔφυαν gὶ οἱ δυὸ κι ἰπῆασ στοῦ βασιλιᾶ τὴμ bουλιτείαν. Τοὺ πιδὶν ἔμαθιμ bοὺ 'ὲν ἰπανdρέφτηκιν ἀκόμα μὶ τοὺσ στραβὸν ἡ βασιλουπούλλα. Ἰπέρασιν ἀποὺ κάτου ἀποὺ τοὺ βασιλικὸμ bαλάτιν gι εἶδιν dὴν gόρην εἰς τοὺ μbαλκόγιν gι εἶπιν dην :

—Ἔλα κάτου κὶ 'ὰ σὶ ποῦ.

Ἰκατέβην ἡ κόρη κι εἶπιν dην :

— Γρούγησίς μου ; Εἶμου κεῖνους ποὺ σκούτουσα τοὺδ δράκουν gι ὕστερα μὶ σκούτωσιν ἡ στραβός, κι εἶπα σι ποὺ θά 'ρτει μὴ τὴβ βάρκαμ μὶ τό 'ναμ bαγγίν, ποὺ εἶπασι, ἅμα μὶ σκουτώσει, νὰ μὶ βάλεις μὲς τὴν gάμαραν gὶ νὰ μὶ κρύψεις κὶ μ' ἔκρυψεις κὶ τώρα ζουνdάνεψα κι ἦρτα. Νὰ νdραγήξεις νὰ σὶ πεῖ ἡ στραβὸς ποῦ 'γ' ἡ δύναμή του.

Εἶπιν dουν «gαλά», κι ἰχαιρέτησίν dην gι ἔφυϊν.

Ὕστερα ἰπῆϊν ἡ στραβός, κὶ ρουτᾶ τουν, ποῦ ἔχει τὴδ δύναμίν dου. Νὰ μὴν dὰ πουλλουοῦμουν, γαιτὶ ἡ γύχτις εἶγιμ μικρές, κὶ τὰ πιδιὰ γυστάννουν, ἡ στραβὸς 'ὲν ἔθελιν νὰ τοὺ πεῖ. Αὐτὴ ἔκαμιν dοὺν ἄρρουστουν gὶ τότι ἡ στραβὸς ἀναγκάστηκιν νὰ τῆς τοὺ πεῖ κὶ λέει την :

—Ἡ δύναμή μου εἶγισ σ' ἔναμ ψηλὸβ βουνόν, σὶ μιὰσ σπηλιάμ μέσα. Ἰκεῖ εἶγιν ἕναν gλουβὶν gι ἔχει μέσα τρία πιλιστέρια, ἕναμ μαῦρουν, ἕναν gόκκινουν gι ἕναν ἄσπρουν. Τοὺ μαῦρουν εἶγιν dὰ μάγια μου, τοὺ κόκκινουν ἡ δύναμή μου κὶ τἄσπρουν dοὺ φῶς μου. Ἄμ ἰκεῖ ποὺ 'γιν, μηη κανένας 'ὲν ἀμbουρᾶ νὰ πάει, μόνουν ἄν ζουνdανέψει τοῦ παλικάριμ bοὺ σκούτωσα κὶ σ' ἰπῆρα. Ἰκεῖ ἔχει ἕναθ θηριὸσ σὰ γουρούνα κὶ τοὺ πιριμέγει. Γιὰ τὰ κεῖνου κανένας 'ὲν ἀμbουρᾶ νά 'μbει.

Ὕστερουν πῆϊν dοὺ πιδίν, gι εἶπιν τής τα ἡ βασιλοπούλλα. Χαμέτα ἰκεῖνους ἰσηκώθην gι ἰπῆριν dοὺδ δρόμουν gι πῆϊν κι ηὗριν μιὰμ μιάλημ bουλιτείαν gὶ πῆϊν gὶ γύρεψιδ δουλειάγγιὰ νὰ δουλέψει. Κὶ τοὺν εἶπιν ἡ ποπὰς τοῦ χωριοῦ :

—Ἀμbουρᾶς κὶ κάμγεις τοὺν τὄουπάγην ;

Εἶπιν dοὺ πιδίν :

—Ἡ δουλειά μου αὐτή 'γιν.

Κὶ πῆριν dουν ἡ ποπὰς στοὺ σπίτιν dου, κὶ λέει τουν :

— Τοὺ προυνὸθ θὰ σὶ μιτρήσου ἰγιγήνdα κατὄίκις. Θὰ τὶς παίρεις σὶ βοῦλα τὰ μέρη, μόνουσ σὶ κεῖνου τοὺ ψηλὸν dοὺ βουνόν, στὴν gουρφὴν νὰ μὴν dὶς βγάλεις.

Τοὺ προυὶ ἰμέτρησιν ἰγιγήνdα κατὄίκις κὶ τὶς ἔδεκισ στοὺ πιδὶν gὶ τὶς πῆριν στὴβ βουσκήν. Τοὺ πιδίν ἰτράβηξιν ἴσια πάνου στοὺ βουνόν, ποὺ ἦταν dοὺ θηριόν. Πῆριν dὶς κατὄίκις, ἕνα δυὸ ὥρις δρόμουμ bάνου στὴμ μύτην dοῦ βουνοῦ. Ἔκουσιν ἕναμ μιάλουσ σαματὰν gι ἕναμ μουγγρησμόν gι ἰκατέβαιγγιν. Βλέπει τὴγ γουρούναν gὶ λέει τουν :

— Τί 'υρεύγεις, πρὲ ἰσύ, ἰδῶ, στὰ σύνουρά μου ; Ἰδῶ πουλλὶμ bιτάμινουν 'ὲμ bιρνᾶ κι ἰσὺ τί 'υρεύγεις ;

Κατήβαιγγιν ἡ γουρούνα κὶ πῆϊν gὶ τοὺ πιδὶν gι ἁρπάκτηκάσιν. Πότι ἡ γουρούνα ἀποὺ κάτου, πότι τοὺ πιδίν. Τοὺ βράδυ κουράστηκαν gὶ οἱ δυό. Ἰτραβήχτιν ἡ ἕνας στὴμ μιὰμ μιριὰν gι ἡ ἄλλους στὴν ἄλλην. Τότι εἶπιν ἡ γουρούνα :

—Ἄχ, πρὲ πούστη, κι ἂς εἶχα μιὰν ὀκὰβ βαλάγγια νὰ φάου κὶ κάμbοσηλ λάσπην 'ὰ κυλιστοῦ, 'ὰ σὶ κάμου τοὺ πιὸ μιάλουσ σου κουμμάτιν ἴσα μὶ τοὺ φτίσ σου !

Λέει την gὶ τοὺ πιδίν :

— Χάτι, μαρὴ πουτάνα, κι ἂν εἶχα τοῦ παπᾶ τὴμ μικρὴν dὴν gόρην νὰ μὶ δέκει ἕναν dάκουμ bαξιμάδιν νὰ φάου, κι ἕναμ bουτήριν gρασὶν νὰ πιοῦ κὶ νὰ τὴφ φιλήσου κὶ δυὸ φουρές, νὰ πατήσου τό 'να σου πόδιν gάτου κὶ τ' ἄλλου νὰ τοὺ τραβήξου, νὰ σὶ ξισκίσου σὰν dὴν ἔργιθαν.

Ἔφυϊν ἡ γουρούνα κὶ ἰπῆριν gὶ τοὺ πιδὶν dὶς κατὄίκις κι ἰκατήβισ στοὺ χουριόν.

Ἄμα τὶς εἶδιν ἡ ποπὰς κι ἡ παπαδιά, ἰθάμμαξαν gι εἶπασιν :

—Ἄντζαμμου ποῦ τὶς ἰπῆϊν gὶ τὶς ἰβόσκησιν τὶς κατὄίκις ; Ἰβὼ τοὺ πρωὶ 'ὰ φύου ἀποὺ πίσου του νὰ δοῦ, ποῦ τὶς πάει. Ἄραϊ νὰ ψόφησιν dοὺ θηριὸν gι 'ὲν dοὺ ξέρουμουν ἰμές;

Ἔρμεξαν dὶς κατὄίκις, κι ἐκεῖ πὄβγαλλαν πιγήνdα 'κάδις γάλα, ἔβγαλαν οὐγδόνdα.

Τοὺ προυὶ ποὺ ξημέρωσιν ἰμέτρησάν dουν τὶς κατὄίκις κὶ τὶς ἰπῆριν gι ἔφυϊν.

Ἄμα ἔφυϊν dοὺ πιδίν, ἔφυϊν gι ἡ ποπὰς ἀποὺ πίσου του

ματά, γύρισε καὶ κοίταξε κι εἶδε τὸ φίδι τῆς στεριᾶς νὰ βαστᾶ ἕνα φύλλο πλατύ, πῆγε καὶ τὸ ἄλειψε στὸ σκοτωμένο φίδι καὶ τὸ ζωντάνεψε καὶ φιλήθηκαν κι ἔφυγε τὸ ἕνα στὴ λίμνη καὶ τὸ ἄλλο στὸ βουνό. Καὶ εἶπε μοναχός του : «Ἄραγε νὰ πάω κι ἐγὼ νὰ πιάσω τὸ φύλλο κι ἴσως μπορεῖ νὰ μοῦ χρειαστεῖ ;». Πῆγε κι ἔπιασε τὸ φύλλο καὶ πῆγε καὶ βρῆκε τὰ ἴδια τὰ φύλλα κι ἔκοψε κάμποσα.

Πῆγε καὶ βρῆκε τὸ παλάτι. Εἶδε τὰ κόκαλα τῶν σκοτωμένων καὶ εἶδε καὶ τὴ βρύση μὲ τὸν πλάτανο. Τότε εἶπε : «Ἄραγε ὁ ἀδερφός μου ἐδῶ εἶναι σκοτωμένος ;». Κοίταξε καὶ δὲν τὸν βρῆκε, ὕστερα πῆγε μέσα στὸ παλάτι καὶ τὸν βρῆκε. Κοπάνισε μερικὰ φύλλα καὶ τὰ ἔτριψε πάνω στὸν πεθαμένο κι ἄξαφνα ζωντάνεψε. Φιλήθηκε μὲ τὸν ἀδερφό του καὶ τοῦ εἶπε :

— Τί βαριὰ ποὺ κοιμόμουνα κι ἀλαφρὰ ξύπνησα !

Τοῦ λέει :

— Δὲν κοιμόσουνα, ἤσουν ἀποθαμένος !

Ἔφυγαν καὶ οἱ δυὸ καὶ πῆγαν στοῦ βασιλιᾶ τὴν πολιτεία. Τὸ παιδὶ ἔμαθε πὼς δὲν παντρεύτηκε μὲ τὸν στραβὸ ἡ βασιλοπούλα. Πέρασε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ βασιλικὸ παλάτι καὶ εἶδε τὴν κόρη στὸ μπαλκόνι καὶ τῆς εἶπε :

—Ἔλα κάτω καὶ θὰ σοῦ πῶ.

Κατέβηκε ἡ κόρη καὶ τῆς εἶπε :

— Μὲ γνώρισες ; Εἶμαι ἐκεῖνος ποὺ σκότωσα τὸ δράκο κι ὕστερα μὲ σκότωσε ὁ στραβός, καὶ σοῦ εἶπα πὼς θά 'ρθει μὲ τὴ βάρκα μὲ τὸ ἕνα πανί, καὶ σοῦ εἶπα, ἅμα μὲ σκοτώσει, νὰ μὲ βάλεις μὲς στὴν κάμαρα καὶ νὰ μὲ κρύψεις καὶ μ' ἔκρυψες καὶ τώρα ζωντάνεψα κι ἦρθα. Νὰ κοιτάξεις νὰ σοῦ πεῖ ὁ στραβός, ποῦ εἶναι ἡ δύναμή του.

Τοῦ εἶπε «καλά», καὶ τὴν ἐχαιρέτησε κι ἔφυγε.

Ὕστερα πῆγε ὁ στραβός, καὶ τὸν ρωτᾶ, ποῦ ἔχει τὴ δύναμή του. Νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε, γιατὶ οἱ νύχτες εἶναι μικρὲς καὶ τὰ παιδιὰ νυστάζουν, ὁ στραβὸς δὲν ἤθελε νὰ τὸ πεῖ. Αὐτὴ ἔκαμε τὴν ἄρρωστη καὶ τότε ὁ στραβὸς ἀναγκάστηκε νὰ τῆς τὸ πεῖ καὶ τῆς λέει :

—Ἡ δύναμή μου εἶναι σ' ἕνα ψηλὸ βουνό, σὲ μιὰ σπηλιὰ μέσα. Ἐκεῖ εἶναι ἕνα κλουβὶ κι ἔχει μέσα τρία περιστέρια, ἕνα μαῦρο, ἕνα κόκκινο κι ἕνα ἄσπρο. Τὸ μαῦρο εἶναι τὰ μάγια μου, τὸ κόκκινο ἡ δύναμή μου καὶ τὸ ἄσπρο τὸ φῶς μου. Ὅμως, ἐκεῖ ποὺ εἶναι, κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πάει, μόνο ἂν ζωντανέψει τὸ παλικάρι ποὺ σκότωσα καὶ σὲ πῆρα. Ἐκεῖ ἔχει ἕνα θηρίο σὰ γουρούνα καὶ τὸ περιμένει. Γι' αὐτὸ κανεὶς δὲν μπορεῖ νά 'μπει.

Ὕστερα πῆγε τὸ παιδί, καὶ τοῦ τὰ εἶπε ἡ βασιλοπούλα. Ἀμέσως ἐκεῖνος σηκώθηκε καὶ πῆρε τὸ δρόμο καὶ πῆγε καὶ βρῆκε μιὰ μεγάλη πολιτεία καὶ πῆγε καὶ γύρεψε δουλειὰ γιὰ νὰ δουλέψει. Καὶ τοῦ εἶπε ὁ παπὰς τοῦ χωριοῦ :

— Μπορεῖς νὰ κάνεις τὸν τσομπάνο ;

Εἶπε τὸ παιδί :

—Ἡ δουλειά μου αὐτὴ εἶναι.

Καὶ τὸν πῆρε ὁ παπὰς στὸ σπίτι του καὶ τοῦ λέγει :

—Τὸ πρωὶ θὰ σοῦ μετρήσω ἐνενήντα κατσίκες. Θὰ τὶς πᾶς σὲ ὅλα τὰ μέρη, μόνο σὲ κεῖνο τὸ ψηλὸ τὸ βουνό, στὴν κορφή, νὰ μὴν τὶς βγάλεις.

Τὸ πρωὶ μέτρησε ἐνενήντα κατσίκες καὶ τὶς ἔδωσε στὸ παιδὶ καὶ τὶς πῆρε στὴ βοσκή. Τὸ παιδὶ τράβηξε ἴσια πάνω στὸ βουνό, ποὺ ἦταν τὸ θηρίο. Πῆρε τὶς κατσίκες, μιά, δυὸ ὧρες δρόμο πάνω στὴ μύτη τοῦ βουνοῦ. Ἄκουσε ἕνα μεγάλο σαματὰ κι ἕνα μουγκρητὸ καὶ κατέβαινε. Βλέπει τὴ γουρούνα καὶ τοῦ λέγει :

—Τί γυρεύεις, πρὲ σύ, ἐδῶ, στὰ σύνορά μου ; Ἐδῶ πουλὶ πετάμενο δὲν περνᾶ κι ἐσὺ τί γυρεύεις ;

Κατέβαινε ἡ γουρούνα καὶ πῆγε καὶ τὸ παιδὶ κι ἁρπακτήκανε. Πότε ἡ γουρούνα ἀπὸ κάτω, πότε τὸ παιδί. Τὸ βράδυ κουραστήκανε καὶ οἱ δυό. Τραβήχτηκε ὁ ἕνας στὴ μιὰ μεριὰ κι ὁ ἄλλος στὴν ἄλλη. Τότε εἶπε ἡ γουρούνα :

—Ἄχ, βρὲ πούστη, κι ἂς εἶχα μιὰ ὀκὰ βαλανίδια νὰ φάω καὶ κάμποση λάσπη νὰ κυλιστῶ, νὰ σοῦ κάμω τὸ πιὸ μεγάλο σου κομμάτι ὅσο μὲ τὸ 'φτί σου.

Τῆς λέγει καὶ τὸ παιδί :

—Ἄντε, μωρὴ πουτάνα, κι ἂν εἶχα τοῦ παπᾶ τὴ μικρὴ τὴν κόρη νὰ μοῦ δώσει ἕνα τάκο παξιμάδια νὰ φάγω, κι ἕνα ποτήρι κρασὶ νὰ πιῶ καὶ νὰ τὴ φιλήσω καὶ δυὸ φορές, νὰ πατήσω τὸ ἕνα σου τὸ πόδι κάτω καὶ τ' ἄλλο νὰ τὸ τραβήξω, νὰ σὲ ξεσκίσω σὰν τὴν ὄρνιθα.

Ἔφυγε ἡ γουρούνα καὶ πῆρε καὶ τὸ παιδὶ τὶς κατσίκες καὶ κατέβηκε στὸ χωριό.

Ἅμα τὶς εἶδε ὁ παπὰς καὶ ἡ παπαδιά, θαυμάσανε κι εἶπανε :

—Ἄραγε ποῦ νὰ τὶς πῆγε καὶ νὰ βόσκησε τὶς κατσίκες ; Ἐγὼ τὸ πρωὶ θὰ φύγω πίσω του νὰ δῶ ποῦ τὶς πῆγε. Ἄραγε νὰ ψόφησε τὸ θηρίο καὶ δὲν τὸ ξέρουμε ἐμεῖς ;

Ἄρμεξαν τὶς κατσίκες, κι ἐκεῖ ποὺ βγάζανε πενήντα ὀκάδες γάλα, ἔβγαλαν ὀγδόντα.

Τὸ πρωὶ ποὺ ξημέρωσε τοῦ μέτρησαν τὶς κατσίκες καὶ τὶς πῆρε κι ἔφυγε.

Ἅμα ἔφυγε τὸ παιδί, ἔφυγε κι ὁ παπὰς ἀπὸ πίσω του

κὶ κέταζιν, πού 'ὰ τὶς πάει. Θουρᾶ τουν, κι ἰπῆριν doὺν ἀγήφορουγ γιὰ τὴμ μύτὴν doῦ βουνοῦ, κατὰ κεῖ πού 'ταν doὺ θηριόν. Τότι ἀκούει ἡ ποπὰς ἔναμ μιάλουσ σαματὰν ἀπού τοὺ βουνὸν gὶ ἰκατέβαιγγιν. Ndρανᾶ τὴγ γουρούναν, κι ἤρτιν gι ἰπιάστηκιμ μὶ τοὺ πιδίν. 'Η ποπὰς ἀποὺ τούφ φόουν dου κρύφτηκιν. Αὐτὲ πουλέμηνναν ἔσα μὶ τοὺ βράδυν. Πότ' ἀποὺ κάτου ἡ ἕνας, πότι ἡ ἄλλους. Τότι κουράστηκάσιν gι ἰτραβήκτηκάσιν ἡ ἕνας στὴμ μιὰμ μιριὰν gι ἡ ἄλλους στὴν ἄλλην.

Λέει πάλι ἡ γουρούνα :

— Χάτι, πρὲ πούστη, κι ἂς εἶχα μιὰν ὀκὰβ βαλάγγια νὰ φάου κὶ κουμμάτιλ λάσπην νὰ κυλιστοῦ κι 'ὰ σὶ κάμου τοὺ πιὸ μιάλουσ σου κουμμάτιν ἔσα μὶ τοὺ φτίσ σου !

Λέει κὶ τοὺ πιδίν :

— Χάτι, μαρὴ ἠουτάνα, κι ἂς εἶχα τοῦ παπᾶ τὴν gόρην dὴμ μικρήν, νὰ μὶ δέκει ἕναν dάκουμ baξιμάδιν, νὰ φάου κι ἕναμ βουτήριν gρασίν, νὰ πιοῦ κὶ νὰ τὴφ φιλήσου κιέλα δυὸ φουρές, νὰ σὶ ξισκίσου χὰν dὴν ἔργιθαν !

Ἔφυϊν ἡ γουρούνα στὴσ σπηλλιὰν gι ἰπῆριν doὺ πιδὶν dὶς κατσίκις νὰ πάει στοὺ χουριόν. Νὰ μὴν dὰ πουλλουλουοῦμουν, γιατὶ οἱ γύχτις εἶγιμ μικρὲς κὶ τὰ πιδιὰ γυστάννουν. Ἔτρεξιν πλιὸν gὶ ἡ ποπὰς πλιὰ γλήορα κι εἶπιν dα βοῦλα στὴμ baπαδιάν, ὅσα ἔκουσιν gι ὅσα εἶπιν, κὶ λέει την :

— Τοὺ προυὶ θά 'ρτει ἡ κόρη μαζὶν νὰ βαστᾶ τοὺ παξιμάδιν gὶ τοὺ πουτούριμ μὶ τοὺ κρασὶν gι αὐτὸν ἰμὲς 'ὰ τοὺν gάμουμουν γαmbρόν.

Ἔφεριν doὺ πιδὶμ βάλι τὶς κατσίκις κι ἔβγαλαμ bιὸ πουλλὺγ γάλας κι ρώτηξάν doυμ βάλι, ποῦ τὶς ἰπῆϊν gὶ τὶς ἰβόσκησιν dὶς κατσίκις, κι εἶπιν αὐτός :

Ἔσα τόουνά.

Κι ἔδειξιν.

Τοὺ προυνὸν πάλιν ἡ ποπὰς μέτρησιν dὶς κατσίκις κὶ παράδωκίν dης στοὺ πιδὶν gὶ τὶς ἰπῆρισ στὴβ βουσκήν. Ὕστερουν ἡ ποπὰς ἰπῆριν dὴν gόρην dου τὴμ μιτσήν, τοὺν τάκουμ μὶ τοὺ παξιμάδιν gὶ τοὺ πουτήριμ μὶ τοὺ κρασίν.

'Ιπῆϊν gι ἰπιάστηκαμ βάλι τοὺ παλλικάριμ μὶ τὴγ γουρούναν ἀποὺ τοὺ προυὶ ἔσαμι τοὺ βράδυ. Τοὺ βράδυ κουράστηκάσιν gι ἰτραβήχτηκάσιν, ἡ γουρούνα στὴμ μιὰμ μιριὰν gὶ τοὺ παλλικάρισ στὴν ἄλλην. Κι εἶπιμ βάλι ἡ γουρούνα :

— Χάτι, πρὲ πούστη, ἂς εἶχα μιὰν ὀκὰβ βαλάγγια, νὰ φάου κὶ κουμμάτιλ λάσπην νὰ κυλιστοῦ κὶ νὰ κάμου τοὺ πιὸ μιάλουσ σου κουμμάτισ σὰν doὺ φτίσ σου.

Λέει κὶ τοὺ πιδίν :

— Χάτι, μαρὴ ἠουτάνα, κι ἂς εἶχα τοῦ ποπᾶ τὴμ μιτσὴν dὴν gόρην, νὰ μὶ δέκει ἕναν dάκουμ φαξιμάδιν νὰ φάου κι ἕναμ βουτήριν gρασὶν νὰ πιοῦ κὶ νὰ τὴφ φιλήσου κι ἕνα δυὸ φουρές, νὰ σὶ ξισχίσου χὰν dὴν ἔργιθαν !

Τότι χαμέτα ἔστελιν ἡ ποπὰς τὴν gόρην dου κι ἔδεκίν dουν doὺν dάκουν doὺ παξιμάδιν gὶ τοὺν ἔφαϊν, ἔδεκιν gὶ τοὺ κρασὶν gὶ τοὺ 'πγιν gὶ τὴν ἰφίλησιν gὶ δυὸ φουρές. Τότι ρίχτει κάτου τὴγ γουρούναν gὶ τὴμ bατᾶ τοὺ ἕναν dης τοὺ πόδιν gὶ τὴν dραβᾶ κι τ' ἄλλου κὶ τὴν ἰξέσκισισ σὰν τὴν ἔργιθαν gι ἔρριξιν doὺ ἕναν doὺ κουμμάτισ στὴν ἀνατουλὴν gὶ τ' ἄλλου της στὴδ δύσην. Τότι ἰμάζεψιν dὶς κατσίκις κὶ τὶς ἔδεκιν doὺμ ποπὰν gι ἰκεῖνους ἰπῆϊσ στὴσ σπηλλιὰν gι ηὗριν doὺ κλουβὶμ μὶ τὰ πιλιστέριγα. Χαμέτα ἔπγιξιν doὺ μαῦρουν doὺ πιλιστέριν gὶ χάλασιν dὰ μάγια τοῦ στραβοῦ. Τότι κατίβηκισ στοὺ χουριὸν gι ἰκοιμήθηκιν gι τοῦ προυὶ εἶπιν doὺμ ποπάν :

—'Ιβώ, ποπά, φεύγου, ἰβὼ ἤρτα μόνουν νὰ σκουτώσου τὴγ γουρούναν.

'Η ποπὰς λέει τουν :

— Νὰ πουμέγεις, πιδίμ μου, νὰ σὶ κάμου γαmbρόμ μου !

'Ικεῖνους εἶπιν :

— Βόχι. 'Ιβὼ θὰ φύου. Σκούτωσα τὴγ γουρούναν gὶ σᾶς ἔφηκα χόρτουμ βουλλὺν νὰ βόσκιτι τὰ κατσίκια.

'Ισηκώθην doὺ πιδὶν gι ἰπῆϊσ στὴμ βουλιτείαν doῦ βασιλλιᾶ κι ἀνdάμωσιν dὴβ βασιλοπούλλαν gὶ τὴν εἶπιν βοὺ σκούτωσιν dὴγ γουρούναν gὶ ἰπῆριν dὰ πιλιστέριγα. Τὴν ἔδειξιν doὺ κόκκινουμ μὶ τ' ἄσπρουν gὶ εἶπιν dην :

— Τοὺ μαῦρουν dό 'πγιξα κὶ 'χάλασα τὰ μάγια τοῦ στραβοῦ. Τώρα θὰ πγίξου κὶ τοὺ κόκκινουν, γιὰ νὰ κόψου κὶ τὴδ δύναμήν dου.

Καλὰ τοὺ 'πιν, καλὰ τό 'καμιν. Ἔπγιξιν doὺ κόκκινουμ biλιστέριν.

Τότι ἡ στραβός, χαμέτα ἔχασιν dὴδ δύναμήν dου κι ἰξάπλωσισ στοὺ στρῶμμαν. Τότι ἔδωσιχ χαπάριν στοὺβ βασιλλιὰγ γιὰ νὰ πάει γιατρόν. Τότι εἶπιν ἡ κόρη τοὺμ βατέραν dης :

— Αὐτός, πατέρα, ἔφυαν dὰ μάγια του κι ἡ δύναμή του. Τώρα θὰ φύει κὶ τοὺ φῶς του, γιατὶ αὐτὸς ἰσκούτωσιν doὺν ἄντραμ μου μὶ τὰ μάγια κι ὄχι μὶ τὴδ δύναμην. Γιατὶ τοὺδ δράκουν 'ὲν doὺν ἰσκούτωσιν ἡ στραβός, τοὺν ἰσκούτωσιν ἡ ἄνdρας μου. Φταίχου ἰβώ, πού 'ὲν doὺν ἔφηκα νὰ 'ρτουμουν dότι, πού σκούτωσιν τοὺδ δράκουν, κι τότι ἤρτιν ἡ στραβός, κι ἰσκούτωσίν doυν ἄνdραμ μου. 'Ιβὼ τώρα θέλου τοὺν ἄνdραμ μου, 'ὲν θέλου τοὺσ στραβόν.

Τότι ἡ βασιλλιὰς κι ἡ βασίλισσα εἶπαν dην νὰ δείξει ποιὸς εἶγιν ἡ ἄνdρας της. Χαμέτα ἔστελιν ἡ κόρη κὶ φάναξάν doυν gι ἤρτισ στοὺ παλάτιν. Κι ἡ κόρη λέει τους :

καὶ κοίταζε, ποῦ θὰ τὶς πάει. Καὶ τὸν βλέπει, ποὺ πῆρε τὸν ἀνήφορο γιὰ τὴ μύτη τοῦ βουνοῦ, κατὰ κεῖ ποὺ ἦταν τὸ θηρίο. Τότε ἀκούει ὁ παπὰς ἕνα μεγάλο σαματὰ νὰ κατεβαίνει ἀπὸ τὸ βουνὸ καὶ βλέπει τὴ γουρούνα, ποὺ ἦρθε καὶ πάλευε μὲ τὸ παιδί. Ὁ παπὰς ἀπὸ τὸ φόβο του κρύφτηκε. Αὐτοὶ πολεμοῦσαν ἕως τὸ βράδυ. Πότε ἀπὸ κάτω ὁ ἕνας, πότε ὁ ἄλλος. Τότε κουράστηκαν καὶ τραβηχτήκανε ὁ ἕνας στὴ μιὰ μεριὰ κι ὁ ἄλλος στὴν ἄλλη. Λέει πάλι ἡ γουρούνα :

—Ἄντε, βρὲ πούστη, κι ἂς εἶχα μιὰ ὀκὰ βαλανίδια νὰ φάω καὶ κομμάτι λάσπη νὰ κυλιστῶ καὶ νὰ σὲ κάμω τὸ πιὸ μεγάλο σου κομμάτι ὅσο μὲ τὸ 'φτί σου.

Λέγει καὶ τὸ παιδί :

—Ἄντε, μωρὴ πουτάνα, κι ἂς εἶχα τοῦ παπᾶ τὴν κόρη τὴ μικρή, νὰ μοῦ δώσει ἕνα τάκο παξιμάδια νὰ φάγω κι ἕνα ποτήρι κρασὶ νὰ πιῶ καὶ νὰ τὴ φιλήσω κιόλα δυὸ φορές, νὰ σὲ ξεσκίσω σὰν τὴν ὄρνιθα !

Ἔφυγε ἡ γουρούνα στὴ σπηλιὰ καὶ πῆρε τὸ παιδὶ τὶς κατσίκες νὰ πάει στὸ χωριό.

Νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε, γιατὶ οἱ νύχτες εἶναι μικρὲς καὶ τὰ παιδιὰ νυστάζουν, ἔτρεξε πιὰ κι ὁ παπὰς πιὸ γρήγορα καὶ πῆγε καὶ τὰ εἶπε ὅλα στὴν παπαδιά, ὅσα ἄκουσε κι ὅσα εἶπε, καὶ τῆς λέγει :

—Τὸ πρωὶ θά 'ρτει ἡ κόρη μαζὶ νὰ βαστᾶ τὰ παξιμάδια καὶ τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρασὶ κι αὐτὸν ἐμεῖς νὰ τὸν κάνουμε γαμπρό.

Ἔφερε τὸ παιδὶ πάλι τὶς κατσίκες καὶ ἔβγαλαν πιὸ πολὺ γάλα καὶ τὸν ρώτησαν πάλι, ποῦ τὶς πῆγε καὶ τὶς ἔβοσκε τὶς κατσίκες, κι εἶπε αὐτός :

— Κάπου ἐδῶ.

Κι ἔδειξε.

Τὸ πρωὶ πάλι ὁ παπὰς μέτρησε τὶς κατσίκες καὶ τὶς παράδωσε στὸ παιδὶ καὶ τὶς πῆρε στὴ βοσκή. Ὕστερα ὁ παπὰς πῆρε τὴν κόρη του τὴ μικρή, τὸν τάκο μὲ τὰ παξιμάδια καὶ τὸ ποτήρι μὲ τὸ κρασί.

Πῆγε καὶ πιάστηκε πάλι τὸ παλικάρι μὲ τὴ γουρούνα ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ. Τὸ βράδυ κουραστήκανε καὶ τραβηχτήκανε, ἡ γουρούνα στὴ μιὰ μεριὰ καὶ τὸ παλικάρι στὴν ἄλλη. Καὶ εἶπε πάλι ἡ γουρούνα :

—Ἄντε, βρὲ πούστη, ἂς εἶχα μιὰ ὀκὰ βαλανίδια νὰ φάω καὶ κομμάτι λάσπη νὰ κυλιστῶ καὶ νὰ κάμω τὸ πιὸ μεγάλο σου κομμάτι σὰν τὸ 'φτί σου.

Λέγει καὶ τὸ παιδί :

—Ἄντε, μωρὴ πουτάνα, κι ἂς εἶχα τοῦ παπᾶ τὴ μικρὴ τὴν κόρη νὰ μοῦ δώσει ἕνα τάκο παξιμάδια νὰ φάγω κι ἕνα ποτήρι κρασὶ νὰ πιῶ καὶ νὰ τὴ φιλήσω κιόλα δυὸ φορές, νὰ σὲ ξεσκίσω σὰν τὴν ὄρνιθα.

Τότε ἀμέσως ἔστειλε ὁ παπὰς τὴν κόρη του καὶ τοῦ ἔδωσε τὸν τάκο τὸ παξιμάδι καὶ τὸ ἔφαγε, ἔδωσε καὶ τὸ κρασὶ καὶ τὸ ἤπιε καὶ τὴ φίλησε καὶ δυὸ φορές. Τότε ρίχνει κάτω τὴ γουρούνα καὶ τῆς πατᾶ τὸ ἕνα της τὸ πόδι καὶ τῆς τραβᾶ καὶ τὸ ἄλλο καὶ τὴν ξέσκισε σὰν τὴν ὄρνιθα κι ἔριξε τὸ ἕνα τὸ κομμάτι στὴν ἀνατολὴ καὶ τὸ ἄλλο της στὴ δύση. Τότε μάζεψε τὶς κατσίκες καὶ τὶς ἔδωσε στὸν παπὰ κι ἐκεῖνος πῆγε στὴ σπαλιὰ καὶ βρῆκε τὸ κλουβὶ μὲ τὰ περιστέρια. Ἀμέσως ἔπνιξε τὸ μαῦρο περιστέρι καὶ χάλασε τὰ μάγια τοῦ στραβοῦ. Τότε κατέβηκε στὸ χωριὸ καὶ κοιμήθηκε καὶ τὸ πρωὶ εἶπε τοῦ παπᾶ :

—Ἐγώ, παπά, φεύγω, ἐγὼ ἦρθα μόνο νὰ σκοτώσω τὴ γουρούνα.

Ὁ παπὰς τοῦ λέγει :

— Νὰ μείνεις, παιδί μου, νὰ σὲ κάμω γαμπρό μου !

Ἐκεῖνος εἶπε :

—Ὄχι, ἐγὼ θὰ φύγω. Σκότωσα τὴ γουρούνα καὶ σᾶς ἄφησα χόρτο πολὺ νὰ βόσκετε τὰ κατσίκια.

Σηκώθηκε τὸ παιδὶ καὶ πῆγε στὴν πολιτεία τοῦ βασιλιᾶ κι ἀντάμωσε τὴ βασιλοπούλα καὶ τῆς εἶπε ποὺ σκότωσε τὴ γουρούνα καὶ πῆρε τὰ περιστέρια. Τῆς ἔδειξε τὸ κόκκινο μὲ τ' ἄσπρο καὶ τῆς εἶπε :

—Τὸ μαῦρο τὸ ἔπνιξα καὶ χάλασα τὰ μάγια τοῦ στραβοῦ. Τώρα θὰ πνίξω καὶ τὸ κόκκινο, γιὰ νὰ κόψω τὴ δύναμή του.

Καλὰ τὸ εἶπε καὶ καλὰ τὸ ἔκαμε. Ἔπνιξε τὸ κόκκινο περιστέρι.

Τότε ὁ στραβός, ἀμέσως ἔχασε τὴ δύναμή του καὶ ξάπλωσε στὸ στρῶμα. Τότε ἔδωσε εἴδηση στὸ βασιλιὰ γιὰ νὰ πάει γιατρό. Τότε εἶπε ἡ κόρη τοῦ πατέρα της :

—Αὐτός, πατέρα, ἔφυγαν τὰ μάγια του καὶ ἡ δύναμή του. Τώρα θὰ φύγει καὶ τὸ φῶς του, γιατὶ αὐτὸς σκότωσε τὸν ἄντρα μου μὲ τὰ μάγια κι ὄχι μὲ τὴ δύναμη. Γιατὶ τὸν δράκο δὲν τὸν σκότωσε ὁ στραβός, τὸν σκότωσε ὁ ἄντρας μου. Φταίω ἐγώ, ποὺ δὲν τὸν ἄφησα νὰ 'ρθουμε τότε, ποὺ σκότωσε τὸ δράκο, καὶ τότε ἦρθε ὁ στραβὸς καὶ σκότωσε τὸν ἄντρα μου. Ἐγὼ τώρα θέλω τὸν ἄντρα μου, δὲ θέλω τὸ στραβό.

Τότε ὁ βασιλιὰς καὶ ἡ βασίλισσα τῆς εἶπαν νὰ δείξει ποιὸς εἶναι ὁ ἄντρας της. Ἀμέσως ἔστειλε ἡ κόρη καὶ τὸν φώναξαν κι ἦρθε στὸ παλάτι. Καὶ ἡ κόρη τοὺς λέει :

— Αὐτός, πατέρα εἶγιν ἡ ἄνdρας μου κι αὐτὸθ θὰ πάρου.

Τότι στοὺβ βασιλλιὰμ μbρουστὰ ἔπγιξιν dοὺ παλλικάριν gὶ τ' ἄσπρουμ bιλιστέριν gι ἰστραβώθηκιν gαλὰ καλὰ ἡ στραβός. Τότι ἔβαλαν τρεῖς μιτάγγοιες κὶ φίλησαν dοῦ βασιλλιᾶ κὶ τῆς βασίλισσας τοὺ χέριν.

Ἔdιωξαν τοὺν ι-στραβὸν κι ἔπιασαν νὰ κάμουν dοὺς γάμους. Σαράνdα μέρις, σαράνdα γύχτις γάμου χαρὲς κὶ ξιφάνdωσις καλές. Μηη ἰσὲς ἦστουν ἰκεῖ, μηη ἰβὼ νὰ τοὺ πιστέψου.

Τότι ἔπεσαν τρία χρουσὰ μῆλα ἀποὺ τοὺν οὐρανόν. Τοὺ ἕναν ἦτον δικόμ μου, τ' ἄλλου τοῦ παραμυθᾶ, τ 'ἄλλου ἰκείνου ποὺ λέει τοὺ παραμύθιν !

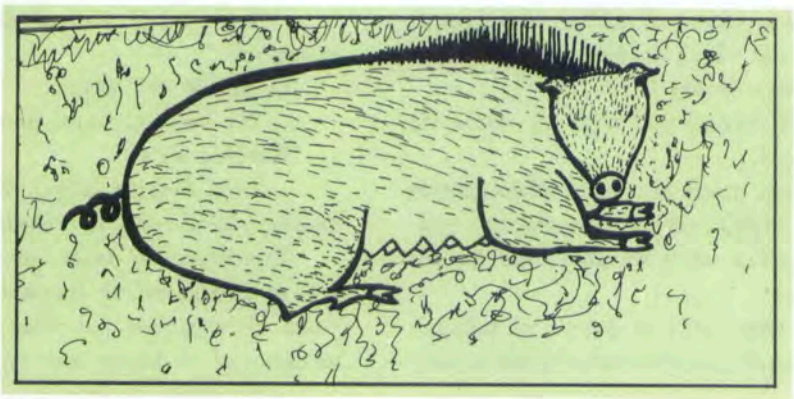

ΤΑ ΤΡΙΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ ΚΑΙ Η ΓΟΥΡΟΥΝΑ

— Αὐτός, πατέρα, εἶναι ὁ ἄντρας μου κι αὐτὸν θὰ πάρω.

Τότε στὸ βασιλιὰ μπροστὰ ἔπνιξε τὸ παλικάρι καὶ τὸ ἄσπρο περιστέρι καὶ στραβώθηκε καλὰ καλὰ ὁ στραβός. Τότε ἔβαλαν τρεῖς μετάνοιες καὶ φίλησαν τοῦ βασιλιᾶ καὶ τῆς βασίλισσας τὸ χέρι.

Ἔδιωξαν τὸ στραβὸ κι ἔπιασαν καὶ κάμνουν τοὺς γάμους. Σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες γάμου χαρὲς καὶ ξεφάντωσες καλές.

Μήτε ἐσεῖς ἤσασταν ἐκεῖ μήτε ἐγὼ νὰ τὸ πιστέψω.

Τότε ἔπεσαν τρία χρυσὰ μῆλα ἀπὸ τὸν οὐρανό. Τὸ ἕνα ἤτανε δικό μου, τὸ ἄλλο τοῦ παραμυθᾶ, τὸ ἄλλο ἐκείνου ποὺ λέει τὸ παραμύθι !

« Αὐτὴ ἔπιασε τὸ κρέας καὶ τὸ ἔδεσε στὴν κοιλιά της.
Λέει ὁ δράκος : — Κρέας ποῦ εἶσαι ; — Στὴν κοιλιά της ».

4. Οἱ τρεῖς ἀδαρφὲς κι ἡ δράκους

Εἶχιν ἕναγ γέρουν gι εἶχιν dρία κουριτσάκια. Τώρα ἡ δράκους ἰπῆϊν gι εἶπιν dουν :

— Δῶσι μού του τοὺ κουριτσάκισ σου κὶ θὰ σὶ τοῦ πανdρέψου.

Αὐτὸς ἡ δράκους εἶχιν ι-σπίτια, κι ἅμα ἔθθα μbεῖ ἄθρωπους μέσα, τοὺν ἔdιαχ χαπάριν gὶ τὰ παναθούρια, κι οἱ πόρτις, κι οἱ νdοῖχοι μίληνναν. Ἡ δράκους ἰπῆριν dοὺ κουρὶν dοῦ γέρου κι ἔφερίν dου στοὺ σπίτιν dου.

Αὐτὸς ἡ δράκους ἰπήαιγγιν dὴν γύχταν gι ἔτρωϊν dοὺς ἀπουθαμμένους. Ἔφεργιν ἕναν gουμμάτιν, νὰ τοὺ φάει ἰκείγη ποὺ πῆριγ γιὰ νὰ γίγει γυναίκα του μὶ τὰ θελήματά του κὶ νὰ τρώει τοῦς ἀπουθαμμένους. Αὐτὴ 'ὲν ἔθελιν gὶ πῆϊν dην εἰς τὴν ἄλλην μιριὰν gὶ τὴν ράνdισιμ μὶ ἕναν γιρὸν gὶ τὴν ἰκοίμηγγιν.

Σηκώγγιτι τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραν ἡ δράκους, πάει πάλι στοὺγ γέρουν gὶ λέει τουν :

— Τὴν gόρησ σου τὴν ἰπάνdρεψα κὶ νὰ μὶ δέκεις κι τ' ἄλλου τοὺ κουρίτσιν.

Ἔdεκίν dουν κι τ' ἄλλου τοὺ κουρίτσιν gι πῆριν dου κι ἔφυϊν.

Σηκώγγιτι πάλι τὴν γύχταν gὶ πάει κὶ τρώει τοὺς ἀπουθαμμένους, ἔρχιτι, φέργει ἕναν gουμμάτιν gρέας κὶ λέει την :

— Φάϊ του, τοῦτου κουρίτσιμ μου.

'Εν dό 'φαϊν dοὺ κουρίτσιν. Πάει την gουνdὰ στὴν ἀδαρφήν dης κὶ δειπνᾶ την ἰκείdα. Ὕστερα πάει τὴν ἄλλην dὴν ἡμέρασ στοὺγ γέρουν :

— Γέρου, νὰ μὶ δέκεις κὶ τοὺ ἄλλου τοὺ κουρίτσιν.

Πιάγγει δίει τουν gὶ τ' ἄλλου τοὺ κουρίτσιν.

—Ὕστερα, γέρου, θά 'ρτου νὰ πάρου κὶ σέναν, τοὺλ λέει.

'Ιπῆριν gὶ τ' ἄλλου τοὺ κουρίτσιν. Σηκώγγιτι πάλι αὐτὸς τὴν γύχταν gὶ πάει κὶ τρώει τοὺς ἀπουθαμμένους κὶ φέργει κὶ δίει στοὺ κουρίτσιν ἕναν gουμμάτιν gρέας κὶ λέ :

— Καλά, οἱ ἀδαρφές μου γιατὶ κείτουνdιν ἰκείdα πέρα ;

Κὶ λέ' :

—'Ὲν ἔφααν ἀπ' αὐτὸ τοὺ κρέας κι ἔχου τις ἰκείdα κοιμισμέγις.

Κὶ λέ' :

— Πῶς ἰμbορεῖ δηλαδὴ ὕστερα οἱ ἀδαρφές μου νὰ σηκουθοῦν ;

Κὶ λέ' :

— Αὐτὸ τοὺ πουκαλλάκιν ὅταμ bάεις κὶ τὶς ρανdίσεις χαμέτα θὰ σηκουστοῦν.

Κὶ λέ' ἡ δράκους :

—'Ισὺ ἔφαΐς του τοὺ κρέας ;

Αὐτὴ ἔπιασιν dοὺ κρέας κὶ τό 'dοσιν εἰς τὴν gοιλλιάν dης.

Λέ' ἡ δράκους :

— Κρέας ποὺ εἶσι ;

Κὶ λέ' :

— Στὴν gοιλλιάν.

Λέ' :

—'Αφοῦ λοιπὸν dό 'φαϊς αὐτό, τώρα εἶσι γυναίκα μου.

Κὶ λέει τουν :

—'Αφοῦ ἔγιγις ἄνdρας μου, βούλα τὰ πρόματα νὰ τὰ περιορίσεις νὰ μὴμ μιλοῦσιν.

Ἔdεκίν dην gὶ τὰ τριάνdα τὰ κλειdιὰ κὶ κοιμήθηκιν.

'Ιπῆριν dὰ κλειdιὰ κι ἰπῆϊν gι ἄγγοιξιβ βούλις τὶς κάμαρις κι ἰπῆϊν gι εἶdιν dὶς ἀδαρφές της κὶ πῆϊν κι εἶdιν, πού 'χιν χρῆμαμ bουλλύν. Πάει, πιάγγει τοὺ σπαθίν dου κι ἰκείdα, ποὺ κείτουνdαν ἡ δράκους, τοὺν ἔdεκιν ι-dυὸ φουρὲς ι-μιὰν gὶ τοὺν ἔκοψιν dοὺ κιφάλιν dου κὶ τοὺν ἔκαψιν. Ἡ πόρτα μόνουν ἰμίλησιν gι εἶπιν dουν :

— Πιριόρισίς μας κι ἡ ἀπατός σου, μὶ τοὺ σπαθίσ σου κόπηκιν dοὺ κιφάλισ σου.

Σηκώγγιτι ἡ κόρη πάει πιάγγει ἰκεῖνου τοὺ γυαλλάκιν, ποὺ τὴν ἔdειξιν ἡ δράκους, πάει, ρίχγει του στὶς ἀδαρφές της κὶ σηκώθηκάσιν.

Κὶ λέ' :

—'Αδαρφή, τί γυρεύγεις ἐσὺ ἰdουπέρα ;

Κὶ λέ' :

—Ἤρτιν gὶ πῆριμ μου.

Κὶ λέ' :

— Ποῦ εἶγιν dώρα ;

Κὶ λέ' :

—'Ιβὼ τοὺν ἰσκούτωσα κὶ τοὺν ἔκαψα κιέλα. Κι ὕστερα ἤρτα κὶ ξύπγησά σας κὶ σήκωσά σας. Ἔλατι νὰ δεῖτι τὰ πλούτη πού 'χιν.

Πάουν οἱ κόρις, γυρίννουν dὰ σπίτια κὶ βλέπουν dὴν ἀρχουνdιὰν gὶ τὰ πλούτη πού 'χιν.

Λέ' :

— Τί νὰ κάμουμουν dώρα ; Νὰ πάουμουν νὰ φέρουμουν dούμ bατέραμ μας νὰ καθίσουμουν ἰdῶ ;

Ὕστερα λέουμ bάλι :

— Βόχι ! Βόχι ! νὰ πάρουμουν dὰ πλούτη κὶ νὰ φύουμουν εἰς τούμ bατέραμ μας, γιατὶ μbορεῖ νά 'χει κι ἄλλους ι-δράκους.

Κὶ σηκώννουνdιν gὶ παίρουν dοὺ χρῆμαν gι ἔρχουνdισ στούμ bατέραν dουν. 'Ιπῆϊν ἡ ἄθρωπους, ποὺ 'ὲν εἶχιν νὰ φάει κὶ νὰ πιεῖ, κι ἰπλουσίεψιν gι ἰπάνdρεψιν dὰ κουρίτσια του.

4. Οἱ τρεῖς ἀδερφὲς καὶ ὁ δράκος

Εἶχε ἕνα γέρο κι εἶχε τρία κοριτσάκια. Τώρα ὁ δράκος πῆγε καὶ τοῦ εἶπε :

—Δῶσε μου τὸ κοριτσάκι σου καὶ θὰ σοῦ τὸ παντρέψω.

Αὐτὸς ὁ δράκος εἶχε σπίτια, κι ὅταν θὰ ἔμπαινε ἄνθρωπος μέσα, τὰ παράθυρα, οἱ πόρτες καὶ οἱ τοῖχοι μιλοῦσαν καὶ τοῦ ἔδιναν εἴδηση. Ὁ δράκος πῆρε τὸ κορίτσι τοῦ γέρου καὶ τό 'φερε στὸ σπίτι του.

Αὐτὸς ὁ δράκος πήγαινε τὴ νύχτα κι ἔτρωγε τοὺς πεθαμένους. Ἔφερνε ἕνα κομμάτι, νὰ τὸ φάει ἐκείνη ποὺ πῆρε γιὰ νὰ γίνει γυναίκα του μὲ τὰ θελήματά του καὶ νὰ τρώει τοὺς πεθαμένους. Αὐτὴ δὲν ἤθελε καὶ τὴν πῆγε στὴν ἄλλη μεριὰ καὶ τὴ ράντισε μὲ ἕνα νερὸ καὶ τὴν κοίμισε.

Σηκώνεται τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ὁ δράκος, πάει πάλι στὸ γέρο καὶ τοῦ λέει :

— Τὴν κόρη σου τὴν πάντρεψα καὶ νὰ μοῦ δώσεις καὶ τὸ ἄλλο σου τὸ κορίτσι.

Τοῦ ἔδωσε καὶ τὸ ἄλλο του τὸ κορίτσι καὶ τὸ πῆρε κι ἔφυγε.

Σηκώνεται πάλι τὴ νύχτα καὶ πάει καὶ τρώει τοὺς πεθαμένους, ἔρχεται, φέρνει ἕνα κομμάτι κρέας καὶ τῆς λέει :

—Φάε το τοῦτο, κορίτσι μου.

Δὲν τὸ ἔφαγε τὸ κορίτσι. Τὴν πάει κοντὰ στὴν ἀδελφή της καὶ τὴν κοιμίζει ἐκειδά. Ὕστερα τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα πάει στὸ γέρο :

— Γέρο, νὰ μοῦ δώσεις καὶ τὸ ἄλλο τὸ κορίτσι.

Πιάνει, τοῦ δίνει καὶ τὸ ἄλλο κορίτσι.

—Ὕστερα, γέρο, θὰ ἔρθω νὰ πάρω καὶ σένα, τοῦ λέει.

Πῆρε καὶ τὸ ἄλλο τὸ κορίτσι. Σηκώνεται τὴ νύχτα καὶ πάει καὶ τρώει τοὺς πεθαμένους καὶ φέρνει καὶ δίνει στὸ κορίτσι ἕνα κομμάτι κρέας καὶ τοῦ λέει :

— Καλά, οἱ ἀδερφές μου γιατί κείτονται ἐκειδὰ πέρα ;

Καὶ λέει :

— Δὲ φάγανε ἀπ' αὐτὸ τὸ κρέας καὶ τὶς ἔχω ἐκειδὰ κοιμισμένες.

Καὶ τοῦ λέει :

— Πῶς μπορεῖ δηλαδὴ ὕστερα οἱ ἀδελφές μου νὰ σηκωθοῦν ;

Καὶ λέει :

—Ἀπὸ αὐτὸ τὸ μπουκαλάκι, ὅταν πᾶς καὶ τὶς ραντίσεις, ἀμέσως θὰ σηκωθοῦν.

Ὁ δράκος λέει :

—Ἐσὺ τὸ ἔφαγες τὸ κρέας ;

Αὐτὴ ἔπιασε τὸ κρέας καὶ τὸ ἔδεσε στὴν κοιλιά της.

Λέει ὁ δράκος :

— Κρέας, ποῦ εἶσαι ;

Καὶ λέει :

— Στὴν κοιλιά της.

Λέει :

—Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ἔφαγες αὐτό, τώρα εἶσαι γυναίκα μου.

Καὶ τοῦ λέγει :

—Ἀφοῦ ἔγινες ἄντρας μου, ὅλα τὰ πράματα νὰ τὰ περιορίσεις νὰ μὴ μιλοῦνε.

Τῆς ἔδωσε καὶ τὰ τριάντα τὰ κλειδιὰ καὶ κοιμήθηκε.

Πῆρε τὰ κλειδιὰ κι ἐπῆγε κι ἄνοιξε ὅλες τὶς κάμαρες καὶ πῆγε καὶ εἶδε τὶς ἀδερφές της καὶ πῆγε καὶ εἶδε, ποὺ εἶχε πολὺ χρῆμα. Πάει, πιάνει τὸ σπαθί του κι ἐκειδά, ποὺ κείτονταν ὁ δράκος, τοῦ ἔδωσε δύο φορὲς ἀπὸ μιὰ καὶ τοῦ ἔκοψε τὸ κεφάλι του καὶ τὸ ἔκαψε. Μόνο ἡ πόρτα μίλησε καὶ τοῦ εἶπε :

— Μᾶς περιόρισες σὺ ὁ ἴδιος, μὲ τὸ σπαθί σου κόπηκε τὸ κεφάλι σου.

Σηκώνεται ἡ κόρη, πάει, πιάνει ἐκεῖνο τὸ μπουκαλάκι, ποὺ τὴν ἔδειξε ὁ δράκος, πάει, τὸ ρίχνει στὶς ἀδερφές της καὶ σηκώθηκαν. Καὶ λένε :

—Ἀδερφή, τί γυρεύεις ἐσὺ ἐδῶ πέρα ;

Καὶ λέει :

—Ἤρθε καὶ μὲ πῆρε.

Καὶ λέει :

— Ποῦ εἶναι τώρα ;

Καὶ λέει :

—Ἐγὼ τὸν σκότωσα καὶ τὸν ἔκαψα κιόλα. Ὕστερα ἦρθα καὶ σᾶς ξύπνησα καὶ σᾶς σήκωσα. Ἐλᾶτε, νὰ λεῖτε τὰ πλούτη ποὺ εἶχε.

Πᾶνε οἱ κόρες, γυρίζουν στὰ σπίτια καὶ βλέπουν τὴν ἀρχοντιὰ καὶ τὰ πλούτη ποὺ εἶχε.

Λένε :

— Τί νὰ κάνουμε τώρα ; Νὰ πᾶμε, νὰ φέρουμε τὸν πατέρα μας νὰ καθίσουμε ἐδῶ ;

Ὕστερα λένε πάλι :

—Ὄχι ! Ὄχι ! νὰ πάρουμε τὰ πλούτη καὶ νὰ φύγουμε στοῦ πατέρα μας, γιατὶ μπορεῖ νὰ ἔχει κι ἄλλους δράκους.

Καὶ σηκώνουνται καὶ παίρνουν τὸ χρῆμα κι ἔρχονται στὸν πατέρα τους.

Ὁ ἄνθρωπος, ποὺ δὲν εἶχε νὰ φάει καὶ νὰ πιεῖ, πλούτισε καὶ πάντρεψε καὶ τὰ κορίτσια του.

Τοὺ παλλικάριν βασιλόπουλλουν κι ἡ δράκους

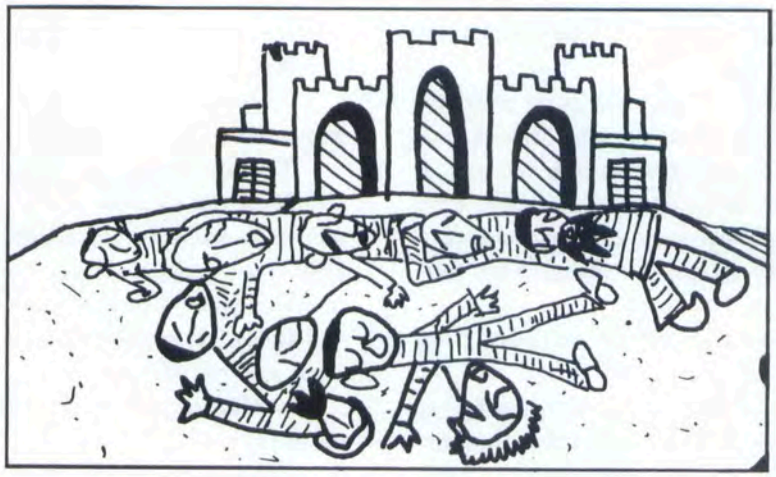

Τὸ παλικάρι βασιλόπουλο κι ὁ δράκος

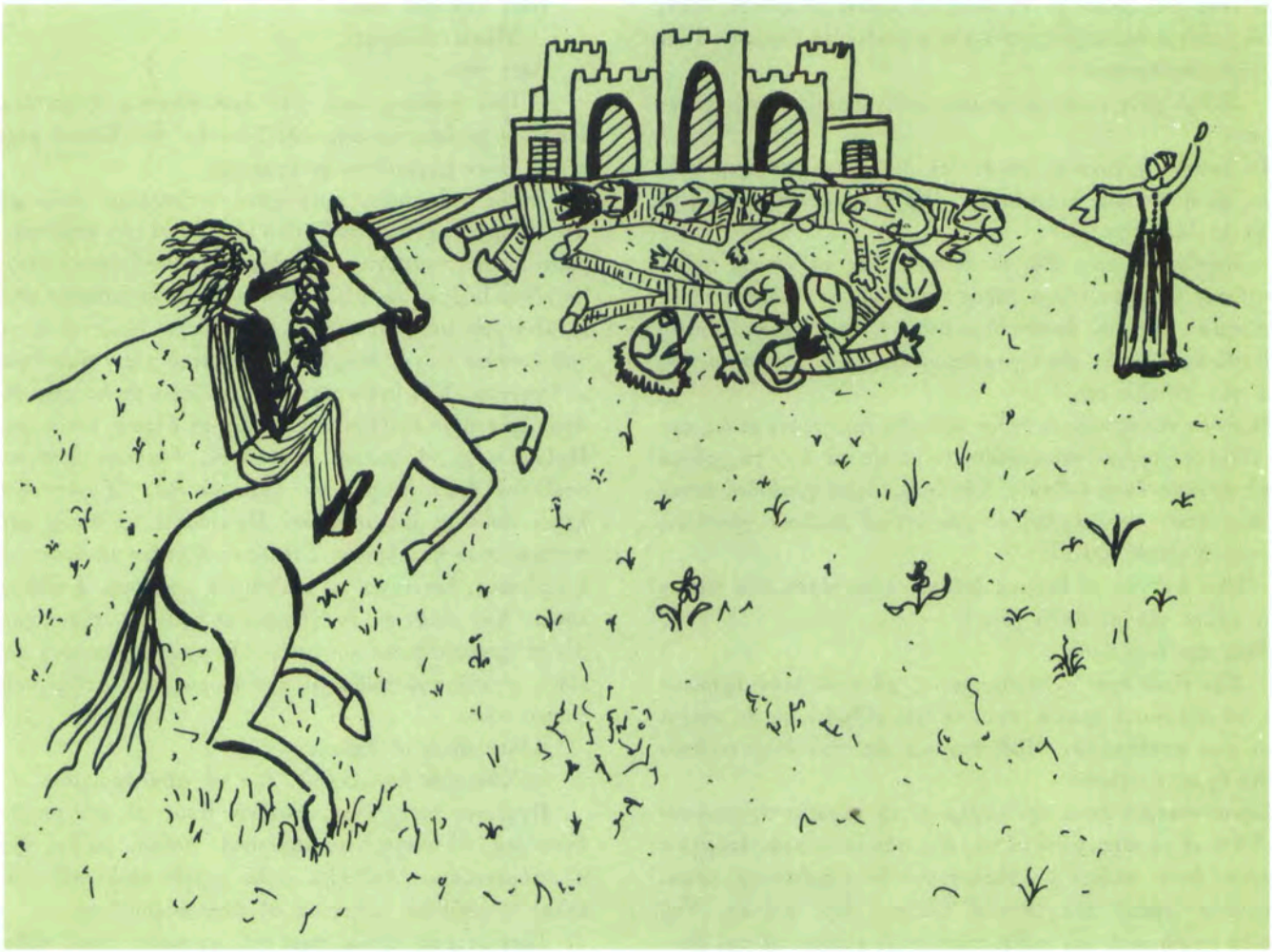

« Σήκω νὰ φύγεις, κι ἐγώ τοὺς ξεπάστρεψα καὶ δὲν ἄφησα μήτε ἕναν ».

5. Τοὺ παλ̣λικάριν βασιλόπουλλουν κι ἡ δράκους

Εἶχιν ἕναβ βασιλ̣λι̣ὰν gι 'ὲν ἔκαμ̣γιμ bιδίν. 'Ιπέρασαν ἰφτά, οὐχτὼ χρόγγι̣α πού πῆριγ γυναίκαν gὶ πιδὶν 'ὲν ἔκαμ̣γιν. Τότι λέει τὴβ βασίλ̣ισσαν :

— Σὶ δυὸ χρόγγι̣α ἂγ γὲν gάμεις πιδὶν θὰ κόψου τὴν giφάλ̣ησ σου !

Τὸ λ̣οιπὸν ἡ γυναίκα ἔπεσισ σὶ διαλόϊσιμ μιάλ̣ην. 'Ιπέραγγιν gι ἡ διουρία κὶ τίπουτα. Ἔρχιτι μι̣ὰν ἡμέραμ μι̣ὰ γιργι̣ὰ κὶ λέει την :

— Βασίλ̣ισσά μου, ἰβὼ νὰ σὶ ποῦ, πῶς νὰ κάμεις πιδίν. Νὰ πι̣άσεις τρία πουτήρι̣α γάλας γυναικῶν κὶ τρία πουτήρι̣α κατούρημαν τίργιων ἀρσενικῶμ bιδι̣ῶν, νὰ τ' ἀνακατώσεις κὶ νὰ τοῦ πι̣εῖς κι ἂγ γὲν ι-γκαστρουθεῖς, νὰ τοὺ κιφάλ̣ιμ μου κὶ νὰ τοὺ σπαθίσ σου !

Πι̣άγγει αὐτή, κάμ̣γει ἔτσια πού τὴν ἀρμήνεψιν gι ὡς καθὼς εἶπιν ἡ γιργι̣ὰ ἰγκαστρώθηκιν gι εἰς τὰ δυὸ τὰ χρόνι̣α μέσα ἰγέγγησιν ἕναμ bιδάκιν. Χὰν ἰγέγιν ἰφτὰ χρουνῶν, ἔστελάν dου στοὺ σκουλ̣λ̣ειόν, κὶ χὰν ἰγέγιδ δώδεκα χρουνῶν, λέει του ἡ μάνα του :

—'Ιβὼ ἂγ γὲσ σ' ἔκαμνα ἰσέναν, ἡ πατέρας σου ἔθελ̣ιν νὰ μὶ κόψει τὴν giφάλ̣ημ μου !

Λέει την doὺ πιδίν :

— Χὰν εἶγιν ἔτσι σκλ̣ηρόκαρτους, χάτε νὰ τοὺν ἀφήκουμουν, νὰ φύουμουν gρυφά, πρὶν νά 'χει εἴδησιν, κι ἂς στέλ̣ει πάνου μας στράτεμμαν. 'Ιβὼ ἔρχουμ' ἀπ' τοὺ δίκι̣ουν dουν gὶ μὴν ἔχεις ἔγγι̣αν.

Σηκώννουνdιν ἀποὺ τὴν αὐγὴμ μὶ τὰ χαράματα, φεύγουσιν. Χάτε κὶ νὰ πᾶς, χάτε κὶ νὰ πᾶς, πάουσ σὶ μι̣ὰν ἐρημι̣άν, βρίσκουν ἕνασ σπίτιν gι ἄθρωπουν 'ὲν ι-βρίσκουμ μέσα. Mbαίννουμ μέσα, πλαγι̣άννουν ἰκείγην dὴν γύχταν. Τοὺ πουρνὸσ σηκώγγιτι τοὺ πιδίν, πάει στοὺ κυγήϊμ μὶ τοὺ δουξάριν dου. Χαν ἔλ̣ειπιν doὺ πιδίν, νὰ κὶ βγαίγγει ἕνας φουηρὸς δράκους ἀποὺ τοὺ καvdούγιν doῦ σπιτι̣οῦ κὶ πάει στὴγ γυναίκαν gὶ λέει την :

—Ἂν gάμεις τοὺλ λόουμ μου, 'ὲσ σὶ ἰγγίννου, ἂγ γὲν gάμεις τοὺλ λόουμ μου, θὰ σὶ φάου .

'Η γυναίκα ἰφουήθηκιν, ἔδεκιν doὺλ λόουν dης.

Λέει την ἡ δράκους :

— Νὰ κάμεις τοὺν ἄρρουστουν gὶ νὰ πεῖς τοὺ πιδίσ σου χὰν ἔρτει ἀφ' τοῦ κυγήϊν, νὰ πάει νὰ σὶ φέρει τὴμ bλ̣ιζίναμ bὄχει στοὺ τάδε μέρους, κὶ χὰμ bάει θὰ τοὺφ φάουν οἱ δράκοι πού τὴφ φυλάουν gὶ μηη ἰσὺ θὰ τοὺφ φουάσει, μηη ἰβώ.

Χὰν ἤρτιν doὺ πιδίν, ἔκαμιν ἰκείγη τοὺν ἄρρουστουν.

Λέει την doὺ πιδίν :

— Μάνα, τί ἔχεις ;

Λέει τουν :

—'Ιβὼ πιδάκιμ μου, χὰν ἀρρούστηννα, ἡ πατέρας σου ἔτσελ̣λιν gι ἔφεργιν dὴμ bλ̣ιζίναν ἀπ' τοὺ ὄδεινα μέρους κι ἔτρωα ἕναν gουμμάτιν gι ἔγι̣αινα.

Εὐτὺς τοὺ πιδίν, πρὶφ φάει, καβαλ̣λικᾶ τοὺμ μαῦρουν dου, παίρ̣γει κὶ τοὺ σπαθίν dου κὶ πιάγγει τὴσ στράταν. Πάει, βρίσκει τοὺ ποστάγιν. 'Αμ' ἦταγ γύρουγ γύρουν doίχους κι 'ὲν εἶχιμ bόρταν νά 'μbει. Δίει μι̣ὰν doὺμ μαῦρουν dου πηδᾶ κὶ μbαίγγει μέσα κὶ κόβγει ὅσις ἔθελ̣ιν bλ̣ιζίγις κὶ γιμίγγει τοὺ δισάκιν dου κὶ παίρει κὶ μι̣ὰσ στοὺ χέριν dου πηδᾶ πάλ̣ι κὶ βγαίγγει. Χὰν ἰπῆϊν παρακεῖ, ἰπέζεψιν gι ἕκατσιν gι ἔφαϊν dὴμ μι̣ὰν dὴμ bλ̣ιζίγαν ἰγύσταξιν gι ἔπεσισ στοὺν γύπνουν. Παίρνουν gι οἱ δράκοι μουρουδι̣άν, πέφτουν ἀαπίσου του, στέλλουν ἕναν ἰμbρὸς νὰ πάει νὰ δεῖ. Ἔρχιτι ἰκεῖνους, ἤβριν dουν gι ἰκοιμοῦνdαν. Μουνdάρει νὰ τοὺφ φάει, ξισκίγγει τουν ἡ μαῦρους. Στέλλουν ἀλλόναν νὰ δεῖ τί γέγγηκιν ἡ πρώτους, ξισκίγγει κι ἰκεῖνουν ἡ μαῦρους. Στέλλουν ἀλλόναν. Χὰν εἶδαν gι 'ὲν ἰγύρισιν gι ἰκεῖνους, τότι σηκώνουνdιν gι ἔρχουνdιβ βοῦλ̣οι μαζίν. 'Η μαῦρους χαμέτα πού τοὺς εἶδιν, χτυπᾶ τοὺ πιδὶμ μὶ τὴν νουράν dου στὴμ μούρην gὶ ξυπνᾶ τουν.

Λέουν dουν οἱ δράκοι :

— Χὰν εἶσι παλ̣λικάριν, ἔλα νὰ μbαλέψουμουν.

Βγαίγγει ἕνας, ἕνας, ἔκοβγίν dους μὶ τοὺ σπαθίχ χὰν ἀγγούρι̣α. Ὕστερις μουνdαίρουβ βοῦλ̣οι μαζίν, ἦταν 29 π' ἀπόμεινάσιν. 'Απ' τὴμ μι̣ὰμ μιρι̣ὰν doὺ πιδίν, ἀπ' τὴν ἄλ̣λην ἡ μαῦρους, κάμνουσ σί τους στρῶμμαν.

Τότι στρέφει πίσου, πάει στὶς κατοικίες τουν, ηὔβριν στά 'νοὺς τοὺλ λ̣ιμὸν 40 κλ̣ειδι̣ά. 'Αγγοίει μι̣ὰν ι-μι̣ὰν τὶς κάμαρις, βρίσκει κόκαλα ἀθρωπινά, γρόσσα, γουρούσι̣α, φλουρι̣ά, βι̣ὸς ἀρίφγητουν. Στὴμ bίσου πίσου κάμαραν, τόμους τὴν ἄγγοιξιν, ἔστρεψιν gὶ τί νὰ δεῖ ; μι̣ὰν gουπέλλαν ὡραιότατημ μέσα.

Λέει τουν :

— Τί γυρεύεις ἰσὺ ἰδῶ ;

Λέει την :

—'Αμ' ἰσὺ τί γυρεύγεις ἰδῶ ;

Λέει τουν :

—'Ιμέναν ἔκλεψάμ μου οἱ δράκοι κι ἔχουμ μου ἰδῶ φυλαμέγγην.

5. Τὸ παλικάρι βασιλόπουλο κι ὁ δράκος

Εἶχε ἕνα βασιλιὰ καὶ δὲν ἔκαμνε παιδί. Πέρασαν ἑφτὰ χρόνια, ὀχτὼ χρόνια, πού πῆρε γυναίκα, καὶ παιδὶ δὲν ἔκαμνε. Τότε λέει στὴ βασίλισσα :

—Σὲ δυὸ χρόνια ἂν δὲν κάμεις παιδί, θὰ κόψω τὴν κεφαλή σου !

Τὸ λοιπὸν ἡ γυναίκα ἔπεσε σὲ μεγάλη σκέψη. Περνοῦσε καὶ ἡ διορία καὶ τίποτα. Ἔρχεται μιὰ μέρα μιὰ γριὰ καὶ τῆς λέει :

— Βασίλισσά μου, ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ, πῶς νὰ κάμεις παιδί. Νὰ πιάσεις τρία ποτήρια γάλα γυναικῶν καὶ τρία ποτήρια κατούρημα τριῶν ἀρσενικῶν παιδιῶν, νὰ τ' ἀνακατέψεις καὶ νὰ τὸ πιεῖς, κι ἂν δὲν γκαστρωθεῖς, νά τὸ κεφάλι μου καὶ νά τὸ σπαθί σου !

Πιάνει αὐτή, κάμνει ὅπως τὴν ἀρμήνεψε, καὶ καθὼς τὸ εἶπε ἡ γριὰ γκαστρώθηκε καὶ εἰς τὰ δυὸ τὰ χρόνια μέσα γέννησε ἕνα παιδάκι. Ὅταν ἔγινε ἑφτὰ χρονῶν, τὸν ἔστειλαν στὸ σχολεῖο, κι ὅταν ἔγινε δώδεκα χρονῶν, τοῦ λέει ἡ μάνα του :

—Ἐγὼ ἂν δὲν σ' ἔκαμνα ἐσένα, ὁ πατέρας σου ἤθελε νὰ μοῦ κόψει τὴν κεφαλή μου !

Τῆς λέει τὸ παιδί :

—Ἀφοῦ εἶναι ἔτσι σκληρόκαρδος, πᾶμε νὰ τὸν ἀφήσουμε, νὰ φύγουμε κρυφά, προτοῦ πάρει εἴδηση, κι ἂς στείλει κατόπιν μας στράτευμα. Ἐγὼ θὰ τοὺς ἀντιμετωπίσω καὶ μὴ σὲ νοιάζει.

Σηκώνονται ἀπὸ τὴν αὐγὴ μὲ τὰ χαράματα, φεύγουν. Ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, πάουν σὲ μιὰν ἐρημιά, βρίσκουν ἕνα σπίτι καὶ ἄνθρωπο δὲ βρίσκουν μέσα. Μπαίνουν, πλαγιάζουν ἐκείνη τὴ νύχτα. Τὸ πρωὶ σηκώνεται τὸ παιδί, πάει στὸ κυνήγι μὲ τὸ δοξάρι του. Σὰν ἔλειπε τὸ παιδί, νά καὶ βγαίνει ἕνας φοβερὸς δράκος ἀπὸ τὴ γωνιὰ τοῦ σπιτιοῦ καὶ πάει στὴ γυναίκα καὶ τῆς λέει :

—Ἂν κάμεις τὸ λόγο μου, δὲν σ' ἀγγίζω, ἂν δὲν κάμεις τὸ λόγο μου, θὰ σὲ φάγω.

Ἡ γυναίκα φοβήθηκε. ἔδωσε τὸ λόγο της. Τῆς λέει ὁ δράκος :

— Νὰ κάμεις τὴν ἄρρωστη καὶ νὰ πεῖς στὸ παιδί σου, ὅταν ἔρθει ἀπὸ τὸ κυνήγι, νὰ πάει νὰ σὲ φέρει τὸ καρπούζι πόχει στὸ τάδε μέρος, κι ὅταν πάει θὰ τὸν φᾶνε οἱ δράκοι πού τὸ φυλᾶνε καὶ οὔτε ἐσὺ θὰ τὸν φοβᾶσαι, μήτε ἐγώ.

Σὰν ἦρθε τὸ παιδί, ἔκαμεν ἐκείνη τὴν ἄρρωστη.

Τὸ παιδὶ τῆς λέει :

— Μάνα, τί ἔχεις ;

Τοῦ λέγει :

—Ἐγώ, παιδάκι μου, ὅταν ἀρρώσταινα, ὁ πατέρας σου ἔστελλε κι ἔφερνε τὸ καρπούζι ἀπὸ τὸ τάδε μέρος κι ἔτρωγα ἕνα κομμάτι καὶ γιατρευόμουνα.

Εὐθὺς τὸ παιδί, πρὶν φάγει, καβαλικᾶ τὸ μαῦρο του, παίρνει καὶ τὸ σπαθί του καὶ πιάνει τὴ στράτα. Πάει, βρίσκει τὸ μποστάνι. Ὅμως ἦταν γύρω τριγύρω τοῖχος καὶ δὲν εἶχε πόρτα γιὰ νά μπει. Δίνει μιὰ στὸ μαῦρο του, πηδᾶ καὶ μπαίνει μέσα καὶ κόβει ὅσα καρπούζια ἤθελε καὶ γεμίζει τὸ δισάκι του καὶ παίρνει καὶ ἕνα στὰ χέρια του καὶ πηδᾶ πάλι καὶ βγαίνει. Σὰν πῆγε παρακεῖ, ξεπέζεψε καὶ κάθισε κι ἔφαγε τὸ ἕνα τὸ καρπούζι καὶ νύσταξε καὶ τὸν πῆρε ὁ ὕπνος. Παίρνουν οἱ δράκοι μυρωδιά, τὸν παρακολουθοῦν, στέλλουν ἕνα μπροστὰ νὰ πάει νὰ δεῖ. Ἔρχεται αὐτός, τὸν βρῆκε νὰ κοιμᾶται. Ὁρμᾶ νὰ τὸν φάει, ὁ μαῦρος τὸν ξεσκίζει. Στέλλουν ἄλλον ἕναν νὰ δεῖ τί ἔγινε ὁ πρῶτος, τὸν ξεσκίζει καὶ κεῖνον ὁ μαῦρος. Στέλλουν ἄλλον ἕναν. Σὰν εἶδαν καὶ δὲ γύρισε καὶ κεῖνος, τότε σηκώνονται κι ἔρχονται ὅλοι μαζί. Ὁ μαῦρος, ἀμέσως πού τοὺς εἶδε, χτυπᾶ τὸ παιδὶ μὲ τὴν οὐρά του στὴ μούρη του καὶ τὸν ξυπνᾶ.

Οἱ δράκοι τοῦ λένε :

—Ἂν εἶσαι παλικάρι, ἔλα νὰ παλέψουμε.

Βγαίνει ἕνας, ἕνας, τοὺς ἔκοβε μὲ τὸ σπαθί του σὰν ἀγγούρια ! Ὕστερα ὁρμοῦν ὅλοι μαζί, ἦταν 29 π'ἀπόμειναν. Ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τὸ παιδί, ἀπ' τὴν ἄλλη ὁ μαῦρος, σωριάστηκαν ὅλοι.

Τότε στρέφει πίσω, πάει στὶς κατοικίες τους, στοῦ ἑνὸς τὸ λαιμὸ βρῆκε 40 κλειδιά. Ἀνοίγει μιὰ μιὰ τὶς κάμαρες, βρίσκει ἀνθρωπινὰ κόκαλα, γρόσια, φλουριά, βιὸς ἀναρίθμητο. Στὴν πίσω πίσω κάμαρα, μόλις τὴν ἄνοιξε, ἔστρεψε καὶ τί νὰ δεῖ ; μιὰ κοπέλα ὡραιότατη. Τοῦ λέει :

— Τί γυρεύεις ἐδῶ ;

Τῆς λέει :

—Ἂμ ἐσὺ τί γυρεύεις ἐδῶ ;

Τοῦ λέει :

—Ἐμένα μ' ἔκλεψαν οἱ δράκοι καὶ μ' ἔχουν φυλαγμένη.

Τῆς λέει :

— Σήκω νὰ φύγεις, κι ἐγὼ τοὺς ξεπάστρεψα καὶ δὲν ἄφηκα μήτε ἕναν.

Τοῦ λέει ἡ κόρη :

— Σήκου νὰ φύεις κι ἰβὼ ἰπάστρεψά τους κι 'ἐν ἄφηκα μηη ἕναν.

Λέει τουν ἡ κόρη :

—'Ισύ 'σι κι ἡ ἀφένdης μου κι ἡ μάνα μου.

Μὶ τὰ πουλλὰ ἔστελίν dην gι ἔφυϊν. Φεύγουνdας ἡ κόρη, ἔδεκίν dουν ἕναδ δακτυλίδιγ γιὰ θύμησιν, gι ἔβαλίν dου στοὺ δακτύλιν dου κι ἔφυϊν gι ἰκεῖνους.

'Ως ἔκουσιν ἡ δράκους πὄρχιτι τοὺ πιδίν, ἰκρύφτιμ bάλι. Ἔρχιτι τοὺ πιδίν, φέργει τὴμ bλιζίναν dρώει ἡ μάνα, ἔκαμιμ bὼς ἦταν gαλά.

Τὴν ἄλλην ἡμέραφ φεύγει πάλι τοὺ πιδὶσ στοὺ κυγήϊν, βγαίγγει πάλι ἡ δράκους, λέει την :

— Νὰ τούμ beῖς νὰ πάει στοὺν dό δεινουν doὺν dερέν, κι ἔχει μιὰμ μηλλιὰν gὶ χειμώναν gαλουκαίριν dὰ μῆλα 'ἐν dὴλ λείπουσιν. Νὰ τούμ beῖς πὼς 'ἐν ἔγιαγις, κὶ νὰ πάει νὰ σὶ φέρει ἕναμ μῆλουν ἀπὸ κείγην dὴμ μηλλιάν. Ἄμ' τούμ μαῦρουν νὰ μὴν doὺμ bάρει μαζίν.

Λέει τής του πάλι ἡ μάνα τοὺ πιδίν.

— Μιτὰ χαρᾶς μάνα !

Τοὺ πουρνὸσ σηκώγγιτι καβαλλικεύβγει ἕναν ἄλλου ἄλουουν, πιάγγει τὴσ στράταν. 'Ικεῖ πὸὺ πάαιγγιν, βρίσκει ἕναγ γέρουν gὶ ρουτᾶ τουν ποῦ πάει κὶ λέει τουν :

— Θὰ πάου στοὺν dάδε τοὺν dερὲν gὶ θὰ φέρου dυὸ μῆλα, νὰ φᾶ ἡ μάννα μου πὸὺ 'γιν ἄρρουστη.

Λέει τουν ἡ γέρους :

— Αὐτὴμ bιdίμ μου τὴμ μηλλιάν, φυλάουν dην ἰξήνdα δράκοι. Μόνουχ χὰμ bάεις, νὰ κουστιβιρίξεις τ' ἄλουούσ σου κι ὅσα πάρεις, χαμέτα νὰ γυρίσεις, γιατὶ ἔχει ἕναδ δράκουν gὶ σμίει τοὺν dερὲν gὶ θὰ σ' ἀφήκει μέσα, κιαπὲν νὰ σὶ φάουσιν.

Ἔρχιτι τοὺ πιδὶν δίει τ' ἄλουουμ μὶ τὰ τέσσαρα, ἁρπάει δυὸ μῆλα κὶ στρέφει, πάνου πὄθελιν νά 'βγει ἀπ' τοὺν dερέν, σμίει ἡ dερές, ἀπόμειγιν d' ἄλοου ἡ γουρὰ μέσα. Τότι λέει τουν ἡ δράκους :

— Χάτε πρέ, πουτάνας υἱέ, κανένας ὡς τώρα 'ἐν ἔγεγιν ἄξιους νὰ πάρ' ἀπὸὺ δῶ μῆλουν, ἀμ' ἂς εἶγιν !

Ἔρχιτι τοὺ πιδίν, φέργει τὰ μῆλα στὴμ μάναν dου, τὰ τρώει — πὸὺ νὰ φάει τούμ bιρίδρομουν gὶ τοὺν στρόφουμ μέσα της — κὶ τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραν, χὰν ἔφυϊν εἰς τοὺ κυγήϊν, βγαίγγει ἡ δράκους πάλι κὶ λέει την :

—'Ιμὲς αὐτὸν ἔστελάμουν dουν σὶ βούλα τὰ πιὰ φουϊρισμένα μέρη, πόν ἔθελιν νὰ γλιτώσει, κι ἰγλιτωσιν. 'Εν ἔχει ἄλλουν dρόπουμ μόνουν νὰ τοὺρ ρουτήξεις ποῦ 'γιν ἡ δύναμή του.

Τοὺ βράδυ, χὰν ἦρτιν doὺ πιδίν, ρουτᾶ τουν ἡ μάνα :

— Χρουσέ μου γιέ, πῶς σὶ καμαρώννου πὸὺ 'σι παλλικάριν gι ἔθελα νὰ ξέρου ποῦ 'γιν ἡ δύναμή σου ;

Λέει την :

— Τί σὶ μέλλει ;

Λέει τουν :

— Βόχι, γιέ μου, θέλου νὰ μὶ τοῦ πεῖς, 'ἐν εἶμου ἡ μάνα σου ;

Λέει την gὶ τοὺ πιδίν :

—'Ιβώ, μάνα, ἔχου τρεῖς χρουσὲς τρίχις στοὺ κιφάλιμ μου, κὶ χὰν dὶς δέσου ἀα πίσου στὴμ μέσημ μου, ἀνdρειώννου.

Τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραχ χὰν ἔφυϊμ bάλι στοὺ κυγήϊν, βγαίγγει ἡ δράκους, λέει τουν ἰκείγη τί τὴν εἶπιν.

Λέει την κι ἰκεῖνους :

— Πάρι τουννὰ τοὺ ψαλίδιν gὶ κάμι πὼς θὰ τοὺν ἀλλάξεις ροῦχα κὶ μ' ἕναν dρόπουν gόψι τὶς τρίχις, κὶ χαμέτα βγαίγγου κι ἰβὼ κὶ δέννου τουν, βγάλλου τὰ μμάτια του κὶ ρίχτουμούν dουν στοὺγ ξηρὸν doὺλ λιχτρόν, πὄχει παραπέρα.

Τοὺ βράδυ, χὰν ἦρτιν doὺ πιδίν, ἡ μάνα πλανᾶ πὼς θὰ τοὺν ι-γδύσει κί, πάνου πὄβγαλλιν doὺ πιδὶν doὺ πουκάμισούν dou, κόβγει τουμ μὶ τοὺ ψαλίδιν dὶς χρουσὲς τὶς τρίχις.

Χαμέτα ἔρχιτι ἡ δράκους, δόγγει τουν, βγάλλει τὰ μμάτια του κὶ ρίχτει τουμ μέσα στοὺλ λιχτρόν doὺν gουφόν.

'Ο μαῦρους του ἔκλεβγιμ bάσαμ μέραμ ψουμιὰ κι ἄλλα φαησιρὰ κι ἰπάαιγγιν gι ἔρριβγίν dα μέσα στοὺλ λιχτρόν. Πιρνώνdας τρεῖς τέσσερεις μῆγις, ἔβρεξιν, κι ἰθάρηνναμ πὼς ἔπιασιν ἡ κουφὸς ἡ λιχτρὸς γιρόν, κι ἦρταδ δυὸ κόρις νὰ γιμίσουν. 'Ικατέβασαν dήχ χαρκιάν dουν, ἔπιασιν doὺ πιδὶν doὺ σκοιγὶν gι εἶπιν :

— Σύριτί μου πάνου, κι ἰβὼ χὰν gὶ σᾶς ἄθρωπους εἶμου κὶ καθέλου μὴφ φουᾶστι.

Οἱ κόρις ἰφουήθηκαν, ὅμους, χὰν ἔκουσαν dὶς παρακάλλις, ἰλυπήθηκάν dουν κι ἰτράβηξάν dουμ bάνου. Χὰν ἦβγιμ bάνου, ἔκατὄισ στοὺν γήλλιουν νὰ βράσει κι οἱ κόρις ἀλίμενάν dουν gι ἰλυπήθηκάν dουν, πὸὺ τοὺν εἶδασ σ' ἰκείγην dὴν gατάστασιν.

Λέει τις :

— Ξέριτι τοῦ τάδεινου τοῦ βασιλλιᾶ τὴν gόρην ;

Λέουν dουν :

— Ξέρουμούν dην gι εἶγιν gουνdά μας.

Λέει τις :

— Νὰ χαρεῖτι τὰ θέλιτι κὶ τὰ ἀαπᾶτι, πάτιτι τουννὰ τοὺ δαχτυλίδιν gὶ δέκιτί της του.

—'Εσὺ εἶσαι καὶ ὁ ἀφέντης μου καὶ ἡ μάνα μου.

Μὲ τὸ ζόρι τὴν ἔστειλε κι ἔφυγε. Φεύγοντας ἡ κόρη, τοῦ ἔδωσε ἕνα δαχτυλίδι γιὰ θύμηση, τὸ ἔβαλε στὸ δάχτυλό του κι ἔφυγε καὶ κεῖνος.

Καθὼς ὁ δράκος ἄκουσε πὼς ἔρχεται τὸ παιδί, κρύφτηκε πάλι. Ἔρχεται τὸ παιδί, φέρνει τὸ καρπούζι, τὸ τρώει ἡ μάνα, προσποιήθηκε πὼς ἦταν καλά.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα φεύγει πάλι τὸ παιδὶ στὸ κυνήγι καὶ πάλι βγαίνει ὁ δράκος καὶ τῆς λέγει :

— Νὰ τοῦ πεῖς νὰ πάει στὸ τάδε πέρασμα, κι ἔχει μιὰ μηλιὰ καὶ χειμώνα καλοκαίρι δὲν τῆς λείπουν τὰ μῆλα. Νὰ τοῦ πεῖς πὼς δὲν γιατρεύτηκες, καὶ νὰ πάει νὰ σοῦ φέρει ἕνα μῆλο ἀπὸ κείνη τὴ μηλιά. Ὅμως τὸ μαῦρο νὰ μὴν τὸν πάρει μαζί του.

Καὶ πάλι ἡ μάνα τὸ λέει στὸ παιδί της.

— Μετὰ χαρᾶς μάνα!

Τὸ πρωὶ σηκώνεται, καβαλικεύει ἕνα ἄλλο ἄλογο, ἀρχίζει τὴ στράτα. 'Εκεῖ ποὺ πήγαινε, βρίσκει ἕνα γέρο καὶ τὸν ρωτᾶ ποῦ πάει καὶ τοῦ λέει :

— Θὰ πάω στὸ τάδε μέρος καὶ θὰ φέρω δυὸ μῆλα, νὰ φάει ἡ μάνα μου, ποὺ εἶναι ἄρρωστη.

Τοῦ λέει ὁ γέρος :

— Παιδί μου, αὐτὴ τὴ μηλιὰ τὴν φυλάγουν ἑξήντα δράκοι. Μόνο σὰν πᾶς, νὰ ζορίσεις στὸ τρέξιμο τ' ἄλογο σου, κι ὅσα πάρεις, ἀμέσως νὰ γυρίσεις, γιατὶ ἔχει ἕνα δράκο καὶ σμίγει τὸ διάσελο καὶ θὰ σ' ἀφήσει μέσα, κι ὕστερα θὰ σὲ φᾶνε.

Ἔρχεται τὸ παιδί, ζορίζει τ' ἄλογο, τρέχει μὲ τὰ τέσσερα, ἁρπάει δυὸ μῆλα καὶ στρέφει τὴν ὥρα ποὺ 'θελε νὰ βγεῖ ἀπὸ τὸ διάσελο, σμίγει κι ἀπόμεινε μέσα τοῦ ἀλόγου ἡ οὐρά. Τότε τοῦ λέει ὁ δράκος :

—Ἄντε βρέ, πουτάνας υἱέ, κανένας ὡς τώρα δὲν ἦταν ἄξιος νὰ πάρει ἀπὸ δῶ μῆλο, ἂμ ἂς εἶναι!

Ἔρχεται τὸ παιδί, φέρνει τὰ μῆλα στὴ μάνα του, τὰ τρώει —ποὺ νὰ φάει τὸν περίδρομο καὶ τὸν ἀνάποδο μέσα της — καὶ τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα, ὅταν ἔφυγε στὸ κυνήγι, βγαίνει πάλι ὁ δράκος καὶ τῆς λέει :

—'Εμεῖς αὐτὸν τὸν στείλαμε στὰ πιὸ φοβερισμένα μέρη, ποὺ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ γλιτώσει, καὶ γλίτωσε. Δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος, μόνο ρώτησέ τον, ποῦ εἶναι ἡ δύναμή του.

Τὸ βράδυ, σὰν ἦρθε τὸ παιδί, ἡ μάνα τὸν ρωτᾶ :

— Χρυσέ μου γιέ, πῶς σὲ καμαρώνω ποὺ 'σαι παλικάρι κι ἤθελα νὰ ξέρω, ποῦ εἶναι ἡ δύναμή σου;

Τῆς λέει :

— Τί σὲ μέλει;

Τοῦ λέει :

—Ὄχι, γιέ μου, θέλω νὰ μοῦ τὸ πεῖς, δὲν εἶμαι μάνα σου ;

Τῆς λέει καὶ τὸ παιδί :

—'Εγώ, μάνα, ἔχω τρεῖς χρυσὲς τρίχες στὸν ἀφαλό μου, κι ὅταν τὶς δέσω πίσω στὴ μέση μου, ἀντρειεύω.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα, σὰν ἔφυγε πάλι στὸ κυνήγι, βγαίνει ὁ δράκος, τοῦ λέει ἐκείνη τί τῆς εἶπε, καὶ κεῖνος τῆς λέει :

— Πάρε αὐτὸ ἐδῶ τὸ ψαλίδι καὶ κάμε πὼς θὰ τοῦ ἀλλάξεις τὰ ροῦχα του καὶ μ' ἕνα τρόπο κόψε τὶς τρίχες, κι ἀμέσως βγαίνω ἐγὼ καὶ τὸν δένω, τοῦ βγάζω τὰ μάτια καὶ τὸν ρίχνουμε στὸ ξεροπήγαδο, ποὺ εἶναι παραπέρα.

Τὸ βράδυ, σὰν ἦρθε τὸ παιδί, ἡ μάνα τὸν πλανεύει πὼς θὰ τὸν γδύσει καί, καθὼς ἔβγαζε τὸ παιδὶ τὸ πουκάμισό του, τοῦ κόβει μὲ τὸ ψαλίδι τὶς χρυσὲς τὶς τρίχες!

'Αμέσως ἔρχεται ὁ δράκος, τὸν δένει, τοῦ βγάζει τὰ μάτια του καὶ τὸν ρίχνει μέσα στὸ ξερὸ τὸ πηγάδι.

Ὁ μαῦρος του ἔκλεβε κάθε μέρα ψωμιὰ κι ἄλλα φαγητὰ καὶ πήγαινε καὶ τά 'ριχνε μέσα στὸ πηγάδι.

Καθὼς πέρασαν τρεῖς τέσσερεις μῆνες, ἔβρεξε. Νόμισαν πὼς τὸ ξερὸ πηγάδι ἔπιασε νερό, κι ἦρταν δυὸ κόρες νὰ γεμίσουν. Ὅταν κατέβασαν τὸν κάδο, ἔπιασε τὸ παιδὶ τὸ σκοινὶ κι εἶπε :

— Σύρτε με πάνω, κι ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος σὰν καὶ σᾶς καὶ καθόλου μὴ φοβᾶστε.

Οἱ κόρες φοβήθηκαν, ὅμως, σὰν ἄκουσαν τὰ παρακάλια, τὸν λυπήθηκαν καὶ τὸν τράβηξαν πάνω. Σὰν βγῆκε πάνω, κάθισε στὸν ἥλιο νὰ ζεσταθεῖ καὶ οἱ κόρες τὸν περίμεναν καὶ τὸν λυπήθηκαν, ποὺ τὸν εἶδαν σὲ κείνη τὴν κατάσταση.

Τὶς λέει :

— Ξέρετε τοῦ τάδε βασιλιᾶ τὴν κόρη;

Τοῦ λένε :

— Τὴν ξέρουμε καὶ εἶναι κοντά μας.

Τὶς λέει :

—Νὰ χαρεῖτε ὅ,τι θέλετε κι ὅ,τι ἀγαπᾶτε, πηγαίνετε αὐτὸ τὸ δαχτυλίδι καὶ δῶστε τής το.

— Μετὰ χαρᾶς, λέγουν αὐτές.

Παίρνουν τὸ δαχτυλίδι καὶ πᾶνε στὴ βασιλοπούλα καὶ τῆς τὸ δίνουν. Μόλις ἦρθαν καὶ τῆς ἔδωσαν τὸ δαχτυλίδι, ἀμέσως ρωτᾶ, ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. Τῆς λένε πὼς εἶναι στὸ ξεροπήγαδο, καὶ καβαλικᾶ τ' ἄλογό της κι ἔρχεται καὶ τὸν παίρνει καὶ τὸν φέρνει στὸ σπίτι της. Τὸν εἶχε ἔξι

— Μιτὰ χαρᾶς, λέουν αὐτές.

Παίρνουν doὺ δαχτυλίδιν gὶ δίουν dου στὴβ βασιλουπούλλαν. Τόμους ἦρταν gι ἔδακάν dην τοὺ δαχτυλίδιν, χαμέτα ρουτᾶ ποῦ 'γιν αὐτὸς ἡ ἄθρωπους. Λέουν dην ποῦ 'γιν εἰς τοὺν gουφὸν doὺλ λιχτρόν, κὶ καλλικᾶ τ' ἄλουουν gι ἔρχιτι κὶ παίργει τουν gὶ φέργει τουσ στοὺ σπίτιν dουν. Εἶχιν dουν ἕξι μῆνες κι ἰνdράγηγγίν dουν. Ἰμιάλαιναν gι οἱ τρίχις κι ἦρτιν ἡ δύναμή του, ἀμ' ἦταν ἡ καημένους στραβός.

Μιὰν ἡμέραν λέει τουν ἡ κόρη :

— Νὰ πάουμουν νὰ ξικάμουμουσ στὴγ 'ξουχήν.

Σηκώννουνdιν, καλλικοῦσιν, πάουσισ στὴγ 'ξουχήν.

Εἶχιν ἕναν dριχάμενουν γιρὸν gι ἔκατὅάσιν ἰκεῖδα κι ἰνdράγγηγγιν ἡ κόρη κὶ θουρᾶ κι εἶχιν τὅόφλακους χώρους ι-μμάτια, κὶ ἰπήαινναν στοῦ γιροῦ τοὺ μμάτιν gι ἔπιανναν κουμμάιλ λάσπην, gι ἔλειβασ στὰμ μάτια τουν gι ἔστρεφαμ μὶ τὰ μμάτια.

Λέει του τοὺ πιδὶν gὶ λέει την :

— Κάμι του κι ἰμέναν.

Πάει μὶ βούλην dης τὴν gαρτιὰν gὶ πιάγγει μιὰ ἰλλιὰλ λάσπην gὶ φέργει κὶ 'λείβγει στοῦ πιδιοῦ τὰ μμάτια κὶ κάμγει μμάτια εὐτὺς κι ἰπέτασσαν ἀπ' τὴχ χαράν dουν, μόνουν τό 'ναμ μαῦρουν gὶ τ' ἄλλου γγαλλούρικουν.

Σηκώννουνdιχ χαμέτα, πάει στοὺ σπίτιν, καλλικᾶ τούμ μαῦρουν dου, πάει, βρίσκει τὴμ μάναν dου, κὶ κάμγει την gουτὅούριν κὶ λέει τοὺν ἀσλάγην gὶ τραβᾶ την ὅξου κὶ κάμγει την doὺ πιὰ μιάλουν dης κουμμάτιν ἴσα μὶ τοὺ φτίν dης. Κὶ παίρει ἀποὺ κεῖ ὅ,τι ἔθελιν gὶ πάει στὴν gόρην gὶ κάμνουγ γάμους κὶ χαρὲς — κὶ κόβγουνdιν gὶ τὰ λόϊα κι οἱ μιλλιές.

ΤΟ ΠΑΛΙΚΑΡΙ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΙ Ο ΔΡΑΚΟΣ

μῆνες καὶ τὸν περιποιοῦνταν. Μεγάλωναν καὶ οἱ τρίχες κι ἦρτε ἡ δύναμή του, ὅμως ὁ κακόμοιρος ἦταν στραβός.

Μιὰ ἡμέρα τοῦ λέει ἡ κόρη :

— Νὰ πᾶμε στὴν ἐξοχή, νὰ ξεκάνουμε λίγο.

Σηκώθηκαν καὶ καβάλα πῆγαν στὴν ἐξοχή. Εἶχε τρεχάμενο νερὸ καὶ κάθισαν ἐκειδὰ καὶ κοιτοῦσεν ἡ κόρη καὶ θωρᾶ κι εἶχε βατράχια χωρὶς μάτια, καὶ πήγαιναν στοῦ νεροῦ τὸ μάτι κι ἔπιαναν λίγη λάσπη, τὴν ἄλειφαν στὰ μάτια τους κι ἔστρεφαν μὲ μάτια. Τὸ λέει στὸ παιδί, κι αὐτὸ τῆς λέει:

— Κάμε το κι ἐμένα.

Πάει μὲ ὅλη της τὴν καρδιὰ καὶ πιάνει λίγη λάσπη, τὴ φέρνει κι ἀλείφει τοῦ παιδιοῦ τὰ μάτια καὶ κάμνει ἀμέσως μάτια κι εὐθὺς πέταξαν ἀπὸ τὴ χαρά τους, μόνο ποὺ τὸ ἕνα ἦταν μαῦρο καὶ τ' ἄλλο τσακίρικο.

Σηκώνεται ἀμέσως, πάει στὸ σπίτι, καβαλικᾶ τὸν μαῦρο του, πάει, βρίσκει τὴ μάνα του, τὴν κουτσουρεύει καὶ λέει τὸν ἀσλάνη του καὶ τὴν τραβᾶ ἔξω καὶ τῆς κάμνει τὸ πιὸ μεγάλο της κομμάτι ὅσο τὸ ἀφτί της. Καὶ παίρνει ἀπὸ κεῖ ὅ,τι ἤθελε καὶ πάει στὴν κόρη καὶ κάμνουν γάμους καὶ χαρὲς — καὶ κόβονται καὶ τὰ λόγια καὶ οἱ ὁμιλίες.

Ἡ Δικατρὴς

«Ἔμπα μέσα σύ, νὰ δοῦμε πῶς εἶναι στὸ μάκρος κι ἂν κλειδώνει καλά».

Ὁ Δεκατρὴς

6. Ὁ Δεκατρὴς

Εἶχεν ἕναν ἄνθρωπο κι εἶχε δεκατρία παιδιά. Τὸν πιὸ μικρό, τοῦ 'δωσε τ' ὄνομα Δεκατρής. Αὐτοὶ ἔτρωγαν καὶ κάθουνταν δίχως δουλειά. Μιὰν ἡμέρα εἶπε ὁ Δεκατρὴς στὸν πατέρα του :

—Πατέρα, ὡς πότε θὰ μᾶς τρέφεις ἐμᾶς χωρὶς δουλειά; Νὰ μᾶς κάμεις δεκατρία δρεπάνια, νὰ πᾶμε νὰ δουλέψουμε, νὰ βγάλουμε τὸ ψωμί μας, νὰ ξεκουραστεῖς κι ἐσὺ ἀπὸ τὸ βάρος στὰ γεράματά σου.

Λοιπὸν πῆγε ὁ πατέρας στὸ σιδερὰ κι ἔκαμε δεκατρία δρεπάνια καὶ πῆρε καθένας ἀπὸ ἕνα κι ἔφυγαν. 'Εκεῖ ποὺ πήγαιναν, βρῆκαν ἕνα κάμπο κι εἶχε χωράφια σπαρμένα κι ἦταν ἐποχὴ θερισμοῦ. Τὸ λοιπόν, εἴπανε, ἐλᾶτε νὰ θερίσουμε αὐτὰ τὰ χωράφια καί, σὰν ἔρθει ὁ νοικοκύρης, θὰ μᾶς πληρώσει τὸν κόπο μας. Κατὰ τύχη τὰ χωράφια ἦταν ἑνὸς δράκου. Αὐτὸς ἦρθε νὰ δεῖ τὰ χωράφια του καὶ θωρᾶ τοὺς θεριστάδες. Ὁ Δεκατρής, μόλις τὸν εἶδε κι ἔρχονταν, λέει τοὺς ἀδελφούς του :

— Αὐτὸς πόρχεται εἶναι ὁ νοικοκύρης κι εἶναι δράκος καὶ θὰ σᾶς ρωτήσει ποιὸς ἀπὸ σᾶς ξέρει γράμματα καὶ νὰ πεῖτε πὼς ἐσεῖς ὅλοι ξέρετε γράμματα καὶ μόνο ἐγὼ δὲν ξέρω καὶ νὰ μὲ παρατήσετε.

Ἔρχεται τὸ λοιπὸν ὁ δράκος καὶ τοὺς ρώτησε καὶ τοῦ εἶπαν ὅπως τοὺς ἀρμήνεψε. Λοιπὸν ὁ δράκος κάθισε κι ἔγραψε ἕνα γράμμα στὴ γυναίκα του καὶ τῆς γράφει : «Αὐτὸν ποὺ φέρνει τὸ γράμμα νὰ τὸν σφάξεις καὶ τ' ἀρχίδια του νὰ τὰ κρεμάσεις στὴν πόρτα, νὰ τὰ φάω μόλις θὰ 'ρθῶ». Δίνει τὸ γράμμα στὸ Δεκατρὴ καὶ τὸ παίρνει καὶ φεύγει.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε, ἀνοίγει τὸ γράμμα, τὸ διαβάζει καὶ κάθεται καὶ γράφει ἄλλο γράμμα μὲ τὴν ἴδια τὴ γραφὴ καὶ γράφει μέσα : «Αὐτὸς πόρχεται, νὰ τοῦ δώσεις πέντε ψωμιὰ καὶ πέντε ὀκάδες τυρὶ κι ἄλλα φαγώσιμα καὶ νὰ σφάξεις τὸ καλύτερο δαμάλι καὶ νὰ τὸ μαγειρέψεις, γιατὶ ἔχω δεκατρεῖς μεροκαματιάρηδες».

Τοῦ δίνει ἡ δράκαινα ὅσα ἔγραφε καὶ σφάζει καὶ τὴν ἀγελάδα καθὼς ἔγραφε.

Σὰν ἦρτε ὁ Δεκατρὴς πίσω μὲ τὰ ψωμιά, κατάλαβε ὁ δράκος πὼς ἤξερε γράμματα καὶ τοὺς εἶπε : «Κοπιάστε στὸ σπίτι νὰ φᾶμε τὸ βράδυ ψωμί».

Ὅταν ἦρθε στὸ σπίτι, λέει τὴ γυναίκα του :

— Τί σ' ἔγραψα ἐγὼ καὶ τί ἔκαμες ἐσύ!

Τοῦ δείχνει τὸ γράμμα κι ἦταν ἀπαράλλαχτη ἡ ὑπογραφή του. Τότε κρυφοκουβέντιασε μὲ τὴ γυναίκα του, νὰ τοὺς ταΐσουν καὶ τὴ νύχτα νὰ τοὺς σκοτώσει.

Ὁ Δεκατρὴς ἔνιωσε τὰ βρώμικα καί, σὰν ἔφαγαν, πλάγιασαν — ὁ δράκος εἶχε δεκατρεῖς κόρες καὶ κοιμοῦνταν στὴν ἄλλη κάμαρα, καὶ στὴν ἄλλη ὁ δράκος μὲ τὴ δρακόντισσα.

Ὁ Δεκατρὴς ἔγραψε τὸν ὕπνο τους καί, σὰν ἀποκοιμήθηκαν, σηκώνει τὶς κόρες καὶ τὶς πηγαίνει στὴν κάμαρα ποὺ κοιμοῦνταν μὲ τοὺς ἀδερφούς του καὶ περνᾶ τοὺς ἀδερφούς τους ἐκεῖ ποὺ κοιμοῦνταν οἱ κόρες. Ὕστερα ξέγραψε τὸν ὕπνο τους καὶ ξύπνησαν ὁ δράκος κι ἡ δρακόντισσα κι εἶχαν πυρωμένες σοῦβλες κι ἔπιασαν τὶς σοῦβλες κι ἐπῆγαν καὶ κάρφωσαν ὅλες τὶς κόρες τους, θαρρώντας πὼς ἦταν οἱ δεκατρεῖς καὶ τὶς ἄφησαν κι ἔφυγαν κι εἶπαν : «Καλὰ τοὺς καταφέραμε». Ὅταν πῆγαν καὶ πλάγιασαν, ξυπνᾶ ὁ Δεκατρὴς τοὺς ἀδελφούς του καὶ δρόμο.

Πᾶνε, παίρνουν τὸ σιτάρι ποὺ θέρισαν κι εἶχε ἕνα ποταμὸ καὶ ὁ δράκος δὲν μποροῦσε νὰ τὸν περάσει καὶ τὸν πέρασαν καὶ κάθισαν.

Τὸ πρωὶ ξυπνᾶ ὁ δράκος μὲ τὴ δρακόντισσα καὶ πῆγαν νὰ φᾶνε ἐκείνους ποὺ σκότωσαν καὶ τί νὰ δοῦν ; Βλέπουν κι ἦταν οἱ κόρες τους. Ὁ δράκος ἀπὸ τὸ θυμό του ἔγινε ὄρος καὶ τρία βουνὰ κι ἔτρεξε νὰ πάει νὰ τοὺς φτάξει καὶ γιὰ νὰ τοὺς σκοτώσει, γιὰ νὰ σκοτωθεῖ. Σὰν γύρισε ὅλο τὸν κάμπο καὶ δὲν τοὺς βρῆκε, πῆγε στὸν ποταμὸ καὶ τοὺς εἶδε στὴν ἄλλη μεριά. Φώναξε κι εἶπε :

— Βρὲ Δεκατρή, σκότωσες τὴν ἀγελάδα μου, σκότωσες τὶς κόρες μου καὶ πῆρες καὶ τὸ σιτάρι μου, δὲ θὰ περάσεις στὸ χέρι μου, σκύλε ;

Λέει τον ὁ Δεκατρής :

— Αὐτὰ ποὺ σ' ἔκαμα εἶναι λίγα. Τὰ θὰ σὲ κάμω νὰ δεῖς!

Καὶ σηκώνονται καὶ φεύγουν.

Οἱ ἀδερφοί του εἶδαν τὴν ἀξιοσύνη τοῦ Δεκατρῆ καὶ τὸν φοβήθηκαν κι ἔβαλαν στὸ νοῦ τους νὰ τὸν ἀφανίσουν. Πηγαίνουν λοιπὸν στὸ βασιλιὰ τοῦ τόπου καὶ τοῦ λέγουν :

— Βασιλιά μου, σ' ἕνα τόπο ἔχει ἕνα πάπλωμα ποὺ μπορεῖ νὰ σκεπάσει ὅλο σου τὸ στράτευμα καὶ περισσεύει τὸ μισό.

Ὁ βασιλιὰς τοὺς λέγει :

— Εἶστε ἄξιοι νὰ τὸ φέρετε ;

Τοῦ λέγουν :

—Ὁ ἀδερφός μας ὁ μικρὸς εἶναι ἄξιος.

6. Ἡ Δικατρὴς

Εἶχιν ἕναν ἄθρωπουν κι εἶχιδ δικατίργια πιδιά. Τοὺμ bιὰ μικρὸν ἔβαλιν d' ὄνομαν dου Δικατρής. Αὐτοὶ ἔτρωαν gὶ κάθουνdαν δίχως δουλλειάν. Μιὰν ἡμέραν εἶπιν ἡ Δικατρὴς στοὺμ bατέραν dου :

— Πατέρα, ὡς πότι θὰ μᾶς τρέφεις ἰμὲς χώρους δουλλειάν ; Νὰ μᾶς κάμεις δικατίργια δριπάγγια, 'ὰ πάουμουν νὰ δουλέψουμουν, νὰ βγάλουμουν dοὺ ψουμίμ μας, νὰ ξικουραστεῖς κι 'σὺ ἀπὸ τοὺ βάρους εἰς τὰ γέρα σου.

Τὸ λοιπὸν ἰπῆϊν ἡ πατέρας στοὺν τεμερτζὴν gι ἔκαμιδ δικατίργια ὀράκια κι ἰπῆριμ bάσα ἕνας ἀπό 'ναν gι ἔφυάσιν. 'Ικεῖ πού πάαινναν, ηὗραν ἕναν gάmbουν κι εἶχιχ χουράφια σπειρμένα κι ἦταν giρὸς τοὺ θέρους. Τὸ λοιπὸν εἴπασιν, ἔλατι νὰ θερίσουμουν dουννὸς τοὺς ταρλάδους κί, χὰν ἔρτει ἡ νοικουκύρης, θὰ μᾶς πληρώσει τοὺν gόπουμ μας. Καταλαχοῦ τὰ χουράφια ἦταν ἀνοὺς δράκου. Αὐτὸς ἦρτιν νὰ δεῖ τὰ χουράφια του κὶ θουρᾶ τοὺς θεριστάδους. 'Η Δικατρής, τόμους τοὺν εἶδιν gι ἔρχουνdαν, λέει τοὺς ἀδαρφός του :

— Αὐτὸς πὄρχιτι εἶγιν ἡ γοικουκύρης κι εἶγιδ δράκους κὶ θὰ σᾶς ρουτήξει πριός σας ξέρει γράμματα κὶ νὰ πεῖτι ἰσὲς ὅτι βοῦλοι ξέριτι γράμματα κὶ μόνουν ἰβὼ 'ὲν ι-ξέρου κὶ νὰ μὶ ξαπῶσιτι.

Ἔρχιτι τὸ λοιπὸν ἡ δράκους κι ἰρώτηξίν dους κι εἶπαν dουν ἰκεῖνα πού τοὺς ἀρμήνεψιν. Τὸ λοιπὸν ἔπιασιν ἡ δράκους κι ἔγραψιν ἕναγ γράμμαν εἰς τὴγ γυναίκαν dου κὶ γράφει την : «Αὐτὸμ bοὺ φέργει τοὺ γράμμαν νὰ τοὺσ σβάξεις κὶ τὰ χρίδια του νὰ τὰ κριμμάσεις εἰς τὴμ bόρταν, νὰ τὰ φάου τόμους ἔρτου». Δίει του τοὺ γράμμαν εἰς τοὺδ Δικατρὴν gὶ παίρει του κὶ φεύγει.

Στοὺδ δρόμουμ bοὺ πάαιγγιν, ἀγγοίει τοὺ γράμμαν, διαβάγγει του κὶ πιάγγει κὶ γράφει ἄλλου γράμμαμ μὶ τὴγ γίδιαν dὴχ χειρουκουνdυλλιὰν gὶ γράφει μέσα : «Αὐτὸς πὄρχιτι νὰ τοὺδ δέκεις πένdι ψουμιὰ κὶ πένdι ὀκάδις τυρὶν gι ἄλλα φαγησιρὰ κὶ νὰ σβάξεις τ' ὁλόκαλουν dοὺ δαμάλλιν gὶ νὰ τοὺ μαειρέψεις, γιατ' ἔχου δικατρούς μιρουκαματιάρηδους».

Δίει τουν ἡ δράκινα ὅσα ἔγραψιν gὶ σβάγγει κὶ τὴν ἀϊλλιὰν ὡς καθὼς ἔγραφιν.

Χὰν ἦρτιν ἡ Δικατρὴς πίσου μὶ τὰ ψουμιά, ἰκατάλαβιν ἡ δράκους πὼς ἔξιριγ γράμματα κι εἶπιν dους : «Κόπιασίτι στοὺ σπίτιν νὰ φάουμουν dοὺ βράδυ ψουμίν».

Χὰν ἦρτιν εἰς τοὺ σπίτιν, λέει τὴγ γυναίκαν :

— Τί σ' ἔγραψα ἰβὼ κὶ τί ἔκαμις ἰσύ !

Δίχγει τουν dοὺ γράμμαν gι ἦταν ἀπαράλλαχτη ἡ ἀπουγραφή του. Τότι ἔκαμιν gουβένdαν κρυφὰ μὶ τὴγ γυναίκαν dου, νὰ τοὺς ταΐσουν gὶ τὴν γύχταν νὰ τοὺς σκουτώσει.

'Η Δικατρὴς ἔγγιωσιν dὰ βρώμικα κί, χὰν ἔφααν gι ἔπεσάσιν, — ἡ δράκους εἶχιν δεκατρεῖς κόρις κι ἰκοιμοῦνdαν εἰς τὴν ἄλλην dὴν gάμαρην gι εἰς τὴν ἄλλην ἡ δράκους μὶ τὴδ δρακόνdισσαν.

'Η Δικατρὴς ἔγραψιν dοὺν γύπνουν dουν κὶ χὰν ἀπουκοιμήθηκάσιν, σηκώγγει τὶς κόρις εἰς τὴν gάμαρημ bοὺ κοιμοῦνdαμ μὶ τοὺς ἀδαρφός του κὶ πιρνᾶ τοὺς ἀδαρφὸς ἰκεῖ πού κοιμοῦνdαν οἱ κόρις. Ὕστερα ἰξέγραψιν dοὺν γύπνουν dουν gι ἰξύπγησιν ἡ δράκους κι ἡ δρακόνdισσα κι εἶχαμ bουρουμέγις σοῦβλις κι ἔπιασαν dὶς σοῦβλις κι ἰπῆαν gι ἰκάρφωσαβ βούλις τὶς κόρις τουν, νουμίζουνdας πὼς ἦταν οἱ δικατροὶ κι ἄφηκάν dις κι ἔφυαν gι εἶπαν : «Καλὰ τοὺς ἰκατάφεράμουν». Χὰν ἰπῆαν gι ἔπεσαν, ξυπνᾶ ἡ Δικατρὴς τοὺς ἀδαρφός του, κὶ δρόμουν.

Πάουν, παίρνουν dοὺ σιτάριμ bοὺ θέρισαν gι εἶχιν ἕναμ bουταμὸν gι 'ὲν ἀmbούραγγιν ἡ δράκους νὰ τοὺμ bιράσει κι ἰπέρασάν dουν gι ἔκατσαν.

Τοὺ πουρνὸγ ξυπνᾶ ἡ δράκους μὶ τὴδ δρακόνdισσαν gι ἰπῆαν νὰ φάουν ἰκεῖνους πού σκότωσαν gὶ τί νὰ δοῦν ; Θουροῦσιν gι ἦταν οἱ κόρις τουν. 'Η δράκους ἀπ' τοὺθ θυμόν dου ἰγέγιν ὅρους κὶ τρία βουνὰ κι ἔτρεξιν νὰ πάει νὰ τοὺς φτέξει κὶ γιὰ νὰ τοὺς σκουτώσει, γιὰ νὰ σκουτουθεῖ. Χὰν ἰγύρισιβ βούλουν dοὺν gάmbουν gι 'ὲν τοὺς ηὗριν, ἰπῆϊν εἰς τοὺμ bουταμόν, κι εἶδιν dουσ εἰς τὴν ἄλλημ μιριάν. 'Ιφάναξιν gι εἶπιν:

— Πρὶ Δικατρή, ἰσκούτωσις τὴν ἀϊλλιάμ μου, ἰσκούτωσις τὶς κόρις μου κι ἰπῆρις κὶ τοὺ σιτάριμ μου, 'ὲθ θὰ πιράσεις στοὺ χέριμ μου, σκύλλι ;

Λέει τουν ἡ Δικατρής :

— Αὐτὰ πού σ' ἔκαμα εἶν' ἰλλία. Τὰ θὰ σὶ κάμου νὰ δεῖς !

Κὶ σηκώννουνdιν gὶ φεύγουν.

Οἱ μαδαρφέ του εἶδαν dὴν ἀξιότην dοῦ Δικατρὴ κι ἰφουήθηκάν dουν gι ἔβαλαν εἰς τοὺν νοῦν dουν νὰ τοὺχ χαλάσουν. Πάουσιν dὸ λοιπὸν εἰς τοὺβ βασιλέαν dοῦ τόπου κὶ λέουν dουν :

— Βασιλέα μου σ' ἕναν dόπουν ἔχει ἕναμ bάπλουμαν π' ἀmbουρᾶ νὰ σκιπάσει βούλουσ σου τοὺ στράτεμμαν gι ἀπρουσσεύγει τοὺ μισόν.

Λέει τους ἡ βασιλέας :

— Εἶστι ἄξοι νὰ τοὺ φέριτι ;

Λέουν dουν :

—'Η ἀδαρφός μας ἡ μικρὸς εἶγιν ἄξους.

Φανάγγει τουν ἡ βασιλέας κὶ ρούγγει τουν νὰ πάει νὰ φέρει αὐτὸ τοὺ πάπλουμαν.

Λέει τουν :

— Μιτὰ χαρᾶς, μόνουν νὰ μὶ μαέψεις ἕναν gόνdυλαφ φτεῖρις κι ἕναν gόνdυλαμ ψύλλους.

Κὶ ρούγγει χαμέτα ἡ βασιλέας κὶ συνάουσιν gὶ γιμίννουσιν dοὺς κόνdυλους, φτεῖρις κὶ ψύλλους κὶ φέρνουν dους στοὺδ Δικατρήν. Παίρει τους κι αὐτὸς κὶ σηκώγγιτι κὶ φεύγει.

Στοὺδ δρόμουμ bοὺ πάαιγγιν ἠῦριν ἕναμ ψουφίμιμ gι εἶχιμ bουλλιὰ κὶ λύκους κὶ μέρμηγκους κι ἰμάλλωναν, ποιὸς νὰ πάρει τοὺ πουλλὺν dοὺ κουμμάτιν.

Λέει τους ἡ Δικατρής :

— Στάθουτι νὰ σᾶς τοὺ μοιράσου.

Πιάγγει, κόβγει τοὺ κιργιάς, δίει του τὰ πουλλιά, χουρίγγει κι τ' ἄλειμμαν gὶ δίει του στοὺς μέρμηγκους, πιάγγει κὶ τὰ κόκαλα κὶ δίει τα στοὺς λύκους. Τότι ἠύχαριστήθηκάσιν εἰς τὴμ μέρασιμ bοὺ τοὺς ἔκαμιν gι εἶπαν dουν :

— Στὴχ χάρημ bοὺ μᾶς ἔκαμις νὰ σὶ κάμουμουν κι ἰμὲς μιὰν ἀνdίχαρην.

Εἶπαν dὰ πουλλιά :

— Ζήτησ' ἀποὺ μᾶς τί θέλεις.

Λέει τους ἡ Δικατρής :

—'Ισὲς εἶστι πουλλιά, τί ἔρχιτι ἀπ' τοῦ χέρισ σας ; κὶ τί νὰ σᾶς ζητήσου ;

Λέουν dουν :

— Νά, πάρι τουννὰ τοὺ φτιρόν, gι ἂλ λάβεις ἀνάγκην, πὲ «πούλλου» κὶ θὰ γέγισι πουλλὶν νὰ πιτᾶς.

Εἶπαν gι οἱ μέρμηγκοι :

— Πάρ' κὶ ἀποὺ μᾶς τουννὰ τοὺ φτιρουδάκιν, κὶ χὰλ λάβεις ἀνάγκην λέϊ «μέρμηγκα» κὶ θὰ γέγισι μέρμηγκας κὶ θὰ κρύβγισι.

'Η λύκους ἔδεκίν dουν ἕναδ δόνdιν, γιὰ νὰ γέγιτι λύκους νὰ μὴν ἀμbουρᾶ ἄθρωπους νὰ σιμώγγει κουνdά του.

Πιάγγει πάλι τοὺδ δρόμουν ἡ Δικατρὴς κὶ πάει γύχτασ στοῦ δράκου τοὺ σπίτιν. 'Ανιβαίνν' ἀπ' τοὺ παναθούριν ἰκεῖ ποὺ κοιμοῦνdαν gὶ κουπάγγει τοὺς κόνdυλους πού 'χιν τὶς φτεῖρις κὶ τοὺς ψύλλους. Χὰν ἔπιασαν νὰ τοὺς δακοῦσιν οἱ ψύλλοι κι οἱ φτεῖρις, ἔρριξαν ἀπ' τοὺ παναθούριν dοὺ πάπλουμαν ὄξου. 'Αρπάει του ἡ Δικατρής, μιὰν gὶ δυὸ κὶ φέργει του στοὺβ βασιλέαν.

Χὰν εἶδαν οἱ ἀδαρφὲ ποὺ ἰκατάφεριν αὐτὴν dὴν ἀνdραα-θίαν, πάουμ bάλι στοὺβ βασιλέαν gὶ λέουν dουν :

— Βασιλέα μου, στοὺ γίδιουν dοὺ μέρους ἔχει ἕναν ἄτιν gι εἶγιμ bιρίφημουν, gὶ χαίρει μιλλιάν.

Ξαναφανάγγει πάλι τοὺδ Δικατρὴν gὶ ρούγγει τουν νὰ πάει νὰ φέρει αὐτὸ τοὺ πιρίφημουν d' ἄτιν !

'Η Δικατρὴς πάλι :

— Μιτὰ χαρᾶς, ἀφένdη βασιλλιά.

Σηκώγγιτι κὶ φεύγει. Πάει πάλι τὴν γύχταν στ' ἀχούριν dοῦ δράκου, πού 'ταν δουμμένουν d' ἄτιν, κὶ τοὺν gιρὸμ bοὺ πῆϊν νὰ τοῦ λύσει ἰμέλησιν gι εἶπιν :

—Ἄθρωπους ἤρτιν νὰ μὶ πάρει.

Σηκώγγιτι ἡ δράκους, πάει στ' ἀχούριν, ἄθρωπουν 'ὲθ θουρᾶ. 'Η Δικατρὴς εἶπιν «πούλλου» κι ἰγέγιμ bουλλὶν ἰπέτασιν. Χὰν ἰγύρισιν, κι ἔφυϊν ἡ δράκους, ξανάρχιτι πάλι κὶ τοὺν gιρὸμ bοὺ πῆϊν νὰ τοὺ λύσει, ἰξαναφάναξιν d' ἄτι. Ξανάρχιτι ἡ δράκους, πάλ' 'ὲθ θουρᾶ ἄθρωπουν. 'Η Δικατρὴς εἶπιμ «μέρμηγκα» κι ἔγιγιμ μέρμηγκας κι ἰκρύφτηκιν. Τότι ἡ δράκους ἰγύρισιν gι ἔφυϊν gι ἰπῆϊν gι ἰπλάγιασιν. Στὴν dρίτην dὴβ βουλάν, χὰν ἰπῆϊν ἡ Δικατρὴς κουνdὰ στ' ἄτιν, ξαναφώναξιμ bάλι τ' ἄτιν, ἀμ' ἡ δράκους ἰνόμισιμ bὼς τοὺμ biριπαίζει κι 'ὲν ἰσηκώθηκιν. Τότι ἡ Δικατρὴς λύγγει ὄμορφα ὄμορφα τ' ἄτιν gὶ καβαλλικᾶ του — κι ἂν dοὺδ δεῖς.

Τοὺ πουρνὸσ σηκώγγιτι, πάει νὰ δεῖ ἡ δράκους τ' ἄτιν, 'ὲν ηὕρίσκει τίποτα. Τρέχει, πάει πάλι στοὺμ bουταμόν, θουρᾶ στὴν ἄλλημ μιριὰν dοὺδ Δικατρὴν gαβαλλάρην.

Λέει τουν :

—Ἄχ, σκυλλίν, βοῦλα σὺ μὶ τὰ καμεις ! Ἄμ biράσεις στοὺ χέριμ μου θὰ σὶ φάου ἀγίψητουν.

'Η Δικατρὴς λέει τουν :

—'Ακόμα κι ἄλλα θὰ σὶ κάμου !

Κι ἰτράβηξιν dοὺν ι-δρόμουν dου κι ἔρχιτι στοὺβ βασιλέαν gὶ φέργει κὶ δίει τουν d' ἄτιν.

Χὰν εἶδαν οἱ ἀδαρφέ του πὼς ἔφεριν gὶ τ' ἄτιν, λέουν dοὺβ βασιλέαν :

— Βασιλέα μου, αὐτὸς ἡ δράκους ἔχει μιὰγ γυναίκαν gι εἶγιν dὰ βυζιά της μὶ τὰ διαμάνdια κὶ πιτράδια, ποὺ 'ξίζουσιγ γιὰ τοὺ βασίλειούσ σου.

Εὐτὺς φανάγγει πάλι τοὺδ Δικατρὴν gὶ στέλλει τουν, νὰ πάει νὰ φέρει τῆς γυναίκας τὰ βυζιά.

Κάμγει ἕναμ μαννάριν gὶ χτυπᾶ του στοὺν γήμουν gὶ φεύγει.

Χὰν ἰπῆϊν κουνdὰ στὰ σύνορα τοῦ δράκου, ηὕριν ἕναδ dινdρὸν gι ἔπιασιν νὰ τοὺ κόβγει μὶ τοὺ μανάριν. 'Ικεῖ ποὺ πουλέμηγγιν, ἔρχιτι ἡ δράκους κὶ λέει τουν :

— Τί ἄθρωπους εἶσι 'σύ ; Τί κάμγεις ἰδῶ ;

Τὸν φωνάζει ὁ βασιλιὰς καὶ τὸν διατάζει νὰ πάει νὰ φέρει τὸ πάπλωμα.

Λέει τὸ παιδὶ στὸ βασιλιά :

— Μετὰ χαρᾶς, μόνο νὰ μοῦ μαζέψεις ἕνα κόνδυλο ψεῖρες κι ἕνα κόνδυλο ψύλλους.

Ἀμέσως ὁ βασιλιὰς διατάζει νὰ συνάξουν καὶ νὰ γεμίσουν τοὺς κόνδυλους μὲ ψεῖρες καὶ ψύλλους. Τοὺς φέρνουν στὸ Δεκατρή, τοὺς παίρνει κι αὐτὸς καὶ σηκώνεται καὶ φεύγει.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαινε βρῆκε ἕνα ψοφίμι κι εἶχε πουλιὰ καὶ λύκους καὶ μερμήγκια καὶ μάλωναν, ποιὸς νὰ πάρει πιὸ μεγάλο κομμάτι.

Τοὺς λέει ὁ Δεκατρής :

— Σταθεῖτε νὰ σᾶς τὸ μοιράσω.

Πιάνει, κόβει τὸ κρέας, τὸ δίνει στὰ πουλιά, χωρίζει τὸ λίπος καὶ τὸ δίνει στὰ μερμήγκια, πιάνει καὶ τὰ κόκαλα καὶ τὰ δίνει στοὺς λύκους. Τότε εὐχαριστηθήκανε μὲ τὴ μοιρασιὰ ποὺ τοὺς ἔκαμε καὶ τοῦ εἶπαν :

— Ζήτησε ἀπὸ μᾶς, τί θέλεις.

Τοὺς λέγει ὁ Δεκατρής :

— Σεῖς εἶστε πουλιά, τί περνᾶ ἀπὸ τὸ χέρι σας ; καὶ τί νὰ σᾶς ζητήσω ;

Τοῦ λέγουν :

— Νά, πάρε αὐτὸ ἐδῶ τὸ φτερό, κι ἂν λάβεις ἀνάγκη, πὲ «πούλου» καὶ θὰ γίνεσαι πουλὶ νὰ πετᾶς.

Εἶπαν καὶ τὰ μερμήγκια :

— Πάρε κι ἀπὸ μᾶς τοῦτο ἐδῶ τὸ φτερουδούκι, κι ὅταν λάβεις ἀνάγκη πὲς «μέρμηγκα» καὶ θὰ γίνεσαι μέρμηγκας καὶ θὰ κρύβεσαι.

Ὁ λύκος τοῦ ἔδωσε ἕνα δόντι, γιὰ νὰ γίνεται λύκος καὶ νὰ μὴ μπορεῖ ἄνθρωπος νὰ σιμώνει κοντά του.

Κινάει πάλι τὸ δρόμο ὁ Δεκατρὴς καὶ πάει νύχτα στοῦ δράκου τὸ σπίτι. Ἀνεβαίνει ἀπὸ τὸ παράθυρο ἐκεῖ ποὺ κοιμοῦνταν κι ἀδειάζει τοὺς κονδύλους ποὺ ἄχε τὶς ψεῖρες καὶ τοὺς ψύλλους. Σὰν ἄρχισαν νὰ τοὺς δαγκᾶνε οἱ ψύλλοι καὶ οἱ ψεῖρες, ἔριξαν τὸ πάπλωμα ἀπὸ τὸ παράθυρο ἔξω. Τὸ ἁρπάζει ὁ Δεκατρὴς καὶ μιὰ καὶ δυὸ τὸ φέρνει στὸ βασιλιά.

Σὰν εἶδαν οἱ ἀδερφοὶ πὼς τὰ κατάφερε νὰ κάμει αὐτὴ τὴν ἀνδραγαθία, πηγαίνουν πάλι στὸ βασιλιὰ καὶ τοῦ λέγουν :

— Βασιλέα μου, στὸ ἴδιο τὸ μέρος ἔχει ἕνα ἄτι περίφημο, ποὺ ἔχει τὴ χάρη νὰ μιλᾶ.

Ξαναφωνάζει πάλι τὸ Δεκατρὴ καὶ τὸν διατάζει νὰ πάει νὰ φέρει αὐτὸ τὸ περίφημο τὸ ἄτι!

Ὁ Δεκατρὴς πάλι :

— Μετὰ χαρᾶς, ἀφέντη βασιλιά!

Σηκώνεται καὶ φεύγει. Πάει πάλι τὴ νύχτα στ' ἀχούρι τοῦ δράκου, ὅπου ἦταν δεμένο τ' ἄτι, καὶ τὴν ὥρα ποὺ πῆγε νὰ τὸ λύσει μίλησε κι εἶπε :

—Ἄνθρωπος ἦρθε νὰ μὲ πάρει.

Σηκώνεται ὁ δράκος, πάει στ' ἀχούρι, ἄνθρωπο δὲ βλέπει. Ὁ Δεκατρὴς εἶπε «πούλου» κι ἔγινε πουλὶ καὶ πέταξε. Σὰν γύρισε κι ὁ δράκος, εἶχε φύγει. Ξανάρχεται πάλι τὴν ὥρα ποὺ πῆγε νὰ τὸ λύσει, ξαναφώναξε τ' ἄτι. Ξανάρχεται ὁ δράκος, πάλι δὲν θωρᾶ ἄνθρωπο. Ὁ Δεκατρὴς εἶπε «μερμήγκι» κι ἔγινε μερμήγκι καὶ κρύφτηκε. Τότε ὁ δράκος γύρισε κι ἔφυγε καὶ πῆγε καὶ πλάγιασε. Τὴν τρίτη τὴ φορά, σὰν πῆγε, ὁ Δεκατρὴς κοντὰ στὸ ἄτι, ξαναφώναξε πάλι τ' ἄτι, μὰ ὁ δράκος νόμισε πὼς τὸν ἀστειεύεται καὶ δὲν σηκώθηκε. Τότε ὁ Δεκατρὴς λύνει ὅμορφα ὅμορφα τὸ ἄτι καὶ τὸ καβαλικᾶ —κι ἂν τὸν δεῖς.

Τὸ πρωὶ σηκώνεται, πάει ὁ δράκος νὰ δεῖ τ' ἄτι, δὲ βρίσκει τίποτα.

Τρέχει, πάει πάλι στὸν ποταμό, θωρᾶ στὴν ἄλλη μεριὰ τὸ Δεκατρὴ καβαλάρη. Τοῦ λέει :

— Ἄχ, σκυλί, ὅλα σὺ μοῦ τὰ κάμνεις! Ἂν περάσεις στὸ χέρι μου, θὰ σὲ φάω ἄψητον.

Ὁ Δεκατρὴς τοῦ λέει :

— Ἀκόμη κι ἄλλα θὰ σοῦ κάμω!

Καὶ τράβηξε τὸ δρόμο του κι ἔρχεται στὸ βασιλιὰ καὶ φέρνει καὶ τοῦ δίνει τὸ ἄτι.

Σὰν εἶδαν οἱ ἀδελφοὶ πὼς ἔφερε καὶ τὸ ἄτι, λέγουν στὸ βασιλέα :

— Βασιλέα μου, αὐτὸς ὁ δράκος ἔχει μιὰ γυναίκα καὶ τὰ βυζιά της εἶναι μὲ τὰ διαμάντια καὶ πετράδια, ποὺ ἀξίζουν γιὰ τὸ βασίλειό σου.

Εὐθὺς φωνάζει πάλι τὸ Δεκατρὴ καὶ τὸν στέλλει, νὰ πάει νὰ φέρει τῆς γυναίκας τὰ βυζιά.

Κάμνει ἕνα τσεκούρι, τὸ ρίχτει στὸν ὦμο του καὶ φεύγει.

Σὰν πῆγε κοντὰ στὰ σύνορα τοῦ δράκου, βρῆκε ἕνα δέντρο κι ἄρχισε νὰ τὸ κόβει μὲ τὸ τσεκούρι του. Ἐκεῖ ποὺ πολεμοῦσε, ἔρχεται ὁ δράκος καὶ τοῦ λέει :

— Τί ἄνθρωπος εἶσαι ἐσύ; Τί κάμνεις ἐδῶ ;

Ἀπολογιέται καὶ τοῦ λέει :

—Ἔχει ἕνα, Δεκατρὴ τὸν λένε, τί διάβολο τὸν λένε δὲν τὸ ξέρω, καὶ μ' ἔγδυσε καὶ μὲ πῆρε τὰ πρόβατά μου καὶ ὅλο μου τὸ βιὸς καὶ θὰ κάμω ἕνα σεντούκι νὰ πάω νὰ τὸν βάλω μέσα.

'Απουλουάτει κὶ λέει τουν :

—Ἔχει ἕναν, Δικατρὴν δοὺλ λέουν, τί διάβολουν δοὺλ λέουν 'ὲν δοὺ ξέρου, κι ἔγδυσίμ μου κι ἰπῆριμ μου τὰ πρόβατά μου κὶ βούλουν δοὺ βιός μου κὶ θὰ κάμου ἕνασ σουνδούκιν νὰ πάου νὰ τοὺβ βάλου μέσα.

Λέει τουν ἡ δράκους :

— Αὐτὸς ἡ ἀναθθιματισμένους κι ἰμέναν ἔκαψίμ μου κι ἔγδυσίμ μου, ἔλα νὰ σουνδρουφιάσουμουν νὰ γινοῦμουν δοὺ ἕναν, νά 'ρτουμουν ἀφ' τοὺ δίκιουν δου.

Λέει τουν ἰκεῖνους :

— Μιτὰ χαρᾶς.

Τότι βουθᾶ τουν γι ἡ δράκους κὶ κόβγουν δοὺ δινδρὸν γὶ κάμνουν δου σαγίδια, κὶ καρφώνουν δου κὶ κάμνουν δου σουνδούκιν.

Ὕστερα πάουν στοὺ σπίτιν δοῦ δράκου, κὶ καθίννουν γὶ τρώουσιμ μαζίν γί, χὰν ἰσηκώθηκαν νὰ φύουσιν, λέει ἡ Δικατρής :

—Ἔλα νὰ δικιαμάσουμουν, ἂθ θὰ κλειδώγγει καλά. Ἔμβα μέσα σύ, νὰ δοῦμουμ βῶς εἶγιν στοὺ μάκρους κι ἂν κλειδώγγει καλά.

Μβαίγγει κι ἰκεῖνους μέσα χὰβ βλάχους, κι ἰκεῖ ποὺ δικιαμάννουνδαν, κλειδώγγει τουμ μέσα κὶ πάει κὶ κόβγει τῆς γυναίκας τὰ βυζιά, ἄφτει μιὰφ φουτιὰν γὶ βάλλει τουμ βάνου κὶ καίει τουχ χὰδ δαδὶν γὶ φέργει κι ἔρχιτι τὰ βυζιὰ στοὺβ βασιλέαν.

Τότι ἡ βασιλέας δίει τουν δὴν γόρην δου κὶ κάμνουγ γάμους κὶ χαρές.

Κι οἱ ἀδαρφέ του ἔπεσαν γι ἰπρουσκύνησάν δουν γι ἰσυχχούρεσίν δους κι 'ὲν δοὺς ἔκαμιν κανὲν κακόν, ὡς κὶ τοὺ σήμερουν.

Ο ΔΕΚΑΤΡΗΣ

Τοῦ λέει ὁ δράκος :

— Αὐτὸς ὁ ἀναθεματισμένος κι ἐμένα μ' ἔκαψε καὶ μ' ἔγδυσε, ἔλα νὰ συντροφιάσουμε νὰ γίνομε οἱ δυὸ ἕνα, νὰ βροῦμε τὸ δίκιο μας

Τοῦ λέει ἐκεῖνος :

— Μετὰ χαρᾶς.

Τότε τὸν βοηθεῖ καὶ ὁ δράκος καὶ κόβουν τὸ δέντρο καὶ τὸ κάμνουν σανίδια, τὰ καρφώνουν καὶ κάμνουν τὸ σεντούκι.

Ὕστερα πᾶνε στοῦ δράκου τὸ σπίτι, καθίζουν καὶ τρώουν μαζὶ καί, σὰν σηκώθηκαν νὰ φύγουν, λέγει ὁ Δεκατρής :

—Ἔλα νὰ δοκιμάσουμε, ἂν θὰ κλειδώνει καλά. Ἔμπα μέσα σύ, νὰ δοῦμε πῶς εἶναι στὸ μάκρος κι ἂν κλειδώνει καλά.

Μπαίνει καὶ κεῖνος μέσα σὰν τὸ βλάχο, καὶ κεῖ ποὺ δοκιμάζανε, τὸν κλειδώνει μέσα καὶ πάει καὶ κόβει τῆς γυναίκας τὰ βυζιά, ἀνάβει μιὰ φωτιὰ καὶ τὸν βάζει πάνω καὶ τὸν καίει σὰν δαδὶ καὶ φέρνει τὰ βυζιὰ στὸ βασιλέα.

Τότε ὁ βασιλέας τοῦ δίνει τὴν κόρη του καὶ κάμνουν γάμους καὶ χαρές.

Καὶ τ' ἀδέρφια του ἔπεσαν καὶ τὸν προσκύνησαν καὶ τοὺς συχώρεσε καὶ δὲν τοὺς ἔκαμε κακὸ ὡς τὰ σήμερα.

«...τὸ κοριτσάκι τὸ ὀρφανὸ ὅποτε γελοῦσε, πέφτανε τριαντάφυλλα...»

Ἡ ὀρφανὴ κόρη

7. Ἡ ἀρφανὴ κόρη

Εἶχιν ι-μιὰγ γυναίκαν gι εἶχιν ι-δυὸ κουρίτσια κι εἶχιν gὶ τῆς ἀδαρφῆς της τοὺ κουρίν. Αὐτὸ τοὺ κουρὶν d' ἀρφανόν, ὅποτι ἰγέλαγγιν, ἔπεφταν dριανdάφυλλα, ὅποτι ἔκλαιϊν, ἔπεφταφ φλουριά. Ἡ θειά της, τὰ κουρίτσια της ἦταμ bάρα πουλλὺ ἄσχημα. Ἰζήλευγιν ἡ θειὰ ἰκεῖνου τοῦ κουρὶν bού 'ταν gι ὅμορφουν.

Ἰξακούστηκιν αὐτὸ τοὺ κουρίτσιν gι ἔκουσίν dου κι ἡ βασιλλιὰς κι ἔθελιν gι ἰζήτηξίν dου. Γιατὶ τοὺ ζήτησιν ἡ βασιλλιάς, πιάγγει αὐτὴ ἡ θειά της κὶ βγάλλει τὰ μμάτια κι εἶχιν dου ὄξου. Ἔδειξισ στοὺβ βασιλλιὰν dὴν gόρην dὴδ δικήν dης. Ἦρτιν ἡ βασιλλιὰς μὶ στρατὸν κι ἰπῆριν dην gι ἔφυϊμ μὶ τὰ βαπόρια. Ἰπῆϊν ἰκεῖ πέρα, ἰγέλαγγιν ἡ κόρη, μηη τριανdάφυλλα, μηη τίποτα, ἔκλαιϊν, 'ὲν ἔπεφταν τίποτα. Λέει ἡ βασιλλιὰς νὰ τὴσ στρέψιτι πίσου. Κὶ τὴν ἔστρεψαμ bίσου κὶ τ' ἄλλου τοὺ κουρίτσιν ἔβαλλιφ φουνὲς κι ἔκλαιϊν, πόγειχιν ι-μμάτια.

Ἰπέραγγιν ἕνας ἄθρωπους κὶ τὴν εἶδιν, πόκλαιϊν κὶ τὴν ἰλυπήθηκιν gὶ πῆριν dριανdάφυλλα κὶ τὰ πούληγγιμ μὶ τὰ μμάτια κὶ φάναγγιν. Κι ἀκούει τουν ἡ παλλούγρια κὶ λέει τὴν gόρην dης :

— Φέρι, μαρί, νὰ δέκουμουν dοὺ ἕναν dοὺ μμάτιν νὰ πάρουμουν dριανdάφυλλα.

Κι ἔδωσιν dοὺ μμάτιν κὶ πῆριν dριανdάφυλλα.

Ἔφυϊν ἡ ἄθρωπους κι ὅταν ἰπέρασαν τρεῖς ἡμέρις κὶ μαράθηκαν dὰ τριανdάφυλλα, πέρασιμ bάλι ἡ ἄθρωπους κι ἔδεκίν dουν gὶ τ' ἄλλου μμάτιν gὶ πῆριν dριανdάφυλλα. Ὕστερα ἰπῆϊν ἡ ἄθρωπους κι ἔδεκίν dὰ μμάτια στὴν gόρην gι ἔβαλίν dης τα.

Χὰν ἰπῆϊν ἡ ἄθρωπους κὶ τὴν εἶδιμ μὶ τὰ μμάτια ἡ κόρη ἀποὺ τὴχ χαράν dης ἔκλαψιν gὶ στὴμ μιὰμ μιριὰν ἰγέμωσιν dριανdάφυλλα κὶ στὴν ἄλλην ι-φλουριὰ κι ἔδεκίν dα βούλα στοὺγ γέρουν.

Ἡ γέρους ἀποὺ τὴχ χαράν dου ἰπῆϊσ στοὺν ἕναν, ὕστερα στοὺν ἄλλουν κι ἰγέμωσίν dου εἰς τοὺν gόσμουν. Ἀκούει του πάλι ἡ βασιλλιάς, βγαίγγει κι ἔρχιτι ἡ ἀπατός του μὶ τοὺσ στρατόν dου κὶ μὶ τὰ παπόρια του, Κὶ λέ :

— Ποῦ 'γιν αὐτὴ ἡ κόρη ;

Ἡ κόρη συγκιγήθηκιν gι ἔπεσαν dὰ τριανdάφυλλα κὶ τὰ φλουριά. Ἀγκαλλιάγγει τὴν gόρην, παίργει την gὶ φεύγουν.

Ἰπῆϊν gι ἰγέγηκιβ βασίλισσα. Ἡ θειά της ἀποὺ τοὺν gαμόν dης ἔσκασιν.

7. Ἡ ὀρφανὴ κόρη

Εἶχε μιὰ γυναίκα καὶ εἶχε δυὸ κοριτσάκια καὶ εἶχε καὶ τῆς ἀδελφῆς της τὸ κοριτσάκι. Αὐτὸ τὸ κοριτσάκι τὸ ὀρφανό, ὅποτε γελοῦσε, πέφτανε τριαντάφυλλα, ὅποτε ἔκλαιε, ἔπεφταν φλουριά. Τὰ κορίτσια τῆς θειᾶς της ἤτανε πολὺ ἄσχημα. Ζήλευε ἡ θεία ἐκεῖνο τὸ κοριτσάκι, ποὺ ἤτανε καὶ ὄμορφο.

Ἔγινε ξακουστὸ αὐτὸ τὸ κορίτσι καὶ τὸ ἄκουσε καὶ ὁ βασιλιὰς καὶ τὸ ἤθελε καὶ τὸ ζήτησε. Γιατὶ τὸ ζήτησε ὁ βασιλιάς, πιάνει αὐτὴ ἡ θεία της καὶ τοῦ βγάζει τὰ μάτια καὶ τὸ εἶχε ἔξω. Ἔδειξε στὸ βασιλιὰ τὴν κόρη τὴ δική της. Ἦρθε ὁ βασιλιὰς μὲ στρατὸ καὶ τὴν πῆρε κι ἔφυγε μὲ τὰ βαπόρια. Πῆγε ἐκεῖ πέρα, γελοῦσε ἡ κόρη, μήτε τριαντάφυλλα, μήτε τίποτα, ἔκλαιγε, τίποτα δὲν ἔπεφταν. Λέει ὁ βασιλιὰς νὰ τὴν γυρίση πίσω. Καὶ τὴν ἔστρεψε πίσω καὶ τὸ ἄλλο τὸ κορίτσι ἔβαζε φωνὲς κι ἔκλαιε, ποὺ δὲν εἶχε μάτια.

Περνοῦσε ἕνας ἄνθρωπος καὶ τὴν εἶδε, ποὺ ἔκλαιε, καὶ τὴ λυπήθηκε καὶ πῆρε τριαντάφυλλα καὶ φώναζε πὼς τὰ πουλοῦσε μὲ τὰ μάτια. Καὶ τὸν ἀκούει ἡ παλιόγρια καὶ λέγει στὴν κόρη της :

— Φέρε, μωρή, νὰ δώσουμε τὸ ἕνα μάτι νὰ πάρουμε τριαντάφυλλα.

Κι ἔδωσε τὸ μάτι καὶ πῆρε τριαντάφυλλα.

Ἔφυγε ὁ ἄνθρωπος, κι ὅταν πέρασαν τρεῖς μέρες καὶ μαράθηκαν τὰ τριαντάφυλλα, πέρασε πάλι ὁ ἄνθρωπος καὶ τοῦ ἔδωσε καὶ τὸ ἄλλο τὸ μάτι καὶ πῆρε τριαντάφυλλα. Ὕστερα πῆγε ὁ ἄνθρωπος κι ἔδωσε τὰ μάτια στὴν κόρη καὶ τῆς τὰ ἔβαλε.

Σὰν πῆγε ὁ ἄνθρωπος καὶ τὴν εἶδε μὲ τὰ μάτια, ἡ κόρη ἀπὸ τὴ χαρά της ἔκλαψε καὶ στὴ μιὰ μεριὰ γέμισε τριαντάφυλλα καὶ στὴν ἄλλη φλουριὰ καὶ τὰ ἔδωσε ὅλα στὸ γέρο.

Ὁ γέρος ἀπὸ τὴ χαρά του πῆγε στὸν ἕνα, ὕστερα στὸν ἄλλο κι ὅλος ὁ κόσμος τό 'μαθε. Τὸ ἀκούει πάλι ὁ βασιλιάς, βγαίνει κι ἔρχεται ὁ ἴδιος μὲ τὸ στρατό του καὶ μὲ τὰ βαπόρια του. Καὶ λέει :

— Ποῦ εἶναι αὐτὴ ἡ κόρη ;

Ἡ κόρη συγκινήθηκε κι ἔπεσαν τὰ τριαντάφυλλα καὶ τὰ φλουριά. Ἀγκαλιάζει τὴν κόρη, τὴν παίρνει καὶ φεύγουν.

Πῆγε κι ἔγινε βασίλισσα. Ἡ θειά της ἀπὸ τὸν καμό της ἔσκασε.

«Ἡ κόρη μέσα στὴν ἐκκλησιὰ ζύμωσε τὸ φτάζυμο μὲ τὰ μυρωδικά».

8. Τοὺ παραμύθιν doῦ Μουσχουκάμbανου

Κόκκιγη κλουστὴ κλουσμέγη
στὴν ἀνέμημ bιρασμέγη
δῶσ' την gλῶτὅουν νὰ γυρίσει
παραμύθιν ν' ἀρχιγήσει.

'Αρχὴ τοῦν παραμυθιῶν gαλησπέρα σας.
Εἶχιν, κι ἔνdα γὲν εἶχιν, εἶχιν ἕναβ βασιλλιὰν gι εἶχιμ μιὰν gόρην gι 'ὲν ἔθελιν νὰ πάρ' ἄνdραν gι εἶπιν dην ἡ ἀφένdης της νὰ πάρει τοῦ βιζίρη τοὺν υἱὸν gι ἐκείγη εἶπιν doυν :

—'Ιβώ, πατέρα, θέλου νὰ μὶ πιράσεις τρεῖς ἰκάδις ἀλεύριν ἀπού 'φτὰ τριχιὲς κι ὅσα παχάρια ἔχει στοὺν gόσμουν, νὰ μὶ κουπαγίσεις ἀπού βούλα νὰ τὰ κάμου ἕναμ μεῖγμαν gὶ νὰ μὶ βάλεις εἰς τὴν γικκλησιὰν gὶ νὰ κάμεις μί βούλουν doὺν gόσμουν δέησεις κὶ παρακάλλις κὶ νὰ μ' ἀφήκεις μέσα σαράνdα μέρις.

Ἔκαμιν gι ἡ βασιλλιὰς ἔτὅα πού τοὺν εἶπιν ἡ κόρη του κι ἔκαμιδ δέησιν gὶ παρακάλλιαν εἰς τοὺ Θιὸν ἀπού 'φτὰ χρουνῶν gὶ πάνου κι ἰσβάληξιν dὴν γικκλησιὰν gι ἔφηκίν dην dὴν gόρημ μέσα μὶ τοὺ φτάζυμουν gι ἔδεκίν d' ἀγγοιχτήρια στοὺ γούμενου τὰ χέρια γιὰ νὰ μὴν ι-μbαίγγει ψυχὴ γιγγημέγη.

'Η κόρη μέσα στὴν γικκλησιὰν ἰζύμωσιν doὺ φτάζυμουμ μὶ τὰ μυρουδικὰ κι ἰζύμωσίν dου μὶ τὰ δάκρυά της κὶ μὶ τοὺ γιρὸν gι ἔκαμγιμ μιτάγγις κὶ δέησιν, κὶ τοὺ ζυμάριν ἰκεῖνου ἔκαμίν dου χὰμ μουρὸν gὶ παρακάλεγγιν νὰ δέκει ἡ Θιὸς ψυχὴν gι ἰκατέβηκιν ἄγγελους Κυρίου κι ἔδεκίν dου ψυχήν.

'Η βασιλλιὰς σαράνdα μέρις εἶχιχ χουλὴμ μιάληγν, πού θάρηγγιν gι ἔθθά 'βριν dὴν gόρην dου ἀπιθαμμέγην. Χὰν ἦρταν οἱ σαράνdα ἡμέρις, ἔκαμιμ bάλι σύναξιν gι ἰπῆαν ἀπού 'φτὰ χρουνῶν gὶ πάνου κι ἔκαμαμ bαράκλησιν gι ἄγγοιξαν dὴμ bόρταν gι ἤὗραν dὴν gόρην μ' ἕαν υἱὸν ἰφτὰ χρουνῶν gι ἀπού τὴμ μυρουδιὰν ἰσκουτίστην ἡ κόσμους. Τὸ λοιπὸν ἰπῆριν dὴν gόρην dου μὶ τοὺ πιδάκιν gι ἔκαμιχ χαρὲς κι ἀαλλιάσεις.

Τώρα εἶχιν gι ἕναν ἄλλουβ βασιλλιὰν gι εἶχιν gι ἰκεῖνους μιὰν gόρην gι ἔκουσιν dὴφ φήμην doῦ Μουσχουκάμbανου κι εἶπιν doὺν ἀφένdην dης :

—'Ιβὼ θέλου νὰ μὶ φέρεις τοὺ Μουσχουκάμbανουν.

'Ικεῖ πού ἰδιαλουούνdαν ἡ βασιλλιὰς, εἶπιν doυν ἕνας γέρους :

—'Ιβὼ φέρνου σᾶς τουν, μόνουθ θέλου νὰ μὶ γιμώσιτι ἕναν gαράβιγ γυαλλικά.

'Ετοιμάννουν doυν ἕναν gαράβιν μὶ τὰ γυαλλικὰ κὶ πάει στὴχ χώραμ bού 'ταν doὺ Μουσχουκάμbανουν, κι ἰπώληγγιγ γυαλλικά. Ἤρτιν gὶ τοὺ πιδάκιν ἡ Μουσχουκάμbανους κι ἤμbιμ μέσα στοὺ καράβιν νὰ ψουγγίσει γυαλλικὰ κὶ τόμους ἤρτιμ μέσα ἔκαμάν doυν ἰκράμια κὶ τὅιριμόγγις gι εἶπιν ἡ γέρους νὰ τραβήξουν doὺ σίδιρουν gὶ τὰ παλαμάρια κὶ νὰ σηκουθοῦν στὰ παγιά. Ὅσουν νὰ τρίψεις τοὺ μμάτισ σου, ἰχάθηκιν doὺ καράβιμ μὶ τοὺ Μουσχουκάμbανουν.

'Η κόρη τοῦ βασιλλιᾶ ἰλουλλάθηκιν, κι ἡ πατέρας της 'ὲν ἀμbούρεγγιν νὰ τὴμ bαρηουρήση. Κὶ τέλους πάνdους ἀπουφάσισιν νὰ πάει ἀπατή της νὰ τοὺν εὕρει. Πάει λοιπὸν εἰς τοὺν ἐεμιρτζὴν gὶ παραγγέλλει ἰφτὰ ζηυγάρια παπούτὅια κὶ χὰν ἰφτιάστηκαν dα παπούτὅια, πιάγγει τὴν ι-στράταν, χάτι κι νὰ πᾶς, χάτι κὶ νὰ πᾶς, — πάει στοῦ φιγγαριοῦ τὴμ μάναν :

—Ὦ, καλῶς τὴν gόρημ μου ! Τί γυρεύγεις ἰδῶ ;
Διᾶτει τῆς τα ἀπού τὴν ἀρχὴν ὡς τοὺ τέλους.
Τοὺ βράδυ ἤρτιν doὺ φιγγάριν gι εἶπιν :
—'Αθρουπινὸν gριὰς ἰμύρισιν !
—'Ιβώ 'μου, υἱέ μου, κὶ φάϊ μου !

Ὕστερα εἶπιν doυν dὰ πάθη τῆς κόρης, κι εἶπιν dην :

—'Ιβὼ 'ὲν doὺν εἶδα, ἂς πάει στοὺν ἀδαρφόμ μου τοὺν γήλλιουν.

Ἔδεκάν dην gι ἕναν gαρυδάκιν. Σηκώγγιτι ἀπού κεῖ, πάει στοῦ γήλλιου τὴμ μάναν. Νὰ μὴν dὰ πουλλουλουοῦμουν, εἶπιν dην ἡ γήλλιους :

—Ἂς πάει εἰς τοὺν ἀδαρφόμ μου τοὺν ἀγέραν.
Φεύγουνdας ἀπού κεῖ, ἔδεκάν dην ἕναν ἀσσάσιν...
Πάει στοῦ ἀγέρα τὴμ μάναν gι ἀπού κεῖ πάλι τὰ ἴδια, λέ' :
—Ἂς πάει στοὺν ἀδαρφόμ μου τοὺβ βουριάν.

Ἔδεκάν dην gι ἀπού κεῖ, ἕναφ φουνdουκάκιν. Ὅσουν νὰ πάει, ἰκατάλυσιν dέσσερις ζυγιὰς σιριδένα παπούτὅια.

'Η βουριὰς λέει την :

—'Ιβὼ εἶδα τουν gι εἴγιγ γιὰ νὰ πανdριφτεῖ κὶ θὰ πάρει τοῦ βασιλλιᾶ τὴν gόρην, κὶ νὰ πάεις στοὺμ bαπουτὅήν, κὶ κάμεις τὰ τζιζμίδια του, κὶ νὰ τουννὰ τοὺ σετζετεδάκιν, κὶ χὰδ δεῖς τοὺν υἱόσ σου, ἅπλωσί του, κὶ κάτὅι πάνου ἰσὺ κι ἡ γιός σου, κι ἰβὼ θὰ φυσήσου δυνατά· σὶ πάου τὴγ γίδιαν ὥραν εἰς τὰ γουγγικά σου.

Σηκώγγιτι ἡ κόρη, πάει σ' ἰκείγην dὴχ χώραν, κὶ πῆϊν εἰς τοῦ βασιλλιᾶ τὰ παναθούρια κὶ σπάγγει τοὺ καρύδιν gι ἤβγιν ἡ γλουσσαριὰ μὶ τὰ χρουσὰ πουλλιά. Σπάγγει κι τ' ἀσάσιν, ι-βγαίννουν χρουσὰ ἀλακάτια. Σπάγγει κὶ τοὺ φουν-

8. Τὸ παραμύθι τοῦ Μοσχοκάμπανου

Κόκκινη κλωστὴ κλωσμένη
στὴν ἀνέμη περασμένη,
δῶσ' της κλῶτσο νὰ γυρίσει
παραμύθι ν' ἀρχινήσει.

'Αρχὴ τῶν παραμυθιῶν, καλησπέρα σας.

Εἶχε, μπορεῖ καὶ νὰ μὴν εἶχε, εἶχε ἕνα βασιλιὰ κι εἶχε μιὰ κόρη καὶ δὲν ἤθελε νὰ πάρει ἄντρα καὶ τῆς εἶπε ὁ ἀφέντης της νὰ πάρει τοῦ βεζίρη τὸν υἱὸν κι ἐκείνη τοῦ εἶπε :

—'Εγώ, πατέρα, θέλω νὰ περάσεις τρεῖς ὀκάδες ἀλεύρι ἀπὸ ἑφτὰ κρισάρες κι ὅσα μπαχάρια ἔχει στὸν κόσμο, νὰ μοῦ κοπανίσεις ἀπὸ ὅλα νὰ τὰ κάμω ἕνα μεῖγμα καὶ νὰ μὲ βάλεις στὴν ἐκκλησιὰ καὶ νὰ κάμεις μὲ ὅλο τὸν κόσμο δεήσεις καὶ παρακλήσεις καὶ νὰ μ' ἀφήσεις μέσα σαράντα μέρες.

Ἔκαμε κι ὁ βασιλιὰς ἔτσι ποὺ τοῦ εἶπε ἡ κόρη του κι ἔκαμε δέηση καὶ παράκληση εἰς τὸν Θεὸν ἀπὸ ἑφτὰ χρονῶν καὶ πάνω καὶ σφάλιξε τὴν ἐκκλησιὰ κι ἄφησε τὴν κόρη του μέσα μὲ τὸ 'φτάζυμο κι ἔδωσε τὰ κλειδιὰ στοῦ ἡγούμενου τὰ χέρια, γιὰ νὰ μὴν μπαίνει ψυχὴ γεννημένη.

'Η κόρη μέσα στὴν ἐκκλησιὰ ζύμωσε τὸ 'φτάζυμο μὲ τὰ μυρωδικὰ καὶ τὸ ζύμωσε μὲ τὰ δάκρυά της καὶ μὲ τὸ νερὸ κι ἔκαμε μετάνοιες καὶ δέηση, καὶ τὸ ζυμάρι ἐκεῖνο τὸ ἔκαμε σὰν μωρὸ καὶ παρακαλοῦσε νὰ δώσει ὁ Θεὸς ψυχὴν καὶ κατέβηκε ἄγγελος Κυρίου καὶ τοῦ ἔδωσε ψυχή. 'Ο βασιλιὰς σαράντα μέρες εἶχε θλίψη μεγάλη, ποὺ θάρρευε ποὺ θὰ ἔβρισκε τὴν κόρη του ἀποθαμένην. Σὰν ἦρθαν οἱ σαράντα μέρες, ἔκαμε πάλι σύναξη καὶ πῆγαν ἀπὸ ἑφτὰ χρονῶν καὶ πάνω κι ἔκαμαν παράκληση κι ἄνοιξαν τὴν πόρτα καὶ βρῆκαν τὴν κόρην μ' ἕνα υἱὸν ἑφτὰ χρονῶν κι ἀπὸ τὴ μυρωδιὰ ζαλίστηκε ὁ κόσμος. Τὸ λοιπὸν πῆρε τὴν κόρη του μὲ τὸ παιδάκι κι ἔκαμε χαρὲς κι ἀγαλλιάσεις.

Τώρα ἦταν κι ἕνας ἄλλος βασιλιὰς κι εἶχε καὶ κεῖνος μιὰ κόρη κι ἄκουσε τὴ φήμη τοῦ Μοσχοκάμπανου κι εἶπε τὸν ἀφέντη της :

—'Εγὼ θέλω νὰ μοῦ φέρεις τὸ Μοσχοκάμπανο.

'Εκεῖ ποὺ διαλογιζόντανε ὁ βασιλιάς, ἕνας γέρος τοῦ εἶπε :

—'Εγὼ σᾶς τὸν φέρνω, μόνο θέλω νὰ μὲ γεμίσετε ἕνα καράβι γυαλικά.

Τοῦ ἑτοίμασαν ἕνα καράβι μὲ τὰ γυαλικὰ καὶ πάει στὴ χώρα, ποὺ ἦταν τὸ Μοσχοκάμπανο, καὶ πουλοῦσε γυαλικά.

Ἦρθε καὶ τὸ παιδάκι ὁ Μοσχοκάμπανος κι ἤμπε στὸ καράβι μέσα νὰ ψουνίσει γυαλικὰ καὶ μόλις ἦρθε μέσα τοῦ ἔκαμαν τιμὲς καὶ τσιριμόνιες κι εἶπε ὁ γέρος νὰ τραβήξουν τὸ σίδερο καὶ τὰ παλαμάρια καὶ νὰ σηκωθοῦν στὰ πανιά. Ὅσο νὰ τρίψεις τὸ μάτι σου, χάθηκε τὸ καράβι μὲ τὸ Μοσχοκάμπανο.

'Η κόρη τοῦ βασιλιᾶ λωλάθηκε, κι ὁ πατέρας της δὲν μποροῦσε νὰ τὴν παρηγορήσει. Καὶ τέλος πάντων ἀποφάσισε νὰ πάει ἡ ἴδια νὰ τὸν εὕρει. Πάει λοιπὸν στὸ σιδερὰ καὶ παραγγέλλει ἑφτὰ ζευγάρια παπούτσια καί, σὰν φτιάχτηκαν τὰ παπούτσια, πιάνει τὴ στράτα, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, — πάει στοῦ φεγγαριοῦ τὴ μάνα :

—Ὤ, καλῶς τὴν κόρη μου! Τί γυρεύεις ἐδῶ ;

Τῆς τὰ διηγᾶται ὅλα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος.

Τὸ βράδυ ἦρθε τὸ φεγγάρι κι εἶπε :

—'Ανθρωπινὸ κρέας ἐμύρισε!

—'Εγὼ εἶμαι, υἱέ μου, καὶ φάγε με!

Ὕστερα τοῦ εἶπε τὰ πάθη τῆς κόρης, καὶ τῆς εἶπε :

—'Εγὼ δὲν τὸν εἶδα, ἂς πάει στὸν ἀδερφό μου τὸν ἥλιο.

Τῆς ἔδωσαν κι ἕνα καρυδάκι. Σηκώνεται ἀπὸ κεῖ, πάει στοῦ ἡλιου τὴ μάνα. Νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε, τῆς εἶπε ὁ ἥλιος :

—Ἂς πάει εἰς τὸν ἀδερφό μου τὸν ἀγέρα.

Φεύγοντας ἀπὸ κεῖ, τῆς ἔδωσαν ἕνα μύγδαλο.

Πάει στοῦ ἀέρα τὴ μάνα κι ἀπὸ κεῖ πάλι τὰ ἴδια, λέει :

—Ἂς πάει στὸν ἀδερφό μου τὸ βοριά.

Τῆς ἔδωσαν κι ἀπὸ κεῖ ἕνα φουντουκάκι. Ὥσπου νὰ πάει, κατάλυσε τέσσαρα ζευγάρια σιδερένια παπούτσια.

'Ο βοριὰς τῆς λέει :

—'Εγὼ τὸν εἶδα καὶ εἶναι γιὰ νὰ παντρευτεῖ καὶ θὰ πάρει τοῦ βασιλιᾶ τὴν κόρη, καὶ νὰ πᾶς στὸν παπουτσὴ νὰ κάμεις τὰ παπούτσια του. Νά καὶ τοῦτο δὰ τὸ χαλάκι, καὶ σὰν δεῖς τὸν υἱόν σου, ἄπλωσέ το, κάτσε πάνω ἐσὺ καὶ ὁ γιός σου, κι ἐγὼ θὰ φυσήξω δυνατά· σὲ πάω τὴν ἴδια ὥρα στὰ γονικά σου.

Σηκώνεται ἡ κόρη, πάει σὲ κείνη τὴ χώρα, καὶ πῆγε στοῦ βασιλιᾶ τὰ παραθύρια καὶ σπάζει τὸ καρύδι καὶ βγῆκε ἡ κλωσσαριὰ μὲ τὰ χρυσὰ πουλιά. Σπάζει τὸ μύγδαλο καὶ βγαίνουν χρυσὲς ρόκες. Σπάζει καὶ τὸ φουντούκι καὶ βγαίνει χρυσὸ νῆμα καὶ τύλιγε, τύλιγε καὶ τελειωμὸ δὲν εἶχε. Πῆγαν οἱ δοῦλες στὴν κυρά τους κι εἶπαν νὰ τοὺς τὰ δώσει, καὶ ἡ κόρη εἶπε :

δούκιν gὶ βγαίγγει χρουσὸν ὄργουν gι ἰτύλιγγιν, ἰτύλιννιν gὶ τιλειμὸν 'ὲν εἶχιν. 'Ιπῆαν οἱ δοῦλις κι εἶπαν da τὴν gυρὰν gι εἶπαν νὰ τοὺς τὰ δέκει, κι εἶπιν ἡ κόρη :

— Δεῖξι μού τι τοὺμ Μουσχουκάμbανουν gὶ σᾶς τὰ χαρίννου.

Τότι ἔζωξάν dην. 'Ιπῆϊν, ἔκατσιν εἰς τοὺν τεμερτζήν. Λέει την ἡ τεμεντζής :

—Ἔλα νὰ σὶ κρύψου τόδουνα κί, χὰν ἔρτει νὰ πάρει τὰ ποδήματα, τότι θουρᾶς τουν.

'Ιχάρισιν gι ἰκείγη βούλα τὰ χρουσὰ τὰ πουλλιὰ κὶ τὰ ἀλακάτια, τ' ἄργατα εἰς τοὺν τεμερτζήν.

Νά κι ἡ Μουσχουκάμbανους κι ἔρχιτι μὶ τοὺ στράτεμμάν dου. Βγαίγγει εὐτὺς ἡ κόρη, στρώγγει τοὺ σετζεδετζίκιν, πιάγγει τοὺ πιδίν dης, καθίννουμ bάνου μάνα κὶ πιδίν, σηκώγγιτι ἕνας βουριάς, πού χάλασιν ἡ κόσμους, κι ἰστραβώθηκαμ βοῦλοι μὶ τὶς σκόγις κι ἔγιναν ἄφανdους, κι ἰπῆϊν εἰς τοὺμ bατέραν dης κι ἔκαμαχ χαρὲς κὶ δόξις κι ἀνdαμώθηκαβ βοῦλοι.

Κι ἡ μισιμὸς καμὸς εἶγιν gὶ «τό 'χι γειὰφ» φαρμάκιν κὶ τοὺ καλῶς τὰ δέχτηκις πάλι κιφίργια ἀάπη.

Μη ἰσὲς νὰ τοὺ πιστέψιτι μη ἰμὲς πού 'μασταν ἰκεῖ.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΚΑΜΠΑΝΟΥ

— Δεῖξτε μου τὸν Μοσχοκάμπανον καὶ σᾶς τὰ χαρίζω.

Τότε τὴν ἔδιωξαν. Πῆγε, ἔκατσε στοῦ σιδερᾶ. Τῆς λέει ὁ σιδεράς :

—Ἔλα νὰ σὲ κρύψω ἐδωνὰ καί, σὰν ἔρθει νὰ πάρει τὰ ὑποδήματα, τότε τὸν βλέπεις.

Χάρισε καὶ κείνη ὅλα τὰ χρυσὰ πουλιὰ καὶ τὶς ρόκες, τὰ νήματα στὸ σιδερά.

Νά κι ἔρχεται καὶ ὁ Μοσχοκάμπανος μὲ τὸ στράτευμά του. Βγαίνει εὐθὺς ἡ κόρη, στρώνει τὸ χαλάκι, πιάνει τὸ παιδί της, καθίζουν πάνω μάνα καὶ παιδί, σηκώνεται ἕνας βοριάς, πού χάλασε ὁ κόσμος, καὶ στραβώθηκαν ὅλοι μὲ τὶς σκόνες κι ἔγιναν ἄφαντοι, καὶ πῆγε στὸν πατέρα της κι ἔκαμαν χαρὲς καὶ δόξες κι ἀνταμώθηκαν ὅλοι.

Κι ὁ μισεμὸς καμὸς εἶναι καὶ τὸ ἔχε γειὰ φαρμάκι καὶ τὸ καλῶς τὰ δέχτηκε πάλι καινούρι' ἀγάπη.

Μήτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε, μήτε ἐμεῖς πού 'μασταν ἐκεῖ.

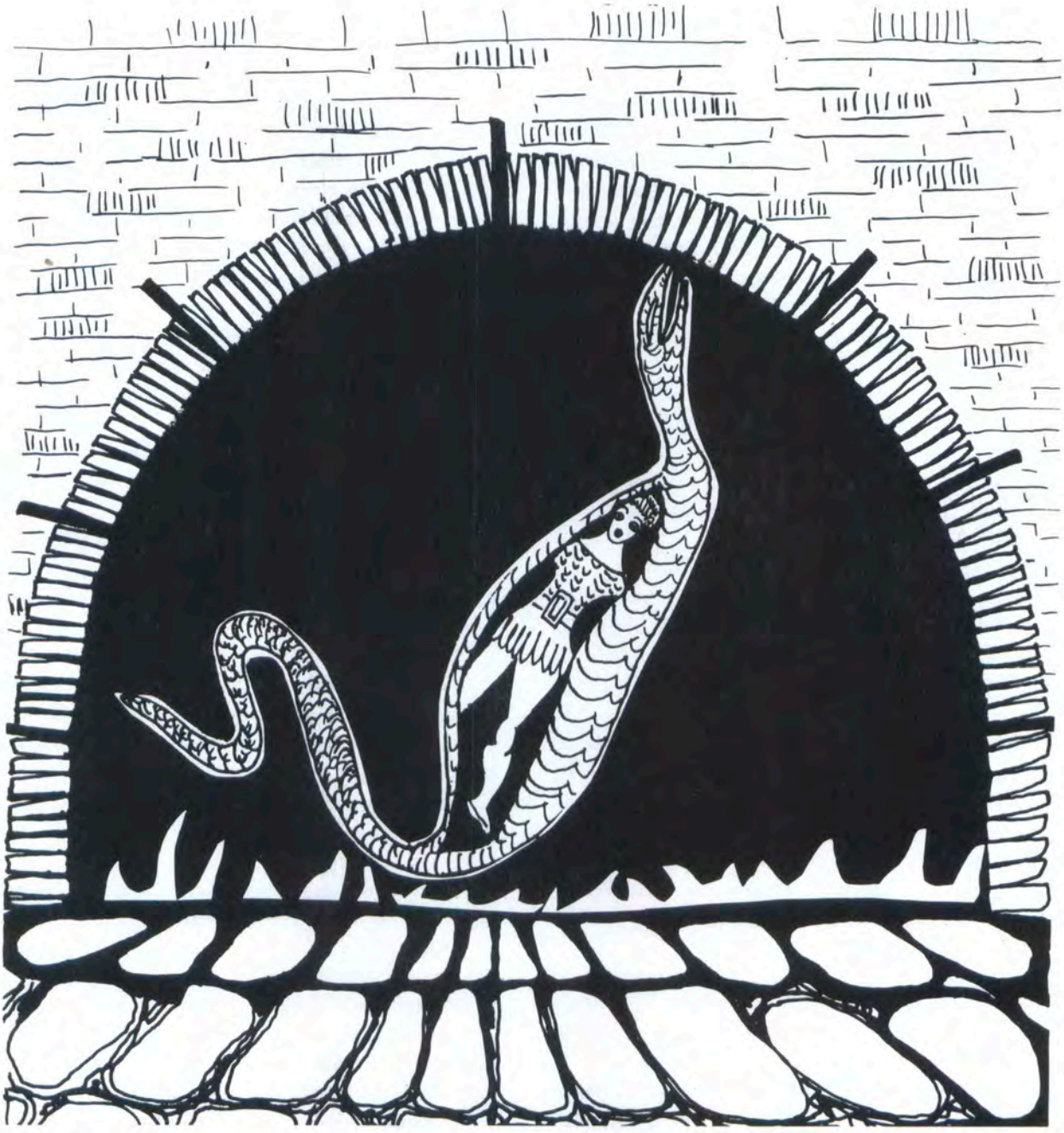

« τὸ φίδι, νὰ τὸ βάλεις μέσα στὸ φοῦρνο καὶ ὅταν πυρώσει τὸ φίδι θὰ σπάσει ἡ πέτσα του καὶ θὰ βγεῖ ἀπὸ μέσα ἕνα παιδί, . . . καὶ κεῖνο εἶναι ὁ ἄντρας σου ».

Ἡ δασκάλα

9. Ἡ δασκάλα

Ἰκεῖνουν δοὺν giρὸν εἶχιν ἕναμ bαπουτσὴμ μὶ τὴγ γυναίκαν dου κι εἶχαν gι ἕναν gουράκιν. Ἰπάαιγγιν εἰς τοὺ σκουλλειόν. Ἦταν dόσουν ὄμορφουν, ποὺ ἡ δασκάλα τ' ἀάπηγγιν ἀποὺ βούλα τὰ κουριὰ πιὰ πουλλά. Τοὺ κουράκιν, χὰν ἰκατάλαβιν ὅτι τ' ἀάπηγγιν ἡ δασκάλα, εἶπιν εἰς τούμ bατέραν dου :

— Τί καλὴ πού 'γιν ἡ δασκάλα μου ! Βούλα τὰ κουπέλλια μαλλώγγει τα κὶ μέναν 'ὲμ μὶ μαλλώγγει !

Λέει την ἡ πατέρας :

—'Αaπᾶς την dὴδ δασκάλαν ;

— Μακάρι νὰ τὴν εἶχα μητέραν !

Λέει την :

— Εἶσι λουλλή ! 'Αφοῦ ἔχεις μητέραν, πῶς θά χεις τὴδ δασκάλαμ μητέραν ;

Ἔφααν, ἤπιαν, ἔφυϊν dοὺ κουράκιν εἰς τοὺ σκουλλειόν. Πῆϊν εἰς τὴδ δασκάλαμ bάλι, τὴν ἀνάστησιν, gι ἔπιασιν νὰ τὴχ χαδεύει κι εἶπιν dην :

— Σ' ἀαποῦ πουλλά, ἀαπᾶς μου κὶ ἰσύ ;

— Σ' ἀαποῦ πιὰ πουλλὰ ἀποὺ σένναν gὶ μακάρι νὰ σ' εἶχα μάναμ μου ! Τοὺ 'πα κὶ τούμ bατέραμ μου, ποὺ σ' ἀαποῦ, κι εἶπιμ μου, ὅτι ἔχου μητέραν.

— Θέλεις νὰ μὶ κάμεις μάνασ σου ;

— Θέλου !

— Τότι θὰ πάεις τὸ μισημέριμ bοὺ θὰ σκουλάσεις νὰ σὶ βάλουν νὰ φάεις, κὶ σὶ νὰ μὴθ θέλεις νὰ φάεις κὶ 'ὰ σὶ ρουτήξουν : «Γιατί 'ὲθ θέλεις;» Κὶ νὰ πεῖς : «'Ιβὼ θέλου κουλλουράκια μὶ τὴζ ζάχαριν». Κὶ κεῖγοι 'ὰ σὶ ποῦν : «Φάει τώρα κὶ τοὺ βράδυ ποὺ θά 'ρτεις θὰ σὶ τά 'χουμουμ ψημένα».

Τοὺ μεσημέριν ἔκαμιν ὅπως τὴν εἶπιν ἡ δασκάλα. Ἔφαϊν gι ἔφυϊν εἰς τοὺ σκουλλειόν. Ἡ δασκάλα εἶπιν dην :

— Τοὺ 'πεις ἰκεῖνου ποὺ σ' εἶπα ;

— Ι-ναί, εἶπα του.

Λέει την ἡ Δασκάλα :

— Τὰ κουλλουράκια τώρα 'ὰ τὰ ψήσει ἡ μάνα σου κι 'ὰ τὰ βάλει μέσα στ' ἀμbάρισ σας, πὄχει τοὺ καπάκιν ἀποὺ μάρμαρουν. Χὰθ θὰ πάεις τοὺ βράδυ θὰ θέλει νὰ σὶ δέκει κουλλούρια κὶ θὰ σηκώσει τοὺ καπάκιν gὶ 'ὰ σκύψει μὲς τ' ἀμbάριν, νὰ σὶ δέκει τοὺ κουλλουράκιν. 'Ισὺ τότι χαμέτα νὰ ρίξεις τοὺ καπάκιν, κὶ κείγη θὰ σκάσει κὶ θὰ πιθάγει, κὶ τότι 'ὲθ θά 'χεις μητέραν gὶ θὰ μὶ πάρει ἡ πατέρας σου, νὰ μὶ κάμεις μητέραν !

Ὅπως τοὺ 'πιν ἡ δασκάλα, τό 'καμιν dοὺ κουρίν. 'Απόθαγιν ἡ μητέρα, ἔβαλιν dοὺ κουρὶν dὶς φουνές, ἰμαζώχτηκαν οἱ γειτόγισσες, ἔβγαλάν dην ἀποὺ τ' ἀμbάριμ bιθαμμέγην, ἔκλαψάν dην, κι ἔχωσάν dην.

Τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραν ἰπῆϊν εἰς τοὺ σκουλλειόν, κι εἶπιν dην ἡ δασκάλα :

— Τά 'καμεις ἰκεῖνα ποὺ σ' εἶπα ;

— Τά 'καμα, κι ἀπόθαγιν ἡ μητέρα μου κι ἔχωσάμουν dην. Τώρα θὰ σὶ κάμου μάναμ μου !

Εἶπιν dην ἡ δασκάλα :

— Πέ του τούμ bατέρασ σου.

Τοὺ κουρὶν εἶπιν dούμ βατέραν dης :

— Τώρα, ποὺ 'έν χου μητέραν, νὰ πάρεις τὴδ δασκάλαν νὰ τὴν gάμου μητέραν !

Ἡ πατέρας πῶς ἔθελιν νὰ πεῖ τέτοιουλ λόουν, ποὺ 'ταν ι-δυὸ μέρις μόνουν ἀπουθαμμέγη ἡ γυναίκα του !

Κι ἔλεῖν dην :

—Ὕστερα θὰ σὶ τὴμ bάρου, νὰ τὴν gάμεις μητέραν.

Κάθα μμέραν dοὺ κουράκιν ἔλεϊν dούμ bατέραν dης :

— Πότι θὰ μὶ τὴμ bάρεις ; Πότι θὰ μὶ τὴμ bάρεις, νὰ τὴν gάμου μάναν ;

Ἡ πατέρας βαρέθηκιν gι εἶπιν dην :

— Θουρᾶς τουννὰ τοὺ ζιbγάριμ μὶ τὰ παπούτσα τὰ κιγίργια ; Θὰ τὰ κριμμάσου στοὺ καρφίν, κὶ χὰθ θὰ ξικαρφουθοῦν dὰ πιτσιὰ ἀποὺ τὶς προυbιές, τότι θὰ σὶ πάρου τὴδ δασκάλαν μητέραν.

'Ιπῆϊν dοὺ κουρὶν στοὺ σκουλλειὸν dὴν ἄλλην dὴν ἡμέραν gι εἶπιν dην ἡ δασκάλα :

— Τί ἔκαμις ;

'Ικιούνdησισ στὴδ δασκάλαν, κεῖνα ποὺ τὴν εἶπιν ἡ πατέρας της κι εἶπιν dην ἡ δασκάλα :

— Θὰ νdρανᾶς 'ὰ μὴσ σὶ θουρᾶ ἡ πατέρας σου, νὰ κατιbάγγεις τὰ παπούτσα κὶ νὰ κατουρᾶς μέσα κὶ κεῖνα σιὰ σιὰ θὰ ξικαρφουθοῦν. Νὰ μὴν dοὺ πεῖς ὅμους τούμ bατέρασ σου.

Κὶ κάθι μμέραν προυὶ κὶ βράδυ ἰκέταγγιν dὰ παπούτσα, κὶ χὰν ἰστράγγηγαν ἀποὺ τὴν gατρουλλιάν, ἰξανακατούρηγγιμ μέσα.

'Ιπέρασαν ι-δυὸ τρεῖς μῆγις. Ἕναμ μισημέριν, ἰκεῖ πὄτρωαν μὶ τούμ bατέραν dης, τὰ μμάτια της ἰνdράγηνναν dὰ παπούτσα κι εἶδιν dα ξικάρφουτα κι εἶπιν εἰς τούμ bατέραν dης :

— Νά, πατέρα, ἰξικαρφώθηκαν dὰ παπούτσα ! Τώρα θὰ μὶ πάρεις τὴδ δασκάλαμ μητέραν.

Ἡ πατέρας εἶπιν dην :

9. Ἡ δασκάλα

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ εἶχε ἕνα παπουτσὴ μὲ τὴ γυναίκα του καὶ εἶχαν κι ἕνα κοριτσάκι.

Τὸ κοριτσάκι πήγαινε στὸ σχολειό. Ἦταν τόσο ὄμορφο, ποὺ ἡ δασκάλα τ' ἀγαποῦσε πιὸ πολὺ ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα κοριτσάκια. Τὸ κοριτσάκι, ὅταν κατάλαβε πὼς ἡ δασκάλα τ' ἀγαποῦσε, εἶπε στὸν πατέρα του :

— Τί καλὴ ποὺ εἶναι ἡ δασκάλα μου! Ὅλα τὰ κορίτσια τὰ μαλώνει καὶ μόνο ἐμένα δὲν μαλώνει!

Τῆς λέει ὁ πατέρας :

— Τὴν ἀγαπᾶς τὴ δασκάλα ;

— Μακάρι νὰ τὴν εἶχα μητέρα!

Τῆς λέει :

— Εἶσαι τρελή! Ἀφοῦ ἔχεις μητέρα, πῶς θὰ ἔχεις τὴ δασκάλα μητέρα ;

Φάγανε, ἤπιανε κι ἔφυγε τὸ κοριτσάκι στὸ σχολειό. Σὰν πῆγε στὴ δασκάλα, τὴν πλησίασε, ἄρχισε νὰ τὴ χαδεύει καὶ τῆς λέει :

— Σ' ἀγαπῶ πολύ, μ' ἀγαπᾶς κι ἐσύ ;

— Σ' ἀγαπῶ πιὸ πολὺ ἀπὸ σένα καὶ μακάρι νὰ σὲ εἶχα μάνα μου! Τὸ εἶπα τοῦ πατέρα μου, πὼς σ' ἀγαπῶ, καὶ μοῦ εἶπε, πὼς μητέρα ἔχω.

— Θέλεις νὰ μὲ κάμεις μάνα σου ;

— Θέλω!

— Τότε τὸ μεσημέρι ποὺ θὰ σχολάσεις καὶ θὰ πᾶς καὶ θὰ σὲ βάλουν νὰ φᾶς, ἐσὺ νὰ μὴ θέλεις νὰ φᾶς καὶ θὰ σὲ ρωτήσουν : «Γιατί δὲ θέλεις ;». Νὰ πεῖς : «Ἐγὼ θέλω κουλουράκια μὲ τὴ ζάχαρη». Ἐκεῖνοι θὰ σοῦ ποῦν : «Φάγε τώρα καὶ τὸ βράδυ ποὺ θά 'ρτεις θὰ σοῦ τά 'χουμε ψημένα».

Τὸ μεσημέρι ἔκαμε ὅπως τῆς εἶπε ἡ δασκάλα. Ἔφαγε καὶ πῆγε στὸ σχολειὸ καὶ ἡ δασκάλα τῆς λέει :

—Ἐκεῖνο ποὺ σοῦ εἶπα τὸ εἶπες ;

— Ναί, τὸ εἶπα.

Τῆς λέει ἡ δασκάλα :

— Τὰ κουλουράκια τώρα θὰ τὰ ψήσει ἡ μάνα σου καὶ θὰ τὰ βάλει μέσα στὸ ἀμπάρι, ποὺ ἔχει μαρμάρινο καπάκι. Ὅταν θὰ πᾶς τὸ βράδυ, θὰ θέλει νὰ σοῦ δώσει κουλούρια καὶ θὰ σηκώσει τὸ καπάκι καὶ θὰ σκύψει μέσα στὸ ἀμπάρι, γιὰ νὰ πάρει τὸ κουλουράκι. Ἐσὺ τότε ἀμέσως νὰ ρίξεις τὸ καπάκι, καὶ κείνη θὰ σκάσει καὶ θὰ πεθάνει, καὶ τότε δὲ θὰ ἔχεις μητέρα καὶ θὰ μὲ πάρει ὁ πατέρας σου, νὰ μὲ κάμεις μητέρα!

Ὅπως τὸ εἶπε ἡ δασκάλα, τὸ ἔκαμε τὸ κοριτσάκι. Πέθανε ἡ μητέρα, τὸ κοριτσάκι ἔβαλε φωνές, μαζεύτηκαν οἱ γειτόνισσες, τὴν ἔβγαλαν ἀπὸ τὸ ἀμπάρι πεθαμένη, τὴν ἔκλαψαν, τὴν ἔθαψαν.

Τὴν ἄλλη μέρα πῆγε στὸ σχολειό, καὶ ἡ δασκάλα τῆς λέει :

— Τὰ ἔκαμες ἐκεῖνα ποὺ σοῦ εἶπα ;

— Τὰ ἔκαμα, κι ἀπέθανε ἡ μητέρα μου καὶ τὴ θάψαμε. Τώρα θὰ σὲ κάμω μάνα μου!

Τῆς εἶπε ἡ δασκάλα :

— Νὰ τὸ πεῖς τοῦ πατέρα σου!

Τὸ κοριτσάκι λέει στὸν πατέρα της :

— Τώρα ποὺ δὲν ἔχω μητέρα, νὰ πάρεις τὴ δασκάλα νὰ τὴν κάμω μητέρα μου!

Ὁ πατέρας πῶς μποροῦσε νὰ πεῖ τέτοιο λόγο, ποὺ ἦταν μόλις δυὸ μέρες μόνο ποὺ πέθανε ἡ γυναίκα του! Καὶ τῆς λέει :

— Πιὸ ὕστερα θὰ σοῦ τὴν πάρω, νὰ τὴν κάμεις μητέρα.

Κάθε μέρα τὸ κοριτσάκι ἔλεγε στὸν πατέρα της :

— Πότε θὰ μοῦ τὴν πάρεις ; Πότε θὰ μοῦ τὴν πάρεις, νὰ τὴν κάμω μάνα ;

Ὁ πατέρας βαρέθηκε καὶ τῆς εἶπε :

— Βλέπεις αὐτὸ ἐδῶ τὸ ζευγάρι τὰ καινούρια παπούτσια ; Θὰ τὰ κρεμάσω στὸ καρφί, κι ὅταν τὰ πετσιὰ ξεκαρφωθοῦν ἀπὸ τὶς σόλες, τότε θὰ σοῦ πάρω τὴ δασκάλα μητέρα!

Τὴν ἄλλη μέρα πῆγε στὸ σχολειὸ τὸ κοριτσάκι καὶ ἡ δασκάλα τῆς εἶπε :

— Τί ἔκαμες ;

Διηγήθηκε στὴ δασκάλα, ὅ,τι ὁ πατέρας της τῆς εἶπε, καὶ ἡ δασκάλα τῆς λέει :

— Θὰ κοιτᾶς, νὰ μὴ σὲ βλέπει ὁ πατέρας σου, καὶ θὰ κατεβάζεις τὰ παπούτσια καὶ θὰ κατουρᾶς μέσα καὶ κεῖνα σιγὰ σιγὰ θὰ ξεκαρφωθοῦν. Ὅμως στὸν πατέρα σου δὲ θὰ πεῖς τίποτα!

Καὶ κάθε μέρα πρωὶ καὶ βράδυ κοίταζε τὰ παπούτσια, καὶ ὅταν στράγγιζαν ἀπὸ τὴν κατρουλιά, ξανακατουροῦσε μέσα.

Πέρασαν δυὸ τρεῖς μῆνες. Ἕνα μεσημέρι, ἐκεῖ ποὺ ἔτρωγαν μὲ τὸν πατέρα της, τὰ μάτια της κοίταξαν τὰ παπούτσια καὶ τὰ εἶδε ξεκαρφωμένα καὶ εἶπε τοῦ πατέρα της :

— Νά, πατέρα, ξεκαρφώθηκαν τὰ παπούτσια! Τώρα πιὰ θὰ μοῦ πάρεις τὴ δασκάλα μητέρα!

— Χάτε, κόρη μου, 'ὰ σὶ τὴμ bάρου τὴδ δασκάλαμ μητέραν, ἀμ' θὰ τοὺ μιταγγιώσεις. 'Ισὺ θαρρεῖς κὶ 'ὰ σ' ἀαπᾶ χὰν dὴμ μάνασ σου τὴν gαλήν.

Τοὺ κουρὶν gὶ καλά :

—'Ιβὼ θέλου νὰ τὴν gάμου μητέραν.

'Α μὴν dὰ πουλλουλουοῦμουν, ἡ παπουτὄὴς ἰπῆριν dὴδ δασκάλαγ γυναίκαν dου κι ἔκαμίν dην παραμάναν dοὺ κουράκιν dου. Ἔφερίν dην εἰς τοὺ σπίτιν dου. 'Απὸ τὴν ἡμέραν πού 'ρτιν εἰς τοὺ σπίτιν, τοὺ κουράκιν bου 'ὲν ἔβαλλιν dοὺ χέριν dου στοὺ κρύουν dοὺ γιρόν, ἔβαλλίν dου νὰ κάμμει βούλις τὶς δουλλειὲς τοῦ σπιτιοῦ, κὶ φαὶν ἔδιὶν dου λλίουν. 'Ιπρουσπάθηγγιν νὰ τοὺ πιθάγει. Γιατὶ 'ὲν dό 'θελιμ μαζίν dης, ἔτὄα πὸὺ κάμνουβ βούλις οἱ παραμάγις κι 'ὲθ θέλουν dὰ πιδιὰ τ' ἀνdροῦ τουν. Ἔφευγιν ἡ πατέρας εἰς τὴδ δουλλειάν, ἡ δασκάλα ἔθθα σηκώσει τοὺ κουρὶν ἀποὺ τοὺν γύπνουν, νὰ τοὺ βάλει νὰ κάμει βούλις τὶς δουλλειὲς τοῦ σπιτιοῦ, κὶ νὰ τοὺ δέκει κι ἕναν gουμματὄούλλιμ ψουμὶγ ξιρὸν νὰ φύει στοὺ σκουλλειόν. Αὐτὸ τό 'θρεφιν ἡ μάνα του μὶ τοῦ πουλλιοῦ τοὺ γάλα ! Μέρα μὶ τὴμ ἡμέραν dοὺ κουρὶν ἀδυνάτιγγιν. 'Ιθώρηγγίν dου ἡ πατέρας κι ἰρώτηγγίν dου :

— Γιατί εἶσι ἔτὄα ἀδύνατη ; 'ὲν dρώεις ;

'Η δασκάλα εἶχιφ φουϊρίσέι τοὺ κουρίν, νὰ μὴλ λέει στοὺμ bατέραν dης τίποτα, γιατὶ ἔθελιν νὰ τὴν ι-σκουτώσει ἀποὺ τοὺ ξύλουν. Κι ἔτὄα τοὺ κουρὶν 'ὲν ἔλεϊν dίποτα κι 'ὲν ἔτρωϊν gι ἀδυνάτιγγιν. 'Η δασκάλα 'ὲν ἔβρισκιν gολάϊν νὰ τὴμ bιθάγει πάνου στὰ πόδια.

'Ικεῖνουν dοὺν giρὸν εἶχιν ἕναβ βασιλλιὰν gὶ μιὰβ βασίλισσαν. 'Η βασίλισσα, ὅταν ἔθελιν νὰ γιγγήσει, ὅποια μαμμὴ ἰπήαιγγιν νὰ τὴγ γιγγήσει, αὐτὴ τοὺ μουρόν dης ἤταφ φίδιν gι ἰκάζωγγιν dὴμ μαμμὴν gὶ πέθαιγιν.

'Η δασκάλα ἡ κακίστρα εἶπιμ μέσα της : «'ὰ τὴν ι-στέλου στὴβ βασίλισσαν νὰ πάει νὰ πιθάγει μιὰν gὶ καλήν. Εἶπιν gὶ στοὺβ βασιλλιάν :

— Βασιλλιά μου, γιατί πιθαίγεις τόσις γυναῖκις τζάπα κὶ βερεσέ ; 'Ιβὼ ἔχου μιὰν gόρην gι εἶγιμ bρώτη μαμμή, αὐτὴ ἀμbουρᾶ νὰ γιγγήσει τὴβ βασίλισσαν.

Χαμέτα στέλλει δυὸ δούλους του κὶ λέει τους νὰ πάουν νὰ φέρουν τοῦ παπουτὄῆ τὴν gόρην νὰ γιγγήσει τὴβ βασίλισσαν.

'Ιπῆαν οἱ δοῦλοι στοῦ παπουτὄῆ τοὺ σπίτιν gι εἶπαν dοὺ κουρὶν νὰ πάει στοῦ βασιλλιᾶ τοὺ παλάτιν νὰ γιγγήσει τὴβ βασίλισσαν. Χὰγ γὲμ bάει, 'ὰ τὴν gάμουν τζελάτιν !

Τοὺ κουρὶν εἶπιν dους :

— Πουρπάτατι κὶ θά 'ρτου !

Ἤταβ βράδυ κὶ τοὺ κουρὶν ἰπῆϊμ bρῶτα στῆς μάνας της τοὺ μῆμαν, κι ἰγουτάγησιμ bάνου κι εἶπιν :

— Συγχώρισί μου, μητέρα μου, γιατὶ ἰβὼ ἤμουν ἡ αἰτία πὸὺ σὶ σκούτωσα κὶ πῆριν ἡ πατέρας μου τὴδ δασκάλαν gὶ μὶ καταστρέφει κὶ θέλει νὰ μὶ πιθάγει. Τώρα πάου νὰ γιγγήσου τὴβ βασίλισσαν, πὸὺ μὶ στέλλει γιὰ μαμμήν, κι αὐτὴ γιγγᾶ φίδια κὶ θὰ μὶ καζώσουν gὶ θὰ πιθάνου. Κὶ γιὰ τιλευταίαφ φουρὰσ σιγχώρισί μου.

Κι ἀκούστην ι-μιὰ φουγὴ ἀπὸὺ μέσα ἀπὸὺ τοὺ μῆμαν :

—Ἄτε, κόρη μου, 'ὲν ι-φταίχεις ἰσύ, φταίχει ἡ δασκάλα. 'Ισύ, τώρα πὸὺ θὰ πάεις, θὰ πεῖς εἰς τοὺβ βασιλλιὰν νὰ σὶ φέρουν ἕναν gαζάγιγ γάλας κι ἕναν gαζάγιμ μέλιν gὶ θὰ πεῖς : «Φίδιν, ἔβγα ἀπὸὺ τῆς βασίλισσας τὴν gοιλλιάν, κὶ θέλεις εἰς τοὺ μέλιμ πέσι κὶ θέλεις εἰς τοὺ γάλας». Μὶ τὰ χέρια σου 'ὲθ θὰ πιάσεις τίποτα. Γιατὶ τὰ φίδια ἀαποῦν dοὺ γάλας κὶ θὰ γιγγηθεῖ τοὺ φίδιν gὶ θὰ πέσει μέσα στοὺ γάλας.

Ἔφυϊν dοὺ κουρὶν gὶ πῆϊν εἰς τοὺ παλάτιν. 'Ιπῆαν dην εἰς τὴβ βασίλισσαν, κι εἶδιν gι ἔβαλλιφ φουνὲς ἕτοιμη γιὰ νὰ γιγγήσει. Εἶπιν dοὺ κουρίν :

— Γλήορα φέρτι δυὸ καζάγγια, ἕναμ μὶ τοὺ γάλας κι ἕναμ μὶ τοὺ μέλιν.

Τά 'φεραν κι εἶπιν dοὺ κουρίν :

— Φίδιν, ἔβγα ἀπὸὺ τῆς βασίλισσας τὴν gοιλλιάν, κὶ θέλεις εἰς τοὺ μέλιν πέσι, θέλεις εἰς τοὺ γάλας.

Κὶ γιννᾶτι τοὺ φίδιν gὶ πέφτει μέσα στοὺ γάλας.

Τοὺ κουρὶν ἔφυϊν εἰς τοὺ σπίτιν dου. 'Η βασιλλιὰς ὅμους εἶχιμ μιάληχ χουλήν, πὸὺ περίμεγιν νὰ γιγγήσει ἡ βασίλισσα ἕναμ μουρὸν gι εἶδιν dοὺ φίδιν. Ἔφεραβ βυζάστρις, γιὰ νὰ βυζάγγουν dοὺ μουρόν, κὶ τοὺ φίδιν ἰκαζίκωγγίν dις κὶ πέθαιναν. 'Η δασκάλα πάλι εἶπιν εἰς τοὺβ βασιλλιάν :

— Βασιλλιά μου, γιατί πιθαίγεις τοῦ κόσμου τὶς γυναῖκις ; 'Ικείγη πὸὺ τοὺ γέγγησιν, ξέρει νὰ τοὺ βυζάγγει κὶ νὰ τοὺ μιαλαίγει !

Ἔστειλαν ἔφεραμ bάλι τοὺ κουρίν. Τοὺ κουρὶν bάλι πέρασιμ bρῶτα ἀπὸὺ τοὺ μῆμαν τῆς μάνας του κι ἡ φουγή της μάνας του εἶπιν dου :

— Νὰ πεῖς τοὺβ βασιλλιὰν νὰ σὶ βρεῖ ἕναβ βυζουλόουν, κὶ νὰ τοὺγ γυμίγγεις γάλα κὶ νὰ τοὺ δίεις νὰ βυζάγγει κὶ κεῖνου θὰ τρέφιτι.

'Ιπῆϊν dοὺ κουρὶν εἰς τοὺβ βασιλλιὰν gι εἶπιν dουν νὰ 'βρει ἕναβ βυζουλόουν. Ἔφεραν dοὺβ βυζουλόουν, ἰγίμωσίν dουν γάλας, ἰβύζαιγγιν dοὺ φίδιν gὶ μιάλαιγιν. 'Η δασκάλα χὰν dὴν ἰθώρηγγιν gὶ γύριγγιν ζουνdαγή, ἔπιαννάν dην dὰ διαβόλλια. Τοῦτους ἡ κιρὸς κὶ κεῖνους ἡ κιρός, ὅσουμ bοὺ μιά-

Ὁ πατέρας εἶπε :

—Ἄντε, κόρη μου, θὰ σοῦ τὴν πάρω τὴ δασκάλα μητέρα, ἀλλὰ θὰ τὸ μετανιώσεις! Ἐσὺ θαρρεῖς πὼς θὰ σ' ἀγαπᾶ σὰν τὴν μάνα σου τὴν καλή.

Τὸ κοριτσάκι ὡστόσο ἐπέμενε :

—Ἐγὼ θέλω νὰ τὴν κάμω μητέρα!

Νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε, ὁ παπουτσὴς πῆρε τὴ δασκάλα γυναίκα του καὶ τὸ κοριτσάκι τὴν εἶχε μητριά. Τὴν ἔφερε στὸ σπίτι του. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἦρθε στὸ σπίτι τὸ κοριτσάκι, ποὺ δὲν ἔβαζε τὸ χέρι του στὸ κρύο τὸ νερό, τὸ ἔβαζε νὰ κάμνει ὅλες τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ καὶ τοῦ ἔδινε λίγο φαγητό. Προσπαθοῦσε νὰ τὸ πεθάνει! Δὲν τὸ ἤθελε νὰ εἶναι μαζί της, ἔτσι ὅπως κάνουν ὅλες οἱ μητριὲς καὶ δὲ θέλουν τὰ παιδιὰ τοῦ ἄντρα τους. Ἔφευγεν ὁ πατέρας στὴ δουλειά του, ἡ δασκάλα τότε σήκωνε τὸ κοριτσάκι ἀπὸ τὸν ὕπνο του, τὸ ἔβαζε νὰ κάμνει ὅλες τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ, τοῦ ἔδινε ἕνα κομματάκι ξερὸ ψωμὶ γιὰ νὰ φάγει στὸ σχολεῖο. Αὐτό, ποὺ τὸ ἔτρεφε ἡ μάνα του μὲ τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα! Μέρα μὲ τὴ μέρα τὸ κοριτσάκι ἀδυνάτιζε. Τὸ ἔβλεπε ὁ πατέρας καὶ τὸ ρωτοῦσε :

— Γιατί εἶσαι ἔτσι ἀδύνατη ; Δὲν τρῶς ;

Ἡ δασκάλα εἶχε φοβερίσει τὸ κοριτσάκι, νὰ μὴ λέει στὸν πατέρα της τίποτα, γιατὶ θὰ τὴ σκότωνε στὸ ξύλο. Ἔτσι τὸ κοριτσάκι δὲν ἔλεγε τίποτα καὶ δὲν ἔτρωγε κι ἀδυνάτιζε. Ἡ δασκάλα δὲν ἔβρισκε τρόπο νὰ τὴν πεθάνει πάνω στὰ πόδια.

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ εἶχε ἕνα βασιλιὰ καὶ μιὰ βασίλισσα. Ἡ βασίλισσα, ὅποτε ἤθελε νὰ γεννήσει, τὸ μωρό της ἦταν ἕνα φίδι, καὶ ὅποια μαμὴ πήγαινε νὰ τὴν ξεγεννήσει, τὴν δάγκωνε τὸ φίδι καὶ πέθαινε.

Ἡ κακιὰ δασκάλα εἶπε μέσα της: «Θὰ τὴ στείλω στὴ βασίλισσα, νὰ πάει νὰ πεθάνει μιὰ καὶ καλή». Εἶπε στὸ βασιλιά:

— Βασιλιά μου, γιατί πεθαίνεις τόσες γυναῖκες τσάμπα καὶ βερεσέ ; Ἐγὼ ἔχω μιὰ κόρη καὶ εἶναι πρώτη μαμή, αὐτὴ μπορεῖ νὰ γεννήσει τὴ βασίλισσα.

Ἀμέσως στέλλει δυὸ δούλους του νὰ πᾶνε νὰ φέρουν τοῦ παπουτσῆ τὴν κόρη νὰ γεννήσει τὴ βασίλισσα.

Πῆγαν οἱ δοῦλοι στοῦ παπουτσῆ τὸ σπίτι καὶ εἶπαν στὸ κοριτσάκι νὰ πάει στοῦ βασιλιᾶ τὸ παλάτι νὰ γεννήσει τὴ βασίλισσα. Ἂν δὲν πάει, θὰ τὴν ἐκτελέσουν! Τὸ κοριτσάκι τοὺς εἶπε :

— Περπατᾶτε καὶ θά 'ρθω.

Ἦταν βράδυ καὶ τὸ κοριτσάκι πῆγε πρῶτα στὸ μνῆμα τῆς μάνας της, γονάτισε πάνω στὸ μνῆμα κι εἶπε :

— Συχώρεσέ με, μητέρα μου, γιατὶ ἐγὼ ἤμουν ἡ αἰτία ποὺ σὲ σκότωσα καὶ πῆρε ὁ πατέρας μου τὴ δασκάλα καὶ μὲ καταστρέφει καὶ θέλει νὰ μὲ πεθάνει. Τώρα μὲ στέλλει γιὰ μαμή, νὰ πάω νὰ γεννήσω τὴ βασίλισσα, γιατὶ ἡ βασίλισσα γεννᾶ φίδια καὶ θὰ μὲ δαγκώσουν καὶ θὰ πεθάνω! Καὶ γιὰ τελευταία φορὰ συγχώρεσέ με!

Ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ μνῆμα ἀκούστηκε μιὰ φωνή :

—Ἄντε, κόρη μου, δὲν φταῖς ἐσύ, φταίει ἡ δασκάλα. Ἐσύ, τώρα ποὺ θὰ πᾶς, θὰ πεῖς στὸ βασιλιὰ νὰ σὲ φέρουν ἕνα καζάνι γάλα κι ἕνα καζάνι μέλι καὶ θὰ πεῖς : «Φίδι, ἔβγα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς βασίλισσας, κι ἂν θέλεις πέφτεις στὸ μέλι κι ἂν θέλεις στὸ γάλα». Μὲ τὰ χέρια σου δὲ θὰ πιάσεις τίποτα. Τὰ φίδια ἀγαποῦν τὸ γάλα καὶ θὰ γεννηθεῖ τὸ φίδι καὶ θὰ πέσει μέσα στὸ γάλα.

Ἔφυγε τὸ κοριτσάκι γιὰ τὸ παλάτι. Τὴν πῆγαν στὴ βασίλισσα, κι εἶδε ποὺ ἔβαζε φωνὲς ἕτοιμη γιὰ νὰ γεννήσει. Εἶπε τὸ κοριτσάκι :

— Γλήγορα φέρτε δυὸ καζάνια, ἕνα μὲ τὸ μέλι καὶ ἕνα μὲ τὸ γάλα.

Τὰ ἔφεραν καὶ εἶπε τὸ κοριτσάκι :

— Φίδιν, ἔβγα ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς βασίλισσας, καὶ ἂν θέλεις πέσε στὸ μέλι, ἂν θέλεις στὸ γάλα!

Γεννιέται τὸ φίδι καὶ πέφτει μέσα στὸ γάλα.

Τὸ κοριτσάκι ἔφυγε στὸ σπίτι του. Ὁ βασιλιὰς ὅμως εἶχε μεγάλη θλίψη, ποὺ περίμενε νὰ γεννήσει ἡ βασίλισσα ἕνα μωρὸ καὶ εἶδε τὸ φίδι. Ἔφεραν βυζάστρες, γιὰ νὰ βυζαίνουν τὸ μωρό, καὶ τὸ φίδι τὶς δάγκωνε καὶ πέθαιναν. Ἡ δασκάλα λέει πάλι στὸ βασιλιά :

— Βασιλιά μου, γιατί πεθαίνεις τοῦ κόσμου τὶς γυναῖκες ; Ἐκείνη ποὺ τὸ ξεγέννησε, ξέρει νὰ τὸ βυζαίνει καὶ νὰ τὸ μεγαλώνει!

Ἔστειλαν πάλι νὰ φέρουν τὸ κοριτσάκι. Τὸ κοριτσάκι πάλι πέρασε πρῶτα ἀπὸ τὸ μνῆμα τῆς μάνας του καὶ ἡ φωνὴ τῆς μάνας του τοῦ εἶπε :

— Νὰ πεῖς τοῦ βασιλιᾶ νὰ σοῦ φέρει ἕνα ρωγοβύζι, νὰ τὸ γεμίζεις γάλα καὶ νὰ τοῦ τὸ δίνεις νὰ βυζαίνει καὶ ἐκεῖνο θὰ τρέφεται.

Πῆγε στὸ βασιλιὰ τὸ κοριτσάκι καὶ τοῦ ζήτησε νὰ βρεῖ ἕνα ρωγοβύζι. Τὸ ἔφεραν, τὸ γέμιζε γάλα, βύζαινε τὸ φίδι καὶ μεγάλωνε. Ὅταν ἡ δασκάλα τὴν ἔβλεπε νὰ γυρίζει ζωντανή, τὴν ἔπιαναν τὰ διαβόλια. Ἔτσι τὸ φίδι, μὲ τοῦτον καὶ μὲ κεῖνον τὸν καιρό, ὅσο μεγάλωνε τὸ βάζανε σὲ μεγαλύτερο πανέρι. Ἔγινε δεκαοχτὼ χρονῶν κι ἤθελαν νὰ τὸ παντρέψουν. Ἔπαιρναν τὴ μιὰ νύφη τὴν ἡμέρα καὶ τὸ

λαιγιν ἔβαλλάν dou σιὰ σιὰ μιάλημ baγγίραν. 'Ιγέγηκιδ δικουχτὼ χρουνῶν, ἔθελαν νὰ τούμ bavdρέψουν. Ἔπαιρναν dὴμ μιὰν γύφφην dὴν ἡμέραν gὶ τοὺ βράδυ ἰκάζωγγίν dην doὺ φίδιν gὶ πέθαιγιν. Ι-μιὰν αὐτό, ι-δυὸ αὐτό, ἔκουσίν dou ἡ δασκάλα κὶ πάει, κρυφὰ ἀπού τοὺν ἄνdραν dης, κὶ τοὺ κουρὶν 'ἐν μαρτυρᾶ τίποτα γιατὶ φουᾶτι πού θὰ τὴν ι-σκουτώσει, πάει στούβ βασιλλιὰν κι εἶπιν dουν :

— Βασιλλιά μου, γιατὶ παίρεις τὶς ξέγις τὶς κόρις τὴν ἡμέραν gὶ τοὺ βράδυ πιθαίνουν ; 'Ικείγη πού γέγγησιν doὺ φίδιν, ἰκείγη πού τ' ἀνάθρεψιν, αὐτὴ ξέρει κὶ νὰ τοὺ πάρει ἄνdραν dης.

Ἔστειλαν gὶ φάναξάν dην gι εἶπιν dην ἡ βασιλλιάς :

—'Αποὺ τώρα κι ὕστερα εἶσι γύφφη μου !

Χὰν ἰβράδιασιν, ἰπῆϊν bάλι στὴμ μάναν dης, γουτάγισιν εἰς τοὺ μῆμαν gι εἶπιν dην :

— Μητέρα μου, τιληυταίαφ φουρὰσ συγχώρισί μου, γιατὶ ἰβὼ εἶμου ἡ αἰτία πού σὶ σκούτωσα κὶ πῆρα τὴδ δασκάλαμ μητέραμ μου ! Κὶ κιούνdησίν dης τα βούλα της τὰ χάλλια. Τώρα 'ἐν ἔχει νὰ γλιτώσου. 'Αποὺ τοὺ γέγγημαν ἰγλιτωσάμουν, ἀποὺ τ' ἀνάθρεμμαν ἰγλιτωσάμουν, τώρα ἀποὺ τὴμ φανdρειὰν 'ἐθ θὰ γλιτώσου, τὴν γύχταθ θὰ μὶ καζώσει κὶ θὰ πιθάνου.

Τότι ἀκούει μιὰφ φουγὴμ bάλι ἀποὺ τοὺ μῆμαν κι λέει την :

— Θὰ πάεις νὰ ρούσεις νὰ σ' ἄψουν doὺφ φοῦρνουν, νὰ πυρώσει καλά, κὶ νὰ πιάσεις τὴμ baγγίραμ μὶ τοὺ φίδιν, νὰ τὴβ βάλεις μέσα στοὺφ φοῦρνουν, κὶ χὰμ bυρώσει τοὺ φίδιν, θὰ σπάσει ἡ πέτσα του κὶ θά 'βγει ἀποὺ μέσα ἕναμ bιδίν, νὰ λάμbει σὰν doὺν γήλλιουν. Κὶ κεῖνους εἶγιν ἡ ἄνdρας σου.

Ὅπους τὴν εἶπιν ἡ φουγὴ τῆς μάνας της, ἰπῆϊν gὶ τά 'καμιν. Χὰν ἰγέγιν doὺ φίδιμ bιδίν, ἡ βασιλλιὰς κι ἡ βασίλισσα ἀποὺ τὴχ χαράν dουν 'ἐν εἶχαμ μέρους νὰ κάτσουν dὴν γύφφην

'Ιπέραγγιν gαλὰ χὰβ βασίλισσα. 'Η δασκάλα ἀποὺ κεῖ νὰ φάει τὰ σίδερα κι 'ἐν ἔξεριμ μὶ τί τρόπουν νὰ τὴμ bιθάγει.

'Ικεῖνουν doὺν giρόν, ἰζήτηξαν doὺβ βασιλλιὰγ γιὰ πόλεμουν gι εἶπιν doὺ πιδίν, τοὺ φίδιμ bλιόν :

— Πατέρα, ἰβὼ θὰ πάου νὰ πουλιμήσου, ἰσὺ ἰγέρασις.

—'Ισύ, πιδίμ μου, ἀκόμα 'ἐν εἶδις πόλεμουν gι 'ἐν ξέρεις κὶ θὰ σὶ γικήσουν.

Τοὺ φίδιν ἰγέγιν, ἡ βασιλλιὰς ἰγέγιν, ἰγέγηκιν doῦ φιδιοῦ κὶ πῆριν dουσ στρατὸν gι ἔφυϊν.

Ἅμα ἰπέρασαν ι-δυὸ μῆγις, πιάγγει ἡ δασκάλα κὶ γράφει ἕναγ γράμμαν, ὅτι τοὺ στέλλει ἡ βασιλλιάς, κὶ γράφει μέσα : «Πιδίμ μου, ἀποὺ τὴν ἡμέραμ bὄφυες ἡ γυναίκα σου κάθι μμέραγ γυρίγγει μ' ἄλλους κὶ νdρουπιάγγει βούλουν doὺ παλάτιν gι ἰβὼ ἀποὺ τὴν ι-νdρουπήμ μου 'ἐν ι-βγαίννου ὄξου».

Δίει του σ' ἕναν σαΐν κι εἶπιν dουν : «Ὅ,τι ἀπι.νdησηφ φέρεις, νὰ τὴφ φέρεις σὶ μέναν ».

Πῆϊν doὺ γράμμαν εἰς τοὺ πιδίν, κὶ χὰν doὺ ἰιάβασιν, ἰλυπήθηκιν, ἀμ' 'ἐν doὺ πίστεψιν ὅτι ἦταν ἡ γυναίκα του τέτοια. Γράφει ἕναν ι-γράμμαν gὶ γράφει : «Πατέρα, πολλὰ θὰ σὶ παρακαλέσου νὰ τὴβ βάλεις φυλακὴμ μὲς τοὺ παλάτιν ὅσουν νά 'ρτου ἰβὼ κὶ τὴν gανουγίσου. Εἶμου καλὰ κὶ γικοῦμουν gὶ μὴχ χουλλιᾶς καθέλου».

Παίργει ἰκείγη τοὺ γράμμαν ἀποὺ μέσα ἀποὺ τούμ bλίκουν gὶ γράφει ἄλλου γράμμαν : «Πατέρα, μόλις πάρεις τοὺ γράμμαμ μου, τὴν γύφφησ σου νὰ τὴν gριμμάσεις γιατὶ εἶγιγ γουρσούζα κι ἀπ' αὐτὴχ χάννουμουν doὺμ bόλιμουν, κι εἶδα του στοὺν γύπνουμ μου. Ἄμ μάθου ὅτι 'ἐν dὴν ἰσκούτωσις, 'ἐθ θά 'ρτου στοὺ σπίτιν».

Ἔστελίν dou στοὺβ βασιλλιάν. 'Αγγοίει τούμ bλίκουν gὶ διαβάγγει κι εἶδιν νὰ θέλει νὰ σκουτώσει τὴν γύφφην dou ! Αὐτὸς ὅμους, ἀνdὶς νὰ τὴν ι-σκουτώσει, τὴν ἰγέμωσιν ἕναχ χεεπὲφ φαγιὰ κὶ φλουριὰ κι εἶπιν dην :

— Χάτε, κόρη μου, μὶ τὴν ἰφκὴν doῦ Χρουστοῦ κὶ τῆς Παναγιᾶς.

Ἔδειξίν dην doὺ γράμμαν, πὄγραψιν ἡ ἄνdρας της, νὰ τὴν ι-σκουτώσει ἡ βασιλλιάς, κι ἔπιασιν νὰ κλαίει.

—'Ιβὼ 'ὲσ σὶ σκουτώννου κι ἄμι στοὺ καλὸν gι ὅπου σὶ βγάλει ἡ μέρα σου.

Ἔφυϊν ἡ κόρη ἀποὺ τ' ὀρμάγια κι ἀποὺ τὰ τσιρίχια. 'Εν ἰπῆϊν ἀποὺ τοὺγ γίσκιουν doὺν ι-δρόμουν. 'Ιξέσκισιν dὰ ροῦχα της κι ἀπόμειγιγ γδυμγὴ κι τετραχειλισμέγη. Κι εἶπιν ἀποὺ μέσα ἀφ' τὴν ψυχήν dης : «Τί τὴθ θέλου 'βὼ τὴζ ζουήν, θὰ πουμείνου κὶ πεινώνdα γιὰ νὰ πιθάνου». Ἔρριξιν gὶ τοὺ φαγὶν gὶ τὰ φλουριά.

Χάτι κι νὰ πᾶς, χάτι κὶ νὰ πᾶς, βρίσκει μιὰμ bουλιτείασ σὶ ξένουν gράτους. Ἦμbιμ μέσα στὴμ bουλιτείαν gι εἶχιν doὺβ βασιλλιάν, κὶ γέγγησιν ἡ βασίλισσα ἕναμ μουρὸν gι εἴκοσι χρόγγια ἰκοιμοῦνdαν. Γιὰ νὰ σηκουθεῖ τοὺ πιδὶν νὰ πουρπατήξει, ἦταν ἡ μαγεία νὰ ξαγρυπγήσει ἀποὺ πάνου του ἕνας ἄθρωπους ἢ γυναίκα ἢ κόρη, ὅ,τι ἦταν, 40 μέρις κὶ 40 γύχτις. Οἱ κόρις βούλις οἱ φτουχὲς ἔλεαν : «Θὰ πάου νὰ ξιγυχτήσου, κι ἂν dὰ καταφέρου, θὰ τούμ bάρου ἄνdραμ μου ἔτσα πὄτασσιν ἡ βασιλλιάς». Πουλλὲς κόρις πού πάαινναν gι 'ἐν ἀμbούραινναν νὰ τοὺ καταφέρουν γένουνdασ σκλάβις μὲς στοὺ παλάτιν κι ἔτρωαν κι ἔπινναν. Ἔτυχιν νὰ πάει κι ἡ γδυμγὴ κι ἡ τετραχειλισμέγη. Κι εἶπιν :

βράδυ τὴ δαγκοῦσε τὸ φίδι καὶ πέθαινε. Ἔγινε ἔτσι μιὰ φορά, ἔγινε δυὸ φορές, τ' ἄκουσε ἡ δασκάλα καὶ πάει, κρυφὰ ἀπὸ τὸν ἄντρα της, μὰ καὶ τὸ κοριτσάκι δὲν μαρτυρᾶ τίποτα γιατὶ φοβᾶται πού θὰ τὴν σκοτώσει, πάει στὸ βασιλιὰ καὶ τοῦ λέει :

— Βασιλιά μου, γιατί παίρνεις τὶς ξένες τὶς κόρες τὴν ἡμέρα καὶ τὸ βράδυ πεθαίνουν ; Ἐκείνη πού γέννησε τὸ φίδι, ἐκείνη πού τὸ ἀνάθρεψε, αὐτὴ ξέρει καὶ νὰ τὸ πάρει ἄντρα της!

Ἔστειλαν καὶ τὴ φώναξαν καὶ ὁ βασιλιὰς τῆς εἶπε :

—Ἀπὸ τώρα καὶ ὕστερα εἶσαι νύφη μου!

Ὅταν βράδιασε, πῆγε πάλι στὸ μνῆμα τῆς μάνας της, γονάτισε πάνω στὸ μνῆμα καὶ λέει :

— Μητέρα μου, γιὰ τελευταία φορὰ συχώρεσέ με, ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία πού σὲ σκότωσα καὶ πῆρα τὴ δασκάλα μητέρα μου! Καὶ τῆς διηγήθηκε ὅλα της τὰ βάσανα. Τώρα δὲν πρόκειται νὰ γλιτώσω. Ἀπὸ τὴ γέννηση γλιτώσαμε, ἀπὸ τὸ ἀνάθρεμμα γλιτώσαμε, τώρα ἀπὸ τὴν παντρειὰ δὲ θὰ γλιτώσω, τὴ νύχτα θὰ μὲ δαγκάσει καὶ θὰ πεθάνω.

Τότε ἀκούει πάλι μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸν τάφο νὰ τῆς λέει :

— Θὰ πᾶς νὰ διατάξεις νὰ σὲ ἀνάψουν τὸ φοῦρνο νὰ πυρώσει καλά, καὶ νὰ πιάσεις τὸ πανέρι μὲ τὸ φίδι, νὰ τὸ βάλεις μέσα στὸ φοῦρνο καὶ ὅταν πυρώσει τὸ φίδι, θὰ σπάσει ἡ πέτσα του καὶ θὰ βγεῖ ἀπὸ μέσα ἕνα παιδί, νὰ λάμπει σὰν τὸν ἥλιο. Καὶ κεῖνος εἶναι ὁ ἄντρας σου.

Ὅπως τῆς εἶπε ἡ φωνὴ τῆς μάνας της, πῆγε καὶ τὸ ἔκαμε. Ὅταν τὸ φίδι ἔγινε παιδί, ὁ βασιλιὰς καὶ ἡ βασίλισσα ἀπὸ τὴ χαρά τους δὲν εἶχαν μέρος νὰ καθίσουν τὴ νύφη!

Σὰν βασίλισσα πιὰ περνοῦσε καλά. Ἡ δασκάλα ἀπὸ τὸ μέρος της ἔτρωγε τὰ σίδερα καὶ δὲν ἤξερε μὲ τί τρόπο νὰ τὴν πεθάνει.

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ μπλέχτηκε σὲ πόλεμο ὁ βασιλιὰς καὶ εἶπε τὸ παιδί, τὸ φίδι :

— Πατέρα, ἐγὼ θὰ πάω νὰ πολεμήσω, ἐσὺ γέρασες.

—Ἐσύ, παιδί μου, ἀκόμα δὲν εἶδες πόλεμο καὶ δὲν ξέρεις καὶ θὰ σὲ νικήσουν.

Ἐπιμένει τὸ φίδι, ὁ βασιλιὰς ἐπιμένει, ἔγινε ἡ γνώμη τοῦ φιδιοῦ καὶ πῆρε τὸ στρατὸ κι ἔφυγε.

Σὰν πέρασαν δυὸ μῆνες, ἡ δασκάλα γράφει ἕνα γράμμα, σὰν νὰ τὸ στέλλει ὁ βασιλιάς, καὶ γράφει : «Παιδί μου, ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἔφυγες ἡ γυναίκα σου κάθε μέρα γυρίζει μ' ἄλλους καὶ ντροπιάζει ὅλο τὸ παλάτι κι ἐγὼ ἀπὸ τὴν ντροπή μου δὲ βγαίνω ἔξω». Τὸ δίνει σ' ἕνα ταχυδρόμο λέγοντάς του : «Ὅ,τι ἀπάντηση φέρεις, νὰ τὴ φέρεις σὲ μένα».

Πῆγε τὸ γράμμα στὸ παιδί, κι ὅταν τὸ διάβασε, λυπήθηκε, μὰ δὲν τὸ πίστεψε πὼς ἡ γυναίκα του ἦταν τέτοια. Γράφει ἕνα γράμμα : «Πατέρα, πολὺ θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ τὴ βάλεις φυλακὴ μέσα στὸ παλάτι, ὥσπου νὰ 'ρθω ἐγὼ νὰ τὴν κανονίσω. Εἶμαι καλὰ καὶ νικοῦμε καὶ μὴ λυπᾶσαι καθόλου». Βγάζει ἐκείνη τὸ γράμμα ἀπὸ τὸ φάκελο καὶ γράφει ἄλλο γράμμα : «Πατέρα, μόλις πάρεις γράμμα μου, τὴ νύφη σου νὰ τὴν κρεμάσεις, γιατὶ εἶναι γουρσούζα κι ἀπ' αὐτὴν χάνουμε τὸν πόλεμο, τὸ εἶδα καὶ στὸν ὕπνό μου. Ἂν μάθω ὅτι δὲν τὴν σκότωσες, δὲ θὰ γυρίσω στὸ σπίτι».

Τὸ ἔστειλε στὸ βασιλιά. Ἀνοίγει αὐτὸς τὸ φάκελο καὶ διαβάζει καὶ βλέπει νὰ θέλει νὰ σκοτώσει τὴ νύφη του! Αὐτὸς ὅμως, ἀντὶ νὰ τὴ σκοτώσει, γέμισε ἕνα δισάκι φαγητὰ καὶ φλουριὰ καὶ τῆς εἶπε :

—Ἄντε, κόρη μου, μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας.

Τῆς ἔδειξε τὸ γράμμα, πού ἔγραψε ὁ ἄντρας της, νὰ τὴ σκοτώσει, κι ἄρχισε νὰ κλαίει.

—Ἐγὼ δὲ σὲ σκοτώνω καὶ πήγαινε στὸ καλὸ κι ὅπου σὲ βγάλει ἡ μοίρα σου.

Ἔφυγε ἡ κόρη ἀπὸ τὰ ρουμάνια καὶ τὰ δάση. Δὲν πῆγε ἀπὸ τὸν ἴσιο δρόμο. Ξέσκισε τὰ ροῦχα της κι ἔμεινε γυμνὴ καὶ τρισάθλια κι εἶπε μέσα ἀπὸ τὴν ψυχή της : «Τί τὴ θέλω ἐγὼ τὴ ζωή, θὰ μείνω καὶ πεινώντα γιὰ νὰ πεθάνω». Πέταξε καὶ τὰ φαγιὰ καὶ τὰ φλουριά.

Ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, βρίσκει μιὰ πολιτεία σὲ ξένο μέρος. Μπῆκε μέσα στὴν πολιτεία καὶ εἶχε ἕνα βασιλιά, πού ἡ βασίλισσα γέννησε ἕνα μωρὸ καὶ εἴκοσι χρόνια τώρα κοιμόντανε. Γιὰ νὰ σηκωθεῖ τὸ παιδὶ νὰ περπατήσει, ἡ γητειὰ ζητοῦσε νὰ ξαγρυπνήσει κοντά του ἕνας ἄνθρωπος, ἢ γυναίκα ἢ κόρη, ὅ,τι καὶ νά 'ταν, 40 μέρες καὶ 40 νύχτες. Ὅλα τὰ φτωχὰ κορίτσια λέγανε : «Θὰ πάω νὰ ξενυχτήσω, κι ἂν τὰ καταφέρω, θὰ τὸν πάρω κι ἄντρα μου ὅπως τό 'ταξε ὁ βασιλιάς». Πολλὰ κορίτσια πήγαιναν καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ τὸ καταφέρουν κι ἔγιναν σκλάβες μέσα στὸ παλάτι κι ἔτρωγαν κι ἔπιναν. Ἔλαχε νὰ πάει καὶ ἡ γυμνὴ καὶ ἐξαθλιωμένη. Καὶ εἶπε : «Κι ἐγὼ θὰ ξενυχτήσω!».

Ὅταν πέρασαν τριάντα ἐννιὰ μέρες καὶ νύχτες, ἄγρυπνη αὐτή. Τὰ ξημερώματα, πού θὰ κέρδιζε τὸ στοίχημα, ἦρθε μιὰ γριὰ πλανεύτρα καὶ τῆς εἶπε :

— Πέσε πάνω μου νὰ σὲ ψειρίσω κι ἦρθα νὰ σοῦ κάμω παρέα!

— Κὶ ἰβὼ θὰ ξιγυχτήσου !

Χὰν ἰπέρασαν τριανdαϊγγιὰ μέρις κὶ γύχτις, ἄγρυπγη αὐτή. Τὰ ξημερώματα πού θὰ κέρδιζιν dού στοίχημαν, ἤρτιν ι-μιὰ τζαζού κι εἶπιν dην :

— Πέσι πάνου μου νὰ σὶ φτειρίζου κι ἤρτα νὰ σὶ κάμου παρέαν.

Μόλις ἔγειριμ bάνου της ἡ κόρη, τὴμ bῆριν ἡ γύπνους γιὰ ἕναλ λιφτὸμ bάνου πού ἰσηκώστιν gὶ τού πιδὶν gὶ θουρᾶ τὴγ γιργιὰν ἀπού πάνου του. Χὰν dὴν εἶδιν dού πιδίν, ἰχόλλιασιν, ἀμ' τί ἔθθα κάμει, πού ἔτσα ἦταν ἡ νόμους κὶ τού τάσσιμουν dού βασιλλιᾶ ; Φουνὲς μιάλις μέσα στού παλάτιν.

— Τρέξιτι κὶ σηκώστιν dού πιδίν !

Ἤρτιν ἡ βασιλλιάς, εἶδιν dὴγ γιργιὰν gι αὐτὸς ἰχόλλιασιν, ἀμ' τί νὰ κάμει πού 'ταν ἔτσα ἡ νόμους ! 'Ιδάφτισάν dου τού πιδὶν gι ἔβαλάν dου Πιλιστέρα.

Ἔπιασαν dούς γάμους, σαράνdα μέρις κὶ σαράνdα γύχτις κὶ ξιφάνdωσες καλές.

Χὰν ἰπέρασιν κανένας ι-χρόνους ἔθελιν dού πιδὶν νὰ πάει στὴν 'Αλαξάνdραν νὰ ψουγγίσει κι εἶπιν dὶς ι-σκλάβις : «τί θέλιτι νὰ σᾶς φέρου ἀπού τὴν 'Αλαξάνdρα ;».

Ἡ μιὰ παράγγειλιν φουσκιά, ἡ ἄλλη παπούτσια, ἡ ἄλλη φουστάγιν, ἡ κάθθα μιὰ ὅ,τι παράγγελλιν ἔγραψίν dα αὐτός. 'Ιρώτηξιν gὶ τὴν gόρην, πού ξαγρύπγησιν, πίσου πίσου :

—'Ισύ, τί θέλεις νὰ σὶ φέρου ;

—'Ιβὼ 'ὲθ θέλου τίποτα νὰ μὶ φέρεις.

Τού πιδὶν εἶπιν dην :

— Πρέπει κὶ σὺ νὰ παραγγείλεις τίποτα.

Αὐτὴ εἶπιν dου :

—'Ιβὼ θὰ παραγγείλου, ἄμμα, ἂν dού φέρεις θὰ τού παραγγείλου, ἄμα 'ὲν dού φέρεις, νὰ μὴν σὶ τοῦ παραγγείλου.

Εἶπιν dού πιδίν :

— Θὰ τού φέρου.

— Γράψι : ἕναμ μαχαίριν dῆς σφαγῆς, ἕνασ σκοιγὶν dῆς κριμμαστῆς κὶ μιὰμ bέτραν dῆς ἀπουμουγῆς. Ἄμα 'ὲν dὰ φέρεις, θὰ μαρμαρώσει ἡ θάλασσα κὶ 'ὲθ θὰ μbουρέσεις νά 'ρτεις, σκέψου κὶ κάμι. Κὶ λέ :

— Θὰ σὶ τὰ φέρου !

Ξικίγησιν dού πιδὶν gι ἔφυϊν. 'Ιπῆϊν, ἰψούγγισιν dὴμ μαλαφατούραβ βούλην, ἰψούγγισιν gὶ κεῖνα πού τούν ἰπαράγγειλαν οἱ σκλάβις κὶ ξικίγησιν.

Χὰν ἤρτιν εἰς τού μισὸν dῆς θάλασσας, ἰμαρμάρωσιν ἡ θάλασσα ἀπού μbρουστὰ κι 'ὲν ἀμbούρεγγιν νὰ φύει τού καράβιν. Πάνου κάτου οἱ ναύτιδοι ἔτρεχαν gι οἱ καπιτάγγιοι, γιὰ νὰ βροῦν κολάϊν νὰ ξικιγήσουν, τού καράβιν ὅμους 'ὲσ σαλεύγει ἀπού τού μέρους του. 'Ικεῖ πότρεχιν gὶ τού βασιλόπουλλουμ bάνου κάτου, πέφτει τού γραμματάκιν ἀπού τού σαρούκιν dου κι ἤρτιν εἰς τούν νοῦν dου ἡ παραγγιλλιὰ τῆς ι-σκλάβας, πού ξιγύχτησιμ bάνου του. Διαβάγγει του. Χαμέτα τούν καπιτάνουν λέει τουγ γύρισι πίσου.

'Ιγύρισιμ bίσου στὴν 'Αλαξάνdραν, ἰπῆριν ἕναμ μαχαίριν gαλόν, ἕνασ σκοιγὶν dῆς κρεμμαστῆς, ζητᾶ κὶ τὴμ bέτραν dῆς ἀπουμουγῆς κὶ 'ὲν ι-βρίσκει. 'Ιγύρισισ σὶ βούλα τὰ μαϊζιά, τέτοιουμ bρόμαν 'ὲν ἤξεραν. 'Ιπῆϊν σ' ἕναγ γέρουν gι εἶπιν dους :

— Τί θέλιτι ; Τί γυρεύγιτι ;

— Θέλουμουμ μιὰμ bέτραν dῆς ἀπουμουγῆς !

—'Ιβὼ νὰ σᾶς δέκου.

Κι ἔπιασιν ἕναχ χαλίκιν ι-στρογγυλὸν gι εἶπιν dους :

— Τούτη εἶγιν ἡ πέτρα τῆς ἀπουμουγῆς.

Τούμ πλήρωσαν κι ἔφυαν.

Ξικίγησιν dού πιδὶμ μὶ τού καράβιν gὶ τού καράβιν ἰπῆϊγ γίσκια, χώρους νά 'βρει κανέναν ι-μbόδιουν.

Χὰν ἰπῆϊν εἰς τού μέρους του, ἰπῆαν gι οἱ σκλάβις κι ἔδωκίν dις τὶς παραγγιλλιές τουν. Ἔδωκιν gὶ στὴν ι-σκλάβαν dὴμ bίσου, πού ξαγρύπγησιμ bάνου του, τὰ δικά της, τὴμ bέτραν, τού μαχαίριν gὶ τού σκοιγίν.

Τού βράδυ ἰμαζεύγουνdαβ βούλις σ' ἕναν γιλλίν, ἔβαλλαν dὰ καλὰ πάνου τουν gὶ τραούδινναν gὶ χούρευγαν ἔσα μὶ τού προυΐ. 'Η ἄλλη, μόνια μαναχή της, ἰκλειδώννουνdαμ μέσα στούν νουdάν dης, ἰκρέμμαγγιν dού σκοιγὶν εἰς τὴμ μισιάν, ἰκρέμμαγγιν dὴμ bέτραν gὶ τού μαχαίριν gι ἔλεϊν :

— Μαχαίριμ μου τῆς ι-σφαγῆς, νὰ σφαχτοῦ; γιὰ σκοιγίμ μου τῆς κριμμαστῆς, νὰ κριμμαστοῦ; γιὰ πέτρα μου νὰ κάμου τὴν ἀπουμουγήσ σου ; Νά, γιατί ἰβὼ εἶμου ἡ αἰτία πού σκούτωσα τὴμ μάναμ μου κι 'πόφερα σὶ βούλημ μου τὴν ι-ζουήν.

Κι ἔλεϊν gὶ ξανάλεϊν dὰ ὅσα ἔπαθιν.

—Ἄς κάμου τῆς πέτρας τὴν ἀπουμουγήν !

Κὶ κτύπηγγιν gὶ τὰ τρία μαζὶν gὶ μ' αὐτὰ πέραγγιν dὴν γύχταν dης. Οἱ ἄλλις οἱ σκλάβις ἔλεαν :

—'Η κιγίργια 'ὲν ἔρχιτι μαζίμ μας, τίμbου κάμγει ἄραϊ ;

'Ιπῆϊν ἡ μιὰ ἀπού τὶς ι-σκλάβις, κι νdράγηξιν ἀπού τὴν dύρπαν, χὰν ἰχόρευγαν οἱ ἄλλις κι εἶδιν dην νὰ λέει αὐτὰ κι αὐτὰ κι ἔκουσιν bὄλεϊν :

—'Ιβὼ ἰξαγρύπγησα κι ἰσικώστην dού βασιλόπουλλουν gὶ γιὰ ἕναλ λιφτὸν ἤρτιν ἡ γιργιὰ κὶ κοίμησίμ μου κὶ πῆριν αὐτὴ τού βασιλόπουλλουν. Τί τὴθ θέλου τὴζ ζουήν ; 'Η τύχη μου εἶγιν ἔτσι. Ἄς κάμου τῆς πέτρας τὴν ἀπουμουγήν.

Κι ἀνdαμώννουνdαν gὶ τὰ τρία κι ἔτρεμαν.

Μόλις ἔγειρε πάνω της ἡ κόρη, τὴν πῆρε ὁ ὕπνος γιὰ ἕνα λεπτό. Μόλις σηκώθηκε καὶ τὸ παιδί, βλέπει μιὰ γριὰ ἀπὸ πάνω του. Ὅταν τὴν εἶδε τὸ παιδί, λυπήθηκε, μὰ τί νὰ κάμει, ποὺ ἔτσι ἦταν ὁ νόμος καὶ τὸ τάμα τοῦ βασιλιᾶ ; Φωνὲς μεγάλες μέσα στὸ παλάτι...

— Τρέξετε καὶ τὸ παιδὶ σηκώθηκε!

Ἦρθε κι ὁ βασιλιάς, εἶδε τὴ γριὰ καὶ χόλιασε, μὰ τί νὰ κάμει ἀφοῦ ἔτσι ἦταν ὁ νόμος! Βάφτισαν τὸ παιδὶ καὶ τ' ὀνόμασαν Περιστέρα.

Ἔκαμαν τοὺς γάμους, γάμους σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες καὶ ξεφάντωσες καλές.

Πέρασε ἕνας χρόνος καὶ τὸ παιδὶ πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ πάει στὴν Ἀλεξάνδρεια νὰ ψωνίσει καὶ εἶπε στὶς σκλάβες, τί θέλουν νὰ τὶς φέρει ἀπὸ τὴν Ἀλεξάνδρεια.

Ἡ μία παράγγειλε βραχιόλια, ἡ ἄλλη σκουλαρίκια, ἡ ἄλλη παπούτσια, ἡ ἄλλη φουστάνι, καθεμιὰ ὅ,τι παράγγελνε αὐτὸς τὸ ἔγραφε. Ρώτησε καὶ τὴν κόρη, ποὺ ξαγρύπνησε, τελευταία:

—Ἐσὺ τί θέλεις νὰ σοῦ φέρω;

—Ἐγὼ δὲν θέλω τίποτα νὰ μοῦ φέρεις!

Τὸ παιδὶ εἶπε :

— Πρέπει καὶ σὺ νὰ παραγγείλεις κάτι.

Τότε τοῦ εἶπε αὐτή :

—Ἐγὼ θὰ παραγγείλω, ὅμως θὰ τὸ παραγγείλω μόνο ἂν θὰ μοῦ τὸ φέρεις, ἂν δὲν μοῦ τὸ φέρεις, νὰ μὴ σοῦ τὸ παραγγείλω.

Εἶπε τὸ παιδί :

— Θὰ τὸ φέρω.

— Γράψε : ἕνα μαχαίρι τῆς σφαγῆς, ἕνα σκοινὶ τῆς κρεμαστῆς καὶ μιὰ πέτρα τῆς ὑπομονῆς. Ἂν δὲν τὰ φέρεις, θὰ μαρμαρώσει ἡ θάλασσα καὶ δὲ θὰ μπορέσεις νὰ 'ρτεις. Σκέψου καὶ κάμε!

Καὶ λέει :

— Θὰ σοῦ τὰ φέρω!

Ξεκίνησε τὸ παιδὶ κι ἔφυγε. Πῆγε, ψώνισε ὅλο τὸ ρουχισμὸ καὶ κεῖνα ποὺ τὸν παράγγειλαν οἱ σκλάβες καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ γυρισμό.

Ὅταν ἦρθαν στὰ μισὰ τῆς θάλασσας, μαρμάρωσε ἡ θάλασσα ἀπὸ μπροστὰ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ φύγει τὸ καράβι. Οἱ ναῦτες καὶ οἱ καπετάνιοι ἔτρεχαν πάνω κάτω, νὰ βροῦν τρόπο νὰ ξεκινήσουν, τὸ καράβι ὅμως δὲ σάλευε ἀπὸ τὸ μέρος του. Ἐκεῖ ποὺ ἔτρεχε καὶ τὸ βασιλόπουλο πάνω κάτω, πέφτει τὸ γραμματάκι του ἀπὸ τὸ σαρίκι καὶ θυμήμήθηκε τὴν παραγγελιὰ τῆς σκλάβας, ποὺ τελευταία ξενύχτησε κοντά του. Τὸ διαβάζει, ἀμέσως λέει τὸν καπετάνιο νὰ γυρίσει πίσω.

Γύρισε πίσω στὴν Ἀλεξάνδρεια, πῆρε ἕνα καλὸ μαχαίρι, ἕνα σκοινὶ τῆς κρεμαστῆς, ζητᾶ καὶ τὴν πέτρα τῆς ὑπομονῆς καὶ δὲν τὴ βρίσκει. Γυρίζει ὅλα τὰ μαγαζιά, τέτοιο πράγμα δὲν ἤξεραν. Πῆγαν καὶ σ' ἕνα γέρο καὶ τοὺς λέει :

— Τί θέλετε ; Τί γυρεύετε ;

— Θέλουμε μιὰ πέτρα τῆς ὑπομονῆς!

—Ἐγὼ νὰ σᾶς τὴ δώσω.

Ἔπιασε ἕνα χαλίκι στρογγυλὸ καὶ τοὺς εἶπε :

— Τούτη εἶναι ἡ πέτρα τῆς ὑπομονῆς.

Τὸν πλήρωσαν κι ἔφυγαν.

Ξεκίνησε τὸ παιδὶ μὲ τὸ καράβι καὶ τὸ καράβι πῆγε ὁλόισια, χωρὶς νὰ ἔχει κανένα ἐμπόδιο. Ὅταν πῆγε στὸ μέρος του, παρουσιάστηκαν οἱ σκλάβες καὶ τὶς ἔδωσε τὶς παραγγελίες τους. Ἔδωσε καὶ στὴ σκλάβα τὴν τελευταία, ποὺ ξαγρύπνησε κοντά του, τὰ δικά της, τὴν πέτρα, τὸ μαχαίρι καὶ τὸ σκοινί.

Τὸ βράδυ μαζευόντουσαν ὅλες σ' ἕνα κελί, ἔβαζαν τὰ καλά τους καὶ τραγουδοῦσαν καὶ χόρευαν ἕως τὸ πρωί. Ἡ ἄλλη, μόνη, κατάμονη, κλειδωνόταν μέσα στὸ κελί της, κρεμοῦσε τὸ σκοινὶ στὸ δοκάρι τοῦ ταβανιοῦ, κρεμοῦσε τὴν πέτρα καὶ τὸ μαχαίρι κι ἔλεγε :

— Μαχαίρι μου τῆς σφαγῆς, νὰ σφακτῶ; ἤ: σκοινί μου τῆς κρεμαστῆς, νὰ κρεμαστῶ; ἤ: πέτρα μου νὰ κάμω τὴν ὑπομονή σου ; Νά, γιατὶ ἐγὼ ἤμουνα ἡ αἰτία ποὺ σκότωσα τὴν μάνα μου καὶ βασανίστηκα σ' ὅλη μου τὴ ζωή.

Κι ἔλεγε καὶ ξανάλεγε τὰ ὅσα ἔπαθε:

—Ἂς κάμω τῆς πέτρας τὴν ὑπομονή!

Καὶ κτυποῦσε καὶ τὰ τρία μαζὶ καὶ μ' αὐτὰ περνοῦσε τὴ νύχτα της. Οἱ ἄλλες σκλάβες λέγανε :

—Ἡ καινούρια δὲν ἔρχεται μαζί μας, τί νὰ κάμνει ἄραγε ;

Μιὰ ἀπὸ τὶς σκλάβες, ὅταν οἱ ἄλλες χόρευαν, πῆγε καὶ κοίταξε ἀπὸ τὴν τρύπα καὶ τὴν εἶδε νὰ λέει τὰ αὐτὰ τῆς αὐτῆς καὶ τὴν ἄκουσε ποὺ ἔλεγε :

—Ἐγὼ ξαγρύπνησα καὶ σηκώθηκε τὸ βασιλόπουλο καὶ γιὰ ἕνα λεπτὸ ἦρθε ἡ γριὰ καὶ μὲ κοίμισε καὶ πῆρε αὐτὴ τὸ βασιλόπουλο. Τί τὴ θέλω τὴ ζωή ; Ἡ τύχη μου εἶναι ἔτσι. Ἂς κάμω τῆς πέτρας τὴν ὑπομονή.

Κι ἀνταμώνουνταν καὶ τὰ τρία κι ἔτρεμαν.

Τρέχει ἡ σκλάβα, πάει, τὰ λέει στὶς ἄλλες. Φωνάζουν τὸ βασιλόπουλο καὶ τοῦ λένε αὐτὰ κι αὐτά. Πάει τὸ βασιλόπουλο σιγὰ σιγὰ στὴν κλειδαριὰ καὶ ἀπὸ τὴν τρύπα εἶδε μὲ τὰ μάτια του καὶ ἄκουσε μὲ τὰ 'φτιά του. Δίνει μιὰ κλωτσιὰ

Τρέχει αὐτή, πάει τὰ λέει τὶς ἄλλις. Φανάννουν δοὺ βασιλόπουλλουν gι εἶπαν δουν ὅτι αὐτὰ κι αὐτά. Πάει τοὺ βασιλόπουλλουν ἀποὺ τὴν κλειδαριὰσ σιὰ σιά, νdρανᾶ ἀποὺ τὴν δύρπαν gι εἶδιμ μὶ τὰ μμάτια του κι ἔκουσιμ μὶ τ' ἀφτιά του. Δίει μιὰλ λαχτιὰν δὴμ bόρταν, ἀγγοίει ἡ πόρτα κὶ μbαίγγει μέσα, ἔκατσιν gὶ τοὺν εἶπιβ βούλην δης τὴν ἱστορίαν ἀπ' ἀρχὴμ μέχρι τέλους. Λέει τα τοὺμ bατέραν δου, φανάγγει τὴγ γιργιὰν δὴγ γυναίκαν δου τὴν τζαζοὺ κὶ ξηήθηκαν. Χὰν ἱκατάλαβιμ bού 'χιν ἡ κόρη δίκιουν, τὴν τζαζοὺ τὴν ἰσκούτωσιν gι ἔπιασιγ γάμουν gινούργιουν, 40 μέρις κὶ 40 γύχτις, μὶ τὴν gόρημ bού ξαγρύπγησιν gὶ γιὰ τὰ τούτου ἰγέγιν δοὺ θέλημαν τῆς μέρας κι ἰσηκώστην δοὺ βασιλόπουλλουν gι εἶδιν δοὺ φῶς τοὺ γήλλιου.

Ἄς ἀφήκουμουν αὐτὸς πού πανdρέφτηκαν gὶ ζοῦν gὶ βασιλεύγουν κι ἂς πιάσουμουν δοὺ φίδιν.

Ἤρτιν ἀποὺ τοὺμ bόλεμουν, 'ὲν ι-βρίσκει τὴγ γυναίκαν δου, ρουτᾶ τοὺμ bατέραν δου :

— Ποῦ εἶγιν ἡ γύφφη σας ;

Τότι ἔβγαλαν gι οἱ δυὸ τὰ γράμματα, κι ἡ ἕνας κι ἡ ἄλλους.

— Νά, γιέ μου, τοὺ γράμμαμ bού μ' ἔγραψεις ! Μὶ γράφεις νὰ τὴν ἰσκουτώσου !

— Νὰ κὶ σύ, πατέρα, τοὺ γράμμαμ bού μ' ἔστειλις. Γράφεις μου μέσα ὅτι ἀποὺ τὴν ἡμέραμ bὄφυϊς 'ὲν ι-βγαίννου ὄξου ἀπ' τὴν ἰνdρουπήμ μου !

Τότι εἶπιν ἡ πατέρας :

—'Ιβὼ ἔτσα γράμμαν 'ὲν σ' ἔστειλα !

Εἶπιν gὶ τοὺ πιδίν :

—'Ιβὼ 'ὲσ σ' ἔστειλα γράμμαν νὰ τὴν ι-σκουτώσεις.

Λέει ἡ πατέρας :

—'Ιβὼ ἰκατάλαβά του πού 'χισ στὴμ μέσην gαμμιὰν ι-διαβουλλιὰν gι 'ὲν δὴν ἰσκούτωσα. 'Ιγέμωσά την ἕναχ χεῖπὲφ φαγιὰ κὶ φλουριὰ κι ἔστειλά την, νὰ πάει νὰ βρεῖ τὴμ μέραν δης, γιατὶ ἦταν ἄδικουν.

Τοὺ φίδιν, χὰν δὴν ἰπανdρεύτιν δὴγ γυναίκαν δου, τότι χρουσὰ δόνdια 'ὲν εἶχαν εἰς τοὺν gόσμουν μόνουν αὐτὸς ἔκαμιν εἰς τὴγ γυναίκαν δου ἕναχ χρουσὸν δόνdιν. 'Ισκέφτην νὰ πάει νὰ τὴν εὕρει. Κὶ ποῦ θὰ τὴν εὕρισκιν ; Φεύγει χὶ χάτι κὶ νὰ πᾶς κὶ χάτι κὶ νὰ πᾶς, φτάγγει σ' ἄλλημ bουλιτείαν. Ἤταν ἡ πουλιτεία, πού 'ταν ἡ γυναίκα του. Ρουτᾶ ἀποὺ δῶ, ρουτᾶ ἀποὺ κεῖ, πιὸς τὴν ἔξεριν ; 'Ισκέφτηκιν νὰ πάρει λουλλούδια νὰ πουλᾶ, νὰ τὰ πουλᾶ χώρους λιφτά, νὰ τὰ πουλᾶ μὶ γέλλια. Ὅπρια ἔθθα γιλάσει νὰ τὴδ δίει ἕναλ λουλλούδιν. Ἤβγιν εἰς τὴμ Πουλιτείαν gὶ φάναγγιν :

— Λουλλούδια πουλοῦ !

— Πόσα τὰ πουλᾶς ;

—'Εν dὰ πουλοῦ μὶ μαϊδιά. Μὶ γέλλια τὰ πουλοῦ κὶ μὶ χάχανα.

Ὅπρια ἰγέλαγγιν, ἔδιτν δημ μιὰμ μάτσαλ λουλλούδια. 'Ιπῆϊν gὶ στοὺ παλάτιν. Θουροῦν δουν ἀποὺ πάνου τοῦ παλατιοῦ βούλις οἱ γυναῖκις κι οἱ κόρις μὶ τὴμ bαγγίραν εἰς τοὺλ λιμὸν νὰ πουλᾶ λουλλούδια. Ρουτοῦν δουν :

— Πόσα τὰ πουλᾶς τὰ λουλλούδια ;

— Μὶ γέλλια κὶ μὶ χάχανα !

Αὐτές, ἰγέλαναθ θέλουν gὶ 'ὲθ θέλουν, gι ἔδεκίν δις λουλλούδια. Εἶδιν ὅμους κὶ στῆς ι-μιᾶς τοὺ στόμαν ἕναχ χρουσὸδ δόνdιν. Τότι ρώτηξίν δην, ἀποὺ ποῦ εἶγιν, κι ἰγνουρίστηκαμ bού 'ταν ἄνdρας κὶ γυναίκα !

Τώρα ἡ κόρη μὶ πιὸθ θὰ πάει ; Λέει ἡ ἕνας :

— Δική μου εἶγιν !

Λέει ἡ ἄλλους :

— Δική μου εἶγιν !

Ρουτοῦν δὴν gόρην :

— Μὶ πιὸθ θέλεις νὰ πάεις ;

'Η κόρη 'ὲθ θέλει νὰ χουλλιάσει μηη ἡ ἕνας μηη ἡ ἄλλους κι εἶπιν :

—'Η νόμους ξέρει. Ὅ,τι πεῖ, μὶ κεῖνουθ θὰ πάου !

'Ιγέγιδ δικαστήριουν gὶ κάθθα ἕνας εἶπιν dὰ δικά του. 'Η δικαστὴς εἶπιν :

— Θὰ φάϊτι τσαρτέλλις κι οἱ τρεῖς. Καλουκαίριν gιρός, κὶ θὰ πιάσιτι τοὺν ἀγήφορουν εἰς τοὺ βουγίν. Κὶ θὰ πιάσιτι οἱ δυὸ οἱ ἀνdρᾶδοι ἀποὺ ἕναμ bαρτακάκιν γιρὸν κὶ θὰ πουρπατᾶτι κι ἀπ' ὅπριουγ γυρέψει ἰκείγη γιρὸμ bρῶτα, ἰκεῖνους θὰ τὴμ bάρει.

Ἤβγαν εἰς τοὺν ι-δρόμουν. 'Αποὺ τὴν gάψαν δὴμ bουλλὴν ἰδίψανναν ἀναμιταξύ τουν οἱ ἀνdράδοι κι ἔπινναν. Κι αὐτὴ ἀποὺ τὴδ δίψαν δὴμ bουλλὴν ἰκόλλησιν ἡ γλώσσα της στοὺν gάρταν δης κι 'ὲν ἰγύρευγιν γιρόν. Νὰ γυρέψει ἀποὺ τοὺν ἕναν, θὰ χουλλιάσει ἡ ἄλλους, νὰ γυρέψει ἀποὺ τοὺν ἄλλουθ θὰ χουλλιάγγει ἡ ἄλλους ! Κι ἔτσι 'ὲν ἰγύρεψιν ἀποὺ κανέναν. Χὰν ἤβγιν ἀποὺ τὴν κουρφὴν δοῦ βουγγιοῦ στοὺ γίσκιομαν, 'ὲν ἰβαστάκτηκιν gι εἶπιν :

Τοὺ φίδιν, φίδιν ἀαποῦ
κὶ γιὰ τοὺ φίδιθ θὰ πιθάνου
τρέξι μου Πιλιστέρα μου
φέρ' μου γιρόν... φέρ' μου γιρὸν
γιατὶ ἰβὼ θὲ νὰ πιθάνου.

Τρέχουν gὶ οἱ ι-δυὸ μὶ τοὺ γιρόν, κι ὅσουν νὰ πάουν κουνdά της ἤβγιν ἡ ψυχή της.

στὴν πόρτα, ἀνοίγει ἡ πόρτα της, μπαίνει μέσα, καὶ κάθισε καὶ τοῦ εἶπε ὅλη της τὴν ἱστορία ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος. Τὰ λέει στὸν πατέρα του, φωνάζει τὴ γριὰ τὴ γυναίκα του τὴν πλανεύτρα καὶ ξηγήθηκαν. Ὅταν κατάλαβε πὼς ἡ κόρη εἶχε δίκιο, σκότωσε τὴν πλανεύτρα τὴ γριὰ κι ἔκαμε καινούριο γάμο, 40 μέρες καὶ 40 νύχτες, μὲ τὴν κόρη ποὺ ξαγρύπνησε, καὶ γι' αὐτὸ ἔγινε τῆς μοίρας τὸ θέλημα καὶ σηκώθηκε καὶ εἶδε τὸ βασιλόπουλο τὸ φῶς τοῦ ἥλιου.

Ἂς ἀφήσουμε αὐτοὺς ποὺ παντρεύτηκαν καὶ ζοῦν καὶ βασιλεύουν κι ἂς πιάσουμε τὸ φίδι, ποὺ ἦρθε ἀπὸ τὸν πόλεμο, δὲ βρίσκει τὴ γυναίκα του, ρωτᾶ τὸν πατέρα του :

— Ποῦ εἶναι ἡ νύφη σας ;

Τότε ἔβγαλαν καὶ τὰ δυὸ γράμματα, ποὺ οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος ἔγραψαν.

— Νά, γιέ μου, τὸ γράμμα ποὺ μ' ἔγραψες. Μοῦ γράφεις νὰ τὴ σκοτώσω !

— Νά καὶ σύ, πατέρα, τὸ γράμμα ποὺ μ' ἔστειλες. Μοῦ γράφεις μέσα, πὼς ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔφυγες δὲ βγαίνω ἔξω ἀπὸ τὴν ντροπή μου!

Τότε λέγει ὁ πατέρας :

— Ἐγὼ γράμμα τέτοιο δὲν ἔστειλα!

Λέγει καὶ τὸ παιδί :

—Ἐγὼ δὲν ἔστειλα γράμμα, ποὺ νὰ λέω νὰ τὴ σκοτώσεις!

Λέει ὁ πατέρας :

—Ἐγὼ κατάλαβα πὼς εἶχε κάποια διαβολιὰ καὶ δὲν τὴ σκότωσα. Γέμισα ἕνα δισάκι φαγιὰ καὶ φλουριὰ καὶ τὴν ἔστειλα, νὰ πάει νὰ βρεῖ τὴ μοίρα της, γιατὶ ἦταν ἄδικο.

Τὸ φίδι, ὅταν τὴν παντρεύτηκε τὴ γυναίκα του, τότε δὲν εἶχαν χρυσὰ δόντια στὸν κόσμο καὶ μόνο αὐτὸς ἔκαμε στὴ γυναίκα του ἕνα χρυσὸ δόντι. Σκέφτηκε νὰ πάει νὰ τὴ βρεῖ. Μὰ ποῦ θὰ τὴν ἔβρισκε ; Φεύγει κι ἄντε καὶ νὰ πᾶς καὶ ἄντε καὶ νὰ πᾶς φτάνει σ' ἄλλη πολιτεία. Ἦταν ἡ πολιτεία, ποὺ ἦταν γυναίκα του. Ρωτᾶ ἀπὸ δῶ, ρωτᾶ ἀπὸ κεῖ, ποιὸς τὴν ἤξερε ; Σκέφτηκε νὰ πάρει λουλούδια νὰ τὰ πουλᾶ χωρὶς λεφτά, νὰ τὰ πουλᾶ μὲ γέλια. Ὅποια θὰ γελάσει, θὰ τῆς δίνει ἕνα λουλούδι. Βγῆκε στὴν πολιτεία καὶ φώναζε :

— Πουλῶ λουλούδια!

— Πόσα τὰ πουλᾶς ;

— Δὲν τὰ πουλῶ μὲ χρήματα. Μὲ γέλια καὶ μὲ χάχανα τὰ πουλάω.

Ὅποια γελοῦσε, τῆς ἔδινε ἕνα μάτσο λουλούδια. Πῆγε καὶ στὸ παλάτι. Τὸν βλέπουν ἀπὸ πάνω ὅλες οἱ γυναῖκες καὶ οἱ κόρες τοῦ παλατιοῦ μὲ τὸ πανέρι στὸ λαιμὸ νὰ πουλᾶ λουλούδια. Τὸν ρωτοῦν :

— Πόσα τὰ πουλᾶς τὰ λουλούδια ;

— Μὲ γέλια καὶ μὲ χάχανα!

Αὐτές, θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας, γελοῦσαν καὶ κεῖνος ἔδινε λουλούδια. Ὅμως εἶδε σὲ μιανῆς τὸ στόμα ἕνα χρυσὸ δόντι καὶ τὴ ρώτησε, ἀπὸ ποῦ εἶναι, καὶ γνωρίστηκαν ποὺ ἦταν ἄντρας καὶ γυναίκα!

Τώρα ἡ κόρη μὲ ποιὸν θὰ πάει ; Ὁ ἕνας λέγει :

— Δική μου εἶναι.

Μὰ καὶ ὁ ἄλλος λέγει :

— Δική μου εἶναι!

Ρωτοῦν τὴν κόρη :

— Μὲ ποιὸν θέλεις νὰ πᾶς ;

Ἡ κόρη δὲ θέλει νὰ λυπήσει οὔτε τὸν ἕνα οὔτε τὸν ἄλλο καὶ εἶπε :

—Ὁ νόμος ξέρει. Ὅ,τι πεῖ ὁ νόμος, μὲ κεῖνον θὰ πάω!

Ἔγινε δικαστήριο καὶ κάθε ἕνας εἶπε τὴ γνώμη του. Ὁ δικαστὴς εἶπε :

— Θὰ φάγετε σαρδέλες καὶ οἱ τρεῖς. Εἶναι καλοκαίρι, θ' ἀνεβεῖτε τὸν ἀνήφορο στὸ βουνό. Οἱ δύο ἄντρες θὰ πάρετε ἀπὸ ἕνα σταμνὶ νερὸ καὶ θὰ περπατᾶτε καὶ ἀπὸ ὅποιον ἐκείνη πρώτη ζητήσει νερό, ἐκεῖνος θὰ τὴν πάρει .

Βγῆκαν στὸ δρόμο. Ἀπὸ τὴν πολλὴ ζέστη οἱ ἄντρες ἀναμεταξύ τους διψοῦσαν κι ἔπιναν. Ἐκείνη, ἀπὸ τὴ δίψα τὴν πολλή, κόλλησε ἡ γλώσσα της στὸ λαρύγγι της καὶ νερὸ δὲ γύρευε! Νὰ ζητήσει ἀπὸ τὸν ἕνα, θὰ λυπηθεῖ ὁ ἄλλος! Νὰ γυρέψει ἀπὸ τὸν ἄλλον, ὁ ἄλλος θὰ λυπηθεῖ! Ἔτσι δὲ γύρευε ἀπὸ κανέναν. Ὅταν ἀπὸ τὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ βγῆκε στὸ ἴσωμα, δὲ βάσταξε καὶ λέγει :

Τὸ φίδι φίδι ἀγαπῶ
καὶ γιὰ τὸ φίδι θὰ πεθάνω
τρέξε μου Περιστέρα μου
φέρ' μου νερό..., φέρ' μου νερό...
γιατὶ ἐγὼ... θὲ νὰ πεθάνω!

Τρέχουν καὶ οἱ δυὸ μὲ τὸ νερό, κι ὥσπου νὰ φτάσουν κοντά της βγῆκε ἡ ψυχή της!

10. Τοὺ Δισποιγὶν

Μ' ἕναν giρὸν gὶ μ' ἕναν ι-ζαμάγιν, εἶχιν ἕναγ γουγγιὸν gι εἶχιν οὐκτὼ πιδιὰ κὶ βιὸς πουλλύν, ζῶα πουλλά, ἀγελάδις κὶ γίδια κὶ πρόβατα. Τοὺ ὄγδοουν doὺ πιδὶν ἦταν gουρὶν gὶ τό 'βαλαν Δισποιγίν. Τ' ἄλλα ἦταν σιργικά. Κάθα προυὶ πού ξημέρωγγιν, ἔβρισκιν dὰ ζά του ψόφια ! 'Ικεῖδα πού κάθουνdαν συλλουϊσμένους ἦρτιν ένας γέρους κι εἶπιν dουν dὰ βάσανά του. Λέει τουν ἡ γέρους :

— Τοὺ βράδυ, χὰν goιμοῦνdιν dὰ πιδιά σου, νὰ σηκώσεις τοὺ πάπλουμαν, κι ὅπριουσ σου πιδὶν ἔχει τὰ χέρια του μὲς τὰ σκέλλια του, νὰ τοὺ ξικάμεις ἀποὺ τοὺ σπίτιν, γιατὶ εἶγιγ γουρσούζικουν.

'Η πατέρας τοὺ βράδυ θουρᾶ, ἀμ' τί νὰ δεῖ ; Τοὺ Δισποιγὶν εἶχιν dὰ χέρια του στὰ σκέλλια του, τοὺ κανακάρικουν !

Χὰν ἰξημέρωσιν, μὶ μιάλουν gαμόν, πού θὰ ζώξει τοὺ πιδίν dου, εἶπιν εἰς τούμ μαθητήν dου νὰ πάει στὰ ξύλα, νὰ πάρει κὶ τοὺ Δεσποιγὶν gὶ ψουμὶν gὶ γιρὸν gὶ νὰ τ' ἀφήκει νά 'ρτει μαναχός του πίσου.

Πῆϊν ἡ μαθητὴς σ' ἕναν ἔρημουμ μέρους στοὺ βουνόν, κρέμμασιν dὴν καπάκαμ μὶ τοὺ γιρὸν σ' ἕναχ χαμηλὸμ beῦκουν gι ἔφηκίν doὺ σακὶμ μὶ τοὺ ψουμὶν gι εἶπιν dου :

— Κάθισι σὺ ἰδῶ, κι ἰβὼ θὰ πάου νὰ κόψου ξήλα κὶ θά 'ρτου νὰ σὶ πάρου, κὶ χὰμ beινᾶς νὰ τρώεις ψουμίν, gὶ χὰδ διψᾶς, νὰ πίγγεις γιρόν... Κι ἔφυϊν.

'Η γήλλιους ἰκατέβαιγγιν gι ἡ μαθητὴς 'ἐν ἦρτιμ μήτ' ἰφάγγην. 'Η ἀέρας φύσηγγιν gι ἡ καπάκα πού 'χιν doὺ γιρόν, κτύπηγγιν gὶ λάληγγιν gὶ θάρρηγγιν doὺ κουρὶμ boὺ 'ταν ἡ μαθητὴς μὶ τούμ παλτὰν gι ἔκοβγιν dὰ ξύλα. Ἔκλαιϊν gι ἔλεϊν :

—Ἔ ! μαθητή μας πού κόβγεις τὰ ξύλα... Ἔ ! μαθητή μας πού κόβγεις τὰ ξύλα... Ἔ ! μαθητή μας πού κόβγεις τὰ ξύλα...

Κι ἔκλαιϊν κι ἔβαλλιφ φουνὲς ὡς τὰ μισάγυχτα. Βούλην dὴν γύχταν ἔτρεχιμ μὲς τ' ὀρμάγιν, κὶ χὰν ἰξημέρωσιν, εἶδιν ἕναχ χουριὸν gι κατέβην στοὺ χουριόν.

Στοὺ πρῶτουν doὺ σπίτιμ boὺ τὴν εἶδαν, εἶπαν bὼς θά 'γιμ biδὶν ἀποὺ καλὸν ι-σπίτιν gὶ χάθηκιν gὶ τοὺ κράτηξαν gι ἔβαλάν dου νὰ πλαγιάσει κὶ τοὺ προυὶ χὰν ἰξύπγησαν, εἶδαβ βούλα τους τὰ ζὰ ψόφια ! Κὶ λέ', «τοῦτου εἶγιγ γουρσούζικουν gὶ χάτε νὰ gριμμιστεῖ νὰ φύει ἀποὺ δῶ !», κι ἔζωξάν dου !

Πῆϊν παρακάτου, βρέθηκιν ἄλλου σπίτιν. «'Εν ἔρχουμου, λέει τοὺ κουρίν, γιατὶ 'ὰ ψουφήσουν dὰ ζά σας», μὶ τὰ πουλλὰ πῆϊν. Τοὺ προυὶ ξύπγησαν gὶ κεῖ, κι ηὕραβ βούλα τὰ ζὰ ψόφια. Χὰν εἶδαμ bὼς κι ἰκεῖ ψώφησαν d' ἀζά, κανένας πλιὸν 'ἐν dό 'θελιν doὺ κουρίν.

Τὴν τρίτην dὴν ἡμέραμ μιὰ χηριμμέγη γυναίκα λυπήθηκίν dου, πόκλαιϊν, κὶ φάναξίν dου. 'Ικεῖνου 'ἐν ἔθελιν νὰ πάει, μὶ τὰ πουλλὰ πῆϊν gὶ τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραν ἰψόφησαβ βούλα τουν dὰ ζά, ὅμους 'ἐν dό 'ζωξιν gὶ κράτησίν dου. Ὕστερα ἀποὺ δυὸ τρεῖς ἡμέρις λέει την :

— Νὰ σὶ ψήσου ἕνασ σβιριδάκιν gουλλούρια κὶ γκλιούδια κὶ νὰ τὰ πάεις στὴ μοίρασ σου κὶ νὰ σὶ βάλουν dὴν dύχησ σου μέσα. 'Ικεῖ πού θὰ πάεις εἶγιν ένας πύργους ὄξου ἀποὺ τοὺ χουριόν, θὰ σταθεῖς ὄξου ἀποὺ τὴμ bόρταν gὶ θὰ βάλλεις φουγὲς κὶ θὰ λέεις, κὶ θὰ ξαναλέεις : «Ἔ ! μοίρα τοῦμ μοιρῶν gὶ μοίρα ἡ δική μου. Ἔ ! μέρα τῶμ μερῶν gὶ μέρα ἡ δική μου. Ἔ ! μοίρα...» 'Ικεῖγις νὰ σὶ ζώχτουν κὶ νὰ μὴφ φύγεις ὅσουν νὰ σὶ διάσουν doὺ σβιριδάκισ σου κὶ νὰ σὶ βάλουν dὴν dύχησ σου μέσα.

Τοὺ βράδυ πῆϊν doὺ κουρὶμ μὶ τοὺ σβιριδάκισ στούμ bύργουν gὶ στάθηκιν ὄξου ἀποὺ τὴμ bόρταν gὶ φάναγγιν :

—Ἔ ! μοίρα τῶν μοιρῶν gὶ μοίρα ἡ δική μου... Ἔ ! μέρα τῶν μερῶν gὶ μέρα ἡ δική μου. Ἔ ! μοίρα...

'Ικεῖγις τὴν ἔζωχταν gὶ χὰν ἰγύχτωσιν ἰβαρέθηκάν dην gι ἄδειασαν doὺ παννέριν dης κὶ γέμισάν dου φακαλλίγις.

Τοὺ κουρὶν ἰπῆϊν εἰς τὴθ θειάν dου κὶ λέει την :

— Δὲ δὰ μαρ' θειὰ τί μ' ἔβαλάσιμ μέσα !

Τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραν ἰγέμισίν dην doὺ παννέριν gὶ τὴν ἔστελιμ bάλι νὰ πάει νὰ φανάγγει ἀπ' ὄξου στοὺ κατώφλιμ boὺ 'ταν οἱ μοῖρις, κὶ τίτην dὴν φουρὰν dῆς τ' ἄδειασαν gὶ γέμισάν dου καβαλλίγις.

Τὴν τρίτην dὴφ φουρὰν ηὕριν dὴμ μοίραν gι ἔκλωθιμ μιτάξιν gι ἄδειασιν doὺ σβιριδάκιν gι ἔβαλίν dου μιὰχ χιριὰμ μιτάξιν.

Κὶ πῆϊν εἰς τὴθ θειάν dης μὶ τοὺ μιτάξιν gι εἶπιν dην ἡ θειά της νὰ τοὺ κρύψει.

Μιὰν ἡμέραν ἰγένουνdαγ γάμους κι ἔνdυσίν dην gὶ πῆασ στούγ γάμουν. Εἶχιν ἔθιμουν νὰ δέννουν dὰ στέφανα μὶ τοὺ μιτάξιν, gι 'ἐν εἶχαμ μιτάξιν. Κι εἶπιν ἡ θειά :

—Ἔχει τοὺ Δισποιγὶμ bένd' ἔξι κλουστὲς κι ἂς πάει νὰ σᾶς τοὺ φέρει κὶ δέκιτί την dίποτα νὰ χαρεῖ.

'Ιπῆϊν gὶ τό 'φεριν gὶ ρώτησαν doὺγ γαμbρόν :

— Τί νὰ τὴδ δέκουμου ;

Εἶπιν dης ἡ γαμbρός :

10. Τὸ Δεσποινὶ

Τὰ παλιὰ ἐκεῖνα χρόνια, τὸν παλιὸ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ εἶχε ἕνα γονιὸ ποὺ εἶχε ὀκτὼ παιδιὰ καὶ βιὸς πολύ, ζῶα πολλά, ἀγελάδες καὶ γίδια καὶ πρόβατα. Τὸ ὄγδοο παιδὶ ἦταν κοριτσάκι καὶ τό 'λεγαν Δεσποινί. Τ' ἄλλα ἦταν ἀρσενικά. Κάθε πρωὶ ποὺ ξημέρωνε, ἔβρισκε τὰ ζῶα του ψόφια! 'Εκεῖ ποὺ καθόταν συλλογισμένος, ἦρθε ἕνας γέρος καὶ τοῦ εἶπε τὰ βάσανά του. Τοῦ λέει ὁ γέρος :

— Τὸ βράδυ, ὅταν τὰ παιδιά σου κοιμοῦνται, νὰ σηκώσεις τὸ πάπλωμα, κι ὅποιο σου παιδὶ ἔχει τὰ χέρια του μέσα στὰ σκέλη του, νὰ τὸ ξεκάμεις ἀπὸ τὸ σπίτι, γιατὶ εἶναι γουρσούζικο.

'Ο πατέρας τὸ βράδυ βλέπει, μὰ τί νὰ δεῖ ; Τὸ Δεσποινί, τὸ κανακάρικο, εἶχε τὰ χέρια του στὰ σκέλη του!

Ὅταν ξημέρωσε, μὲ μεγάλο καμό, ποὺ θὰ διώξει τὸ παιδί του, εἶπε στὸν παραγιό του νὰ πάει στὰ ξύλα, νὰ πάρει καὶ τὸ Δεσποινὶ καὶ ψωμὶ καὶ νερὸ καὶ νὰ τὸ ἀφήσει καὶ νά 'ρτει μοναχός του πίσω.

Πῆγε ὁ παραγιὸς σ' ἕνα ἔρημο μέρος στὸ βουνό, κρέμασε τὴν κολοκύθα μὲ τὸ νερὸ σ' ἕνα χαμηλὸ πεῦκο καὶ τὸ σακούλι μὲ τὸ ψωμὶ καὶ τοῦ εἶπε :

— Κάθισε σὺ ἐδῶ, καὶ ἐγὼ θὰ πάω νὰ κόψω ξύλα καὶ θά 'ρτω νὰ σὲ πάρω, κι ὅταν πεινᾶς, νὰ τρῶς ψωμί, κι ὅταν διψᾶς, νὰ πίνεις νερό... Κι ἔφυγε.

'Ο ἥλιος ἐκατέβαινε καὶ ὁ παραγιὸς οὔτε ἦρθε οὔτε ἐφάνη. 'Ο ἀέρας φυσοῦσε καὶ ἡ κολοκύθα, ποὺ εἶχε τὸ νερό, χτυποῦσε καὶ λαλοῦσε καὶ τὸ κοριτσάκι θαρροῦσε πὼς ἦταν ὁ παραγιὸς μὲ τὸν μπαλτὰ κι ἔκοβε τὰ ξύλα. Ἔκλαιε κι ἔλεγε :

—Ἔ! παραγιέ μας, ποὺ κόβεις τὰ ξύλα... Ἔ! παραγιέ μας, ποὺ κόβεις τὰ ξύλα... Ἔ! παραγιέ μας ποὺ κόβεις τὰ ξύλα...

Κι ἔκλαιγε κι ἔβαζε φωνὲς ὡς τὰ μεσάνυχτα. Ὅλη τὴ νύχτα ἔτρεχε μὲς στὸ δάσος, κι ὅταν ξημέρωσε, εἶδε ἕνα χωριὸ καὶ κατέβηκε στὸ χωριό.

Στὸ πρῶτο τὸ σπίτι ποὺ τὴν εἶδαν, εἶπαν πὼς θὰ εἶναι παιδὶ ἀπὸ καλὸ σπίτι καὶ χάθηκε καὶ τὸ κράτησαν καὶ τὸ ἔβαλαν νὰ πλαγιάσει καὶ τὸ πρωί, σὰν ξύπνησαν, εἶδαν ὅλα τὰ ζῶα τους ψόφια! Εἶπαν: «Τοῦτο εἶναι γουρσούζικο καὶ ἄντε νὰ γκρεμιστεῖ νὰ φύγει ἀπὸ δῶ», καὶ τὸ ἔδιωξαν.

Πῆγε παρακάτω, βρέθηκε ἄλλο σπίτι. «Δὲν ἔρχομαι, λέγει τὸ κοριτσάκι, γιατὶ θὰ ψοφήσουν τὰ ζῶα σας», καὶ μὲ τὰ πολλὰ πῆγε. Τὸ πρωὶ ξύπνησαν καὶ ἐκεῖ, βρῆκαν ὅλα τὰ ζῶα ψόφια! Ὅταν εἶδαν πὼς καὶ ἐκεῖ ψόφησαν τὰ ζῶα, κανένας πιὰ δὲν ἤθελε τὸ κοριτσάκι.

Τὴν τρίτη τὴν ἡμέρα μιὰ χηρεμένη γυναίκα τὸ λυπήθηκε, ποὺ ἔκλαιε, καὶ τὸ φώναξε. 'Εκεῖνο δὲν ἤθελε νὰ πάει, μὲ τὰ πολλὰ πῆγε καὶ τὴν ἄλλη τὴ μέρα ψόφησαν ὅλα της τὰ ζῶα, ὅμως δὲν τὸ ἔδιωξε καὶ τὸ κράτησε.

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ τρεῖς μέρες τῆς λέει :

— Νὰ σοῦ ψήσω ἕνα πανεράκι κουλούρια καὶ γλυκούδια καὶ νὰ τὰ πᾶς στὴ μοίρα σου, καὶ νὰ σοῦ βάλουν τὴν τύχη σου μέσα. 'Εκεῖ ποὺ θὰ πᾶς εἶναι ἕνας πύργος ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό, θὰ σταθεῖς ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ θὰ βάζεις φωνὲς καὶ θὰ λὲς καὶ θὰ ξαναλές : «Ἔ! μοίρα τῶν μοιρῶν καὶ μοίρα ἡ δική μου! Ἔ! μέρα τῶν μερῶν καὶ μέρα ἡ δική μου!». 'Εκεῖνες θὰ σὲ διώχνουν καὶ νὰ μὴ φεύγεις, ὥσπου νὰ σοῦ ἀδειάσουν τὸ πανεράκι σου καὶ νὰ σὲ βάλουν μέσα τὴν τύχη σου.

Τὸ βράδυ πῆγε τὸ κοριτσάκι μὲ τὸ πανεράκι στὸν πύργο καὶ στάθηκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα καὶ φώναζε :

— Ἔ! μοίρα τῶν μοιρῶν καὶ μοίρα ἡ δική μου! Ἔ! μέρα τῶν μερῶν καὶ μέρα ἡ δική μου. Ἔ! μοίρα...

'Εκεῖνες τὴν ἔδιωχναν καὶ ὅταν νύχτωσε βαρέθηκαν καὶ ἄδειασαν τὸ πανέρι της καὶ τὸ γέμισαν καβαλίνες.

Τὸ κοριτσάκι πῆγε στὴ θειά του καὶ τῆς λέει :

— Κοίταξε μαρ' θειὰ τί μ' ἔβαλαν μέσα!

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα τῆς γέμισε πάλι τὸ πανεράκι καὶ τὴν ἔστειλε πάλι νὰ πάει νὰ φωνάζει ἀπ' ἔξω στὸ κατώφλι ποὺ ἦταν οἱ μοῖρες, κι αὐτὴ τὴ φορὰ τῆς τὸ ἄδειασαν καὶ τὸ γέμισαν μὲ καβαλίνες.

Τὴν τρίτη τὴ φορὰ βρῆκε τὴ μοίρα κι ἔκλωθε μετάξι κι ἄδειασε τὸ πανεράκι καὶ τῆς ἔβαλε μιὰ χεριὰ μετάξι.

Πῆγε στὴ θειά της μὲ τὸ μετάξι καὶ τῆς εἶπε ἡ θειά της νὰ τὸ κρύψει.

Μιὰ μέρα γινόταν γάμος καὶ τὴν ἔντυσε καὶ πῆγαν στὸ γάμο. Εἶχαν ἕθιμο νὰ δένουν τὰ στέφανα μὲ μετάξι καὶ δὲν εἶχαν μετάξι. 'Η θειὰ εἶπε :

— Ἔχει τὸ Δεσποινὶν πέντ' ἕξι κλωστὲς κι ἂς πάει νὰ σᾶς τὸ φέρει καὶ δῶστε της κάτι νὰ χαρεῖ.

Πῆγε καὶ τό 'φερε καὶ ρώτησαν τὸ γαμπρό :

— Τί νὰ τοῦ δώσουν ;

'Ο γαμπρὸς τοὺς εἶπε :

— Βάλτε τὸ μετάξι σὲ μιὰ ζυγαριὰ καὶ ζυγίστε το μὲ χρυσάφι.

Ἔβαζαν χρυσάφι, ἔβαζαν χρυσάφι, τὸ μετάξι δὲ σηκωνόταν. Κι ἔφεραν μεγάλη ζυγαριὰ καὶ δὲ σηκωνόταν τὸ

«Ἔ! μοίρα τῶν μοιρῶν καὶ μοίρα ἡ δική μου!
Ἔ! μέρα τῶν μερῶν καὶ μέρα ἡ δική μου. Ἔ! μοίρα...»

— Βάλτι τοὺ μιτάξισ σ' ἔναβ βεζινὲν gὶ ζύγισίτι του μὶ τοὺ χρουσάφιν.

Ἔβαλλαχ χρουσάφιν, ἔβαλλαχ χρουσάφιν, κι 'ὲν ἰσηκώννουνdαν doὺ μιτάξιν. Κι ἔφεράσιμ μιάλ̣ηζ ζυαρ̣ὰν gὶ 'ὲν ἰσηκώννουνdαν doὺ μιτάξιν. Τότι ἡ γαμbρὸς ἦμbισ σὶ μιάλουλ λουϊσμὸν gὶ χαμέτα ἦμbιν ἡ ἀπατός τ̣ου μὲς στὴ ζυαρ̣ὰν, κὶ τότι ἰσηκώστιν gι ἦρτιγ γίσα γίσα, κι ἄφηκιν dὴν γ̣ύφφην gὶ πῆριν doὺ Δισποιγ̣ὶν gι ἔκαμίν dou γυναίκαν dou !

Μ̣ὰν ἡμέραν, πὄτρωαν gὶ ξιφάνdωνναν, πέραγ̣γιν ἡ πατέρας της κι τὴν εἶδιν στοὺ παναθούριν gι ἄκατὄιν gὶ περίμεγ̣ιν νά 'βγει, νὰ τὴν ξαναδεῖ, πὄμο̣ιαγ̣γιν doὺ Δισποιγ̣ίν dou. Κι ἦβγαν οἱ doῦλ̣οι κι εἶπαν dou̇v :

— Τί θέλ̣εις κὶ κάθησι αὐτοῦ ;

Κὶ λέ' :

— Εἶδα ἕναν gουρίν, πού μο̣ιάγ̣γει τὴν gόρημ μου, πού τὴν ἔστειλα στὰ ξύλα μὶ τοὺ μαθητήμ μου κὶ τὴν ἔχασιν.

Ἔβαλάν dουμ μέσα κὶ γνουρίστηκαν gι ἔκαμαμ bάλ̣ι γάμους κὶ χαρὲς κὶ ξεφάνdωσις καλές.

Μηη ἰβὼ ἤμουν ἰκεῖ, μηη ἰσὲς νὰ τοὺ πιστέψιτι.

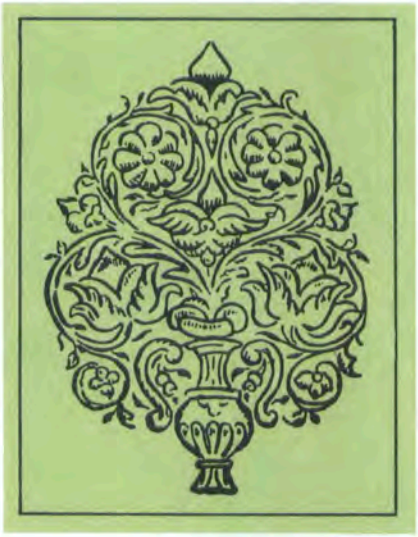

ΤΟ ΔΕΣΠΟΙΝΙ

μετάξι. Τότε ὁ γαμπρὸς μπῆκε σὲ μεγάλη συλλογὴ καὶ ἀμέσως μπῆκε ὁ ἴδιος στὴ ζυγαριά, καὶ τότε σηκώθηκε τὸ μετάξι καὶ ἦρθαν ἴσα ἴσα, κι ἄφησε τὴ νύφη καὶ πῆρε τὸ Δεσποινὶ καὶ τὴν ἔκαμε γυναίκα του.

Μιὰ μέρα, πού ἔτρωγαν καὶ διασκέδαζαν, περνοῦσε ὁ πατέρας της καὶ τὴν εἶδε στὸ παράθυρο καὶ κάθισε κοὶ περίμενε νὰ βγεῖ, νὰ τὴν ξαναδεῖ, πού ἔμοιαζε τὸ Δεσποινί του. Βγῆκαν οἱ δοῦλοι καὶ τοῦ εἶπαν :

— Τί θέλεις καὶ κάθεσαι αὐτοῦ ;

Λέει :

— Εἶδα ἕνα κοριτσάκι, πού μοιάζει μὲ τὴν κόρη μου, πού τὴν ἔστειλα στὰ ξύλα μὲ τὸν παραγιό μου καὶ τὴν ἔχασε.

Τὸν ἔβαλαν μέσα καὶ ἀναγνωρίστηκαν κι ἔκαμαν πάλι γάμους καὶ χαρὲς καὶ καλὰ ξεφαντώματα. Μήτε ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ, μήτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε.

Ἡ Ἀθθουπιτοὺ

Ἡ Σταχτοπούτα

11. Ἡ Ἀθθουπιτοὺ

Εἶχιμ μιὰγ γιργιὰν gι εἶχιν dρεῖς κόρις. Μιὰν ἡμέραν, ἔβαλλαν ψύλλους μὶ τὶς κόρις της κι ἔβαλισ στοίχημαν ὅπρια γικηθῆ νὰ τὴφ φάουσιν. Ἰγικήθην ἡ γιργιά, κι ἔπιασαν οἱ δυὸ κόρις κι ἔσβαξαν gι ἰμαέρεψάσιν κι ἔκατᾶαν gι ἔφαάν dην. Ἰφάναξαν gὶ τὴν Ἀθθουπιτού, πού 'ταν ἡ πιὰ μικρὴ κι ἡ κουγγιαρού. Κι 'ὲν ἔφαϊν ἡ κουγγιαρού, μόνουν ἰμάεψιν ἀπού κρυφὰ τὰ κουκαλάκια τῆς μάνας της κι ἔκρυψίν dα σ' ἔναμ biθάριν κι ἰθύμιαγγίν dα πάσαμ μέραν.

Ἰκεῖγισ τὶς ἡμέρις ηὐλουοῦνdαν gὶ τού βασιλόπουλλουμ μὶ τοῦ βιζίοη τὴν gόρην gι ἰπήασιβ βούλοι, μικρὲ μιάλοι, στούγ γάμουν. Ἰπῆαν gι οἱ κόρις αὐτὲς οἱ δυό. Ἡ Ἀθθουπιτοὺ 'ὲν ἔθελιν νὰ πάει.

Χὰν ἔφυάσιν οἱ ἀδαρφές της, ἰπῆϊν gι ἄγγοιξιν dού πιθάριν, πού εἶχιν dῆς μάνας της τὰ κόκαλα, κι ηὔριν dου γιμάτουμ μὶ ὁλόχρουσα ροῦχα, τρεῖς φουρισιές, κὶ διαμανdικὰ κι ἀπού βούλα τὰ καλά. Πιάγγει κι αὐτή, βάλλει μιὰφ φουρισιὰν ἀπ' αὐτὰ τὰ ροῦχα κὶ στουλίγγιτι κὶ πάει στούγ γάμουν gὶ σταματᾶ κουμμάτιν gὶ στρέφει πάλι κὶ ξιγδύγγιτι κὶ βάλλει τὰ ροῦχα της μέσα στού πιθάριν — κὶ μηη ἰκείγη ἦταν.

Ἦρταν gι οἱ ἀδαρφές της τού βράδυ κι ἔλεάσιν :

— Μάρ' κόρη μου, ἰκείγη ἡ ὄμορφη πού 'ρτιν gι ἰφόρηγγιν ἰκεῖνα τὰ ροῦχα πού 'ὲν ηὑρίσκουνdισ στὴγ γῆν, στὴν ἀκουμέγην, πρὶὰ ἦταν ; Κακουμοίρα Ἀθθουπιτού μας, 'ὲν ἦρτις νὰ δεῖς, νὰ χάσεις τοὺν νούσ σου !

Ἰκείγη 'ὲν ἰμίληγγιν. Τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραφ φεύγουμ bὰλ' αὐτὲς εἰς τούγ γάμουν, βάλλει πάλι κι ἡ Ἀθθουπιτοὺ τὴν ἄλλην dὴφ φουρισιὰν gὶ ξαναπάει στούγ γάμουν. Τού βασιλόπουλλουν ἰστουχάστηκίν dην.

Τὴν τρίτην dὴφ φουρὰλ λέει τούμ φατέραν dου :

—Ἰβὼ ἄλλην 'ὲμ baίρου, θέλου αὐτήν !

Ρουτοῦσιν ἰδῶ, ἰκεῖ, κανένας 'ὲγ ξέρει τούνους εἶν' αὐτὴ ἡ κόρη. Τὴν τρίτηβ βουλὰν ἡ Ἀθθοπιτοὺ ἰκεῖ πού ἔστρεφιν, ἔπεσιν dού παπούτᾶιν dης εἰς τούμ bουταμὸν gι ηὔραν dου κι ἰπῆαν dου τού βασιλόπουλλουν gι ἔβαλιν τελλάλιν νὰ πάουβ βοῦλις οἱ κόρις νὰ βάλουν dού παπούτᾶιν, νὰ δεῖ σὶ τούνους πόδιθ θὰ τιργιάσει.

Ἰπῆαμ μικρὲς μιάλις, 'ὲν ἰταίργιασισ σὶ καμμιανῆς πόδιν. Ἀπόμειγιμ μόνουν ἡ Ἀθθοπιτού, πού 'ὲν ἰπῆϊν. Ἔλεάν dην οἱ ἀδαρφές της, γιὰ νὰ παίξουν :

—Ἔαμι κὶ σύ, κακουμοίρα !

Ὕστερα, χὰν εἴδασιν gι 'ὲν ηὑρέθην dοῦ παπουτᾶιοῦ ἡ γοικουκυρά, εἴπασιν νά 'βγουν ἀπού σπίτιν ι-σπίτιν νὰ ρουτήξουσιν, ἂγ γὲν ἦρτιν gαμμιά.

Ἔρχουνdιν gι εἰς τῆς Ἀθθοπιτοῦς, βάλλουν dην dού παπούτᾶιν, ἔρχιτι γίσα γίσα. Πάουν, λέουν dου τούβ βασιλλιάν, στέλλουφ φέρνουν dημ μὶ τοῦ πιθαριοῦ τὰ καλὰ κὶ κάμνουγ γάμους, κὶ παίργει τού βασιλόπουλλουν dὴν ἀπιγιάνdιστην Ἀθθοπιτούν.. Νὰ τί κάμγει ἡ Θιὸς τὰ πιδιὰ πού τιμοῦν τούς γουγγιός τουν.

11. Ἡ Σταχτοπούτα

Εἶχε μιὰ γριὰ κι εἶχε τρεῖς κόρες. Μιὰ μέρα, ποὺ ψυλλίστηκε μὲ τὶς κόρες της, βάλανε στοίχημα, ὅποια νικηθῆ νὰ τὴν φᾶνε. Νικήθηκε ἡ γριά, κι ἔπιασαν οἱ δυὸ κόρες καὶ καὶ τὴν ἔσφαξαν. Τὴν μαγείρεψαν καὶ καθίσανε κὰι τὴ φάγανε. Φώναξαν καὶ τὴ Σταχτοπούτα, ποὺ ἦταν ἡ πιὸ μικρὴ καὶ τεμπέλα. Δὲν ἔφαγε, μόνο μάζεψε κρυφὰ τὰ κοκαλάκια τῆς μάνας της καὶ τὰ ἔκρυψε σ' ἕνα πιθάρι καὶ κάθε μέρα τὰ θύμιαζε.

Ἐκεῖνες τὶς μέρες εὐλογόντανε καὶ τὸ βασιλόπουλο μὲ τοῦ βεζίρη τὴν κόρη καὶ πῆγαν ὅλοι, μικροὶ μεγάλοι, στὸ γάμο. Πῆγαν καὶ οἱ δυὸ αὐτὲς κόρες. Ἡ Σταχτοπούτα δὲν ἤθελε νὰ πάει.

Σὰν ἔφυγαν οἱ ἀδελφές της, πῆγε κι ἄνοιξε τὸ πιθάρι, ποὺ εἶχε τῆς μάνας της τὰ κόκαλα, καὶ τὸ βρῆκε γεμάτο μὲ ὁλόχρυσα ροῦχα, τρεῖς φορεσιές, καὶ διαμαντικὰ κι ἀπὸ ὅλα τὰ καλά. Πιάνει κι αὐτή, βάζει μιὰ φορεσιὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ ροῦχα καὶ στολίζεται καὶ πάει στὸ γάμο καὶ σταματᾶ κομμάτι καὶ στρέφει πάλι καὶ ξεγδύνεται καὶ βάζει τὰ ροῦχα της μέσα στὸ πιθάρι — καὶ οὔτε ἐκείνη ἦταν. Ἤρθανε καὶ οἱ ἀδελφές της τὸ βράδυ καὶ λέγανε :

— Μά, κόρη μου, ἐκείνη ἡ ὄμορφη ποὺ ἦρθε καὶ φοροῦσε τὰ ροῦχα ποὺ δὲν βρίσκουνται στὴ γῆ, στὴν οἰκουμένη, ποιὰ ἦταν ; Κακομοίρα Σταχτοπούτα μας, δὲν ἦρθες νὰ δεῖς, νὰ χάσεις τὸ νοῦ σου !

Ἐκείνη δὲ μιλοῦσε. Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα φεύγουνε πάλι αὐτὲς στὸ γάμο, βάζει πάλι καὶ ἡ Σταχτοπούτα τὴν ἄλλη φορεσιὰ καὶ ξαναπάει στὸ γάμο. Τὸ βασιλόπουλο τὴν στοχάστηκε.

Τὴν τρίτη τὴ φορὰ λέγει στὸν πατέρα του :

—Ἐγὼ ἄλλη δὲν παίρνω, θέλω αὐτή !

Ρωτᾶνε ἐδῶ, ἐκεῖ, κανένας δὲν ξέρει ποιανοῦ εἶναι αὐτὴ ἡ κόρη. Τὴν τρίτη τὴ φορὰ ἡ Σταχτοπούτα, ἐκεῖ ποὺ ἐπέστρεφε, ἔπεσε τὸ παπούτσι της στὸν ποταμὸ καὶ τὸ βρήκανε καὶ τὸ πήγανε στὸ βασιλόπουλο κι ἔβαλε κήρυκα, νὰ πᾶνε ὅλες οἱ κόρες νὰ βάλουν τὸ παπούτσι, νὰ δεῖ σὲ ποιανῆς πόδι ταιριάζει.

Πήγανε μικρές, μεγάλες, δὲν ταίριασε σὲ καμιανῆς πόδι. Ἀπόμεινε μόνο ἡ Σταχτοπούτα, ποὺ δὲν πῆγε. Τὴν ἔλεγαν οἱ ἀδερφές της, γιὰ νὰ παίξουν :

—Ἄμε καὶ σύ, κακομοίρα !

Ὕστερα, σὰν εἴδανε καὶ δὲν βρέθηκε τοῦ παπουτσιοῦ ἡ νοικοκυρά, εἴπανε νὰ βγοῦνε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι νὰ ρωτήσουνε, ἂν δὲν ἦρθε καμιά.

Ἔρχουνται καὶ στῆς Σταχτοπούτας, τῆς βάζουν τὸ παπούτσι, ἔρχεται ἴσια ἴσια.

Πᾶνε, τὸ λένε στοῦ βασιλιᾶ, στέλλουν, τὴ φέρνουν μὲ τοῦ πιθαριοῦ τὰ καλὰ καὶ κάμνουν γάμους, καὶ παίρνει τὸ βασιλόπουλο τὴν ἀλογάριαστη Σταχτοπούτα. Νά τί κάνει ὁ Θεὸς τὰ παιδιὰ ποὺ τιμοῦν τοὺς γονιούς τους !

«. . . καὶ βρῆκε τρεῖς φορεσιές . . .»

12. Ἡ πενdάμορφη χρουσουμαλλούσα μὶ τοὺς πύργους κὶ τὴν ἀθάνατη λ̧ίμ̧ην

Εἶχιν ἕναβ βασιλ̧ιὰν gι εἶχιν τρία πιδ̧ιά. Ὅταν ἦρτιν ἡ ὥρα πού 'ὰ πιθάγει, ἰφάναξίν dους κὶ τοὺς τρούς κι εἶπιν dους :

—'Ιβὼ πιθαίνου. 'Εθ θέλου νὰ σᾶς magλαβγ̧ιάγγει ἡ κόσμους. 'Η μιάλους θὰ κάτσει στούν ι-θρόνουν, gι ἄλ̧λοι ι-δυὸ οἱ μικρὲ θ' ἀκούουσιν εἰς τούμ μιάλουν.

Φάναξιν ὕστερα τούλ λάλαν κι εἶπιν dουν :

— Βούλα τ' ἀγγοικτήρ̧ια νὰ τὰ δέκεις εἰς τὰ πιδ̧ιά μου. Τοὺ μικρὸν dοὺ κλ̧ειδάκιν νὰ μὴν dοὺ δέκεις σὶ κανέναν, ἀκόμα κὶ σὶ κριμμάλλαν νὰ σὶ φέρουν.

Εἶπιν gὶ στὰ πιδ̧ιά του :

— Σὶ βούλα τὰ μέρη νὰ παιίγγιτι νὰ κυγηᾶτι, σ' αὐτὸ τοὺ ψηλὸν dοὺ βουγὶν ἀπού πίσου νὰ μὴμ bαιίγγιτι!

'Απέθαγιν ἡ βασιλ̧ιὰς κὶ γέγιν βασιλ̧ιὰς ἡ μιάλους κὶ τότι ἰφάναξιν dούλ λάλαν κι εἶπιν dουν :

— Δέκι μου βούλα τὰ κλ̧ειδ̧ιά.

Ἔδεκίν dουβ βούλα τὰ κλ̧ειδ̧ιά. Ἔγγοιξιν, βούλα τὰ σπιτ̧ια κὶ τὶς κάμαρις, ἄλ̧λις ζεχριάδοι ἦταν γιμᾶτις, ἄλ̧λις ι-λ̧λίρις κὶ φλουρ̧ιὰ κι χίλ̧λ̧ιουλ λουγ̧ιῶμ bράματα.

'Ιπέρασασ σαράνdα μέρις κι ἤθελ̧ιν ἡ βασιλ̧ιὰς νὰ πάει στοὺ κυγήϊν. Ἕναν κὶνdὶ εἶπιν εἰς τούλ λάλαν νὰ βάλ̧ει τὰ ἐέρ̧ια σὶ δυὸ ἄτ̧ια καλά, γ̧ιὰ νὰ πάουν εἰς τοὺ κυγήϊν. 'Ετοίμασάν dα τὰ ζὰ κι ἔφυαν εἰς τοὺ κυγήϊν. 'Ιγύρινναν, ἰγύρινναν gὶ 'ὲν εὕρισκαν dίποτα νὰ σκουτώσουν. Τοὺ βράδυ βράδυ, ἰπῆαν εἰς τοὺ ψηλὸν dοὺ βουγὶν ἀπού κάτου κὶ θουρᾶ ι-μ̧ιὰμ bέρτικαν. 'Ικάννεψιν, γ̧ιὰ νὰ ρίζει ἡ βασιλ̧ιάς, ἀμ' ἡ πέρτικα ἰκασκίνεψιν gι ἔφυϊν παραπάνου. Εἶπιν εἰς τούλ λάλαν :

— Κάτσι ἰσὺ ἰδῶ νὰ γλέπεις τὰ ζά, κι ἰβὼ θὰ πάου νὰ σκουτώσου τὴμ bέρτικαν gὶ θά 'ρτου.

'Η λάλας εἶπιν dουν :

—'Εν ἀθθυμᾶσι, πού ἡ πατέρας σου μᾶς ἔκαμιν ἕναν νασιέτιν νὰ μὴμ bάουμουσ σ' αὐτὸ τοὺ βουγίν; Στρέψι πίσου!

'Η βασιλ̧ιὰς 'ὲν ἔκουσιν gὶ κυγήϊγγιν dὴμ bέρτικαν. 'Ιπῆϊν παραπάνου κι ἕκατσιν ἡ πέρτικα. Ἔφερίν dημ bάλ̧ι στοὺ ἰπίκιν, ἰκάννεψιν, τραβᾶ τοὺ τσακράκιν gὶ φεύγει ἡ πέρτικα ἀκόμα παραπάνου. Φανάγγει κι ἡ λάλας :

— Στρέψι, βασιλ̧ιά μου, κι ἰνέχτ̧ιασιν!

'Ικεῖνους 'ὲν ἔστρεψιν gὶ πάλ̧ι ἰπῆϊν ἀα' πίσου ἀπού τὴμ bέρτικαν. Χαμέτα στρέφει πίσου, καλ̧λικεύγει τ' ἄτιν dου κι πάλ̧ι τρέχει στούν ἀγήφορουγ γ̧ιὰ νὰ 'βρει τὴμ bέρτικαν. 'Η λάλας, τόσα πού τούν ἔκαμιν 'ὲν ἀμbούρεσιν νὰ τούν ι-στρέψει πίσου! Ἔφταξιν dὴμ bέρτικαν. Βλέπει γ̧ιὰ 'ὲν ι-μbλέπει. 'Ιπῆϊμ bάλ̧ι νὰ ρίζει νὰ τὴν ι-σκουτώσει κι ἡ πέρτικα ἰδιάλλαξισ στὴν ἄλ̧λημ μιρ̧ιὰν dοῦ βουνοῦ. Καλ̧λικεύγει τοὺ ἄτιγ ξανὰ ἡ βασιλ̧ιὰς κι ἀγίβηκιν εἰς τὴμ μύτην dοὺ βουνοῦ. 'Ικεῖ θουρᾶ ἕναν gάμbουν κὶ μὲς στὴμ μέσην ἕναμ bύργουν gι εἶχιν gὶ φῶς. 'Εν ἔμbλεπιν dίποτα. 'Ικέταξιν ἀα' πίσου του τοὺ χουρ̧ιόν, gι ἦταν μακριὰ κι εἶπιμ μέσα του : «'Αφοῦ ἔχει φῶς, 'ὰ πάου νὰ κοιμηθοῦ κὶ τοὺ προυὶ φεύγου στοὺ πάλάτιμ μου». Καλ̧λικεύγει τ' ἄτιν gὶ πήαιγγιγ γ̧ιὰ τούμ bύργουν. Στούν ι-δρόμουν εἶχιχ χόρτα κὶ χάννουνdαν d' ἄτιμ μέσα στὰ χόρτα κι εἶπιμ μέσα στὴμ ψυχήν dου : «ἡ πατέρας μας 'ὲμ μᾶς ἔθελ̧ιν νὰ προυκόψουμουν gι 'ὲν ἔθελ̧ιν νὰ 'ρτουμουν στὰ χόρτα τὰ πουλλά, νὰ φέρνουμουν dὶς μάνdρις μας, νὰ βγάλλουμουγ γάλατα πουλλὰ κὶ τυρ̧ιά»! 'Ιτάχτηριν τ' ἄτιν gὶ πῆϊν εἰς τούμ bύργουν. Ἔδοσιν d' ἄτιν dου ἀπ' ὄξου κι ἔτρωϊν gι ἡ ἀπατός του ἦμbιμ μέσα.

Θουρᾶ ἕναμ bαλάτιβ βασιλ̧ικὸμ bοὺ θάμμαξιν. Εἶδιμ μ̧ιὰσ σάλαμ μὶ τραπέζ̧ια, μὶ φῶτα, κι ἔλαμbιν gι ἔστραφτιν. Μόλ̧ις ἕκατσιν εἰς τὴν gαρέκλαν ἦρτιν dουν ἕνας δίσκους μ' ἕναν gαφὲν gι ἄθρωπους 'ὲφ φαίγιτι. Ἤπγιν dούν gαφὲν gι εἶπιν : «Ὕστερα θά 'ρτει ἡ ἄθρωπους, ἔτσα θά 'γιν τοὺ συγήθειουν ἰδῶ». Μόλ̧ις ἤπγιν dούν gαφέν, ἰχάθηκιν ἡ δίσκους κι ἔρχιτι ἕνας ι-στρουμμένους σουφράς, στρουμμένους μὶ χίλ̧λ̧ιουν εἰδῶφ φαγ̧ιὰ βασιλ̧ικά! Τὰ σφερτασοὺ ἦταν ι-χρουσὰ κι ἄθρωπους πάλ̧ι 'ὲφ φαίγιτι. Εἶπιμ bάλ̧ι ἡ βασιλ̧ιάς : «Ἄς φάου κι ἴσως νά 'ρτει ὕστερα ἡ ἄθρωπους.» Ἔγγοιξιβ βούλα τὰ καπάκ̧ια, νὰ δεῖ πρ̧ιὸφ φαῖθ θὰ πιανdήσει νὰ φάει. Μὶ τὴμ bρώτημ bιρουγγ̧ιὰμ bὄπ̧ιασιν, νά κι ἔρχιτι μ̧ιὰ ἀραπίνα. Τό 'ναν dης τοὺ χεῖλους εἰς τούν οὐρανὸν gὶ τ' ἄλλου της εἰς τὴγ γῆν ! Ὅταν dὴν εἶδιν ἡ βασιλ̧ιὰς ἰφουήθηκιν, ἀμ' τί μbὰ 'ὰ κάμει; Κι εἶπιν dουν :

— Μὶ τούνους θέρρους ἕκατσις κὶ τρώεις ;

Κὶ λέ' :

—'Αφοῦ ἤπια τούν gαφέν, κι ἦρτιν gι ἡ σουφρὰς ἔπ̧ιασα νὰ τρώου, ἀφοῦ ἰσὲς μὶ τὰ φεριτι ι-μbρουστά μου.

Εἶπιν dουν :

— Πρῶτα ἔχουμουν ἕναν ι-στοίχημαν. Ἅμα τοὺ κάμεις θά 'μου ι-σκλάβα σου, ἅμα 'ὲν dοὺ κάμεις κὶ σὶ γικήσου ἰβώ, θὰ σὶ μαρμαρώσου.

— Τί στοίχημαν εἶγιν ;

Βγαίννουν ὄξου κι οἱ δυὸ κι εἶπιν dουν :

— Θουρᾶς την ἰκείγην dὴν ἄσπρην dὴμ bέτραν ;

–Ι-ναί !

12. Ἡ πεντάμορφη χρυσομαλλούσα μὲ τοὺς πύργους καὶ τὴν ἀθάνατη λίμνη

Εἶχε ἕνα βασιλιὰ κι εἶχε τρία παιδιά. Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα ποὺ θὰ πεθάνει, τοὺς φώναξε καὶ τοὺς τρεῖς καὶ τοὺς εἶπε :

—Ἐγὼ πεθαίνω, δὲ θέλω νὰ σᾶς κατακρίνει ὁ κόσμος. Ὁ μεγάλος θὰ καθίσει στὸ θρόνο, οἱ ἄλλοι δυὸ οἱ μικροὶ θ' ἀκούουν τὸ μεγάλο.

Φώναξε ὕστερα τὸν αὐλάρχη του καὶ τοῦ εἶπε :

— Ὅλα τὰ κλειδιὰ θὰ τὰ δώσεις στὰ παιδιά μου. Τὸ μικρὸ τὸ κλειδάκι νὰ μὴν τὸ δώσεις σὲ κανέναν, ἀκόμα καὶ στὴν κρεμάλα νὰ σὲ φέρουν.

Εἶπε καὶ στὰ παιδιά του :

—Σὲ ὅλα τὰ μέρη νὰ πηγαίνετε νὰ κυνηγᾶτε, σ' αὐτὸ τὸ ψηλὸ τὸ βουνὸ ἀπὸ πίσω νὰ μὴν πηγαίνετε!

Πέθανε ὁ βασιλιὰς κι ἔγινε βασιλιὰς ὁ μεγάλος καὶ τότε φώναξε τὸν αὐλάρχη καὶ τοῦ εἶπε :

— Δῶσε μου ὅλα τὰ κλειδιά.

Τοῦ ἔδωσε ὅλα τὰ κλειδιά. Ἄνοιξε ὅλα τὰ σπίτια καὶ τὶς κάμαρες, ἦταν γεμάτες ἄλλες μὲ δημητριακά, ἄλλες μὲ λίρες καὶ φλουριὰ καὶ χίλιων λογιῶν πράγματα.

Πέρασαν σαράντα μέρες καὶ ὁ βασιλιὰς ἤθελε νὰ πάει στὸ κυνήγι. Ἕνα δειλινὸ εἶπε στὸν αὐλάρχη νὰ βάλει τὶς σέλες σὲ δυὸ ἄτια καλά, γιὰ νὰ πᾶνε στὸ κυνήγι. Ἑτοίμασαν τὰ ζῶα κι ἔφυγαν στὸ κυνήγι. Γύριζαν, γύριζαν καὶ τίποτα δὲν ἔβρισκαν νὰ σκοτώσουν. Τὸ βράδυ βράδυ πῆγαν στὸ ψηλὸ βουνὸ ἀπὸ κάτω καὶ βλέπει μιὰ πέρδικα. Σημάδεψε, γιὰ νὰ ρίξει ὁ βασιλιάς, μὰ ἡ πέρδικα ξέφυγε κι ἔφυγε παραπάνω. Εἶπε στὸν αὐλάρχη :

— Κάθισε ἐσὺ ἐδῶ, νὰ προσέχεις τὰ ζῶα, κι ἐγὼ θὰ πάω νὰ σκοτώσω τὴν πέρδικα καὶ θά 'ρτω.

Ὁ αὐλάρχης τοῦ εἶπε :

— Δὲ θυμᾶσαι, ποὺ ὁ πατέρας σου μᾶς συμβούλεψε νὰ μὴν πᾶμε σ' αὐτὸ τὸ βουνό ; Στρέψε πίσω!

Ὁ βασιλιὰς δὲν ἄκουσε καὶ κυνηγοῦσε τὴν πέρδικα. Ἐπῆγε παραπάνω καὶ ἡ πέρδικα κάθισε. Τὴν ἔφερε πάλι στὸ στόχο, σκόπεψε, τράβηξε τὴ σκανδάλη καὶ ἡ πέρδικα φεύγει παραπάνω. Φωνάζει ὁ αὐλάρχης :

— Στρέψε, βασιλιά μου, καὶ νύχτωσε!

Ἐκεῖνος δὲν ἔστρεψε καὶ πῆγε πάλι πίσω ἀπὸ τὴν πέρδικα. Ἀμέσως στρέφει πίσω, καβαλικεύει τ' ἄτι του καὶ πάλι τρέχει στὸν ἀνήφορο γιὰ νά βρει τὴν πέρδικα. Ὁ αὐλάρχης, τόσα ποὺ τοῦ ἔκαμε, δὲν μπόρεσε νὰ τὸν γυρίσει πίσω! Ἔφτασε τὴν πέρδικα. Βλέπει γιά δὲν βλέπει. Πῆγε πάλι νὰ ρίξει νὰ τὴ σκοτώσει καὶ ἡ πέρδικα διάβηκε στὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ βουνοῦ. Καβαλικεύει τὸ ἄτι ξανὰ ὁ βασιλιὰς κι ἀνέβηκε στὴ κορφὴ τοῦ βουνοῦ. Ἐκεῖ βλέπει ἕνα κάμπο καὶ ἀκριβῶς στὴ μέση ἕνα πύργο καὶ εἶχε φῶς. Δὲν ἔβλεπε τίποτα. Κοίταξε πίσω του καὶ τὸ χωριὸ ἦταν μακριὰ κι σκέφτηκε μέσα του : «Ἀφοῦ ἔχει φῶς, θὰ πάω νὰ κοιμηθῶ καὶ τὸ πρωὶ φεύγω στὸ παλάτι μου».

Καβαλικεύει τὸ ἄτι καὶ πηγαίνει γιὰ τὸν πύργο. Στὸ δρόμο εἶχε χόρτα καὶ τὸ ἄτι χανόταν μέσα στὰ χόρτα κι εἶπε μὲ τὸ νοῦ του : «Ὁ πατέρας μας δὲ μᾶς ἤθελε νὰ προκόψουμε καὶ δὲν ἤθελε νά 'ρτουμε στὰ χόρτα τὰ πολλά, νὰ φέρνουμε τὶς μάντρες μας, νὰ βγάλουμε πολλὰ γάλατα καὶ τυριά!». Κέντρισε τὸ ἄτι καὶ πῆγε στὸν πύργο. Ἔδεσε τὸ ἄτι του ἀπ' ἔξω κι ἔτρωγε καὶ ὁ ἴδιος μπῆκε μέσα.

Θωρᾶ ἕνα παλάτι βασιλικὸ καὶ τὸ θαύμασε. Εἶδε μιὰ σάλα μὲ τραπέζια, μὲ φῶτα, κι ἔλαμπε κι ἄστραφτε. Μόλις κάθισε στὴν καρέκλα, τοῦ ἦρθε ἕνας δίσκος μὲ ἕνα καφὲ καὶ ἄνθρωπος δὲ φαίνεται. Ἤπιε τὸν καφὲ κι εἶπε : «Ὕστερα θά 'ρτει ὁ ἄνθρωπος, ἔτσι θὰ τὸ συνηθίζουν ἐδῶ». Μόλις ἤπιε τὸν καφέ, ὁ δίσκος χάθηκε κι ἔρχεται ἕνα τραπέζι στρωμένο μὲ χίλιων εἰδῶν βασιλικὰ φαγητά. Τὰ τάσια μὲ τὸ σκέπασμά τους ἦταν χρυσὰ καὶ ἄνθρωπος πάλι δὲ φαίνεται! Εἶπε πάλι ὁ βασιλιάς : «Ἂς φάγω κι ἴσως ἔρθει ὕστερα ὁ ἄνθρωπος». Ἄνοιξε ὅλα τὰ σκεπάσματα, νὰ δεῖ ποιὸ φαγητὸ θὰ πεθυμήσει νὰ φάει. Μὲ τὴν πρώτη πιρουνιὰ ποὺ ἔπιασε, νά κι ἔρχεται μιὰ ἀραπίνα. Τὸ ἕνα της χεῖλος στὸν οὐρανὸ καὶ τὸ ἄλλο της στὴ γῆ! Ὅταν τὴν εἶδε ὁ βασιλιὰς φοβήθηκε, μὰ τί νὰ κάμει ; Καὶ τοῦ εἶπε :

— Μὲ ποιανοῦ τὸ θάρρος κάθισες καὶ τρῶς ;

Καὶ τῆς λέει :

—Ἀφοῦ ἤπια τὸν καφέ, ἦρθε καὶ τὸ τραπέζι κι ἄρχισα νὰ τρώγω, ἀφοῦ σεῖς μοῦ τὰ φέρατε μπροστά μου.

Τοῦ εἶπε :

— Πρῶτα ἔχουμε ἕνα στοίχημα. Ἅμα τὸ κάμεις, θά 'μαι σκλάβα σου, ἅμα δὲν τὸ κάμεις καὶ σὲ νικήσω ἐγώ, θὰ σὲ μαρμαρώσω.

— Τί στοίχημα εἶναι ;

Βγαίνουν ἔξω καὶ οἱ δυὸ καὶ τοῦ λέει :

— Θωρᾶς την ἐκείνη τὴν ἄσπρη τὴν πέτρα ;

— Ναί!

—Ἐσὺ θὰ καβαλικέψεις τ' ἄτι σου κι ἐγὼ μὲ τὰ πόδια, ὅποιος πάει πρῶτος, ἐκεῖνος θὰ νικήσει!

—'Ισὺ θὰ καλλικέψεις τ' ἄτισ σου κι ἰβὼ μὶ τὰ πόδια, ὅποιους πάει πρῶτους, ἰκεῖνους 'ὰ γικήσει !

Τοὺ πιδὶν εἶπιν :

— Μιτὰ χαρᾶς !

Καλλίκεψιν d' ἄτιν dou τοὺ πιδὶν gὶ σταμάτηξασ στὴσ σειράν.

Εἶπιν dounγ ἡ ἀραπίνα :

— Ξικίνα !

Τρέχει τοὺ πιδὶμ μὶ τ' ἄτιν, ἀμ' ἰκείγη ἦταμ μάϊσσα κὶ ἠηδᾶ κὶ καθίγγει πάνου στὴμ βέτραν. Νὰ κι ἡ βασιλλιὰς ἀαπίσου. Ἔφτυξίν dounγ gὶ μαρμάρωσίν dounγ.

Ἄς ἀφήκουμουν doὺβ βασιλλιὰμ boὺ μαρμαρώθηκιν gι ἂς πιάσουμουν doὺλ λάλαν.

'Ιπέρασιν ι-μιὰ ὥρα, ἰπέρασαν ι-δυό, ἡ βασιλλιὰς 'ὲν ἰφάγηκιν. 'Η λάλας ἰκατάλαβιμ boὺ πῆϊν εἰς τοὺμ bύργουν gι ἤξεριμ boὺ, ὅποιους πάει, 'ὲγ γυρίγγει πίσου κὶ πῆϊν εἰς τοὺ παλάτιν. Τοὺ παλάτιν ἦταν dὰ πάνου κάτου πὄργιεψαν ἀποὺ τοὺ κυγήϊν. Μbαίγγει ἡ λάλας μέσα κι ρουτοῦν dounγ :

— Ποῦ εἶγιν ἡ βασιλλιάς ;

Κι εἶπιν dous :

—'Ιπῆϊν εἰς τοὺ μέρους πὸὺ μᾶς τὸὺ 'χιν κάμει γιασάκιν ἡ πατέρας του !

'Η βασίλισσα ἰκατάλαβιν, ὅτι τοὺ πιδὶν ἰχάθηκιν. Χαμέτα ἰμαβρουφούρησαβ βούλοι κὶ τοὺ παλάτιβ βούλουν. 'Ιγέγηκιν ἡ πιὰ μικρὸς βασιλλιάς. Φανάγγει κι αὐτὸς τοὺλ λάλαν gι εἶπιν dounγ :

— Δέκι μου τ' ἀγγοιχτήρια.

Κι ἔδεκιν d' ἀγγοιχτήρια κι ἔγγοιξιν κι αὐτὸς τὶς κάμαρις κι εἶδιν gι αὐτὸς τὶς ἀρχουνdιὲς πὸὺ 'χαν. 'Ιπέρασαν οἱ σαράνdα μέρις κι ἔθελιν gι αὐτὸς νὰ πάει στοὺ κυγῆϊν. Εἶπιν doὺλ λάλαν νὰ ἑτοιμάσει τ' ἄτιν, νὰ βάλει τὰ ἑαϊκούμια βούλα, γιὰ νὰ πάουν εἰς τοὺ κυγήϊν. 'Ετοίμασίν da ἡ λάλας κι ἔφυαν. 'Α μὴν dὰ πουλλουλουοῦμουν, γιατὶ εἶγιν οἱ γύχτις μικρὲς κὶ τὰ πιδιὰ γυστάννουν, ἔπαθιν gι αὐτὸς τὰ ἴδια μὶ τὴμ βέρτικαν gι ἰμαρμάρωσίν dounγ gι αὐτὸν ἡ ἀραπίνα.

Ἄς ἀφήκουμουν αὐτὸς πὸὺ 'γιμ μαρμαρουμέγοι, κι ἂς πιάσουμουν doὺ παλάτιν. 'Η λάλας εἶδιμ bὄργιεψιν, ἰκατάλαβίν dou πὸὺ πῆϊν εἰς τοὺμ bύργουν gὶ πῆϊν gι εἶπιν dὴβ βασίλισσαμ boὺ 'ὲν ἀμbούρεσιν νὰ τοὺν gάμει νὰ γυρίσει κὶ πῆϊν εἰς τοὺμ bύργουν. Ἄλλα τέρτια κὶ καημοὺς ἡ βασίλισσα κὶ τοὺ παλάτιβ βούλουν. 'Ιγέγηκιν ἡ μικρὸς μικρὸς βασιλλιάς, 'ὲν ἀμbούραινναν ν' ἀφήκουσιν doὺ βασίλειουμ μάγια μαναχόν. Φανάγγει τοὺλ λάλαν gι εἶπιν dounγ :

— Δέκι μου βούλα τ' ἀγγοιχτήρια.

Τὰ παίρει στοὺ χέριν dou κι πῆϊν gι ἔβαλλιν dό 'ναν d'ἀγγοιχτήριμ μέσα στὴν gλειδαριὰν gι ἔφηγγίν dou πάνου, πίσου πίσου ἀπόμειγιν ἡ μιὰ ἡ πόρτα χώρους ἀγγοιχτήριν gι εἶπιν εἰς τοὺλ λάλαν :

— Δέκι μου τ' ἀγγοιχτήριν !

'Η λάλας εἶπιν dounγ :

—'Εν ἔχου ἄλλου ἀγγοιχτήριν.

Ὅσουν gι ἂν ἰτσαλούστευγιν, d' ἀγγοιχτήριν 'ὲν dό' διϊν. Ἔρριξίν dounγ gάτου γιὰ νὰ τοὺν ι-σβάξει ἡ βασιλλιάς, κὶ θουρᾶ στὰ γέγγεια του ἀποὺ κάτου τοὺ κλειδάκιδ doυμμένουν. Παίργει τοὺ κλειδάκιν, βάλλει του στὴν gλειδαριὰν gι ἤρτιν μουταπούκιν. 'Αγγοίει τὴμ bόρταν κὶ τί νὰ δεῖ ; Ἔνασ σουνdούκισ σκουργιασμένουν, κι οἱ νdοῖχοι καταγιουμέγοι, πὄμbαγγιν doὺ παλάτιν κι ἔσταζαν dὰ γιρὰ μέσα. 'Ικρέμμουνdαν gι ἕναν ἑαϊκούμιν d' ἀζοῦ. 'Αγγοίει τοὺ σουνdουκάκιν gὶ πάνου πάνου εἶδιν ι-μιὰν ι-ζουγραφιὰν gι ἀποὺ τὶς ὀμορφιές της, ἔπεσιν gὶ σκουτίστηκιν doὺ πιδίν. Χαμέτα ἡ λάλας ἔφεριν γιρὸν gι ἰξισκούτισίν dounγ, κὶ τοὺν πῆϊν εἰς τὴβ βασίλισσαν gι 'ρούτηξίν dous τί ζουγραφιὰ ἦταν αὐτή. Αὐτέ, γιὰ νὰ τοὺν ἀπουφύουν, εἶπαν dounγ : «'ὲν εἶγιν dίποτα».

'Η βασίλισσα κι ἡ λάλας ἔξεραν dί ἦταν αὐτὴ ἡ ζουγραφιά, γιατὶ ἡ γέρου βασιλλιὰς ἰπουλέμηγγιν εἴκουσι χρόνια, γιὰ νὰ μbουρέσει νὰ dὴν γικήσει κι 'ὲν ἀμbούρεγγιν. Μόλις ἀμbούρεσιν gι ἔβγαλίν dην ι-ζουγραφιάν dης ἅμα ἦταν πινdάμορφη χρουσουμαλλούσα, γιατὶ ὅποτι ἔθελιν νὰ δεῖ τὰ σβιχτὰ ἔλλασιν gὶ γίνουνdαμ bότι ἀραπίνα, πότι πέρτικα, πότι λαὸς κι ὅ,τι ἔθελιν.

Χὰν ἰπέρασασ σαράνdα μέρις, πὸὺ γέγιβ βασιλλιὰς κι ἔκαμαν gὶ τοὺ σαρανdαήμερουν d' ἀδαρφοῦ του, εἶπιν dὴμ μάναν dou :

—'Ιβὼ θὰ πάου νὰ 'βρου τοὺς ἀδαρφός μου νὰ τοὺς ι-γλιτώσου νὰ τοὺς φέρου.

'Η μάνα του 'ὲν doὺν ἄφηγγιν gὶ βούλουν doὺ παλάτιν, γιατὶ ἔξεραν ἅμα 'ὰ πάει 'ὲθ θά 'ρτει κι αὐτὸς. Αὐτὸς ὅμως κὶ καλὰ νὰ φύει. Εἶδιν gὶ παράδιν ἡ μάνα, ὅτι 'ὲθ θὰ μbουρέσει, κι ἔφηκίν dounγ εἰς τοὺ θέλημάν dou. 'Η βασιλλιὰς ἑτοίμασιν doὺχ χεεπὲν gι ἔβαλιν gουμμάτιμ ψουμὶν gὶ καϊούκιν gι εἶπιν εἰς τοὺσ σεΐζην :

— Βγάλι βούλα τὰ ζὰ ὄξου.

Γιανάστησιν ἡ βασιλλιὰς στ' ἀζά, ἰτράβηγγιν doὺ ἕναν ἀποὺ τὴν νουράν dou, ἔβγαιγγιν ἡ νουρά του. Ἔτσια ἰτράβηξιβ βούλα κι ἤβγαν βούλουν dounγ οἱ νουρές. Κανέναν 'ὲν ἰγεράτηγγιγ γιὰ νὰ καλλικέψει νὰ πάει γιὰ μιὰν τέτοιαμ μιάληδ doυλλειάν. Εἶπιν εἰς τοὺς σεΐζην :

Τὸ παιδὶ εἶπε :

— Μετὰ χαρᾶς!

Καβαλίκεψε τ' ἄτι του τὸ παιδὶ καὶ σταμάτησαν στὴ σειρά.

Εἶπε ἡ ἀραπίνα :

— Ξεκίνα!

Τρέχει τὸ παιδὶ μὲ τ' ἄτι του, ἀλλὰ ἐκείνη ἦταν μάγισσα καὶ πηδᾶ καὶ καθίζει πάνω στὴν πέτρα. Νά κι ὁ βασιλιὰς ἀπὸ πίσω. Τὸν ἔφτυξε καὶ τὸν μαρμάρωσε.

Ἂς ἀφήσουμε τὸ βασιλιὰ ποὺ μαρμαρώθηκε κι ἂς πιάσουμε τὸν αὐλάρχη.

Πέρασε μιὰ ὥρα, πέρασαν δυό, ὁ βασιλιὰς δὲν φάνηκε. Ὁ αὐλάρχης κατάλαβε ποὺ πῆγε στὸν πύργο κι ἤξερε πώς, ὅποιος πάει, δὲν γυρίζει πίσω καὶ πῆγε στὸ παλάτι. Τὸ παλάτι ἦταν ἄνω κάτω, ποὺ ἀργοῦσαν στὸ κυνήγι. Μπαίνει ὁ αὐλάρχης μέσα καὶ τὸν ρωτοῦν :

— Ποῦ εἶναι ὁ βασιλιάς ;

Καὶ τοὺς λέει :

— Πῆγε στὸ μέρος ποὺ ὁ πατέρας του μᾶς τό 'χε ἀπαγορεύσει!

Ἡ βασίλισσα κατάλαβε, πὼς τὸ παιδὶ χάθηκε. Ἀμέσως μαυροφορέθηκαν ὅλοι στὸ παλάτι καὶ ὅλο τὸ παλάτι. Ἔγινε βασιλιὰς ὁ μικρότερος. Φωνάζει κι αὐτὸς τὸν αὐλάρχη καὶ τοῦ εἶπε :

— Δῶσε μου τὰ κλειδιά.

Ἔδωσε τὰ κλειδιὰ κι ἄνοιξε κι αὐτὸς τὶς κάμαρες κ' εἶδε κι αὐτὸς τὴν ἀρχοντιὰ ποὺ εἶχαν. Πέρασαν οἱ σαράντα μέρες κι ἤθελε κι αὐτὸς νὰ πάει στὸ κυνήγι. Εἶπε τὸν αὐλάρχη νὰ ἑτοιμάσει τὸ ἄτι, νὰ βάλει ὅλα τὰ ἐξαρτήματα, γιὰ νὰ πᾶνε στὸ κυνήγι. Ὁ αὐλάρχης τὰ ἑτοίμασε κι ἔφυγαν. Νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε, γιατὶ οἱ νύχτες εἶναι μικρὲς καὶ τὰ παιδιὰ νυστάζουν, ἔπαθε κι αὐτὸς τὰ ἴδια μὲ τὴν πέρδικα καὶ τὸν μαρμάρωσε κι αὐτὸν ἡ ἀραπίνα.

Ἂς ἀφήσουμε αὐτούς, ποὺ εἶναι μαρμαρωμένοι, κι ἂς πιάσουμε τὸ παλάτι. Ὁ αὐλάρχης εἶδε πὼς ἄργησε, τὸ κατάλαβε πὼς πῆγε στὸν πύργο καὶ πῆγε καὶ εἶπε στὴ βασίλισσα πὼς δὲ μπόρεσε νὰ τὸν κάμει νὰ γυρίσει καὶ πῆγε στὸν πύργο. Ἄλλα βάσανα καὶ καημοὺς ἡ βασίλισσα καὶ ὅλο τὸ παλάτι. Ἔγινε ὁ μικρὸς μικρὸς βασιλιάς, δὲν μποροῦσαν νὰ ἀφήσουν τὸ βασίλειο ὁλομόναχο. Φωνάζει τὸν αὐλάρχη καὶ τοῦ εἶπε :

— Δῶσε μου ὅλα τὰ κλειδιά.

Τὰ παίρνει στὰ χέρια του καὶ πῆγε κι ἔβαλε κάθε κλειδὶ μέσα στὴν κλειδαριά, καὶ τὸ ἄφηνε πάνω στὴν κλειδαριά. Πίσω πίσω ἀπόμεινε μιὰ πόρτα χωρὶς κλειδὶ καὶ εἶπε στὸν αὐλάρχη :

— Δῶσε μου τὸ κλειδί!

Ὁ αὐλάρχης τοῦ εἶπε :

— Δὲν ἔχω ἄλλο κλειδί.

Ὅσο καὶ νὰ προσπαθοῦσε, τὸ κλειδὶ δὲν τὸ ἔδινε. Ὁ βασιλιὰς θύμωσε, τὸν ἔριξε κάτω νὰ τὸν σφάξει καὶ βλέπει στὰ γένεια του ἀπὸ κάτω τὸ κλειδάκι δεμένο! Παίρνει τὸ κλειδάκι, τὸ βάζει στὴν κλειδαριὰ καὶ ἦρθε σὰν νὰ ἦταν παραγγελιά. Ἀνοίγει τὴν πόρτα καὶ τί νὰ δεῖ. Ἕνα σεντούκι σκουριασμένο, οἱ τοῖχοι λερωμένοι, γιατὶ ἔμπαζε τὸ παλάτι κι ἔσταζαν τὰ νερὰ μέσα. Ἕνα ἐξάρτημα ζώου ἦταν κρεμασμένο. Ἀνοίγει τὸ σεντούκι καὶ πάνω πάνω εἶδε μιὰ ζωγραφιὰ τόσο ὄμορφη, ποὺ τὸ παιδὶ ζαλίστηκε κι ἔπεσε. Ἀμέσως ὁ αὐλάρχης ἔφερε νερό, τὸν συνέφερε καὶ τὸν πῆγε στὴ βασίλισσα. Ὁ βασιλιὰς τοὺς ρώτησε τί ἦταν ἡ ζουγραφιά. Αὐτοί, γιὰ νὰ τὸν ἀποφύγουν, εἶπαν : «Δὲν εἶναι τίποτα».

Ἡ βασίλισσα καὶ ὁ αὐλάρχης ἤξεραν τί ἦταν αὐτὴ ἡ ζουγραφιά, γιατὶ ὁ γερο-βασιλιὰς πολεμοῦσε εἴκοσι χρόνια, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ τὴν νικήσει καὶ δὲν τὸ μπόρεσε. Μόλις κατόρθωσε κι ἔβγαλε τὴ ζουγραφιά της ἅμα ἦταν πεντάμορφη χρυσομαλλούσα, γιατὶ ὅποτε ἦταν σὲ δύσκολη θέση μεταμορφωνόταν πότε ἀραπίνα, πότε πέρδικα, πότε λαγὸς καὶ ὅ,τι ἄλλο ἤθελε.

Ὅταν πέρασαν σαράντα μέρες, ποὺ ἔγινε βασιλιὰς κι ἔκαμαν καὶ τὸ σαραντάμερο τοῦ ἀδελφοῦ του, εἶπε στὴ μάνα του :

—Ἐγὼ θὰ πάω νὰ βρῶ τοὺς ἀδελφούς μου νὰ τοὺς γλιτώσω, νὰ τοὺς φέρω.

Ἡ μάνα του καὶ ὅλο τὸ παλάτι δὲν τὸν ἄφηναν, γιατὶ ἤξεραν πὼς ὅταν πάει κι αὐτὸς δὲ θὰ ἐπεστρέψει. Αὐτὸς ὅμως ἤθελε καὶ καλὰ νὰ φύγει. Εἶδε καὶ παράδε ἡ μάνα του, πὼς δὲ θὰ μπορέσει, καὶ τὸν ἄφησε στὸ θέλημά του. Ὁ βασιλιὰς ἑτοίμασε τὸ δισάκι κι ἔβαλε λίγο ψωμί, προσφάγι καὶ εἶπε στὸ σταβλάρχη :

— Βγάλε ὅλα τὰ ζῶα ἔξω.

Πλησίασε ὁ βασιλιὰς τὰ ζῶα, τράβηξε τὸ ἕνα ἀπὸ τὴν οὐρά του, βγῆκε ἡ οὐρά. Ὅταν τράβηξε ὅλα, βγῆκαν ἀπὸ ὅλονῶν οἱ οὐρές τους. Κανένα δὲν ἄντεχε γιὰ νὰ τὸ καβαλικέψει καὶ νὰ πάει σὲ μιὰ τέτοια μεγάλη δουλειά. Εἶπε στὸ σταβλάρχη :

— Δὲν ἔχει ἄλλα ζῶα μέσα στὸ ἀχούρι ;

— Δὲν ἔχει, τοῦ εἶπε, ἔχει ἕνα παλιὸ ποὺ κοντεύει νὰ ψοφήσει.

—'Εν ἔχει ἄλλ' ἀζὰ μέσα στ' ἀχούριν ;

—'Εν ἔχει, τούν εἶπιν, ἔχει ἔναμ baḷiȯν πού κουνdεύγει νὰ ψουφήσει.

Αὐτὸς 'ὲν ἰπίστεψιν gὶ 'πῆϊν ἡ ἀπατός του. Μόḷις ἰπῆϊν εἰς τὴμ bόρταν, ἔμbαιγγιν ἡ γήḷḷιους ἀπού μιὰν dύρπαν gὶ τἀάχτινναν τ' ἀζοῦ τὰ πόδια. Θουρᾶ στὰ πέταλα τ' ἀζοῦ κι εἶχιν ι-γράμματα. Ἔρριξιν gουμμάτιν γιρὸμ bάνου κὶ ξέπḷυγγίν dα κὶ διάβασιν dὰ γράμματα κι ἔγραφιν : «Ἅμα τραβήξεις τοὺ σπαθίν ι-μιὰμ biθαμήν, σηκώννουμου ι-μιὰμ biθαμὴν ἀπού τὴγ γῆν, ἅμα τοὺ τραβήξεις ἔσα μὶ τοὺ μισόν, πιτοῦ στούν οὐρανὸν gι ἅμα τοῦ βγάḷεις βούḷουν, γίνουμου ἀέρας κὶ χάννουμου».

'Η βασιḷḷιὰς εἶπιν :

— Αὐτὸ θέḷου !

'Η σεΐζης κι ἡ λάḷας εἶπαν dουν :

— Βασιḷḷιά μου πουḷḷουχρουγιμέγι, ἔχει τόσα ἀζὰ κὶ θέḷεις τοὺ ψόφιουν ; Αὐτὸ 'ὲν ἀμbουρᾶ νὰ σηκουστεῖ πάνου στὰ πόδια του.

Χὰν ἰπέθαιγιν ἡ γερουβασιḷḷιὰς, εἶπιν εἰς τούσ σεΐζην gι εἰς τούḷ λάḷαν :

— Αὐτὸ τ' ἀζὸν νὰ μὴν dοὺ ταΐγγιτι πουḷḷά, γιὰ νά 'γιβ βούḷουν ἀδύνατουν, γιὰ νὰ μὴν ἀμbουρᾶ νὰ καḷḷικέψει κανέναμ biδίν.

'Η βασιḷḷιὰς κὶ καḷά, αὐτὸ ἔθεḷιν. Εἶπιν dους :

— Φέρτι σκοιγιὰ κι ὀργάγια νὰ τοὺ σηκώσουμουμ μὶ τοὺς μακαδόρους, νὰ σταματήξει πάνου στὰ πόδια του !

«Βασιḷικὴ διαταγὴ κὶ τὰ σκυḷḷιὰ διμμένα ! ».

Χαμέτα ἔφεραν dὰ σκοιγιὰ κὶ τοὺς μακαράδους κὶ σήκωσαν d' ἀζὸν gὶ στέκουνdαν εἰς τοὺς τέσσερους ι-στύḷḷους. Ἔφεράν dου σταφίδαν gι ἔφαϊν gι εἶπιν εἰς τούσ σεΐζην νὰ τοὺ κοιτάξει καḷά, νὰ τοὺ ξύγγει, νὰ τοὺ δίει φαΐν ὅσουθ θέḷει νὰ τρώει. Μέραμ μὶ τὴν ἡμέραν d' ἀζὸν ἰδυνάμωγγιν, σὶ δεκαπένdι μέρις ἰγέγηκιχ χὰν dὰ πρῶτα του.

'Η βασιḷḷιὰς φέργει τοὺ ἑακούμιν d' ἀζοῦ, πού 'ταν grιμμασμένουμ μέσα στούν νουτὰμ bού 'ταν gὶ τοὺ σουνdουκάκιν, ἰξισκούργιασίν dου, βάḷḷει του στ' ἀζοχ χὰν νὰ κι ἦταμ bαραγγιḷḷιά. Κὶ τοὺ σπαθὶν ἰλάδωσίν dου, κὶ ξισκόργιασίν dου κι ἄστραφτιν. Βάḷḷει τοὺ ἐέριν εἰς τ' ἀζόν, κριμμάστηκιν gὶ ἡ ἀπατός του τοὺ σπαθίν, ἰκρέμμασιν gὶ τούχ χεεπὲμ bάνου στ' ἀζόν, ἰφίḷησιν dῆς μάνας του τοὺ χέριν. Ἔδεκίν dουν dὴν ηὐκήν dης,μ' οὔḷην dὴχ χουḷὴμ bού' χιμ μέσα της γιατὶ ἔξεριμ bὄν 'ὲ 'ὰ τούγ ξαναδεῖ. 'Ιπῆριν gὶ τοὺ ἑεφέκιν dου μαζίν.

Ἔπιασιν gι αὐτὸς τούν ἀγήφουρουν dοῦ βουγγιοῦ. Εἶδιν gὶ τὴμ bέρτικαν, κατέβηκιν ἀπ' τ' ἄḷοουν ἰκάννεψιγ γιὰ νὰ τὴν ι-σκουτώσει, ἀμ' ἡ πέρτικα ἔφυϊν. 'Ιπῆϊγ bαραπάνου. 'Ικαḷḷίκεψιμ bάḷι ἡ βασιḷḷιὰς κι ἔπιασιν dούν ἀγήφορουν. Ἄξαφνα ἀκούει μιὰφ φουγήν :

—'Αφινdικόν !

Κιάταξιν dότι ἄρτα κὶ ζαβρὰ κι ἄθρωπουν 'ὲθ θουρᾶ. 'Ιτάχταριν d' ἀζόν, πουρπάτηξιν gουμμάτιν gι ἄκουσιμ bάḷι τὴφ φουγήν :

—'Αφινdικόν !

'Ικατέβηκιν ἀπού τ' ἀζόν, ἰκέταξιμ μέσα στ' ὀρμάγιν, ἂθ θὰ δεῖ κανέναν ἄθρωπουν, ἄθρωπουν 'ὲθ θουρᾶ. Κι εἶπιν : «ζαγκούḷιθ θά 'γιν αὐτὸ πού μὶ μιḷᾶ». Καḷḷίκεψιμ bάḷι τ' ἀζόν dου κι ἔπιασιν dούν ι-δρόμουν dου. Ἅμα ἰπῆϊν παραπάνου, πού κόνdευγιν εἰς τούμ bύργουν, τ' ἀζὸν ἰθύμωσιν gι ἔβγαḷιν ι-μιὰμ μιάḷηφ φουγήν :

—'Αφινdικόν !

Τότι εἶδιν ὅτι τ' ἀζὸν dούμ μιḷᾶ. 'Ικατέβηκιν gάτου, κὶ πῆϊν ἰμbρουστά του κι εἶπιν dουν :

—'Ισύ εἶσι, ἀζόμ μου, πού μὶ μιḷᾶς ;

—'Ιβὼ εἶμου !

— Τί θέḷεις ἀζόμ μου ;

Κι εἶπιν dουν d' ἀζόν :

— Ξέρεις γιὰ ποῦ πάεις ; Αὐτοῦ πού πάεις εἶγιν ι-ζόριν dὰ πρόματα. 'Ιβὼ μὶ τούμ bατέρασ σου ἔφαα εἴκουσι χρόγγια ψουμὶν gι ἰπουḷέμησάμουμ μ' αὐτὴμ bού θὰ πάεις, τὴν ἀραπίναν, κι 'ὲν ἀμbούρεσάμουν νὰ τὴν γικήσουμουν gι ἰσκουτώθηκιν dόσους ι-στρατὸς κὶ μόḷις ἀμbούρεσιν gὶ πῆριν ι-μιὰν ι-ζουγραφιάν, ἂμ' 'ὲμ μ' ἔκουϊν, ἂμ' μ' ἔκουϊν, θὰ τὴν ἰγίκηννάμουν. 'Ισύ, ἂμ μ' ἀκούεις, θὰ τὴν γικήσουμουν ! Ἅμα 'ὲμ μ' ἀκούεις θὰ πάεις κὶ σὺ νὰ μαρμαρουθεῖς κι εἶπιν dουν dί ἔπρεπιν νὰ κάμει. Κὶ μέναν νὰ μὶ βγάḷεις τοὺ κέμιν ἀπού τοὺ στόμαμ μου, νὰ μ' ἀφήκεις νὰ τρώου κὶ καγεὶς 'ὲν ἀμbουρᾶ νὰ μὶ γιαναστήσει ἰμέναν ! 'Ικεῖνου πού θέḷου ἀπού σέναν, εἶγιν νά 'ρχισι νὰ σ' ἀρμηνεύγου. Κέταξι καḷά, γιατὶ αὐτὴ ἔχει ἰφτὰ παḷάτια. Χὰν dὴθ θυμώσεις ἀπού τοὺ ἕναν, πάει στ' ἄḷḷου κὶ στ' ἄḷḷου κὶ στ' ἄḷḷου, κι εἶγιζ ζόριν νὰ τὴν εὕρεις. Αὐτὰ σὶ λέου κὶ τράβα.

'Ικαβαḷḷίκεψιν ἡ βασιḷḷιὰς κὶ πῆϊν εἰς τούμ bύργουν, ἔβγαḷιν dοὺ κέμιν ἀπού τ' ἀζὸν gι ἔφηκίν dου ἀμουḷυτόν. Κὶ μbαίγγει αὐτὸς μέσα στούμ bύργουν.

Μόḷις ἔκατὄιν, ἦρτιν dουν ἕνας gαφὲς σ' ἕναδ δίσκουμ bάνου, ἤπγιν dούν gαφὲν κι ὕστερα ἔρχιτι ἕνας σουφρὰς στρουμμένους μὶ χίḷḷιουḷ λουγιῶφ φαγιά. Γιανάστησιν dου πιδὶν gι ἕκατὄιν νὰ τρώει. Ἄξαφνα ἦρτιν ἡ ἀραπίνα μbρουστά του κι εἶπιν dουν :

Αὐτὸς δὲν πίστεψε καὶ πῆγε ὁ ἴδιος. Μόλις πῆγε στὴν πόρτα, ὁ ἥλιος ἔμπαινε ἀπὸ μιὰ τρύπα καὶ γυάλιζαν τοῦ ζώου τὰ πόδια. Θωρεῖ στὰ πέταλα τοῦ ζώου καὶ εἶχε γράμματα. Ἔριξε λίγο νερὸ πάνω καὶ τὰ ξέπλυνε καὶ διάβασε τὰ γράμματα κι ἔγραφε : «Ἄμα τραβήξεις τὸ σπαθὶ μιὰ πιθαμή, σηκώνομαι μιὰ πιθαμὴ ἀπὸ τὴ γῆ, ἄμα τὸ τραβήξεις ἕως τὸ μισό, πετῶ στὸν οὐρανό, καὶ ἄμα τὸ βγάλεις ὅλο, γίνομαι ἀέρας καὶ χάνομαι».

Ὁ βασιλιὰς εἶπε :

— Αὐτὸ θέλω!

Ὁ σταβλάρχης καὶ ὁ αὐλάρχης τοῦ εἶπαν :

— Βασιλιά μου πολυχρονεμένε, ἔχει τόσα ζῶα καὶ θέλεις τὸ ψόφιο ; Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ στὰ πόδια του!

Ὅταν πέθανε ὁ γερο-βασιλιάς, εἶπε στὸ σταβλάρχη καὶ στὸν αὐλάρχη :

— Αὐτὸ τὸ ζῶο νὰ μὴν τὸ ταΐζετε πολύ, γιὰ νὰ εἶναι πάντα ἀδύνατο, γιὰ νὰ μὴν μπορεῖ νὰ καβαλικέψει κανένα παιδί.

Ὁ βασιλιὰς ἐπιμένει, αὐτὸ ἤθελε. Τοὺς λέει :

— Φέρτε σκοινιὰ καὶ λινάρια νὰ τὸ σηκώσουμε μὲ τὰ βίντζια, νὰ σταθεῖ στὰ πόδια του!

Βασιλικὴ διαταγὴ καὶ τὰ σκυλιὰ δεμένα!

Ἀμέσως ἔφεραν τὰ σκοινιὰ καὶ τὰ βίντζια καὶ σήκωσαν τὸ ζῶο καὶ στέκουνταν στοὺς τέσσερες στύλους. Τοῦ ἔφεραν σταφίδα κι ἔφαγε κι ὁ βασιλιὰς εἶπε στὸ σταβλάρχη νὰ τὸ κοιτάξει καλά, νὰ τὸ ξύνει, νὰ τοῦ δίνει ὅσο φαγητὸ θέλει νὰ τρώει. Μέρα μὲ τὴ μέρα τὸ ζῶο δυνάμωνε, σὲ δεκαπέντε μέρες ἔγινε ὅπως στὰ πρῶτα του.

Ὁ βασιλιὰς φέρνει τὸ ἐξάρτημα τοῦ ζώου, πού 'ταν κρεμασμένο μέσα στὸ νοντὰ πού 'ταν καὶ τὸ σεντούκι, τὸ ξεσκούριασε, τὸ βάζει στὸ ζῶο καὶ τοῦ ἦρθε σὰν νὰ ἦταν παραγγελιά. Καὶ τὸ σπαθὶ τὸ λάδωσε, τὸ ξεσκούριασε κι ἄστραφτε. Βάζει τὴ σέλα στὸ ζῶο καὶ ὁ ἴδιος ζώστηκε τὸ σπαθί του, κρέμασε τὸ δισάκι πάνω στὸ ζῶο, φίλησε τῆς μάνας του τὸ χέρι. Τοῦ ἔδωσε τὴν εὐχή της μ' ὅλη τὴ λύπη πού εἶχε μέσα της ξέροντας πὼς δὲν θὰ τὸν ξαναδεῖ. Πῆρε μαζί του καὶ τὸ τουφέκι του.

Πῆρε κι αὐτὸς τὸν ἀνήφορο τοῦ βουνοῦ. Εἶδε καὶ τὴν πέρδικα, κατέβηκε ἀπὸ τ' ἄλογό του, σκόπευσε γιὰ νὰ τὴ σκοτώσει, μὰ ἡ πέρδικα ἔφυγε. Πῆγε παραπάνω. Καβαλίκεψε πάλι ὁ βασιλιὰς καὶ ἄρχισε τὸν ἀνήφορο. Ξαφνικὰ ἀκούει μιὰ φωνή :

—'Αφεντικό!

Κοίταξε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ κι ἄνθρωπο δὲν βλέπει. Λάχτισε τὸ ζῶο, προχώρησε ἀκόμη κι ἄκουσε πάλι τὴ φωνή :

—'Αφεντικό!

Κατέβηκε ἀπὸ τὸ ζῶο, κοίταξε μέσα στὸ δάσος, μήπως δεῖ κανέναν ἄνθρωπο, ἄνθρωπο δὲ βλέπει. Καὶ σκέφτηκε πὼς θά 'ναι δαιμόνιο αὐτὸ πού μιλᾶ. Καβαλίκεψε πάλι τὸ ζῶο του κι ἄρχισε τὸ δρόμο του. Ὅταν πῆγε παραπάνω, πού κόντευε στὸν πύργο, τὸ ζῶο θύμωσε κι ἔβαλε μιὰ φωνή:

—'Αφεντικό!

Τότε εἶδε ὅτι τὸ ζῶο εἶναι πού τοῦ μιλᾶ. Κατέβηκε κάτω, πῆγε μπροστά του καὶ τοῦ εἶπε :

— Σὺ εἶσαι, ζῶο μου, πού μὲ μιλᾶς ;

Καὶ τοῦ εἶπε :

—'Εγὼ εἶμαι!

— Τί θέλεις, ζῶο μου ;

Καὶ εἶπε τὸ ζῶο :

— Ξέρεις γιὰ ποῦ πᾶς ; Αὐτοῦ πού πᾶς εἶναι δύσκολα τὰ πράγματα. 'Εγὼ μὲ τὸν πατέρα σου ἔφαγα εἴκοσι χρόνια ψωμὶ καὶ πολεμήσαμε μ' αὐτὴν πού θὰ πάεις, τὴν ἀραπίνα, καὶ δὲν μπορέσαμε νὰ τὴν νικήσουμε καὶ σκοτώθηκε στρατὸς καὶ μόλις μπόρεσε καὶ πῆρε μιὰ ζουγραφιά, μὰ δὲν μ' ἄκουε. Ἂν μ' ἄκουε, θὰ τὴν νικούσαμε. 'Εσύ, ἂν μ' ἀκούεις, θὰ τὴν νικήσουμε! Ὅταν δὲν μ' ἀκοῦς, θὰ πᾶς καὶ σὺ νὰ μαρμαρωθεῖς — καὶ τοῦ εἶπε τί ἔπρεπε νὰ κάμει—. Καὶ μένα νὰ μοῦ βγάλεις τὰ γκέμια ἀπὸ τὸ στόμα μου, νὰ μ' ἀφήσεις νὰ τρώγω, καὶ μένα κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ μὲ πλησιάσει! 'Εκεῖνο πού θέλω ἀπὸ σένα, εἶναι νά 'ρχεσαι νὰ σ' ἁρμηνεύω. Κοίταξε καλά, γιατὶ αὐτὴ ἔχει ἑφτὰ παλάτια. Ὅταν τὴν θυμώσεις ἀπὸ τὸ ἕνα, πάει στ' ἄλλο καὶ στ' ἄλλο καὶ στ' ἄλλο, καὶ εἶναι δύσκολο νὰ τὴν εὕρεις. Αὐτὰ σοῦ λέγω καὶ τράβα.

Καβαλίκεψε ὁ βασιλιὰς καὶ πῆγε στὸν πύργο, ἔβγαλε τὰ γκέμια ἀπὸ τὸ ζῶο καὶ τὸ ἄφησε ἐλεύθερο. Καὶ μπαίνει μέσα στὸν πύργο.

Μόλις κάθισε, τοῦ ἦρθε ἕνας καφὲς πάνω σ' ἕνα δίσκο, ἤπιε τὸν καφὲ κι ὕστερα ἔρχεται ἕνα τραπέζι στρωμένο μὲ χίλιων λογιῶν φαγητά. Πλησίασε τὸ παιδὶ κι ἄρχισε νὰ τρώει. Ἄξαφνα ἦρθε ἡ ἀραπίνα μπροστά του καὶ τοῦ εἶπε :

— Μὲ ποιανοῦ τὸ θάρρος κάθισες καὶ τρῶς ;

Καὶ τὸ παιδί, ὅπως τὸν ἁρμήνεψε τὸ ζῶο, τῆς λέει :

— Μὲ τὸ δικό μου!

Ἡ ἀραπίνα εἶπε μὲ τὸ νοῦ της : «Αὐτὴ τὴν κουβέντα δὲν μοῦ τὴν εἶπε κανεὶς τόσα χρόνια» καὶ κατάλαβε ὅτι κάτι τρέχει ἐδῶ καὶ τοῦ εἶπε :

— Πρῶτα ἔχω στοίχημα, κι ἂν νικήσεις ἐσύ, θὰ εἶμαι σκλάβα σου καὶ ὅλα τοῦτα πού θωρᾶς θά 'ναι δικά σου. Ἂν ἐγὼ σὲ νικήσω, θὰ σὲ μαρμαρώσω!

— Μὶ τούνους θάρρους ἔκατὅις κὶ τρώεις ;

Κὶ τοὺ πιδίν, ἔτὅα πού τούν ἀρμήνεψιν d' ἀζὸν λέει την :

— Μὶ τοὺ δικόμ μου !

Ἡ ἀραπίνα εἶπιμ μέσα της : «Αὐτὴν dὴν gουβένdαν 'ὲμ μὶ τὴν εἶπιν gανένας τόσα χρόγγια» κὶ κατάλαβιν ὅτι κάτι τρέχει ἰδῶ κι εἶπιν dουν :

— Πρῶτα ἔχου στοίχημαν, κι ἂν γικήσεις ἰσύ, θά 'μου σκλάβα σου κὶ βούλα τοῦτα πού θουρᾶς θά 'γιδ δικά σου. Ἄσ σὶ γικήσου ἰβώ, θὰ σὶ μαρμαρώσου !

Τοὺ πιδὶν εἶπιν dην :

—'Ιβὼ εἶμου μισαφίρης. Θὰ φάου, θὰ πιοῦ κι ὕστερα θὰ πάουμουν εἰς τοὺ στοίχημαν.

Ἔφαϊν gι ἤπγιν gι ἄλλουν gαφὲν ἀπού πάνου, πού τούν ἰπαράγκελιν κι ὕστερα ἤβγιν ὄξου.

Εἶπιν dην :

— Λέϊ τοὺ στοίχημάσ σου !

— Θουρᾶς την ἰκείγην dὴν ἄσπρην dὴμ bέτραν ; 'Ισὺ θὰ καλλικέψεις τ' ἀζόν κι ἰβὼ μὶ τὰ πόδια. Ὅποιους πάει πρῶτα, ἰκεῖνους θὰ γικήσει.

'Ικαλλίκεψιν doὺ πιδὶν gὶ σταμάτηξαν οἱ δυὸ στὴσ σειράν. Κι εἶπιν dουν :

— Τρέχα !

Τοὺ πιδὶν εἶπιν :

— Κι οἱ δυὸ μαζὶθ θὰ φύουμουν.

Μὶ τοὺ μὰρς ! πού 'πιν ἰτράβηξιν doὺ σπαθὶν ἀπού τοὺ φηκάριν gὶ πέταξιν d' ἀζὸν gὶ πάει στὴμ bέτραν. Ὕστερα ἰπῆϊν ἡ ἀραπίνα κι εἶπιν dουν :

—'Ιγίκησεις !

'Ιπῆαν εἰς τοὺμ bύργουν, ἔτρωαν gι ἔπιναν. 'Αμ' τοὺ πιδὶν 'ὲν doὺν ἔρεσιν, πού 'ταν ἀραπίνα. Τοὺ βράδυ πού κοιμήθηκιν ἰθώρηγγιν ι-μιὰν ἀραπίναν εἰς τὴβ βάνdαν dου κι ἀπού τοὺφ φόουν dου γύπνους 'ὲν doὺν ἔπαιργιν. Ὅταν ἰφώτησιν ἤβγιν ὄξου κὶ πῆϊν εἰς τ' ἀζόν :

— Τί κάμεις ἀζόμ μου ;

—'Ιβὼ καλὰ εἶμου. 'Ισὺ πῶς τὰ κατάφερεις ;

Κι κιούνdησίν dουν ὅ,τι ἔκαμιν.

Τ' ἀζὸν ἰθώρηγγίν doὺβ βούλουν ι-σκεφτικὸν gι εἶπιν dουν :

— Γιατί, ἀφινdικόν, εἶσι σκεφτικός, ἀφοῦ γίκησις ;

— Τίποτα 'ὲν ἔχου.

—'Ιβὼ σ' εἶπα ὅ,τι θὰ θέλεις θά 'ρχισι νὰ σ' ἀρμηνεύγου.

'Ιπέρασαν ι-δυὸ τρεῖς ἡμέρις, ἄμ' τοὺ πιδίν, «τοὺ τρώει τρώει τουν, τοὺ πίγγει καταλᾶ τουν». Κι εἶπιν εἰς τ' ἀζὸν ι-μιὰν ἡμέραν :

—'Ιβὼ φουοῦμου νὰ κοιμηθοῦ κουνdά της, πού 'γιν ἀραπίνα, κι 'ὲμ μὶ παίργει γύπνους μηη μέραμ μηη γύχταν.

Κι εἶπιν d' ἀζόν :

— Θέλεις νὰ 'ιγεῖ πινdάμορφη ;

— Θέλου !

— Τώρα, πού θὰ πάεις μέσα, θὰ βάλει τοὺσ σουφρὰγ γιὰ νὰ φάϊτι. Θὰ τὴμ bεῖς : 'Ιβὼ 'ὲθ θέλου ἀπ' αὐτὰ τὰ φαγιά. 'Ικείγη θὰ σὶ πεῖ : Τί φαῖθ θέλεις ; 'Ισὺ θὰ πεῖς : Ποῦ νὰ τοὺν εὕρου ἰκεῖνουν doὺμ μάειραν, πού 'χιν ἡ πατέρας μου, πόθελιν νὰ σβάξει τοὺ κουζίν, νὰ τοὺ γδάρει, νὰ 'ψει τοὺφ φοῦρνουν 'ὰ τοὺ ψήσει, 'ὰ τοὺ βάλει στοὺ σιγὶν gὶ νὰ τοὺ πιάσει ἀποὺ τοὺ πόδιν, νὰ τοὺ συνdινάξει κὶ νὰ χουριστοῦχ χώρια τὰ κόκκαλα κὶ χώρια τοὺ ψαχνόν. Ἄν εἶχα ἀποὺ κεῖνου κουμμάϊν 'ὲθ θά 'τρωα ; Αὐτὴ τότι θὰ θυμώσει, γιατὶ μόνουν αὐτὴ ξέρει κὶ κάμγει του τοὺ φαῖσ σὶ βούλουν doὺν gόσμουν. Κὶ 'ὰ σὶ πεῖ : Κάτὅι 'ὰ σὶ τοὺ κάμου. Χὰθ θὰ σβάξει τοὺ κουζίν, θά 'ψει τὴφ φουτιὰν gι ἰκεῖ πού θὰ τρίβγει τοὺφ φοῦρνουθ θὰ βγάλει τὴφ φανέλλαν dης ἀποὺ τοὺν ἔδρουν gι 'ὰ τὴν gάτὅει ἰκεῖδα. 'Ισύ, μόλις θὰ τὴδ δεῖς πού 'ὰ βγάλει τὴφ φανέλλαν (θὰ νdρανᾶς ἀποὺ τῆς κλειδαριᾶς τοὺ τυρπὶν) κὶ μόλις τὴν ι-βγάλει νὰ τὴν ἁρπάξεις κὶ νὰ τὴρ ρίξεις μέσα στοὺφ φοῦρνουν, γιατὶ τὰ μάγια της βούλα εἶγιν εἰς τὴφ φανέλλαν. Αὐτὴ θὰ θέλει νὰ πέσει μέσα στοὺφ φοῦρνουν νὰ καβεῖ. 'Ισὺ νὰ τὴν ἀγκαλλιάσεις, 'ὰ μὴν dὴν ἀφήκεις νὰ πέσει μέσα στοὺφ φοῦρνουν, ὅσουν gὶ καβεῖ καλὰ καλὰ ἡ φανέλλα, κι ὕστερα θ' ἀπουμείγει πινdάμορφη χρουσουμαλλοῦσα. 'Αμ' gὶ πάλι 'ὲθ θὰ τὴν gερτέγγεις, θά 'ρχισι νὰ σ' ἀρμηνεύγου κὶ νὰ μὴφ φύει ἡ νοῦς σου μὶ τὴν ὄμορφην dὴν γύφφην gὶ μὶ ξιάσεις.

—'Εσ σὶ ξιάννου, ἀζόμ μου, βούλουθ θά 'ρχουμου νὰ σὶ θουροῦ κὶ νὰ μ' ἀρμηνεύγεις.

Ἔτὅα κι ἔκαμιν. Ἡ ἀραπίνα χαμέτα ἔσβαξιν doὺ κουζίν, ἤψιν doὺφ φοῦρνουν, κι ἅμα τοὺν ἔτριβγιν ἀποὺ τοὺ ἔδρουν ἔβγαλιν dὴφ φανέλλαν dης, ἔτὅα πού τοὺν ἀρμήνεψιν d' ἀζὸν ἔκαμιν, ἔρριξιμ μὲς στοὺφ φοῦρνουν dὴφ φανέλλαν, κι ἀγκάλλιασίν dην gι 'ὲν dὴν ἔφηκιν νὰ πέσει μέσα στοὺφ φοῦρνουν.

Κι ἰκείγη εἶπιν dουν :

—'Ἐν ἔκαμις καλά, ἰβὼ ἰκατάλαβα πού 'σι τοὺ πιὸ παλλικάριν ἀποὺ βούλους, πού πουλέμησα τόσα χρόγγια κι ἔθελα νὰ ζήσουμουμ μαζίν, ἀμ' τώρα μ' ἔκαψις βούλα μου τὰ μάγια, κι ἂμ μὶ πουλεμήσει κανέβ βασίλειουν, θὰ μὶ γικήσει :

Κι εἶπιν αὐτός :

— Κανένας 'ὲν ἀμbουρᾶ νὰ μᾶς γικήσει. 'Ιβὼ ἰσιχαίνουμουν dόσις ἡμέρις νὰ πέσου κουνdά σου.

Τὸ παιδὶ τῆς εἶπε :

—Ἐγὼ εἶμαι μουσαφίρης. Θὰ φάγω, θὰ πιῶ κι ὕστερα θὰ πᾶμε στὸ στοίχημα.

Ἔφαγε καὶ ἤπιε κι ἄλλο καφὲ ἐπὶ πλέον, ποὺ τὸν παράγγειλε, κι ὕστερα ἤβγε ἔξω.

Τῆς λέγει :

— Λέγε τὸ στοίχημά σου!

— Τὴν βλέπεις ἐκείνη τὴν ἄσπρη τὴν πέτρα ; Ἐσὺ θὰ καβαλικέψεις τὸ ζῶο σου κι ἐγὼ μὲ τὰ πόδια. Ὅποιος πάει πρῶτα, ἐκεῖνος θὰ νικήσει.

Καβαλίκεψε τὸ παιδὶ καὶ σταμάτησαν οἱ δυὸ στὴ σειρά. Καὶ τοῦ εἶπε :

— Τρέχα!

Τὸ παιδὶ εἶπε :

— Κι οἱ δυὸ μαζὶ θὰ φύγομε.

Μὲ τὸ μάρς! πού 'πε τράβηξε τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὸ φηκάρι καὶ πέταξε τὸ ζῶο καὶ πάει στὴν πέτρα. Ὕστερα πῆγε ἡ ἀραπίνα καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἐνίκησες!

Πῆγαν στὸν πύργο, ἔτρωαν κι ἔπιναν. Ὅμως τοῦ παιδιοῦ δὲν τοῦ ἄρεσε, πού ἦταν ἀραπίνα. Τὸ βράδυ πού κοιμήθηκε θωροῦσε πλάι του μιὰν ἀραπίνα κι ἀπὸ τὸ φόβο του δὲν τὸν ἔπαιρνε ὕπνος. Ὅταν ξημέρωσε, βγῆκε ἔξω καὶ πῆγε στὸ ζῶο:

— Τί κάνεις ζῶο μου ;

—Ἐγὼ καλὰ εἶμαι. Ἐσὺ πῶς τὰ κατάφερες ;

Τοῦ διηγήθηκε ὅ,τι ἔκαμε.

Τὸ ζῶο τὸν ἔβλεπε σκεφτικὸ καὶ τοῦ εἶπε :

— Γιατί, ἀφεντικό, εἶσαι σκεφτικός, ἀφοῦ νίκησες ;

—Τίποτα δὲν ἔχω.

—Ἐγὼ σοῦ εἶπα ὅ,τι θέλεις θά 'ρχεσαι νὰ σ' ἀρμηνεύω.

Πέρασαν δυὸ τρεῖς μέρες, ὅμως τὸ παιδί, «ἐκεῖνο πού τρώγει τὸν τρώει, ἐκεῖνο πού πίνει τὸν φθείρει». Καὶ μιὰ μέρα εἶπε στὸ ζῶο :

—Ἐγὼ φοβοῦμαι νὰ κοιμηθῶ κοντά της, πού εἶναι ἀραπίνα, καὶ μέρα νύχτα δὲ μὲ παίρνει ὁ ὕπνος.

Καὶ εἶπε τὸ ζῶο :

— Θέλεις νὰ γίνει πεντάμορφη ;

— Θέλω!

— Τώρα, πού θὰ πᾶς μέσα, θὰ βάλει τὸ τραπέζι γιὰ νὰ φᾶτε. Θὰ τῆς πεῖς: «Ἐγὼ δὲ θέλω αὐτὰ τὰ φαγητά». Ἐκείνη θὰ σοῦ πεῖ: «Τί φαγητὸ θέλεις ;» Ἐσὺ θὰ πεῖς: «Ποῦ νὰ βρῶ ἐκεῖνο τὸ μάγειρα, πού εἶχε ὁ πατέρας μου, πού ἤθελε νὰ σφάξει τὸ ἀρνί, νὰ τὸ γδάρει, νὰ ἀνάψει τὸ φοῦρνο νὰ τὸ ψήσει, νὰ τὸ βάλει στὸ ταψὶ καὶ νὰ τὸ πιάσει ἀπὸ τὸ πόδι, νὰ τὸ χτυπήσει κάτω καὶ νὰ ξεχωρίσουν τὰ κόκαλα ἀπὸ τὰ ψαχνά! Ἂν εἶχα ἀπὸ κεῖνο τὸ κομμάτι δὲ θά 'τρωγα ;». Αὐτὴ τότε θὰ θυμώσει, γιατὶ μόνο αὐτὴ σ' ὅλο τὸν κόσμο ξέρει νὰ τὸ κάμει αὐτὸ τὸ φαγητό. Καὶ θὰ σοῦ πεῖ : «Κάθισε νὰ σοῦ τὸ κάμω». Ὅταν σφάξει τὸ ἀρνί, θὰ ἀνάψει τὴ φωτιὰ καὶ κεῖ πού θὰ τρίβει τὸ φοῦρνο θὰ βγάλει τὴ φανέλα της ἀπὸ τὸν ἱδρώτα καὶ θὰ τὴν καθίσει ἐκειδά. Τότε ἐσύ, μόλις θὰ δεῖς πού θὰ βγάλει τὴ φανέλα (θὰ κοιτάζεις ἀπὸ τὴν τρύπα τῆς κλειδαριᾶς), νὰ τὴν ἁρπάξεις καὶ νὰ τὴ ρίξεις μέσα στὸ φοῦρνο νὰ καεῖ. Γιατὶ τὰ μάγια της ὅλα εἶναι στὴ φανέλα. Αὐτὴ θὰ θέλει νὰ πέσει μέσα στὸ φοῦρνο νὰ καεῖ. Ἐσὺ νὰ τὴν ἀγκαλιάσεις, νὰ μὴν τὴν ἀφήσεις νὰ πέσει μέσα στὸ φοῦρνο, ὥσπου νὰ καεῖ καλὰ καλὰ ἡ φανέλα, κι ὕστερα θ' ἀπομείνει πεντάμορφη χρυσομαλλούσα. Ἀλλὰ καὶ πάλι δὲ θὰ τὴν κερδίσεις. Θά 'ρχεσαι νὰ σ' ἀρμηνεύω καὶ νὰ μὴ φύγει ὁ νοῦς σου μὲ τὴν ὄμορφη τὴ νύφη καὶ μὲ ξεχάσεις.

— Δὲ σὲ ξεχνῶ, ζῶο μου, ὅλο θά 'ρχομαι νὰ σὲ θωρῶ καὶ νὰ μ' ἀρμηνεύεις.

Ἔτσι δὰ ἔκαμε. Ἡ ἀραπίνα ἀμέσως ἔσφαξε τὸ ἀρνί, ἄναψε τὸ φοῦρνο, καὶ ὅταν τὸν ἔτριβε ἀπὸ τὸν ἱδρώτα ἔβγαλε τὴ φανέλα της, ὅπως τὸν ἀρμήνεψε τὸ ζῶο, ἔριξε μὲς στὸ φοῦρνο τὴ φανέλα, τὴν ἀγκάλιασε καὶ δὲν τὴν ἄφησε νὰ πέσει μέσα στὸ φοῦρνο. Ἐκείνη τοῦ εἶπε :

— Δὲν ἔκαμες καλά, ἐγὼ κατάλαβα πὼς εἶσαι τὸ πιὸ παλικάρι ἀπὸ ὅλους, πού τόσα χρόνια πολέμησα κι ἤθελα νὰ ζήσομε μαζί, μὰ τώρα μοῦ ἔκαψες ὅλα μου τὰ μάγια, κι ἂν μὲ πολεμήσει κάποιο βασίλειο, θὰ μὲ νικήσει!

Καὶ εἶπε αὐτός :

— Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς νικήσει. Ἐγὼ σιχαινόμουνα τόσες μέρες νὰ πέσω κοντά σου.

Ὅμως ἡ ἀραπίνα κατάλαβε πὼς ἡ δύναμή του ἦταν τὸ ζῶο καὶ πήγαινε καὶ τὸ πότιζε. Αὐτός, ἔτσι πού τοῦ εἶπε τὸ ζῶο, τὸ ξέχασε καὶ δὲν πήγαινε νὰ τὸ δεῖ.

Πέρασαν δυὸ τρεῖς μέρες καὶ τὴν θύμωσε, κι ἔγινε μιὰ πέρδικα καὶ πῆγε στὸ παράθυρο καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἂν εἶσαι παλικάρι, νά 'ρθεις νὰ μὲ βρεῖς στὴν ἀθάνατη λίμνη.

Τὸ παιδὶ χόλιασε καὶ ἀπὸ τὴ χολή του οὔτε ἔτρωγε μήτε ἔπινε. Βγῆκε ἔξω καὶ ἔκαμε σουλάτσο. Ἐκεῖ πού περπατοῦσε, εἶδε τὸ ζῶο καὶ πλησίασε κοντά του.

— Τί κάνεις, ζῶο μου ;

—Ἐγὼ καλὰ εἶμαι — τὸ ζῶο τὰ ξέρει ὅλα, μὰ ἐπίτηδες δὲ λέει τίποτα. Γιατί εἶσαι χολιασμένος ;

'Ικατάλαβιν ὅμους ἡ ἀραπίνα ὅτι ἡ δύναμή του ἦταν εἰς τ' ἀζὸν gì πήαιγγιν gì πότιγγίν dou. Αὐτός, ἔτσα πού τοὺν εἶπιν d' ἀζόν, ἰξίασίν dou κι 'ὲν ἰπήαιγγιν νὰ τοὺ δεῖ.

'Ιπέρασαν ι-δγὸ τρεῖς ἡμέρις κὶ θήμωσίν dην, κὶ γέγηκιν ι-μιὰ πέρτικα κὶ πῆϊν εἰς τοὺ παναθούριν gι εἶπιν dουν :

—"Αν εἶσι παλλικάριν, νά 'ρτεις νὰ μ' εὕρεις εἰς τὴν ἀθάνατην dὴν gκιόλαν.

Τοὺ πιδὶν ἰχόλλιασιν gι ἀπού τὴχ χουλήν dου μηη ἔτρωϊν μηη ἔπιγγιν. "Ηβγιν ὄξου κι ἔκαμισ σουλάτσουν. 'Ικεῖ πού πουρπάτηγγιν, εἶδιν d' ἀζὸν gì γιανάστησιν gουνdά του.

— Τί κάμγεις ἀζόμ μου ;

—'Ιβὼ καλὰ εἶμου. Τ' ἀζὸβ βούλα τὰ ξέρει, ἂμ' 'ὲν dούλ λέει μάξους τίποτα. Γιατί εἶσι χουλλιασμένους ;

— Μ' ἔφυϊν ἡ πενdάμορφη !

—"Αμ' 'ὲσ σ' εἶπα νά 'ρχισι νὰ σ' ἀρμηνεύγου ; "Ετσα πού σ' εἶπα ἔφυϊν ἡ νοῦς σου μὶ τὴν γύφφην gι 'ὲν ἔρχουσουν νὰ μὶ δεῖς. 'Εσ σ' εἶπα πόχει ἰφτὰ πύργους, κι ἅμα τὴθ θυμώσεις ἀπού τοὺν ἔναφ φεύγει κὶ πάει στοὺν ἄλλουν ; Μὴχ χουλλιᾶς, γιατὶ ἰβὼ τιμοῦ τοὺ ψουμὶν dοῦ πατέρα σου πόφαα εἴκουσι χρόγγια μαζίν dου κὶ θὰ πάουμουν νὰ τὴν εὕρουμουν. Αὐτὴ τώρα εἶγιν εἰς τοὺμ βιὸ ξόρκουμ βύργουν. "Αμα θὰ μ' ἀκούεις, θὰ πάουμουν νὰ τὴν εὕρουμουν gὶ θὰ τὴν γικήσουμουν. "Αμα 'ὲμ μ' ἀκούεις κι ἔχεις τοῦ πατέρα σου τοὺ κιφάλην, θὰ χαθοῦμουν gὶ ἰσὺ κι ἰβώ.

Αὐτὸς ἔδεκιν dούλ λόουν dου, νὰ τοὺν ἀκούει ἀπού δῶ κι ἰμbρὸς κι 'ὲθ θὰ φεύγει ἀπού κουνdά του. Εἶπιν dου τ' ἀζόν:

—'Ικεῖ πού πῆϊν αὐτὴ θέλεις πένdι χρόγγια νὰ πουρπατᾶς γιὰ νὰ πάεις. 'Αμ' ἰσὺ θὰ δουστεῖς πάνου μου, νὰ δόσεις κὶ τ' αὐτιά σου γιὰ νὰ μὴν gουφαθεῖς. Νὰ βάλεις κὶ σταφίδις εἰς τοὺχ χεεπὲγ γιὰ μέναν, 'ὰ βάλεις κὶ δικόσ σου ψουμὶν gὶ κατούκιν gὶ νὰ βάλεις κι ἔναμ μαστραπὰν gὶ νὰ τραβήξεις τοὺ σπαθὶν ἀπού τοὺ φηκάριβ βούλουν gι ἰβὼ θὰ γίνου νέφαλουν gὶ θὰ πάου ὄξου ἀπὸ τὴν γκιόλαν νὰ κάτσου, νὰ κατιβεῖς, νὰ βάλεις ἰμέναν dὴσ σταφίδαν νὰ φάου νὰ φάεις κι ἰσὺ κι ὕστερα θὰ σ' ἀρμηνέψου τί 'ὰ κάμουμουν.

"Ετσα πού 'πιν d' ἄλοουν, ἔκαμίν dα τοὺ πιδίν. 'Ιπῆαν gὶ κατίβηκαν ὄξου ἀπὸ τὴν γκιόλαν. "Εφααν gι οἱ δγὸ κι εἶπιν d' ἄλοουν :

— Θουρᾶς τοὺμ βύργουμ βού 'γιμ μὲς τὴμ μέσην. 'Ικεῖ μόλις κατιβοῦμουν τρέχει ἕναμ μουάριν ἀθάνατουν γιρόν. 'Ισὺ 'ὰ καλλικέψεις πάνου μου 'ὰ τραβήξεις πάλι τοὺ σπαθὶβ βούλουν ἀπὸ τοὺ φηκάριν gι ἰβὼ θὰ πιτάσσου νὰ πάου στοὺ μουάριν, γιατὶ 'ὲν ἔχει ἄλλου μέρους πού θὰ κάτσουμουν, γιατὶ ἡ πύργους εἶγιμ βιλικιτὸς ἴσα μὲς τὴν γκιόλαν. Τὰ δγό μου τὰ πόδια θά 'γιν εἰς τὴγ γῆν gὶ τὰ δγό μου τὰ πίσου πόδια θά 'γιν εἰς τὴν γκιόλαν gὶ μὲς στὴν γκιόλαν θὰ μαρμαρώσουν dὰ πίσου μου τὰ πόδια. Τότι ἰσὺ μάγι μάγι θ' ἁρπάξεις τοὺμ μαστραπὰν νὰ πάρεις γιρόν, ἀπού κεῖ τρέχει τ' ἀθάνατουν, νὰ ρίξεις εἰς τὰ πόδια μου, κὶ θὰ ξιμαρμαρουθοῦν gὶ τιναχτά, θά 'βγουμουν εἰς τὴσ στιργιάν. Κὶ τότι θά 'γιν ἡ γύφφη δική σου, ἂμ' θά 'ρχισι πάλιν νὰ σ' ἀρμηνεύγου.

"Οπους τοὺ 'πιν, τό 'καμιν.

'Η πενdάμορφη ἰθώρηγγίν dουν ἀπού τοὺμ βύργουν, κι ἅμα τοὺν εἶδιμ βού 'ρτιν, τότι κατάλαβιμ βλιὸν ὅτι ἡ δύναμή του ἦταν εἰς τ' ἀζόν. 'Ικατέβηκιν ἀπού τοὺμ βύργουν, ἀγκάλλιασίν dουν gι πῆαν εἰς τοὺμ βύργουν κι εἶπιμ μέσα της : «'ὲθ θὰ τοὺγ ξανατυραγήσου».

"Αμ ὅμως πάλι ἰκεῖνους ἰξίασιν d' ἀζόν.

'Ιπέρασαμ μέρις κι ἡ πενdάμορφη εἶδιν dουσ στιναχουρημένουν κι εἶπιν dουν :

— Θουροῦ σι στινουχουρημένουν. Τί 'γιμ βόχεις ; Θέλεις νά 'βγεις ὄξου στὴγ ξηρὰν νὰ πάεις νὰ κυγήσεις ;

— Θέλου, εἶπιν dην.

"Επιασιν ἕναμ μῆλουν, κι ἔρριξίν dου κι ἔκαμιν γύκλους σὰν Κυραλισὰ κι ἔγιγιν ἕναγ κεμέριν gι εἶπιν dουν :

—"Αμι νὰ κυγῆς.

Βούλα της τὰ μάγια τέλειωσαν, τοὺ μῆλουν ἦταν dοὺ πίσου πίσου της τοὺ μάϊμ βόκαμιν.

Αὐτὴ νdρανᾶ τ' ἀζὸν κάθι ἡμέραν. Αὐτὸς ἰπῆριν dὴσ σαΐταν gι ἔφυϊν εἰς τὴσ στιργιὰν gὶ πῆϊν νὰ κυγῆ. Εὕρισκιν dοὺ κυγήϊν, ἰκάννευγιμ βοὺ 'ὰ τοὺ σκουτώσει, ἔρχουνdαν ἡ πινdάμουρφη στοὺν νοῦν dου, ἔτρεμαν dὰ χέρια του κὶ τοὺ ὀκοὺ ἔφευγιν ἀλλοῦ κὶ 'ὲν ἰσκούτωγγιν dίποτα. 'Ιγύριγγιν dοὺ βράδυ στοὺμ βύργουν gαταχουλλιασμένους, χώρους κυγήϊν. 'Ιπῆϊν εἰς τὴμ βινdάμουρφην gι εἶπιν dουν :

— Ποῦ εἶγιν dοὺ κυγήϊμ βόφερις ;

— Τί νὰ σὶ ποῦ ! Κυγήα ἔχει πουλλά, ὅταμ βάρου μιτερίζιν ἔρχισι στοὺν νοῦμ μου κὶ τρέμουν dὰ χέρια μου κὶ 'ὲν ι-σκουτώννου τίποτα.

—'Ιβὼ θὰ σὶ κάμου μιὰν dέχγην, ὅπου ρίχτεις νὰ σκουτώγγεις.

"Εβγαλιν ι-μιὰν dρίχαν ἀπού τὴν gιφάλην dης πού 'ταν ι-χρουσὴ κι ἔδοσίν dην πάνου στὴσ σαΐταν.

Τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραν ἔφυϊμ βάλι στοὺ κυγήϊν. "Οπως τοὺ 'πιν, ὅπου ἔρριχγιν, ἰσκούτωγγιν gὶ γύμωσιν ἕναν dαάριν gυγήα. 'Ιπῆϊσ στὴμ βινdάμουρφην dὴχ χρουσουμαλλούσαφ φουρτουμένουσ κυγήα. Κι εἶπιν dουν :

— Μ' ἔφυγε ἡ πεντάμορφη!

— Μὰ δὲ σοῦ εἶπα νά 'ρχεσαι νὰ σ' ἀρμηνεύω ; Ἔτσι ὅπως στὸ εἶπα, ἔφυγε ὁ νοῦς σου μὲ τὴ νύφη καὶ δὲν ἐρχόσουνα νὰ μὲ δεῖς. Δὲ σοῦ 'πα πόχει ἐφτὰ πύργους κι ὅταν τὴ θυμώσεις ἀπὸ τὸν ἕνα φεύγει καὶ πάει στὸν ἄλλον ; Μὴ χολιάζεις, γιατὶ ἐγὼ τιμῶ τὸ ψωμὶ τοῦ πατέρα σου πόφαγα εἴκοσι χρόνια μαζί του καὶ θὰ πᾶμε νὰ τὴ βροῦμε. Αὐτὴ τώρα εἶναι στὸν πιὸ ξορκισμένο πύργο. Ἄμα δὲν μ' ἀκοῦς κι ἔχεις τοῦ πατέρα σου τὸ κεφάλι, θὰ χαθοῦμε καὶ σὺ κ ἐγώ.

Αὐτὸς ἔδωσε τὸ λόγο του, ἀπὸ δῶ κι ἐμπρὸς νὰ τὸ ἀκούει καὶ νὰ μὴ φεύγει ἀπὸ κοντά του. Τὸ ζῶο τοῦ εἶπε :

—Ἐκεῖ ποὺ αὐτὴ πῆγε θέλεις πέντε χρόνια νὰ περπατᾶς γιὰ νὰ πᾶς. Ὅμως ἐσὺ θὰ δεθεῖς πάνω μου, θὰ δέσεις καὶ τ' ἀφτιά σου γιὰ νὰ μὴν κουφαθεῖς. Νὰ βάλεις καὶ σταφίδες στὸ δισάκι γιὰ μένα, νὰ βάλεις καὶ δικό σου ψωμὶ καὶ προσφάγι καὶ μιὰ κανάτα καὶ νὰ τραβήξεις ὅλο τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὸ φηκάρι κι ἐγὼ θὰ γίνω σύννεφο καὶ θὰ πάω ἔξω ἀπὸ τὴ λίμνη νὰ καθίσω, νὰ κατεβεῖς, νὰ βάλεις ἐμένα νὰ φάω σταφίδες, νὰ φᾶς κι ἐσὺ κι ὕστερα θὰ σ' ἀρμηνέψω τί θὰ κάνουμε.

Ἔτσι ποὺ 'πε τ' ἄλογο, τὰ ἔκαμε τὸ παιδί. Πῆγαν καὶ κατέβηκαν ἔξω ἀπὸ τὴ λίμνη.

Ἔφαγαν καὶ οἱ δυὸ κι εἶπε τὸ ἄλογο :

— Θωρᾶς τὸν πύργο ποὺ εἶναι μὲς στὴ μέση. Ἐκεῖ τρέχει μιὰ πηγὴ ἀθάνατο νερό. Ἐσὺ θὰ μὲ καβαλικέψεις, θὰ τραβήξεις πάλι ὅλο τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὸ φηκάρι καὶ γὼ θὰ πετάξω νὰ πάω στὴν πηγή, γιατὶ δὲν ἔχει ἄλλο μέρος ποὺ θὰ καθίσουμε, γιατὶ ὁ πύργος εἶναι πελεκητὸς ἕως μέσα στὴ λίμνη. Τὰ δυό μου τὰ πόδια θά 'ναι στὴ γῆ καὶ τὰ δυό μου πίσω πόδια θά 'ναι στὴ λίμνη καὶ μὲς στὴ λίμνη θὰ μαρμαρώσουν τὰ πίσω μου τὰ πόδια. Τότε ἐσὺ γρήγορα γρήγορα θ' ἁρπάξεις τὴν κανάτα νὰ πάρεις νερό, ἀπὸ κεῖ ποὺ τρέχει τὸ ἀθάνατο, νὰ ρίξεις στὰ πόδια μου, θὰ ξεμαρμαρώσουν καὶ θὰ τιναχτοῦμε, νὰ βγοῦμε στὴ στεριά. Καὶ τότε θὰ 'ναι ἡ νύφη δική σου, ὅμως θά 'ρχεσαι πάλι νὰ σ' ἀρμηνεύω.

Ὅπως τὸ εἶπε, τό 'καμε.

Ἡ πεντάμορφη τὸν ἔβλεπε ἀπὸ τὸν πύργο, κι ὅταν εἶδε πὼς ἦρθε, τότε κατάλαβε πιὰ ὅτι ἡ δύναμή του ἦταν στὸ ζῶο. Κατέβηκε ἀπὸ τὸν πύργο, τὸν ἀγκάλιασε καὶ πῆγαν στὸν πύργο κι εἶπε μὲ τὸ νοῦ της: «Δὲ θὰ τὸν ξανατυραννήσω».

Ὅμως ἐκεῖνος πάλι ξέχασε τὸ ζῶο.

Πέρασαν μέρες κι ἡ πεντάμορφη τὸν εἶδε στεναχωρημένον καὶ τοῦ εἶπε :

— Σὲ βλέπω στεναχωρημένον. Τί εἶναι πόχεις ; Θέλεις νά 'βγεις ἔξω στὴν ξηρά, νὰ πᾶς κυνήγι ;

— Θέλω, τῆς εἶπε.

Ἔπιασε ἕνα μῆλο, τὸ ἔριξε κι ἔκαμε ἕνα κύκλο σὰν οὐράνιο τόξο κι ἔγινε μιὰ γέφυρα καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἄμε νὰ κυνηγᾶς.

Ὅλα της τὰ μάγια τέλειωσαν, τὸ μῆλο ἦταν τὸ πίσω πίσω μαγικό της ποὺ ἔκαμε.

Αὐτὴ βλέπει τὸ ζῶο καθημερινά.

Αὐτὸς πῆρε τὴ σαΐτα κι ἔφυγε στὴ στεριὰ καὶ πῆγε νὰ κυνηγᾶ. Ἔβρισκε τὸ κυνήγι, σκόπευε γιὰ νὰ τὸ σκοτώσει, ἐρχόταν ἡ πεντάμορφη στὸ νοῦ του, ἔτρεμαν τὰ χέρια του καὶ τὸ βλῆμα ἔφευγε ἀλλοῦ καὶ δὲν σκότωνε τίποτα. Γύρισε τὸ βράδυ στὸν πύργο καταχολιασμένος, χωρὶς κυνήγι. Πῆγε στὴν πεντάμορφη, καὶ τοῦ εἶπε :

— Ποῦ εἶναι τὸ κυνήγι ποὺ ἔφερες ;

— Τί νὰ σοῦ πῶ! Κυνήγια ἔχει πολλά, ὅταν πάρω σημάδι, ἔρχεσαι στὸ νοῦ μου καὶ τρέμουν τὰ χέρια μου καὶ δὲ σκοτώνω τίποτα.

—Ἐγὼ θὰ σὲ κάμω μιὰ τέχνη, ὅπου ρίχτεις νὰ σκοτώνεις.

Ἔβγαλε μιὰ τρίχα ἀπὸ τὸ κεφάλι της, ποὺ 'ταν χρυσή, καὶ τὴν ἔδεσε πάνω στὴ σαΐτα του.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφυγε πάλι στὸ κυνήγι. Ὅπως τὸ εἶπε, ὅπου ἔριχνε, σκότωνε καὶ γέμωσε ἕνα ταγάρι κυνήγια. Πῆγε στὴν πεντάμορφη τὴ χρυσομαλλούσα φορτωμένος κυνήγια. Καὶ τοῦ εἶπε :

— Εἶδες τὴν τέχνη ποὺ σ' ἔκαμα ;

Ἡ δουλειά του ἦταν αὐτή, νὰ φεύγει τὸ πρωὶ καὶ νά 'ρχεται τὸ βράδυ, νὰ τρώουν, νὰ πίνουν καὶ νὰ ξεφαντώνουν. Ὅμως ἡ κόρη δὲν ἦταν εὐχαριστημένη ποὺ ἔμεινε ὁλομόναχη κι ἀραθυμοῦσε.

Μιὰν ἡμέρα, ποὺ πῆγε στὸ κυνήγι καὶ κυνηγοῦσε κι ἔρχουνταν, βρῆκε ἕνα ποτάμι πότρεχε νερὸ κι ἔσκυψε νὰ πιεῖ μὲ τὶς χοῦφτες του. Χώθηκε ἡ σαΐτα μέσα στὸ νερὸ καὶ λύθηκε ἡ τρίχα καὶ βγῆκε κι ἔφυγε. Ὅταν τὸ εἶδε τὸ παιδί, ποὺ ἔλειπε ἡ τρίχα, χόλιασε καὶ πῆγε καταχολιασμένος στὸν πύργο. Καὶ τοῦ εἶπε ἡ πεντάμορφη :

— Γιατί εἶσαι χολιασμένος ;

Καὶ τῆς εἶπε τὴ θλίψη του.

— Μὴ χολιάζεις, σοῦ δίνω κι ἄλλη τρίχα.

Τοῦ ἔδωσε κι ἄλλη τρίχα καὶ συνεχίζει τὴ δουλειά του.

— Εἴδις τὴν dέχ̣ν̣ημ bοὺ σ' ἔκαμα ;

'Η δουλ̣λ̣ε̣ιά του ἦταν αὐτή, νὰ φεύγει τοὺ προυὶ κὶ νά 'ρχιτι τοὺ βράδυ, νὰ τρώουν νὰ πίννουν gὶ νὰ ξιφανdώννουν. Ἄμ ἡ κόρη 'ἐν ἦταν ηὐφκαριστημέν̣η πὄμειν̣ιμ μόν̣ι̣α μαναχὴ κι ἀραθύμηγ̣γ̣ιν.

'Ι-μ̣ι̣ὰν ἡμέραν, πού πῆϊν εἰς τοὺ κυ̣γ̣ήϊν gὶ κυ̣γ̣ήϊγ̣γ̣ιν gι ἔρχουνdαν, ηὔριν ἕναν ὄρκουμ bὄτρεχιν γ̣ιρὸν κι ἔσκυψιν νὰ πι̣εῖ μὶ τὶς χοῦφτις του. 'Ιχώθηκιν ἡ σαῖτα μέσα στοὺ γ̣ιρὸν gι ἔλ̣υσιν ἡ τρίχα κι ἤβγιν gι ἔφυϊν. Ὅταν εἶδιν dου τοὺ πιδίν, πὄλ̣ειπιν ἡ τρίχα, ἰχόλ̣λ̣ι̣ασιν gὶ πῆϊν gαταχουλ̣λ̣ι̣ασμένους στοὺμ bύργουν. Κι εἶπιν dουν ἡ πινdάμουρφη :

— Γι̣ατί εἶσι χουλ̣λ̣ι̣ασμένους ;

Κι εἶπιν dην dὴχ χουλ̣ήν dου :

— Μὴχ χουλ̣λ̣ι̣ᾶς, dώννουσι κι ἄλ̣λ̣ην dρίχαν.

Ἔdωσίν dουν gι ἄλ̣λ̣ην dρίχαν gὶ ξακουλουθᾶ τὴd dουλ̣λ̣ε̣ιάν dου.

Ἄς ἀφήκουμουν αὐτὸς κι ἂς πι̣άσουμουν dὴν dρίχαν.

'Η τρίχα ἔπεσιν sὶ μ̣ι̣άλουμ bουταμὸν gὶ πῆϊν κάτου στὴν 'Αλαξάνdραν. 'Ικεῖ, τακεινοῦ τοῦ τόπου ἡ βασιλ̣λ̣ι̣ὰς ἰπῆρι γ̣ιρὸν ἀπού τοὺμ bουταμὸν gι ἔκαμιν εἰς τοὺν gῆπουν dου ἕνασ συνdριβάγ̣ιν gὶ κούπαγ̣γ̣ιν dοὺ γ̣ιρὸμ μέσα στὶς γοῦργ̣ις τὶς μαρμαρέγ̣ις κι ἔπινναν d' ἀζά.

Καταλαχοῦ ἰπῆϊν ἡ τρίχα κι ἔπεσιμ μέσα στὴγ γούρναν. Τοὺ προυὶ ἡ σεῖζης ἔβγαλ̣ιν d' ἀζὰ βούλα νὰ τὰ πουτίσει κι ἦταν gι ἡ βασιλ̣λ̣ι̣ὰς στοὺ παναθούριν gι ἰνdράγ̣γ̣ηγ̣ιν. 'Ιπήαινναν d' ἀζὰ κὶ θώρινναν dὴν dρίχαμ bοὺ τὄάχτιγ̣γ̣ιν gὶ φουούνdαν gι 'ἐν ἔπινναν γ̣ιρόν. Μηη κανέναν ἀζὸν 'ἐν ἤπγιν γ̣ιρόν. 'Η σεῖζης εἶπιν : «'Εδ διψοῦν ἀπού τοὺ προυὶ τ' ἀζά».

Ἔφυϊν ἡ βασιλ̣λ̣ι̣ὰς στὴd δωδεκάδαν gι ἤρτιν dοὺ μεσημέριν, ἔφαν gι ἤπι̣αν gι ἔβγαλ̣ιμ bάλ̣ι ἡ σεῖζης τ' ἀζὰ νὰ τὰ πουτίσει στοὺ σινdριβάγ̣ιν. Καταλαχοῦ πάλ̣ι ἡ βασιλ̣λ̣ι̣ὰς ἰπλ̣ύννουνdαν gι ἦταν εἰς τὸν παναθούριν, πὄρχονdαν gαρσοὺ στοὺ συντριβάγ̣ιν. Τ' ἀζὰ πάλ̣ι ἰθώρηνναν dὴν dρίχαν, ἰφουούνdαν gι ἔστρεφαμ bίσου. Βούλα ἔστρεψαν, χώρους νὰ πι̣οῦν γ̣ιρόν. 'Η βασιλ̣λ̣ι̣ὰς εἶπιν dουν :

— Φκίρωσι τοὺ γ̣ιρὸν ἀπού τὴγ γούρναν !

'Ιφκίρωσίν dην gὶ βγάλ̣λ̣ει μ̣ι̣ὰν gλουστὴχ χρουσήν.

— Γίμωσι τώρα τὴγ γούρναν !

Κὶ γίμωσίν dην gι ἤπι̣αβ βούλα τ' ἀζὰ πού 'ταν gι ἀπού τοὺ προυὶ διψώνdα.

Τὴν ἄλ̣λ̣ην dὴν ἡμέραν ἡ βασιλ̣λ̣ι̣ὰς ἰπῆϊν dὴν dρίχαν εἰς τὴd δωδεκάδαν gὶ ρώτηγ̣γ̣ίν dους, τί ἦταν αὐτό. Κανένας 'ἐν dὄβρισκιν. Ἔβαλ̣ιν ἕναν ἑαμbίχιν κι ἔλεϊν : Ὅπο̣ι̣ους ἀμbουρέσει κὶ μ' εὕρει τί εἶγ̣ιν αὐτὸ θὰ πάρει μ̣ι̣άλουμ bαξούσιν.

Ἔκουσίν dου μ̣ι̣ὰ τζαζοῦ κὶ πῆϊν εἰς τοὺβ βασιλ̣λ̣ι̣ὰν gι εἶπιν dουν :

—'Ιβὼ ἀμbουροῦ νὰ σὶ ποῦ, τί εἶγ̣ιν αὐτό. Αὐτὸ εἶγ̣ιν ἡ τρίχα τῆς πενdάμουρφης χρουσουμαλλούσας. Τὴν dρίχαν dὴν εἶdις κὶ θάμμαξις, ἀμ' νὰ dεῖς τὴν ἀπατήν dης, θὰ χάσεις τοὺν νοῦσ σου.

Πάλ̣ι ξανὰ ἑαμbίχιν : Ὅπο̣ι̣ους εἶγ̣ιν ἄξιους, νὰ πάει νὰ μὶ φέρει τὴμ bινdάμουρφην gὶ νὰ τοὺd dέκου κι ὅσουν ι-στρατὸθ θέλ̣ει κι ὅσα μαϊdι̣ά.

Κανένας 'ἐν ηὑρέθηκιν. Ἔκουσίν dου πάλ̣ι ἡ τζαζοῦ κὶ πῆϊν εἰς τοὺβ βασιλ̣λ̣ι̣ὰν gι εἶπιν dουν :

—'Ιβὼ ἀμbουροῦ κὶ φέρνου την, ἄμ' 'ὲθ θέλου λ̣ιφτά. Θὰ κάνουμουχ χαρτὶσ στὴd δωδεκάδα κι ὕστερα θὰ σὶ ποῦ.

—Ἄς εἶγ̣ιν, εἶπιν ἡ βασιλ̣λ̣ι̣ά̣ς, νὰ κάμουμουν dοὺ χαρτὶν ἰμbρουστὰ στὴd δωδεκάδα.

Τότι εἶπιν ἡ τζαζοῦ :

—'Ιβὼ θὰ πάου νὰ τὴφ φέρου. Αὐτὴ εἶγ̣ιν τρακόσουν ι-χρουνῶν κι εἶγ̣ιβ βούλουd dικουχτὼ χρουνῶν. Χὰθ θὰ πάου νὰ τὴφ φέρου κὶ θὰ τὴμ bανdρηυφτεῖς, θὰ γίγ̣εις κὶ σὺ dικουχτὼ χρουνῶν, κὶ τότι θὰ πλαγ̣ι̣ά̣σεις κὶ μὶ μέναν, γιὰ νὰ γίνου κι ἰβὼ dικουχτὼ χρουνῶν !

'Η δωδεκάδα ἰθάμμαξιν εἰς τῆς γιργ̣ι̣ᾶς τὶς κουβένdις. 'Ικουβένdι̣ασαν ἀναμεταξύν dους κι εἶπαν : «Ἄμα τὴφ φέρει, 'ὲχ χαλοῦμουν dοὺ φιρμάνιν ;» Κι εἶπασ στὴγ γιργ̣ι̣ά̣ν :

—Ἄς εἶγ̣ιν, ὅπουν τοὺ λέεις.

'Η γιργ̣ι̣ὰ εἶπιν εἰς τοὺβ βασιλ̣λ̣ι̣ὰν :

— Νὰ μὶ κάμεις εἰς τοὺν ι-χρουσουφὸν ἕναμ bιθαράκιμ μὶ τοὺ καπάκιν gὶ στοὺ στόμαν μὶ τὶς ι-dι̣αμανdόπετρις. Κι ἰβὼ θὰ πάου νὰ τὴφ φέρου.

Ἔdεκιχ χρουσάφισ στοὺν ι-χρουσουφὸν gι ἔκαμιν dοὺ πιθαράκιν, ὅπως τό 'θε̣λ̣ιν ἡ γιργ̣ι̣ά, κι ἰπῆριν dου στοὺσ σπίτιν dης. Τὴν γ̣ύχταν gαλ̣λ̣ικεύγει πάνου, κάμ̣γ̣ει τὰ μάγ̣ι̣α της κὶ πέτασιν dοὺ κι̣ουπάκιν gι πῆϊν εἰς τοὺμ bύργουν dῆς πενdάμουρφης. Μέσα στοὺν gῆπουν, σὶ μ̣ι̣ὰν τριανdαφυλ̣λ̣ι̣ὰν ἀπού κάτου, ἔσκαψιν gι ἔχωσίν dου κὶ φαίνουνdαμ μόνουν ἡ στόμας του μὶ τὰ μαργαριτάρι̣α κι ἤβγιν ὄξου στὴσ στιργ̣ι̣ά̣ν.

Τὴν ἄλ̣λ̣ην dὴν ἡμέραν dοὺ πιδὶν ἰπῆϊμ bάλ̣ι στοὺ κυ̣γ̣ήϊν. 'Η τζαζοῦ ἰκαράταγ̣γ̣ιν dὴν ὥραμ bοὺ θά 'ρχουνdαν dοὺ πιδὶν ἀπού τοὺ κυ̣γ̣ήϊν κι ἤβγιν ἰμbρουστά του κι ἔκαμ̣γ̣ιν dὴν ι-στραβὴν gι ἔκλαιϊν gι ἔλεϊν :

— Ποῦ θὰ πάου νὰ 'ρτου ; Ἔχασα τοὺν ι-δρόμουν, 'ὲν ι-ξέρου ποῦ πάου, 'ὲν ι-μbλέπου κι̣έλα κὶ τί θὰ γινοῦ ;

Ἂς ἀφήσουμε αὐτοὺς κι ἂς πιάσουμε τὴν τρίχα.

Ἡ τρίχα ἔπεσε σὲ μεγάλο ποταμὸ καὶ πῆγε κάτω στὴν Ἀλεξάνδρεια. Ἐκεῖ, ἐκεινοῦ τοῦ τόπου ὁ βασιλιὰς πῆρε νερὸ ἀπὸ τὸν ποταμὸ κι ἔκαμε στὸν κῆπο του ἕνα σιντριβάνι καὶ χυνόταν τὸ νερὸ μέσα στὶς μαρμαρένιες γοῦρνες κι ἔπιναν τὰ ζῶα.

Τυχαῖα πῆγε ἡ τρίχα κι ἔπεσε μέσα στὴ γούρνα. Τὸ πρωὶ ὁ σταβλάρχης ἔβγαλε ὅλα τὰ ζῶα νὰ τὰ ποτίσει κι ἦταν καὶ ὁ βασιλιὰς στὸ παράθυρο καὶ κοίταζε. Πήγαιναν τὰ ζῶα καὶ θωροῦσαν τὴν τρίχα ποὺ σπιθοβολοῦσε καὶ φοβόντουσαν καὶ δὲν ἔπιναν νερό. Μήτε ἕνα ζῶο δὲν ἤπιε νερό. Ὁ σταβλάρχης εἶπε : «Δὲν διψοῦν ἀπὸ τὸ πρωὶ τὰ ζῶα».

Ἔφυγε ὁ βασιλιὰς στὴ δωδεκάδα κι ἦρτε τὸ μεσημέρι, ἔφαγαν κι ἤπιαν κι ἔβγαλε πάλι ὁ σταβλάρχης τὰ ζῶα νὰ τὰ ποτίσει στὸ σιντριβάνι. Τυχαῖα πάλι ὁ βασιλιὰς πλυνόταν κι ἦταν στὸ παράθυρο, ποὺ 'ταν κατάντικρυ στὸ σιντριβάνι. Τὰ ζῶα πάλι θωροῦσαν τὴν τρίχα καὶ ἀπὸ φόβο ἔστρεφαν πίσω. Ὅλα ἔστρεφαν, χωρὶς νὰ πιοῦν νερό, ἀπὸ τὴ γούρνα. Ὁ βασιλιὰς τοῦ εἶπε :

— Ἄδειασε τὸ νερὸ ἀπὸ τὴ γούρνα!

Τὴν ἄδειασε καὶ βγάζει μιὰ κλωστὴ χρυσή.

— Γέμωσε τώρα τὴ γούρνα!

Τὴν γέμισε καὶ ἤπιαν ὅλα τὰ ζῶα, ποὺ 'ταν ἀπὸ τὸ πρωὶ διψώντα.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα, ὁ βασιλιὰς πῆγε τὴν τρίχα στὴ δωδεκάδα καὶ ρωτοῦσε, τί ἦταν αὐτό. Κανένας τους δὲν τό 'βρισκε. Ἔβγαλε διάγγελμα κι ἔλεε : Ὅποιος μπορέσει νὰ μοῦ βρεῖ τί εἶνε αὐτό, θὰ πάρει μεγάλο δῶρο.

Τὸ ἄκουσε μιὰ γριὰ στρίγγλα κι εἶπε στὸ βασιλιά :

—Ἐγὼ μπορῶ νὰ σοῦ πῶ, τί εἶναι αὐτό. Αὐτὸ εἶναι ἡ τρίχα τῆς πεντάμορφης χρυσομαλλούσας. Εἶδες τὴν τρίχα καὶ θαύμασες, μὰ ἂν δεῖς τὴν ἴδια, θὰ χάσεις τὸ νοῦ σου.

Πάλι διάγγελμα : Ὅποιος εἶναι ἄξιος, νὰ πάει νὰ μοῦ φέρει τὴν πεντάμορφη, θὰ τοῦ δώσω καὶ στρατὸ καὶ χρήματα.

Κανένας δὲ βρέθηκε. Τὸ ἄκουσε πάλι ἡ στρίγγλα καὶ πῆγε στὸ βασιλιὰ καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἐγὼ μπορῶ νὰ τὴν φέρω, ἀλλὰ δὲν θέλω χρήματα. Θὰ κάνωμε χαρτὶ στὴ δωδεκάδα καὶ ὕστερα θὰ σοῦ πῶ.

— Ἂς εἶναι, εἶπε ὁ βασιλιάς, νὰ κάνουμε τὸ χαρτὶ μπροστὰ στὴ δωδεκάδα.

Τότε εἶπε ἡ στρίγγλα :

—Ἐγὼ θὰ πάω νὰ τὴν φέρω. Αὐτὴ εἶναι τρακόσων χρονῶν καὶ εἶναι ὅλο δεκαοχτὼ χρονῶν.

Ὅταν θὰ πάω νὰ τὴν φέρω καὶ θὰ τὴν παντρευτεῖς, θὰ γίνεις καὶ σὺ δεκαοχτὼ χρονῶν, καὶ τότε θὰ πλαγιάσεις καὶ μὲ μένα, γιὰ νὰ γίνω κι ἐγὼ δεκαοχτὼ χρονῶν!

Θαύμασε ἡ δωδεκάδα τὶς κουβέντες τῆς γριᾶς. Κουβέντιασαν ἀναμεταξύ τους κι εἶπαν : «Ἄμα θὰ τὴν φέρει, δὲ χαλοῦμε τὸ διάταγμα ;». Κι εἶπαν στὴ στρίγγλα :

— Ἂς γίνει, ὅπως τὸ λές.

Ἡ γριὰ εἶπε στὸ βασιλέα :

— Νὰ μὲ κάμεις στὸ χρυσοχόο ἕνα πιθαράκι μὲ τὸ καπάκι καὶ τὸ στόμιο μὲ διαμαντόπετρες. Κι ἐγὼ θὰ πάω νὰ τὴν φέρω.

Ἔδωσε χρυσάφι στὸ χρυσοχόο κι ἔκαμε τὸ πιθαράκι, ὅπως τό 'θελε ἡ γριά, καὶ τὸ πῆρε σπίτι της. Τὴ νύχτα καβαλικεύει πάνω, κάμνει τὰ μάγια της καὶ πέταξε τὸ κιουπάκι καὶ πῆγε στὸν πύργο τῆς πεντάμορφης. Μέσα στὸν κῆπο, κάτω ἀπὸ μιὰ τριανταφυλλιά, ἔσκαψε καὶ τό 'χωσε καὶ φαίνουνταν μόνο τὸ στόμιο μὲ τὰ μαργαριτάρια καὶ βγῆκε ἔξω στὴ στεριά.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα τὸ παιδὶ πῆγε στὸ κυνήγι. Ἡ στρίγγλα περίμενε τὴν ὥρα ποὺ θά 'ρχόταν τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸ κυνήγι καὶ βγῆκε μπροστά του κι ἔκαμνε τὴ στραβὴ κι ἔκλαιε κι ἔλεγε :

— Τί θὰ ἀπογίνω, ποῦ θὰ πάω νά 'ρτω ; Ἔχασα τὸ δρόμο, δὲν ξέρω ποῦ πάω, δὲν βλέπω κιόλα καὶ τί θὰ γενῶ ;

Ἄξαφνα τὸ παιδὶ θωρᾶ μιὰ γριὰ καὶ κλαίει. Πλησίασε κοντά της καὶ τῆς εἶπε :

— Γιατί κλαῖς, μάνα ;

— Ποιὸς εἶσαι, γιέ μου ; Ὁ Θεὸς σ' ἔστειλε καὶ δὲν ξέρω ποῦ πάω, ἔχασα τὸ σπίτι μου καὶ δὲν ξέρω ποιὰ στράτα νὰ πιάσω καὶ δὲν βλέπω.

Τὸ παιδὶ εἶπε μέσα του : «Νὰ τὴν πάω στὸν πύργο νὰ μὴν ἀραθυμᾶ καὶ ἡ χρυσομαλλούσα ποὺ 'ναι ὁλομόναχη». Τὴν ρώτησε :

—Ἔχεις κανένα δικό σου, κόρη ἢ ἀγόρι ;

—Ὄχι, παιδάκι μου, μόνο τὸ Θεὸ ἔχω προστάτη σ' αὐτὸ τὸν κόσμο.

—Ἔρχεσαι μαζί μου νὰ σὲ πάω στὸ σπίτι, ποὺ ἔχω κι ἐγὼ μιὰ γυναίκα ὁλομόναχη, νὰ κάθεσαι μαζί μας νὰ μὴν ἀραθυμᾶ κι ἐκείνη ;

— Καὶ δὲν ἔρχομαι, γιό μου ; Ὁ Θεὸς νὰ σοῦ χαρίζει ὅσα ἡ καρδιά σου πεθυμᾶ.

Τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν πῆγε στὸν πύργο.

Ὅταν τὸν εἶδε ἡ χρυσομαλλούσα νὰ φέρνει καὶ μιὰ γριά, τὸν ρώτησε :

Ἄξαφνα τοὺ πιδὶθ θουρᾶ μιὰγ γιργιὰν gὶ κλαίει. Ἰγιανάστησιν gουνdά της κι εἶπιν dην :

— Γιατί κλαίεις, μάνα ;

— Πριός εἶσι, γιό μου ; Ἡ Θιὸς σ' ἔστελιν gι 'ὲγ ξέρου ποῦ θὰ πάου, ἔχασα τοὺ σπίτιμ μου κι 'ὲγ ξέρου πριὰν ι-στράταν νὰ πιάσου κι 'ὲν ι-μbλέπου.

Τοὺ πιδὶν εἶπιμ μέσα του : «Νὰ τὴμ bάου στοὺμ bύργουν νὰ ξαραθυμάει κι ἡ Χρουσουμαλλούσα πού 'γιμ μόγια μαναχή». Κι ἰρώτηξίν dην :

—Ἔχεις κανέναδ δικόσ σου, κόρηγ γιὰ πιδίν ;

— Βόχι, πιδάκιμ μου, μόνουν dοὺθ Θιὸν ἔχου προυστάτησ σ' αὐτὸν dοὺν gόσμουν.

—Ἔρχισι μαζίμ μου νὰ σὶ πάου στοὺ σπίτιν, πόχου κι ἰβὼ μιὰγ γυναίκαμ μόγια μαναχήν, νὰ κάθισι μαζίμ μας νὰ μὴν ἀραθυμᾶ κι ἰκείγη ;

—Ἄμ 'ὲν ἔρχουμου, γιό μου ; Ἡ Θιὸς νὰ σὶ χαρὶγγει τὰ πιθυμᾶ καρτιά σου.

Πῆριν dην ἀπού τοὺ χέριν gὶ πῆϊν dην εἰς τοὺμ bύργουν.

Χὰν dοὺν εἶδιν ἡ Χρουσουμαλλούσα νὰ φέργει κι μιὰγ γιργιάν, ἰρώτηξίν dουν :

— Τί εἶγιν αὐτὴ ἡ γιργιά ;

Αὐτὸς εἶπιν dην :

— Ηὔρα την εἰς τοὺν ι-δρόμουν gι 'ὲν ἔχει κανένασ σ' αὐτὸν dοὺν gόσμουν. Ἔφεράσι την, νὰ μὴν ἀραθυμᾶς.

Ἀπόμειγιν ἰκεῖ κι ἔτρωαν gι ἔπινναν. Τοὺ πιδὶν ἀξακουλουθᾶ τοὺ κυγήϊν dου. Ἡ κόρη, π' ἀπόμειγιμ μαναχὴ μὶ τὴγ γιργιάν, γιὰ νὰ πιρνᾶ ἡ ὥρα, κιούνdηγγιβ βούλουν dοὺμ μεσελὰν gι ἡ γιργιὰ εἶπιν dην :

— Κόρη μου, τέτριουμ bαλλικάριν 'ὲν ι-βρίσκιτι. Νὰ τοὺμ bεῖς, ποῦ εἶγιν ἡ δύναμή του, νὰ τοὺθ θυμιάννουμουν, νὰ μὴν τὴν ι-μματιάσουν.

Ἡ κόρη τοὺ βράδυ ρώτηξίν dουν κι εἶπιν dουν ποῦ εἶγιν ἡ δύναμή του κι ἔλεῖν dημ bότι στοὺν gαρφέτην, πότι στὴσ σbουνgαλλιάν, κι ἡ κόρη θέμιαγγίν dα κι αὐτὸς παραξινεύγουνdαν gὶ γέλαγγιν gι ἡ κόρη ἀπού τοὺθ θυμόν dης ἔρριχτιν ἀπού τὰ χέρια της τοὺ θυμιατούριν gι ἔκαμγιν dὴθ θυμουμέγην. Μὶ τὰ πουλλὰ εἶπιν dην :

— Στοὺ κιφάλιμ μου ἔχου τρεῖς ι-χρουσὲς τρίχις. Χὰν dὶς βγάλεις, φεύγει ἡ δύναμή μου βούλη κὶ γένουμου χὰμ μουρὸμ μιαγῆς ἡμέρας. Κὶ σὶ τριάνdα μέρις, ὅσουν ν' ἀναμήσουν οἱ τρίχις, γένουμου πάλι χὰν gὶ πρῶτα δυνατός.

Ἔπιασιν gὶ θύμιαγγιν dὴν giφάλην dου κὶ τότι 'ὲν ἰγέλαγγιν. Τὴν ἄλλην dὴν ἡμέραν εἶπιν dου τὴγ γιργιὰν gι ἦτασ Σάββατο. Κι εἶπιν dην ἡ γιργιά :

— Κόρη μου, τώρα τοὺ πιδίμ μας ἀπού τοὺ προυὶ νὰ τοὺλ λούσουμουν, νὰ μὴν ἔρτει τοὺ βράδυ δρουμένους νὰ μᾶς ἀρρουστήσει, πού θὰ τοὺλ λούσουμουν.

Κι εἶπιν ἡ κόρη :

—Ἄς εἶγιν gι ἔτδι.

Ἔβρασιν dοὺ γιρὸν gι ἔφεριν dοὺ λιαγόπρουκουν gι ἔπιασιν νὰ τοὺλ λούγγει μὶ τοὺ σαπούγιν. Κὶ εἶπιν dην ἡ γιργιά :

—Ἰβὼ θὰ τοὺλ λούσου. Ἰβὼ μὶ πριὸθ θὰ χαροῦ σ' αὐτὸν dοὺν gόσμουν ; Μὶ σᾶς.

Ἰκατέβασιν dοὺ γιρὸν gὶ vdρανᾶ μέσα κι 'ὲν ἔχει κανέναμ μυρουδικὸν gι εἶπιν dην :

— Τοὺς κινίργιος τοὺς γαμbρὸς ἔτδα τοὺς λούννουν ; νὰ πάεις νὰ κόψεις λιμουγιᾶς φύλλα τριανdαφυλλιᾶς φύλλα, νὰ τὰ ρίξουμουν εἰς τοὺ γιρὸν νὰ μυρίγγει. Ἔτδα τοὺς λούννουν τοὺς γαμbρός.

Ἡ κόρη ἀπού τὴν ι-vdρουπήν dης ἰπῆϊν νὰ κόψει τὰ φύλλα κὶ θουρᾶ ἕναμ bιθαράκιν ι-χρουσόν. Ἰσταλούτδευγιν νὰ τοὺ βγάλει κι ἔργεψιν. Ἡ γιργιὰ εἶπιν εἰς τοὺ πιδίν :

— Αὐτή, γιό μου, εἶγιν λουλλουπουλλάδα κὶ μὴν dησ συνουρίγγισι. Ἔλα νὰ σὶ λούσου, νὰ μὴν bιράσει ἡ ὥρα, νὰ πάεις εἰς τοὺ κυγήϊν,κι ἄλληφ φουρὰν dὰ βράννουμουν dὰ λούλουdα.

Ἔσκυψιν dοὺ πιδὶν νὰ τοὺλ λούσει, ρίχτει γιρόν, τρίβγει σαπούγιν, τοὺν ἔκαμιβ βούλουν σαπούγια. Ρίχτει στὴν gουρφήν dου κουμμάϊν γιρόν, ἰφάγηκαν οἱ χρουσὲς οἱ τρίχις κὶ τραβᾶ τις κὶ βγάλλει τις, τοὺ πιδὶν χαμέτα εἶπιν ἕναν, ἄχ ! κι ἔπεσιμ μὲς στὰ σαπούγια χὰμ μουρόν.

Ἡ γιργιὰ ἔτρεξιν gὶ πῆϊν εἰς τοὺν gῆπουν :

— Χάτε, κόρη μου, ποῦ εἶσι, γλήορα φέρι τὰ λουλούδια, νὰ λούσουμουν dοὺ πιδίμ μας κὶ πέρασιν ἡ ὥρα !

Γιανάστησιν gουνdά της κὶ θουρᾶ την νὰ τδαπᾶ :

— Τί κάμμεις αὐτοῦ, κόρη μου ;

—Ἕναν giουπάκιν ηὔρα κὶ τδαλουστεύγου νὰ τοὺ βγάλου !

—Ἔλα, μαζὶν νὰ τοὺ βγάλουμουν μάγι μάγι !

Ἔβγαλαν dοὺ κιουπάκιν gι εἶπιν ἡ γιργιά :

— Τί ὅμορφουμ bοὺ 'γιν ! Ἄς ἦταd δὰ πιὰ μιάλουν, νὰ σ' ἔβαλλα μέσα νὰ κοιμούσουν, πού σὰν ἰσέναν ὅμορφην 'ὲν ἔχει στοὺν gόσμουν !

— Χουροῦ, μάνα, μέσα ;

—Ἔμbα δὰ μέσα νὰ σὶ δοῦ !

Ἤμbιμ μέσα, ἔβαλιν dοὺ καπάκιν, καλλικεύγει πάνου, κάμγει τὰ μάγια της κὶ πιτᾶ κὶ πῆϊν εἰς τοὺβ βασιλλιάν.

Ἅμα τὴν εἶδιν ἡ βασιλλιὰς κὶ βούλουν dοὺ βασίλειουν, ἰθάμμαξαν dὴν ὁμορφιάν dης. Χαμέτα ἔπιασαν εἰς τοὺς γάμους, σαράνdα μέρις κὶ σαράνdα γύχτις.

— Τί εἶναι αὐτὴ ἡ γριά ;

Αὐτὸς τῆς εἶπε :

— Τὴν βρῆκα στὸ δρόμο καὶ δὲν ἔχει κανένα στὸν κόσμο. Τὴν ἔφερα, γιὰ νὰ μὴν στεναχωριέσαι.

Ἀπόμεινε ἐκεῖ καὶ ἔτρωγαν καὶ ἔπιναν. Τὸ παιδὶ ἐξακολουθᾶ τὸ κυνήγι του. Ἡ κόρη, ποὺ ἔμεινε μοναχὴ μὲ τὴ γριά, γιὰ νὰ περνᾶ ἡ ὥρα, διηγόταν ὅλη της τὴν ἱστορία καὶ ἡ γριὰ τῆς εἶπε :

— Κόρη μου, τέτοιο παλικάρι δὲ βρίσκεται. Νὰ τὸν ρωτήσεις, ποῦ εἶναι ἡ δύναμή του, νὰ θυμιάζουμε, νὰ μὴν ματιαστεῖ.

Ἡ κόρη τὸ βράδυ τὸν ρώτησε καὶ τοῦ εἶπε ποῦ εἶναι ἡ δύναμή του καὶ τῆς ἔλεγε πότε στὸν καθρέφτη, πότε στὴ σκούπα, καὶ ἡ κόρη τὰ θύμιαζε κι αὐτὸς παραξενευόταν καὶ γελοῦσε καὶ ἡ κόρη ἀπὸ τὸ θυμό της ἔριχτε ἀπὸ τὰ χέρια της τὸ θυμιατὸ κι ἔκαμνε τὴ θυμωμένη. Ὕστερα ἀπὸ πολλὰ τῆς εἶπε :

— Στὸ κεφάλι μου ἔχω τρεῖς χρυσὲς τρίχες. Ὅταν τὶς βγάλεις, φεύγει ἡ δύναμή μου ὅλη καὶ γίνομαι σὰν μωρὸ μιανῆς ἡμέρας. Καὶ σὲ τριάντα μέρες, ὥσπου νὰ ξεφυτρώσουν πάλι οἱ τρίχες, γίνομαι πάλι σὰν καὶ πρῶτα δυνατός.

Ἄρχισε νὰ θυμιάζει τὸ κεφάλι του καὶ τότε δὲ γελοῦσε. Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα τὸ εἶπε τῆς γριᾶς καὶ ἦταν Σάββατο. Καὶ ἡ γριὰ τῆς εἶπε :

— Κόρη μου, τώρα τὸ παιδί μας νὰ τὸ λούσουμε ἀπὸ τὸ πρωί, νὰ μὴν ἔρθει τὸ βράδυ βρεμένος νὰ μᾶς ἀρρωστήσει, ποὺ θὰ τὸ λούσουμε.

Κι εἶπεν ἡ κόρη :

— Ἂς εἶναι κι ἔτσι.

Ἔβρασε τὸ νερὸ κι ἔφερε τὴν τρυπητὴ λεκάνη κι ἄρχισε νὰ τὸν λούζει μὲ τὸ σαπούνι. Καὶ ἡ γριὰ τὴν εἶπε :

—Ἐγὼ θὰ τὸν λούσω. Ἐγὼ μὲ ποιὸν θὰ χαρῶ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ; Μὲ σᾶς.

Κατέβασε τὸ νερὸ καὶ βλέπει μέσα καὶ δὲν ἔχει κανένα μυρωδικὸ καὶ τῆς εἶπε :

— Τοὺς καινούριους γαμπροὺς ἔτσι τοὺς λούζουν ; Νὰ πᾶς νὰ κόψεις φύλλα λεμονιᾶς καὶ τριανταφυλλιᾶς, νὰ τὰ ρίξουμε στὸ νερὸ νὰ μυρίσει. Ἔτσι τοὺς λούζουν τοὺς γαμπροὺς.

Ἡ κόρη ἀπὸ τὴν ντροπή της πῆγε νὰ κόψει τὰ φύλλα καὶ θωρᾶ ἕνα πιθαράκι χρυσό. Ἄτσαλα προσπαθοῦσε νὰ τὸ βγάλει κι ἄργησε. Ἡ γριὰ εἶπε στὸ παιδί :

— Αὐτή, γιό μου, εἶναι λωλοπουλάδα καὶ μὴν τὴν συνερίζεσαι. Ἔλα νὰ σὲ λούσω, νὰ μὴν περάσει ἡ ὥρα, νὰ πᾶς στὸ κυνήγι, κι ἄλλη φορὰ τὰ βράζουμε τὰ λουλούδια.

Ἔσκυψε τὸ παιδὶ νὰ τὸν λούσει, ρίχνει νερό, τρίβει σαπούνι, τὸν ἔκαμε ὅλο σαπούνια. Ρίχτει στὴν κορφή του λίγο νερό, φάνηκαν οἱ χρυσὲς τρίχες καὶ τραβᾶ καὶ τὶς βγάζει. Τὸ παιδὶ ἀμέσως εἶπε ἔνα, ἄχ! κι ἔπεσε μέσα στὸ νερὸ σὰ μωρό. Ἂς ἀφήσουμε αὐτὸν μὲς στὰ σαπούνια.

Ἡ γριὰ ἔτρεξε καὶ πῆγε στὸν κῆπο :

—Ἄντε, κόρη μου, ποῦ εἶσαι, γλήγορα φέρε τὰ λουλούδια, νὰ λούσουμε τὸ παιδί μας καὶ πέρασε ἡ ὥρα!

Πλησίασε κοντά της καὶ τὴν βλέπει νὰ τσαπίζει :

— Τί κάμνεις αὐτοῦ, κόρη μου ;

— Βρῆκα ἕνα πιθαράκι καὶ πασπατεύω νὰ τὸ βγάλω !

—Ἔλα, νὰ τὸ βγάλουμε μαζὶ γλήγορα γλήγορα!

Ἔβγαλαν τὸ πιθαράκι κι εἶπε ἡ γριά :

— Τί ὄμορφο ποὺ εἶναι! Ἂς ἦταν δὰ πιὸ μεγάλο, νὰ σ' ἔβαζα μέσα νὰ κοιμόσουν, ποὺ σὰν καὶ σένα ὄμορφη δὲν ἔχει στὸν κόσμο!

— Χωρῶ, μάνα, μέσα ;

—Ἔμπα δὰ μέσα νὰ σὲ δῶ!

Ἤμπε μέσα, ἔβαλε τὸ καπάκι, καβαλικεύει πάνω, κάμνει τὰ μάγια τῆς καὶ πετᾶ καὶ πῆγε στὸ βασιλιά.

Ὅταν τὴν εἶδε ὁ βασιλιὰς καὶ ὅλο τὸ βασίλειο, θαύμασαν τὴν ὀμορφιά της. Ἀμέσως ἄρχισαν τὸ γάμο, σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες.

Ἂς ἔρτουμε στὸ παιδί.

Μέρα μὲ τὴ μέρα φύτρωναν οἱ τρίχες. Σὲ τρεῖς μέρες ἔβγαλε ἀπὸ τὸ στόμα του φωνὴ καὶ κάθε μέρα μεγάλωναν οἱ φωνές.

Μιὰ μέρα περνοῦσαν ὁδοιπόροι κι ἄκουσαν ἀπ' ἔξω φωνή. Εἶπε ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς :

— Αὐτὸ ποὺ φωνάζει εἶναι ἄνθρωπος, νὰ πᾶμε νὰ τὸν γλιτώσουμε.

Οἱ ἄλλοι εἶπαν :

— Αὐτοῦ ἔχει ζώδιο καὶ μεῖς δὲν πηγαίνουμε.

— Τώρα ἔχει γέφυρα, ποὺ πᾶνε πάνω ἄνθρωποι. Ἄραγε θά 'χει ἀνθρώπους πάνω ;

Οἱ ἄλλοι εἶπαν :

—Ἐμεῖς θὰ πᾶμε στὸ παζάρι, πρὶν νὰ τελειώσει, νὰ πουλήσουμε τὰ ἀχλάδια μας, καὶ δὲν ἐρχόμαστε.

Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶχε δυὸ ἄλογα φορτωμένα καὶ πῆγε στὸν πύργο, πάνω στὸ ἄχ! ποὺ φώναζε. Πῆγε καὶ βρῆκε τὸ παιδὶ μέσα στὰ σαπούνια. Τοῦ μιλᾶ, δὲν ἔχει μιλιὰ νὰ τοῦ μιλήσει. Τοῦ σφούγγισε τὰ σαπούνια ἀπὸ πάνω του κι ἔμεινε μαζί του δυὸ τρεῖς μέρες, ὥσπου ἄρχισε νὰ μιλᾶ.

Ἄς ἔρτουμουν εἰς τοὺ πιδίν :

Τοὺ πιδὶμ μέραμ μὶ τὴν ἡμέραν ἀνάμηνναν οἱ τρίχις. Σὶ τροὺς ἡμέρις μέσα ἔβγαλλιν ἀποὺ τοὺν ι-στόμαν dου φουγὴν gὶ κάθι μμέραν ἰμιάλαιναν οἱ φουνές.

Ἰ-μιὰν ἡμέραν ἰπέρανναν γιολτζίδοι κι ἐκουσαφ φουγὴν ἀπ' ὄξου. Εἶπιν ἡ ἕνας ἀπ' αὐτός :

— Αὐτὸ ποὺ φανάγγει εἶγιν ἄθρωπους, 'ὰ πάουμουν νὰ τοὺν γιτάρουμουν.

Οἱ ἄλλοι εἶπαν :

— Αὐτοῦ ἔχει ζώδιουν gὶ 'ὲμ bάουμουν ἰμές.

— Τώρα ἔχει κεμέριν, ποὺ πάουν ἄθρωποι πάνου. Ἄραϊ θά 'χει ἄθρωπους πάνου ;

Οἱ ἄλλοι εἶπαν :

—'Ιμὲς θὰ πάουμουν εἰς τοὺ παζάριν, πρὶν ν' ἀπουλύκει, νὰ πουλήσουμουν dὶς ἀχλάδις μας, κὶ 'ὲν ἔρχουμούστιν.

Ἡ ἕνας ἀπ' αὐτὸς εἶχιν ι-δυὸ σουπάδους φουρτουμένους κὶ πῆϊν στοὺμ bύργουν, πάνου στοὺ Ἄχ! ποὺ φάναγγιν. Πῆϊν gὶ ηὔριν doὺ πιδὶμ μέσα στὰ σαπούγια. Μιλᾶ τουν, 'ὲν ἔχει μιλλιὰν νὰ τοὺμ μιλήσει. Τοὺν ι-σβούγγισιν dὰ σαπούγια ἀποὺ πάνου του κι ἔκατὄιμ μαζίν dου ι-δυὸ τρεῖς ἡμέρις, ὅσουν gι ἔπιασιν gὶ μέληγγιν. Ἔκαμίν dουφ φαΐν, ἰτάϊσίν dου gι ἔφηκίν dουν gὶ κουνdά του νὰ φάει δυὸ τρεῖς ἡμέρις κι εἶπιν dουν :

—'Ιβὼ θὰ φύου κὶ σάπισαν gὶ τ' ἀχλάδια μου πόθελα νὰ πουλήσου, νὰ πάρου ψουμιὰ γιὰ τὰ πιδιά μου.

Εἶπιν doὺ πιδίν :

— Γιὰ τὴχ χάρημ bοὺ μ' ἔκαμις, ἄγγοιξι ἰκεῖνουν doὺν ὀνdὰν gὶ γύμωσι τὰ τσουβάλλια σου φλουριὰ κὶ φύει.

Ἔφυϊν ἡ ἄθρωπους.

Τοὺ πιδίν, μέραμ μὶ τὴν ἡμέραν ἀνάμηνναν οἱ τρίχις κι ἰδυνάμωγγιν. Σὶ τριάνdα μέρις ἦρτιν εἰς τὰ πρῶτα του. Ἅμα ἦβγιν ὄξου κι εἶδιν d' ἀζόν dου, τότι ἦρτιν εἰς τοὺν νοῦν dου κὶ γιανάστησιν gι εἶπιν dου :

— Τί κάμγεις ἀζόμ μου ;

—Ἄ, τώρα ἦρτα στοὺ μυαλόσ σου ; Τριάνdα μέρις ποῦ ἤσουν ;

—'Αζόμ μου, νὰ μὶ συγχουρέσεις, αὐτὰ κι αὐτὰ ἔπαθα.

—Ἄμ 'ὲσ σὶ τοὺ 'πα ἰβὼ νά 'ρχισι νὰ σ' ἀρμηνεύγου ;

Ἔπιασιν νὰ τοὺμ bαρακαλᾶ κὶ νὰ τοὺλ λεει «νὰ πάθου κὶ νὰ ράνου, ἀποὺ τώρα κι ὕστερα θὰ σ' ἀκούου». Λέει τουν d' ἀζόν :

—'Ετοίμασι πάλι χὰν gὶ πρῶτα κὶ θὰ πιτάξουμουν, νὰ πάουμουν νὰ τὴν εὕρουμουν. 'Ιβὼ ξέρου του τοὺ μέρους.

'Ετοιμάστηκιν, ἰκαλλίκεψιν, ἰτράβηξιν doὺ σπαθὶν ἀποὺ τοὺ φηκάριν gὶ πέταξιν gὶ πῆϊν ἰκεῖ ποὺ πανdρεύγουνdαν ἡ Χρουσουμαλλούσα. Κι εἶπιν dουν d' ἀζόν :

— Κατίβα νὰ σ' ἀρμηνέψου. 'Η βασιλλιὰς πανdρεύγητι κι ἰδῶ ἔχουν συνήθειουν doὺς γαμbρὸς νὰ τοὺς πλύννουν, κὶ σὺ νὰ πάεις νὰ πεῖς ὅτι «ἰβὼ ἔκαμα χουσματσὶς σὶ βασιλικὰ παλάτια» κὶ νὰ γυρέψεις νὰ δουλέψεις μέσα, κι ἡ βασιλιὰς θὰ σὶ δεῖ πού 'σι ὅμορφους κὶ δουλευτὴς κὶ θὰ σὶ πιάσει στὴδ δουλλειάν, κὶ τὴν ἡμέραμ bοὺ θὰ θέλει νὰ πληθεῖ θὰ φανάξει ἰσέναν νὰ τοὺμ bλύγγεις κὶ νὰ τοὺμ bάεις εἰς τοὺγ γιοπανὰν gι ἰκεῖ ποὺ θὰ τοὺσ σαπουγίγγεις 'ὰ τοὺρ ρίξεις μέσα στὴλ λάκκαν dου γιοπανᾶ. Νὰ κοιμηθεῖς μὶ τὴν γύφφην, τοὺ προυὶ νὰ βάλεις τὰ ροῦχα τοῦ βασιλλιᾶ κὶ νά 'βγεις ὄξου στ' ἀνάϊν, κὶ θὰ μαζηυτεῖ βούλους ἡ κόσμους γιὰ νὰ δεῖ τοὺβ βασιλλιὰν bοὺ θὰ 'ιγεῖ δικουχτὼ χρουνῶν, κι ἰσὺ τότι θά 'σι βασιλλιὰς κι ὅ,τι λέεις θὰ ἔγιτι. Κὶ γιὰ τὴγ γιργιὰν ὅ,τι θέλεις κάμι την.

Ὅπως τοὺ 'πιν, τό 'καμιν doὺ πιδίν. 'Ιπῆϊν εἰς τοὺ παλάτιν, ἔπιασίν dουν εἰς τὴδ δουλλειάν. 'Ικεῖ πόμbαιγγιν κι ἔβγαιγγιν, ἰγρούγισίν dουν ἡ γύφφη κι εἶπιν «ἀφοῦ εἶγιν ἰδῶ 'ὰ μὶ πάρει θέλει». Ἤρτιν ἡ μέρα, ποὺ 'ὰ πλυθεῖ ἡ βασιλλιάς, ἔπλυγγίν dουν κι ἐρριξίν dουν μέσα στοὺγ γιοπανάν. Χὰν ἰκοιμήθηκιν gὶ ξύπγησιν, τοὺ προυὶ ἰμαζώκτηκιβ βούλους ἡ κόσμους γιὰ νὰ δεῖ τοὺβ βασιλλιὰν dου πόγγιωσιν. Ἕνας καβαρὰς κι ἕναν τὄουμουχούριν bὄνεχιμ μέρους νὰ πιράσει ἄθρωπους. 'Η βασιλλιὰς ἦβγιν εἰς τ' ἀνάϊν gὶ θώρηγγιν doὺν gόσμουβ βούλουν. Ἤρτιν gι ἡ τζαζοῦ κι ἔβαλλιφ. φουνές, 'ὰ τὴν gάμουν ι-δρόμουν νὰ πάει στοὺβ βασιλλιάν. Ἔκουσιν ἡ βασιλλιάς, ποὺ τὴν ἰκακαλάτηνναν dὴγ γιργιάν κι εἶπιν εἰς τοὺς δούλουσ βούλους :

—Ἄφηκίτι την νά 'ρτει.

'Ιπῆϊν ἡ γιργιὰ κι εἶπιν :

— Εἶδις του πλιόν, βασιλλιά μου, ἰκεῖνου ποὺ σ' εἶπα ποὺ 'γιν σουστόν ; τώρα θὰ κάμεις κὶ κεῖνου ποὺ 'παμουν μὶ τὴδ δωδεκάδαν.

'Η βασιλλιάς, σὰβ βασιλλιὰς ποὺ 'ταν, διάταξιν gι ἔφεραν ἕνα τὄαρούσικουμ μουλάριν gι ἕναν τὄουβάλλιν gαρύδια, ἔδοσιν dὴγ γιργιὰσ στοὺ μουλαριοῦ τοὺ πόδιν gὶ τοὺ τὄουβάλλιμ μὶ τὰ καρύδια δίουν ι-μιὰν gουρπατὄὰν doὺ μουλάριν gι ἡ γιργιὰ ἰγέγηκιν gάθε κουμμάτιν gὶ καρύδιν.

Τὴν γύχταν ἰπῆϊν εἰς τ' ἀζόν gι εἶπιν doυβ βούλα ὅσα ἔκαμιν. Τ' ἀζὸν εἶπιν dουν :

— Θέλεις ν' ἀπουμέγεις ἰδῶ, γιὰ νὰ φύουμουν ;

Αὐτὸς εἶπιν :

— Νὰ φύουμουν.

— Τότι λοιπόν, σὰβ βασιλλιὰς ποὺ 'σι, νὰ διατάξεις,

Τοῦ ἔκαμε φαγητό, τὸν τάισε κι ἄφησε κοντά του νὰ τρώει δυὸ τρεῖς μέρες καὶ τοῦ εἶπε :

—Ἐγὼ θὰ φύγω καὶ σάπισαν καὶ τ' ἀχλάδια μου, πού 'θελα νὰ τὰ πουλήσω, νὰ πάρω ψωμιὰ γιὰ τὰ παιδιά μου.

Εἶπε τὸ παιδί :

— Γιὰ τὴ χάρη πού μ' ἔκαμες, ἄνοιξε ἐκεῖνο τὸ δωμάτιο καὶ γέμισε τὰ τσουβάλια σου φλουριὰ καὶ φύγε.

Ἔφυγε ὁ ἄνθρωπος.

Τὸ παιδί, μέρα μὲ τὴ μέρα φύτρωσαν οἱ τρίχες καὶ δυνάμωνε. Σὲ τριάντα μέρες ἦρτε στὰ πρῶτα του. Ὅταν βγῆκε ἔξω κι εἶδε τὸ ζῶο του, τότε ἦρτε στὸ νοῦ του κι ἐπλησίασε καὶ τοῦ εἶπε :

— Τί κάμνεις, ζῶο μου ;

—Ἄ, τώρα μὲ θυμήθηκες ; Τριάντα μέρες ποῦ ἤσουν;

— Ζῶο μου, συχώρεσέ με, αὐτὰ κι αὐτὰ ἔπαθα.

— Μὰ δὲ σοῦ εἶπα ἐγὼ νά 'ρχεσαι νὰ σ' ἁρμηνεύω ;

Ἄρχισε νὰ τὸν παρακαλᾶ καὶ νὰ τοῦ λέει «νὰ πάθω καὶ νὰ ράνω, ἀπὸ τώρα κι ὕστερα θὰ σ' ἀκούω». Τὸ ζῶο τοῦ λέει :

—Ἑτοίμασε πάλι σὰν καὶ πρῶτα καὶ θὰ πετάξουμε, νὰ πᾶμε νὰ τὴν βροῦμε. Ἐγὼ τὸ μέρος τὸ ξέρω.

Ἑτοιμάστηκε, καβαλίκεψε, τράβηξε τὸ σπαθὶ ἀπὸ τὸ φηκάρι καὶ πέταξε καὶ πῆγε ἐκεῖ, πού παντρευόταν ἡ χρυσομαλλούσα. Καὶ τὸ ζῶο τοῦ εἶπε :

— Κατέβα νὰ σ' ἁρμηνέψω. Ὁ βασιλιὰς παντρεύεται κι ἐδῶ ἔχουν συνήθειο τοὺς γαμπρούς νὰ τοὺς πλύνουν, καὶ σὺ νὰ πᾶς νὰ πεῖς ὅτι «ἐγὼ ἔκαμα ὑπηρέτης σὲ βασιλικὰ παλάτια» καὶ νὰ γυρέψεις νὰ δουλέψεις μέσα, καὶ ὁ βασιλιὰς θὰ δεῖ πού εἶσαι ὄμορφος καὶ δουλευτὴς καὶ θὰ σὲ πιάσει στὴ δουλειά, καὶ τὴν ἡμέρα πού θὰ θέλει νὰ πλυθεῖ θὰ φωνάξει ἐσένα νὰ τὸν πλύνεις καὶ νὰ τὸν πᾶς στὸ ἀποχωρητήριο κι ἐκεῖ πού θὰ τὸν σαπουνίζεις νὰ τὸν ρίξεις μέσα στὸ λάκκο τοῦ ἀποπάτου. Νὰ κοιμηθεῖς μὲ τὴ νύφη, τὸ πρωὶ νὰ βάλεις τὰ ροῦχα τοῦ βασιλιᾶ καὶ νὰ βγεῖς ἔξω στὸ ἀνώγι, καὶ θὰ μαζευτεῖ ὅλος ὁ κόσμος γιὰ νὰ δεῖ τὸν βασιλιὰ πού θὰ γίνει δεκαοκτὼ χρονῶν, καὶ σὺ τότε θά 'σαι βασιλιὰς κι ὅ,τι λὲς θὰ γίνεται. Καὶ γιὰ τὴ γριά, ὅ,τι θέλεις κάμε την.

Ὅπως τό 'πε, τό 'καμε τὸ παιδί. Πῆγε στὸ παλάτι, τὸν πῆραν στὴ δουλειά. Ἐκεῖ πού ἔμπαινε κι ἔβγαινε, τὸν γνώρισε ἡ νύφη κι εἶπεν : «Ἀφοῦ εἶναι ἐδῶ, θὰ πρέπει νὰ μὲ πάρει». Ἦρτε ἡ μέρα, πού θὰ πλυθεῖ ὁ βασιλιάς, τὸν ἔπλυνε καὶ τὸν ἔριξε μέσα στὸν ἀπόπατο. Ὅταν κοιμήθηκε καὶ ξύπνησε, τὸ πρωὶ μαζεύτηκε ὅλος ὁ κόσμος γιὰ νὰ δεῖ τὸ βασιλιὰ πού ξανάγινε νέος. Ἕνας θόρυβος καὶ μιὰ φασαρία, πού δὲν εἶχε μέρος νὰ περάσει ἄνθρωπος. Ὁ βασιλιὰς βγῆκε στὸ ἀνώγι καὶ θωροῦσε ὅλο τὸν κόσμο. Ἦρθε καὶ ἡ στρίγγλα κι ἔβαζε φωνές, νὰ τὴν κάμουν δρόμο νὰ πάει στὸ βασιλιά. Ἄκουσε ὁ βασιλιάς, πού τὴν ἔσπρωχναν τὴ γριά, κι εἶπε σὲ ὅλους τοὺς δούλους :

—Ἀφῆστε την νά 'ρθει.

Πῆγε ἡ γριὰ κι εἶπε :

— Εἶδες το πιά, βασιλιά μου, ἐκεῖνο πού σὲ εἶπα, πού 'ναι σωστό ; Τώρα θὰ κάμεις καὶ κεῖνο πού 'παμε μὲ τὴ δωδεκάδα.

Ὁ βασιλιάς, σὰν βασιλιὰς πού ἦταν, διάταξε κι ἔφεραν ἕνα ἄγριο μουλάρι κι ἕνα τσουβάλι καρύδια, ἔδεσε τὴ γριὰ στοῦ μουλαριοῦ τὸ πόδι καὶ τὸ τσουβάλι μὲ τὰ καρύδια, δίνουν μιὰ καμουτσιὰ τοῦ μουλαριοῦ καὶ ἡ γριὰ ἔγινε κάθε κομμάτι καὶ καρύδι.

Τὴ νύχτα πῆγε στὸ ζῶο καὶ τοῦ εἶπε ὅσα ἔκαμε. Τὸ ζῶο τοῦ εἶπε :

— Θέλεις ν' ἀπομείνεις ἐδῶ, γιά νὰ φύγουμε;

Αὐτὸς εἶπε :

— Νὰ φύγουμε.

— Τότε λοιπόν, σὰ βασιλιὰς πού 'σαι, νὰ διατάξεις, τὴ νύχτα ἡ πολιτεία νά 'ναι στὸ σκοτάδι, καὶ νά 'ρτεις νὰ καβαλικέψεις πάνω μου, νὰ τραβήξεις τὸ σπαθί. Ἐγὼ θὰ πετάξω, θὰ πάω στ' ἀνώγι, νά 'ναι κι ἡ χρυσομαλλούσα ἕτοιμη, νὰ τὴν ἁρπάξεις κι αὐτὴ πάνω μου καὶ θὰ φύγουμε. Ἐγὼ πιὰ ξέρω.

Ὅπως τὸν ὁρμήνεψε, ἔκαμε. Πῆρε τὴ χρυσομαλλούσα κι ἔφυγαν. Πῆγαν στὴν ἀθάνατη λίμνη.

Ὅταν ξεκουράστηκαν δυὸ τρεῖς μέρες, τοῦ εἶπε ἡ χρυσομαλλούσα :

— Κοίταξε μέσα στὴ λίμνη, νὰ δεῖς, τί εἶναι αὐτὰ πού ἔχει.

Κοίταξε τὸ παιδὶ μέσα καὶ τί νὰ δεῖ : Ὅλα τὰ μάρμαρα πού εἶχε μέσα ἦταν ἄνθρωποι μαρμαρωμένοι. Καὶ τῆς εἶπε :

— Τί εἶναι αὐτά;

Καὶ τοῦ εἶπε :

— Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἄνθρωποι, πού ἔρχονταν νὰ μὲ πολεμήσουν καὶ τοὺς ἐμαρμάρωνα.

Τῆς λέει :

—Ἂν ἔχει τρόπο, νὰ τοὺς ξεμαρμαρώσεις.

Αὐτὴ τοῦ εἶπε :

— Μπορῶ!

Κι ἔπιασε νερό, ἀπὸ τὸ ἀθάνατο πού ἔτρεχε ἀπὸ

« νά κι ἔρχεται μιὰ ἀραπίνα. Τὸ ἕνα της χεῖλος στὸν οὐρανὸ καὶ τὸ ἄλλο της στὴ γῆ ! »

τὴν ψύχταν ἡ πουλιτεία νά 'γιν ι-ζουνδάγιν, κὶ νά 'ρτεις νὰ καλλικέψεις πάνου μου, νὰ τραβήξεις τοὺ σπαθίν. 'Ιβὼ θὰ πιτάσου θὰ πάου στ' ἀνάϊν νά 'γιν γι ἡ Χρουσουμαλλούσα ἕτοιμη νὰ τὴν ἁρπάξεις κι αὐτὴμ bάνου μου, κὶ θὰ φύουμουν. 'Ιβὼ πλιὸν ξέρου.

Ὅπως τοὺν ἁρμήνεψιν ἔκαμιν. 'Ιπῆριν dὴχ Χρουσουμαλλούσαν γι ἔφυαν. 'Ιπῆαν στὴν ἀθάνατην γκιόλαν. Χὰν ἰξικουράστηκαν, δυὸ τρεῖς ἡμέρις, εἶπιν dουν ἡ Χρουσουμαλλούσα :

— Κέταξι μέσα στὴν γκιόλαν ,νὰ δεῖς, τί 'γιμ bὄχει.

'Ιdράγηξιν dοὺ πιδίμ μέσα κὶ τί νὰ δεῖ ; Βούλα τὰ μάρμαρα πού 'χιμ μέσα ἦταν ἄθρωποι μαρμαρουμέγοι. Κι εἶπιν dην :

— Τί εἶγιν αὐτά ;

Κι εἶπιν dουν :

— Αὐτὲ εἶγιν οἱ ἄθρωποι, πὄρχουνdαν νὰ μὶ πουλιμήσουν γι ἰμαρμάρωννά τους.

Λέει την : Ἂν ἔχει κολάϊν νὰ τοὺς ξιμαρμαρώσει.

Αὐτὴ εἶπιν dουν :

—'Αμbουροῦ !

Κι ἔπιασιν γιρόν, ἀπ' τ' ἀθάνατουν bὄτρεχιν ἀποὺ τοὺ μουάριν, ἔρριξίν dους, κὶ σηκώστηκαβ βούλοι κι πῆραν dὴν ι-στράταν, ὅπου τοὺς ἔβγαλιν ἡ μέρα τους, γιατὶ δὲν εἶχαν gανένασ στὴζ ζουὴν ἀποὺ τὴν ἰσκλιτάδαν dουν, γιατὶ ἦταν πρὶν ι-διακόσα χρόγγια μαρμαρουμέγοι.

Εἶπιν dοὺ πιδὶσ στὴχ Χρουσουμαλλούσαν :

— Τώρα νὰ πάουμουν νὰ ξιμαρμαρώσεις κὶ τοὺς ἀδαρφός μου.

'Ιπῆριν ἕνασ σουραχὶμ μὶ τοὺ σιρβιλλιδὶν γι ἰγίμωσίν dου ἀθάνατουν γιρὸν γὶ καλλίκεψαν d' ἀζὸν γὶ πῆαν εἰς τοὺμ bύργουν κι ἰξιμαρμάρωσαν dοὺς ἀδαρφός του. Κι πῆαν γι οἱ τέσσεροι στοὺ παλάτιν dοὺ πατέρα τουν κι ηὗραν dους βούλους μαυρουφουριμένους κὶ τοὺ παλάτιβ βούλουν. Χὰν dοὺς εἶδιν ἡ βασίλισσα, ἀγκάλλιασίν dους κι ἔπιασαν νὰ κλαίουν ἀποὺ τὴχ χαράν dουν. Ἔκαμαμ bάλι τοὺμ μιάλουβ βασιλλιὰν γὶ ζοῦν γὶ βασιλεύγουν μέχρι σήμερα.

Μηη ἰβὼ ἤμουν ἰκεῖ, μηη ἰσὲς νὰ τοὺ πιστέψιτι.

Η ΠΕΝΤΑΜΟΡΦΗ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΥΣΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΥΡΓΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΘΑΝΑΤΗ ΛΙΜΝΗ

τὴν πηγή, καὶ τοὺς τὸ ἔριξε, καὶ ὅλοι σηκώθηκαν καὶ πῆραν τὸν δρόμο, ὅπου ἡ μοίρα τους θὰ τοὺς ἔβγαζε, γιατὶ δὲν εἶχαν κανένα στὴ ζωὴ ἀπὸ τὸ σόι τους, γιατὶ ἦταν μαρμαρωμένοι πρὶν διακόσια χρόνια.

Εἶπε τὸ παιδὶ στὴ Χρυσομαλλούσα :

— Τώρα νὰ πᾶμε νὰ ξεμαρμαρώσεις καὶ τοὺς ἀδελφούς μου.

Πῆρε μακρόλαιμο λαγήνι καὶ τὸ γέμωσε μὲ τὸ ἀθάνατο νερὸ καὶ καβαλίκεψαν τὸ ζῶο καὶ πῆγαν στὸν πύργο καὶ ξεμαρμάρωσαν τοὺς ἀδελφούς του. Πῆγαν καὶ οἱ τέσσερεις στὸ παλάτι τοῦ πατέρα τους καὶ βρῆκαν ὅλους μαυροφορεμένους καὶ ὅλο τὸ παλάτι. Ὅταν τοὺς εἶδε ἡ βασίλισσα, τοὺς ἀγκάλιασε κι ἔκλαιαν ἀπὸ τὴ χαρά τους. Ἔκαμαν πάλι τὸν μεγάλο βασιλιὰ καὶ ζοῦν καὶ βασιλεύουν μέχρι σήμερα. Μήτε ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ, μήτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε.